

Zoologická a botanická zahrada města Plzně

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2023

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2023

Zoologická a botanická zahrada města Plzně
Zoological and Botanical Garden Pilsen / Annual Report 2023

Obálka: 1. strana – kivi hnědý (*Apteryx mantelli*); *Brown Kiwi*. KM
 2. strana – samice šimpanze čego Mária s mládětem; *Female of the Central Chimpanzee with baby*. KM
 4. strana – *Prosthechea cochleata* – orchidej, která je národní květinou Belize;
The Prosthechea cochleata orchid – the national flower of Belize. JV

NETRADIČNÍ NÁSTĚNNÉ KALENDÁŘE

atypických tvarů, chráněné průmyslovým vzorem

pro rok 2025 s užitím vonného laku na titulních stranách

více na www.mestskeknihy.cz

Městské knihy s.r.o., 285 75 Žehušice 123
 tel.: 327 399 140, e-mail: info@mestskeknihy.cz

Provozovatel

ZOOLOGICKÁ A BOTANICKÁ ZAHRADA MĚSTA PLZNĚ, příspěvková organizace

POD VINICEMI 9, 301 00 PLZEŇ, CZECH REPUBLIC

tel.: 00420/378 038 325, fax: 00420/378 038 302

e-mail: zoo@plzen.eu, www.zooplzen.cz

Vedení zoo

Ředitel

Ekonom

Provozní náměstek

Ing. Jiří Trávníček

Vendulka Kaasová

Ing. Radek Martinec

Management

Director

Economist

Assistant director

Vedoucí zoo. oddělení

Zootechnik

Zoolog

Bc. Tomáš Jirásek

Svatopluk Jeráb

Jan Konáš

Ing. Lenka Václavová

Ing. Ondřej Trávníček

Miroslava Palacká

Mgr. Tomáš Peš

Head zoologist

Zootechnician

Curator of invertebrates and fish

Curator of monkeys, carnivores

Curator of reptiles

Curator of ungulates

Curator of birds

Botanický náměstek, zoolog

Ing. Tomáš Peš

Head botanist, curator
of birds, small mammals

Botanik

Mgr. Johana Hanzlíčková

Ing. Bohumila Plocarová

Mgr. Martin Vobruba

Alena Voráčková

MVDr. Jan Pokorný

Botanist

Botanist

Education and PR

Secretary

Veterinarian

Propagace, PR

Sekretariát

Privátní veterinář

Celkový počet zaměstnanců

(k 31. 12. 2023)

Total Employees

137

Zřizovatel

Plzeň, statutární město, náměstí Republiky 1, Plzeň

IČO: 075 370

tel.: 00420/378 031 111

Fotografie: Kateřina Misíková (KM), Jan Homolka (HJ), Aneta Vebrová (AV), Oliver Le Que (OLQ), Jaroslav Vogeltanz (JV), Miroslav Volf (VM), František Hykeš (FH), Vít Lukáš (VL), Ondřej Trávníček (OT), Petr Jandík (PJ), Marek Šmejkal (MŠ), Radka Musilová (RM), Radka Matulová (MR), Matthew Ward (MW), Lukáš Pola (LP), Michal Peterka (MP), Johannes Pfleiderer (JP), Kristýna Rothová (KR), Barbora Straková (BS), Nick van Eeuwijk (NVE), kol. autorů Antelope Conservation, z. s. (ANT), Archiv Zoo a BZ (AZB)

Redakce výroční zprávy: Martin Vobruba, Alena Voráčková, Kateřina Misíková, David Nováček, Olga Kezníková, František Tischler a autoři příspěvků

OBSAH

Contents

Úvod.....	1	Nejen v areálu zahrady	113
Obsah	2	Environmentální centrum Lüftnerka	118
Úvodní slovo ředitele.....	3	Bu-bu-bu zoo aneb Zoostrašení.....	122
Nejvýznamnější události roku 2023	5	May Day	124
Seznam zaměstnanců	10	DinoPark Zoo Plzeň	126
Ekonomické oddělení	15	Oživená (pre)historie.....	128
Návštěvnost a návštěvníci	20	Záchranné projekty	131
Nižší obratlovci a bezobratlí	21	Ochrana chrástala polního	133
Ptáci.....	25	Chov a repatriace sýčka obecného	138
Malí savci, vačnatci, poloopice	33	Zvláště chráněné druhy rostlin.....	144
Primáti	40	Zachraň karase!	145
Šelmy.....	42	Zamenis.....	147
Kopytníci	45	Pesisir Balikpapan, Indonésie	149
Určení pohlaví u gekonů rodu <i>Phelsuma</i> ...	57	Talarak, Filipíny	152
Rok 2023 u šimpanzů	60	Antelope Conservation, Afrika	154
Známý i neznámý Madagaskar	63	Tanduk Satu, Jáva.....	156
Rok 2023 u zeber bezhrbých	66	Diverzita a rozšíření gekonů rodu	
Veterinární péče	69	<i>Hemidactylus</i> v Jordánsku	159
Botanické oddělení	72	České prvoodchovy v hlubší historii	
Trojice kaktusových skleníků	76	Zoo Plzeň.....	163
Provozní oddělení.....	81	Herpetologická konference	168
Oddělení kontaktu s veřejností.....	92	Poděkování, čestní a reciproční kmotři....	172
Marketing.....	98		
Víkendový program.....	102		
Krajská environmentální konference	110		
Desátý ročník soutěže Poznávejte přírodu...	111	<i>Černobílá příloha</i>	
Společný tábor dobrovolných hasičů		<i>Seznam chovaných zvířat v roce 2023</i>	<i>1</i>
z Plzně-Skvrňan a Sdružení IRIS	112	<i>Kmotři v roce 2023.....</i>	<i>68</i>

Vážení přátelé,

na úvod začneme nejdůležitější informací a tou je návštěvnost. Našimi branami prošlo v roce 2023 krásných 496 685 návštěvníků. S tímto množstvím jsme spokojeni, protože počasí o letních prázdninách nebylo úplně příznivé.

Druhou nejvýznamnější zprávou bylo získání areálu po bývalém cvičišti policejních psů po šestnáctiletém snažení. Jedná se o nádherný téměř hektarový areál navazující přímo na expozici medvědů hnědých. Plánujeme zde rozšíření euroasijských expozic.

Nejvýraznější dokončenou stavbou roku se stala modernizace venkovní expozice šimpanzů, kterých máme ke konci roku 8 jedinců. Doslova světovou senzací bylo otevření asi nejsložitější teraristické expozice, jakou jsme kdy vybudovali a sice biotopového „dvojterária“ pro nejbizarnější a nejvzácnější plazy světa – zmije pavoučí. Terária jsou součástí expozice Království jedu.

Koncem roku jsme zahájili dlouho očekávanou stavbu pavilonu pro angolské guerézy. Do provozu jsme také uvedli menší expozici pro gibony bělolící.

Potěšilo nás obhájení plného členství v Evropské asociaci zoo a akvárií (EAZA), dokonce přišel pochvalný dopis za množství práce, které jsme v této souvislosti vykonali.

Z mnoha chovatelských úspěchů na všech kurátorských úsecích mohu zmínit například prvoodchov pandy červené v naší zoo, nebo druhé šimpanzí mládě v průběhu posledních pěti let, tentokrát čistého poddruhu šimpanz čego. Dále, mimo jiné, český prvoodchov

27 mládat varanů Mitchelových nebo první dvě mláďata vzácných zeber bezhrbých. Poprvé se v Plzni rozmnožili i jeřábi bělošijí.

Koncem roku jsme se rozloučili s dlouholetým kolegou Ing. Tomášem Pešem, tvůrcem mnohých zoologických i botanických nádherných expozic. Byl jak botanickým náměstkem – vedoucím botanického oddělení, tak kurátorem malých savců a ptáků. Jeho pracovní nasazení bylo obdivuhodné. Poslední expozicí, kterou vytvořil, je Rybí archa, věnovaná vymírajícím druhům sladkovodních ryb. Byla to ale jízda, díky Tomáši!

Na závěr bych chtěl poděkovat všem kolegům a přátelům zoo, návštěvníkům, sponzorům, kmotrům a hlavně plzeňské radnici za mimořádnou přízeň a podporu.

Jiří Trávníček

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE

The director's introduction

Dear friends,

let us start by the most important information and that is the number of visitors. In 2023, we welcomed 496,685 visitors and we are quite happy about it, as the summer weather was not very favourable for us. The second most important event was the final acquisition of a former police dog training area after sixteen years of attempting to do so. The area is almost 1 hectare and is directly adjacened to our brown bear exhibit. We plan to use the newly gained space for expanding our Euro-Asian exhibits. The largest investment of 2023 was the modernisation of the outdoor chimpanzee enclosure, which was home to 8 individuals by the end of the year. The new biotopic "double terrarium" was by far the most complex exhibit we have completed as of yet. It hosts the rarest and most peculiar reptile species worldwide – the spider-tailed horned vipers. It can be seen in the exhibit "Kingdom of Venom".

V roce 2023 Zoo Plzeň děkovala členům IZS Plzeňského kraje. KM

In 2023, the Pilsen Zoo thanked members of the rescue and emergency services of the Pilsen Region

Towards the end of 2023, we started the long-awaited construction of a new pavilion for black-and-white colobuses. We also opened a smaller exhibit for northern white-cheeked gibbons. We are pleased to have retained full membership in the European Association of Zoos and Aquariums (EAZA). We even received a letter of appraisal for the amount of good work we've done. From the many successes of the various breeding programs, I would like to mention the first ever red pandas reared in our zoo, or the second chimpanzee offspring born in the last five years. This time, it is a purebred of the central chimpanzee subspecies. Furthermore, we managed to hatch 27 new Mitchell's water monitors, as well as rearing 2 new foals of the rare maneless zebra. Additionally, white-naped cranes reproduced for the first time in Pilsen.

By the end of the year, we said goodbye to a long-time colleague Ing. Tomáš Peš, the creator of many beautiful zoological and botanical exhibits. He was the head of the botany department as well as the curator of small mammals and birds. His work enthusiasm and drive were anormous. The last exhibit he created was the Fish Ark devoted to rare fresh-water fish species. What a ride! Thank you, Tomáš! Finally, I would like to thank all colleagues and friends of our zoo, visitors, sponsors, and most of all the Pilsen town representatives for their extraordinary support.

Jan Drahoš

- **Expozice zmijí pavoučích slouží od února**

Zoo Plzeň získala pár těchto unikátních zmijí v roce 2021 a připravila pro ně nové prostorné biotopové terárium v expozici Království jedu (2015), které začalo veřejnosti oficiálně sloužit 23. února 2023. V současnosti je nechová žádná jiná zoo na světě. Plzeňské zmije pocházejí z odchovu švýcarského soukromého chovatele. V expozici byl pečlivě řešen teplotní koloběh a tak se připravovala téměř rok. Rovněž podklad odpovídá jejich domovskému biotopu. Společně s chovateli a zoology ji v Plzni přivítal Primátor města Plzně pan Mgr. Roman Zarzycký.

- **Bývalá kynologická základna rozšíří zoo**

Dne 4. května získalo město Plzeň od ÚZSVM téměř hektarový areál bývalé kynologické základny Policie ČR pro další rozvoj Zoo Plzeň. V budoucnu zde budou palearktické expozice navazující na již dokončené části zoo. Klíče jsme převzali 21. listopadu. Šlo pravděpodobně o největší událost celého

roku. Oživení a využití nového areálu bude patřit mezi krátko a střednědobé aktivity zoo.

- **Valná hromada UCSZOO**

Potřetí v moderní historii hostila Zoo Plzeň valnou hromadu Unie českých a slovenských zoo (předtím 2002, 2011). Přátelské setkání 70 ředitelů, ekonomů a zoologů bylo slavnostně zahájeno panem primátorem města Plzně Romanem Zarzyckým ve středu 17. května.

- **Sedmá lvíčata**

Samice lva berberského, původem ze Zoo Hannover, přivedla 9. srpna na svět další mláďata; 1 samce a 3 samice; celá devíticenná rodina byla spojena v říjnu.

- **První odchov pandy červené v Plzni**

Po 13 letech chovu slaví chovatelé první odchovávané mládě u pandy červené. První samec dorazil z Vídně v roce 2010 v souvislosti s novými expozicemi. Jejich výběh se nachází vedle nosorožců, jeřábů a irbisů a venkovní expozici představují zejména tři vzrostlé stro-

Slavnostní zahájení Valné hromady UCSZOO na statku Lüftnerka. KM

Ceremonial commencement of a general meeting of the Union of Czech and Slovak Zoological Gardens

my. Dosud se zde vystřídali 2 samci a 3 různé samice. Rodiči je pár Nepál a Lavinie, mladá samice přišla na svět 12. 6. 2023.

- **Zmodernizovaný výběh pro šimpanze slavnostně otevřen 7. září**

Venkovní přírodní výběh pro šimpanze učenlivé z roku 2000 prošel v roce 2023 modernizací. Změnu si vyžádaly současné regule chovu lidoopů, největší úpravou je prohloubení a rozšíření oddělovacího vodního příkopu; doprovodný elektrický ohradník zůstal pouze na okraji tohoto příkopu, aby pohled návštěvníka byl co nejméně rušený. Přibýly i nové kmeny a také lana, aby se šimpanzi dostali do pohybu nad zemí. Zeď ohraničující výběh ze severu získala novou uměleckou malbu, připomínající prostředí afrického pralesa. Hodnota modernizace činí 6,7 mil. Kč bez DPH; generálním dodavatelem byla firma Pohl c.z, Odštěpný závod Plzeň.

- **Novinka u České řeky: Rybí archa**

Ve čtvrtek 24. 10. byla na statku Lüftnerka v sousedství expozice Česká řeka slavnostně

Otevírání expozice Rybí archa. JV
Opening of the Fish Ark exhibit

otevřena akvaristická expozice Rybí archa. Ta v místnosti plné sladkovodních akvárií ukazuje drobnější ohrožené rybky ze všech kontinentů světa. Představuje jejich příběhy, biotopy a v naučném systému informuje i o organizacích, které je zachraňují a je inspirací k tomu, že s trochou nadsázky i jeden chovatel nebo jedno akvárium může při vytrvalém úsilí zachránit celý rybí druh. Přítomným zástupcům akvaristické obce a médiím ji představil její autor, zoolog a botanik Ing. Tomáš Peš.

- **Nový pavilon pro guerézy angolské**

Ve středu 1. 11. začala výstavba nového pavilonu pro africké listožravé pralesní opice guerézy angolské. Dosavadní asi pět desítek let stará budova, kde žily od roku 1998, se stane minulostí. Dokončení je plánováno na 1. pololetí roku 2024.

- **Narození šimpanze**

Rok 2023 byl 28. prosince uzavřen narozením samce šimpanze čego. Pro samici Máriu jde o první odchovávané mládě v pokročilém věku a je to velká chovatelská událost.

- **The spider-tailed horned viper exhibit opened on 23rd February 2023**

The Pilsen Zoo acquired a pair of these unique vipers in 2021 from a Swiss keeper. We prepared for them a new biotope vivarium in the „Kingdom of Venom“ exhibit (2015). These vipers are not kept by any other zoo in the world at present. Their new home had to comply with complex temperature demand, so it took almost a year to complete. Also, the terrain of the exhibit corresponds to their

native biotope. Our new unique vipers were welcomed in February by the Pilsen Mayor Mgr. Roman Zarzycký.

- **Acquisition of a former cynological base**

This acquisition was certainly the most significant event for us in 2023. Pilsen acquired the almost 1 hectare area of the former police base on 4th May and granted it to us on 21st November. Due to its location, we plan to expand our palearctic exhibits here.

- **Seventh lion cubs**

Our female of the Barbary Lion from the Hannover Zoo gave birth to another batch of cubs on 9th August. We added the new male and 3 females to the rest of the pride in October, adding up to a total of 9 lions.

- **The first rearing of the Red Panda in Pilsen**

We celebrated the first Red Panda rearing in 13 years. The female was born on 12th June 2023 and its parents were Nepal and our female Lavinie. Nepal came from Vienna in 2010. The Red Panda exhibit is situated next to the rhino, crane, and snow leopard exhibits. Their outdoor enclosure contains 3 large trees.. Up to now, we had two males and three females here.

- **The modernized chimpanzee enclosure was opened on the 7th September**

Our outdoor natural chimpanzee enclosure, first opened in the year 2000, underwent

Slavnostní předání klíčů od nového areálu. KM
Ceremonial transfer of keys to the new grounds

modernization in 2023. These changes were necessary due to new regulations for keeping primates. The largest change was the deepening and widening of the separating water ditch. The electric fencing remained only by the side of the ditch, thus being less disturbing for visitors' eyes. We also added new tree trunks and ropes to allow our chimps to move more above the ground. The walls of the enclosure were painted to match the environment of the African rain forest. The cost of this modernisation was CZK 6.7 mil. without tax, and it was done by the Pilsen branch of the Pohl c.z. company.

- **Novelty at the Czech River Exhibit: The Fish Ark**

We opened the Fish Ark on Thursday 24th October. The exhibit consists of a room full of freshwater aquariums, showing smaller species of endangered fish from every continent. It presents their stories, biotopes, as well as the organizations helping to preserve them. The idea is that a single aquarist can help save

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ UDÁLOSTI ROKU 2023

Significant events in 2023

a whole species. The new exhibit was opened by its creator, the zoologist and botanist, Ing. Tomáš Peš.

- **A new pavilion for the Angola Colobus**

Building of a new pavilion for leaf-eating rain forest-dwelling Angola Colobuses started on the 1st November 2023. Their old home was almost fifty years old. Their new

pavilion is projected to be finished by the first half of 2024.

- **The new-born chimpanzee**

The year 2023 was concluded by the birth of a central chimpanzee. It was the first birth for his mother Maria. Maria was quite an old female, making this a significant event for our keepers.

Areál plzeňské zoo v zimě ožil příjezdem historicky prvního slona z proutí. KM

The Pilsen Zoo came alive during winter after receiving its first ever wattle elephant

Nácvik útěku a odchytu nebezpečného zvířete. KM
Training for the event of escape and recapture of a dangerous animal

Loučení s dlouholetým chovatelem kopytníků Tomášem Weberem. KM
Saying goodbye to our long-time ungulate keeper Tomáš Weber

SEZNAM ZAMĚSTNANCŮ ZOO A BZ K 31. 12. 2023
List of Employees as of 31st December 2023

Příjmení a jméno	Pracovní pozice	Životní jubilea v roce 2023	Délka trvání pracovního poměru (20 let a více)
BADALA Martin	ošetřovatel zvířat	50	
BAIERLOVÁ Lenka	účetní		
BENEŠOVÁ Kamila	ošetřovatelka zvířat		
BENEŠOVÁ Kristýna	ošetřovatelka zvířat		21
BENEŠOVÁ Veronika	ošetřovatelka zvířat	50	
BERANOVÁ Martina	výdej jídel		
BLÁHOVÁ Libuše	pokladní		
BÖHM Petr	ošetřovatel zvířat		
BÖHMOVÁ Jitka	ošetřovatelka zvířat		
BŘEZINOVÁ Věra	ošetřovatelka zvířat		30
BŘÍZA Zdeněk	zahradník		31
BŘÍZOVÁ Radka	účetní		
BULTAS Robert	ošetřovatel zvířat		22
CIGLER Luděk	ošetřovatel zvířat		
CIHLÁŘ Vlastimil	ošetřovatel zvířat		
CIHLÁŘOVÁ Tereza	pokladní		
CINERT Vladimír	řidič		
CZINNEROVÁ Gabriela	ošetřovatelka zvířat	50	
ČADA Karel	ošetřovatel zvířat		
DOBIAŠ Tomáš	ošetřovatel zvířat		
DOHNAL Jan	ošetřovatel zvířat		
DOHNAL Miroslav	ošetřovatel zvířat	60	
DOSTÁL Jan	údržbář		
DOUBEK Vinny	ošetřovatel zvířat		
DOXANSKÁ Lenka	ošetřovatelka zvířat		20
DOXANSKÝ Jiří	ošetřovatel zvířat		23
DRÁBEK Bohumil	truhlář		
FILIP Petr	provozní technik		
FINGER Pavel	uklízeč/ka		
HAIS Filip	ošetřovatel zvířat		

Příjmení a jméno	Pracovní pozice	Životní jubilea v roce 2023	Délka trvání pracovního poměru (20 let a více)
HANKOVEC Marek	zahradník		
HANZLÍČKOVÁ Johana	botanička		
HASCHOVÁ Simona	ošetřovatelka zvířat		
HIKOVÁ Eliška	ošetřovatelka zvířat		
HOMOLKA Jan	ošetřovatel zvířat		
HORVÁTH Pavel	údržbář	75	20
HRUBÁ Michaela	ošetřovatelka zvířat		
HŘEBÍK Milan	ošetřovatel zvířat		22
HŘÍCHOVÁ Jana	pokladní		
HŮLOVÁ Jana	ošetřovatelka zvířat		
HYNEK Jan	ošetřovatel zvířat		
JALLOH Mohamed Alieu	ošetřovatel zvířat		
JANDOVÁ Ivana	průvodkyně		
JANOUSHKOVÁ Eva	pokladní		
JANOUSHKOVCOVÁ Hana	zahradnice		
JEŘÁB Svatopluk	zoolog		
JIRÁSEK Tomáš	zoolog		
KAASOVÁ Vendulka	ekonomická náměstkyně		
KADLECOVÁ Lucie	referentka PVO		
KALISTOVÁ Marcela	skladnice		23
KALNÝ Jiří	zedník		
KAVKOVÁ Monika	účetní		31
KAZDA Robert	provozní technik		
KEPKA Václav	zedník		
KEZNIKLOVÁ Olga	referentka PVO		
KOLÁŘOVÁ Václava	pokladní	55	
KONÁŠ Jan	zoolog		
KOŠATKA Tomáš	ošetřovatel zvířat		
KOTENOVÁ Daniela	ošetřovatelka zvířat		
KOVÁŘ Pavel	topič		

SEZNAM ZAMĚSTNANCŮ ZOO A BZ K 31. 12. 2023
List of Employees as of 31st December 2023

Příjmení a jméno	Pracovní pozice	Životní jubilea v roce 2023	Délka trvání pracovního poměru (20 let a více)
KOVÁŘÍKOVÁ Zdeňka	prodavačka		
KRBEČEK Tomáš	ošetřovatel zvířat		
KRBLICH Jan	údržbář		
KRBLICHOVÁ Ivana	účetní		
KUBÁŇ Luděk	dispečer		28
KUNEŠ Karel	ošetřovatel zvířat		
KURCOVÁ Hana	pokladní		
LEPIČ Jiří	řidič		32
LITTEROVÁ Vendula	zahradnice		
LUDÍN Bronislav	ošetřovatel zvířat		
MACÍK Tomáš	ošetřovatel zvířat		22
MACHULDOVÁ Marie	vrátná s obsluhou telefonní ústředny		
MARTINEC Radek	technický náměstek		
MAŠKOVÁ Nikola	ošetřovatelka zvířat		
MATULOVÁ Radmila	zahradnice		24
MILLER František	zahradník		
MISÍKOVÁ Kateřina	referentka PVO		
NICHSTEIN Pavel	skladník	55	
NOVÁKOVÁ Monika	ošetřovatelka zvířat		21
PACH Michael	ošetřovatel zvířat		
PALACKÁ Miroslava	zooložka		20
PĚNKAVA Stanislav	ošetřovatel zvířat		
PEŠ Tomáš	zoolog		
PEŠTÁKOVÁ Lenka	ošetřovatelka zvířat		
PETŘÍK Pavel	údržbář	60	
PÍHA Zdeněk	řidič	60	
PITLÍKOVÁ Marcela	zásobovačka		
PLACHÁ Daniela	ošetřovatelka zvířat		
PLOCAROVÁ Bohumila	botanička		
POLÍVKA Jan	ošetřovatel zvířat		

Příjmení a jméno	Pracovní pozice	Životní jubilea v roce 2023	Délka trvání pracovního poměru (20 let a více)
RAIS Anna	uklízečka		
RAJSKÝ Ladislav	ošetřovatel zvířat		
RICHTEROVÁ Lenka	zahradnice		
ROLLINGEROVÁ Nicola	ošetřovatelka zvířat		
ROTHOVÁ Kristýna	ošetřovatelka zvířat		
RŮŽKOVÁ Alžběta	ošetřovatelka zvířat		
RŮŽKOVÁ Růžena	zahradnice		
SEDLÁČKOVÁ Petra	ošetřovatelka zvířat		
SLEBODNÍKOVÁ Petra	vrátná s obsluhou telefonní ústředny		
SOUKAL Pavel	ošetřovatel zvířat	50	
SOUKUP Michal	ošetřovatel zvířat		22
SOUKUPOVÁ Hana	ošetřovatelka zvířat		
SOUKUPOVÁ Jana	zahradnice		38
STEHLÍKOVÁ Jana	ošetřovatelka zvířat		
STRYCHOVÁ Linda	průvodkyně		
SVOBODOVÁ Romana	uklízečka		
SÝKORA Hynek	majetkový referent		
SÝKOROVÁ Michaela	zahradnice		
SÝKOROVÁ Šárka	zahradnice		31
ŠESTÁKOVÁ Pavla	ošetřovatelka zvířat		
ŠKACH Ondřej	ošetřovatel zvířat		21
ŠKUBAL Jindřich	údržbář		
ŠLOUF Jan	zahradník		21
ŠTĚPÁNKOVÁ Radka	účetní		
ŠTĚRBOVÁ Eliška	ošetřovatelka zvířat		
ŠUPLJIKA Josipa	ošetřovatelka zvířat		
TRÁVNÍČEK Jiří	ředitel		40
TRÁVNÍČEK Ondřej	zoolog		
TREML Roman	topič		25
VACKOVÁ Svatava	vrátná s obsluhou telefonní ústředny		

SEZNAM ZAMĚSTNANCŮ ZOO A BZ K 31. 12. 2023

List of Employees as of 31st December 2023

Příjmení a jméno	Pracovní pozice	Životní jubilea v roce 2023	Délka trvání pracovního poměru (20 let a více)
VÁCLAVOVÁ Lenka	zooložka		20
VANÍK Pavel	údržbář	55	
VEBROVÁ Aneta	ošetřovatelka zvířat		
VLACH Vladislav	zahradník		
VLČEK Jiří	údržbář	60	
VOBRUBA Martin	tiskový mluvčí		25
VODRÁŽKOVÁ Vanda	ošetřovatelka zvířat		
VONÁŠKOVÁ Petra	zahradnice		
VONDŘÁČKOVÁ Lucie	zooložka		
VORÁČKOVÁ Alena	asistentka ředitele		21
VYŠKOVSKÁ Vendulka	zásobovačka	60	
WEBER Tomáš	ošetřovatel zvířat		
WIESNEROVÁ Hana	uklízečka		
WIESNEROVÁ Lucie	uklízečka		
WINKELHÖFER Tomáš	ošetřovatel zvířat		
ZÁBRANSKÝ Martin	ošetřovatel zvířat		
ZALABÁKOVÁ Eliška	ošetřovatelka zvířat		
ZAPPE Luboš	ošetřovatel zvířat		
ZÍKA Aleš	ošetřovatel zvířat		
ZÍTEK Theodor	truhlář		
ŽEBROVÁ Petra	zahradnice		20

Příprava proutěného enrichmentu u lvů. KM
Preparation of wattle enrichment for the lions

Chovatelé plazů při enrichmentu želv. KM
Reptile keepers during turtle enrichment

Hospodaření Zoologické a botanické zahrady města Plzně v roce 2023 skončilo kladným hospodářským výsledkem ve výši 2 652 tis. Kč

Příjmy v roce 2023 (v tisících Kč)	
Příjmy celkem	196 088
Tržby a vlastní výnosy	96 214
Z toho: vstupné	63 811
ostatní služby	8 039
pronájmy	5 328
prodej zboží	9 114
prodej materiálu	250
prodej zvířat	315
čerpání fondů	1 012
úroky z bank. účtů	2 604
ostatní výnosy	5 741
Dotace od zřizovatele celkem	99 874
Dotace (rozpočet na rok 2023)	96 263
Dotace MŽP na chov ohrožených druhů světové fauny	1 611
Dotace od Krajského úřadu	2 000
Investiční příspěvek (v tisících Kč)	
Výměna transformátoru pro areál Zoo a BZ	1 450
Rozšíření dětského lanového hřiště na statku Lüftnerka	750
Nová expozice Akva Tery – terária pro obojživelníky	100
Primáti afrického pralesa – ubikace pro guerezy	29 800
Čerpání vody ze Mže do areálu Zoo a BZ	2 305
Vodní příkop – pavilon šimpanzů	875

Vlivy na naše hospodaření

V letošním roce si naši zoo jako svůj turistický cíl zvolilo **496 685** návštěvníků. Nejvýznam-

nější položkou vlastních výnosů jsou tržby ze vstupného, parkovného a prodeje suvenýrů a jejich výše je obvykle závislá zejména na počasí a turbulentní době plné změn.

Odpisy v roce neodvádíme zřizovateli, ale zůstávají nám ve fondu investic.

Použití fondu investic v roce 2023

V letošním roce jsme zrealizovali plánovanou modernizaci zabezpečení venkovního výběhu šimpanzů. Otevřeli jsme novou expozici ohrožených druhů ryb na statku Lüftnerka a expozici Austrálie a Nového Zélandu v dolní části zahrady. K radosti dětských návštěvníků jsme mohli rozšířit a doplnit o nové prvky obě dětská lanová hřiště v dolní i horní části zoo. Návštěvníky vítá naše nově umístěné logo před vstupem do zoo a vánoční čas všem návštěvníkům zpříjemnil osvětlený proutěný model sluněte, který vykouzlil tu pravou vánoční atmosféru. Rozšířili jsme náš vozo-

Náklady v roce 2023 (v tisících Kč)	
Náklady celkem	193 436
Mzdové náklady	58 732
Zdravotní a sociální pojištění	19 065
Spotřeba materiálu	24 188
Energie	17 064
Prodané zboží	5 703
Cestovné	1 515
Opravy a udržování	26 386
Služby	18 262
Daně a poplatky	1 354
Odpisy inv. majetku	11 240
DDHM a DDNM	2 860
Ostatní náklady	4 462
Ostatní sociální náklady	2 605

vý park o 2 osobní automobily a 2 nákladní automobily, dále jsme zakoupili komunální traktor, žací stroj, mrazicí box, váhu pro nosorožce, tiskárnu vstupenek a instalovali jsme v areálu další umělecké dílo-kamennou sochu želvy.

V roce 2023 u nás pracovalo **137,22** zaměstnanců (přečtený stav) s průměrnou měsíční mzdou **34 038 Kč** hrubého měsíčně.

Dary

Na fungování a rozvoji zoo se podílejí i naši sponzoři, kmotři a drobní dárci, kteří nás podporují a v letošním roce přispěli částkou v celkové výši **3 021** tisíc Kč a patří jim za to velké poděkování.

Soběstačnost naší organizace (vlastní příjmy + sponzorské dary) je 50,61 %.

Soběstačnost naší organizace bez sponzorských darů je 49,0 %.

Veřejné sbírky

I letos jsme mohli pomáhat prostřednictvím veřejné sbírky na podporu záchranných projektů, povolených KÚ Plzeňského kraje. Částka zaslaná na projekty činila **1 346 000 Kč**.

Zástupci IZS děkují zoo jablky pro zvířata. KM
Representatives of the emergency services show their appreciation with apples for the animals

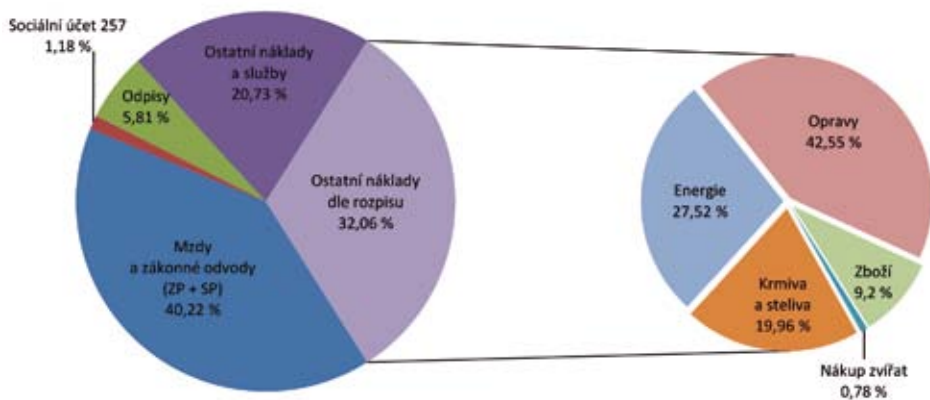
Údaje o majetku (v tisících Kč) k 31. 12. 2023	
Dlouhodobý hmotný majetek	820 826
Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku	212 558
Dlouhodobý nehmotný majetek	2 513
Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku	1 168
Zásoby celkem	12 625
z toho: zvířata	6 305
Krátkodobé pohledávky	5 874
Finanční majetek celkem	89 566
z toho: pokladna	1 028
účty	88 537
ceniny	1
Fond odměn	3 308
Fond kulturních a sociálních potřeb	433
Fond rezervní	22 010
Fond reprodukce majetku	46 582

Zákonné sociální náklady (v tisících Kč)	
Příděl do FKSP	1 125
Příspěvek na stravování	653
Ochranné prostředky	383
Zdravotní péče – prohlídky	25
Ostatní zákonné sociální náklady	105

Tancohrátky s Culinkou při podzimní akci. KM
Dancing with Culinka at an autumn event

STRUKTOGRAM NÁKLADŮ v tis. Kč	částka v tis. Kč	% z nákladů	částka v tis. Kč	% z ostatních nákladů	% z celkových nákladů
Mzdy a zákonné odvody (ZP + SP)	77 797	40,22			
Sociální účet 257	2 291	1,18			
Odpisy	11 240	5,81			
Ostatní náklady a služby	40 094	20,73			
Ostatní náklady dle rozpisu	62 014	32,06			
z toho:					
1. Nákup zvířat			482	0,78	0,25
2. Krmiva a steliva			12 379	19,96	6,40
3. Energie			17 064	27,52	8,82
4. Opravy			26 386	42,55	13,64
5. Zboží			5 703	9,20	2,95
CELKEM náklady k 31. 12. 2023	193 436	100	62 014	100	32,06

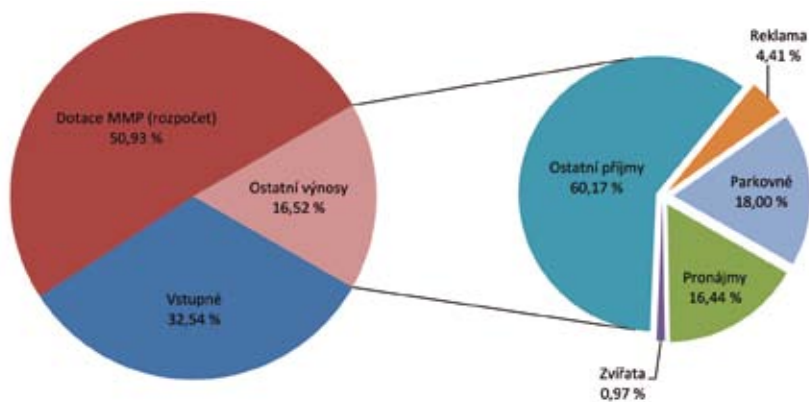

Expozice Mokřady Albufera a fontána „Vážky“. KM
Albufera wetlands exhibit and the "Dragonfly" fountain

EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ V ROCE 2023

Economical Department Report 2023

STRUKTOGRAM VLASTNÍCH VÝNOSŮ v tis. Kč	částka v tis. Kč	% z celkových příjmů	% z ostatních výnosů	% z vlastních výkonů
Vstupné	63 811	32,54		66,32
Ostatní výnosy dle rozpisu	32 403	16,52		33,68
z toho:		z toho:		z toho:
1. Pronájmy	5 328	2,72	16,44	5,54
2. Zvířata	315	0,16	0,97	0,33
3. Ostatní příjmy	19 497	9,94	60,17	20,26
4. Reklama	1 430	0,73	4,41	1,49
5. Parkovné	5 833	2,97	18,00	6,06
		16,52	100,00	33,68
VLASTNÍ VÝKONY (vstupné + ostatní výnosy) celkem	96 214	49,07		
DOTACE MMP (rozpočet)	99 874	50,93		
CELKEM příjmy	196 088	100		

Zážitkový program blízka setkání s tučňáky. KM
The extraordinary experiences program "close encounter with penguins"

Zážitkový program blízka setkání se žirafami. KM
The extraordinary experiences program "close encounter with giraffes"

Summary

Fiscal results of the Pilsen Zoological and Botanical Garden in 2023 ended in a surplus of 2,652 thousand CZK.

2023 brought us **496,685** visitors. As usual, the most significant portions of our income came from admission fees, parking fees, and souvenir sales. The volume of these sales varies according to the weather and other unpredictable factors.

Total income	196,088 thousand CZK
Sales and our own revenues	96,214 thousand CZK
Operational grants from the founder 2023	99,874 thousand CZK

Using the investment fund in 2023

We realized the planned modernisation of the outdoor chimpanzee enclosure. We opened a new exhibit of endangered fish species in Lüftnerka and two new exhibits named "Autralia" and "New Zealand". Our young visitors can enjoy new attractions in both children playgrounds. There was a new logo installed to welcome our visitors. Christmas time was enriched by a lit wattle model of a young elephant. Two new cars, as well as two new lorries, were purchased. Further, we bought a communal tractor, mowing machine, freezer, a scale for rhinos, ticket printing machine, and we also have a new art piece – a stone sculpture of a turtle.

Total costs	193,436 thousand CZK
--------------------	-----------------------------

Plná zahrada v letních měsících. KM
The garden is full of visitors during the summer

In 2023, we employed 138 employees with an average gross monthly salary of CZK 34,038.

Gifts

Operation and development of our zoo is regularly supported by our animal adoption sponsors small gifts and the total amount in 2023 was 3,021 thousand CZK. Thank you all!

Self-sufficiency (own incomes plus gifts) is 50.61%.

Self-sufficiency without gifts is 49.07%.

Public collections

In 2023, we also supported selected conservation projects with an official approval by the Regional Authority of the Pilsen Region. The amount gained for these projects was CZK 1,346,000.

EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ V ROCE 2023

NÁVŠTĚVNOST A NÁVŠTĚVNÍCI V ROCE 2023

Economical Department Report 2023

Number of visitors 2023

Monika Karková

Celková návštěvnost Zoo a BZ v roce 2023

Number of visitors in 2023

Expozice	Celkem	Dospělí	Děti, senioři	Poznámka
Pouze Zoo a BZ	249 175	146 484	102 691	
Zoo a BZ + DINO	83 240	47 091	36 149	
Pouze DINO	43 882	24 087	19 795	neplatící DINO – 7 458
Akva Tera	18 228	9 169	9 059	
Doprovody	17 745	11 896	5 849	
Děti 0–3 roky	39 202	0	39 202	
Permanentky	45 213	30 142	15 071	
CELKEM	496 685	268 869	227 816	

Podzemí navštívilo 86 688 osob, vlákem bylo odvezeno 7 200 osob, zaparkovalo 74 201 platících aut a 245 platících autobusů.

Porovnání návštěvnosti po jednotlivých měsících v letech 2022–2023

Monthly comparison of the number of visitors in 2022–2023

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2023	12 667	11 452	19 586	43 261	63 162	54 295	85 221	74 951	58 534	41 206	12 151	20 199
2022	13 118	15 796	35 713	41 764	62 778	55 666	88 139	90 837	28 596	52 846	13 477	13 952
porovnání let 2023 a 2022 v %	-3,44	-27,50	-45,16	3,58	0,61	-2,46	-3,31	-17,49	104,69	-22,03	-9,84	44,77

Novoročenky Zoo a BZ mají ucelenou řadu. AZB
Our New Year cards have a unified style

Co nám přinesl rok 2023 u nižších obratlovců a bezobratlých živočichů? Pojdme si připomenout všechny významné události.

Začátkem roku proběhl významný přesun v Akva Tera, konkrétně přemístění ikonického páru krokodýlů čelnatých (*Osteolaemus tetraspis*) ze zázemí, do Safari Parku Dvůr Králové, kde pro ně kolegové připravili velkou expozici, a tak je mohou návštěvníci poprvé pozorovat na vlastní oči. Nebylo to pro nás snadné rozhodování, krokodýli jsou velice konzervativní zvířata a přesun starších jedinců je vždy riskantní. Krokodýlí pár se však po přesunu velice rychle adaptoval na nové prostředí a začal přijímat potravu. My jsme si tak mohli oddechnout, s vědomím, že proběhlo vše v pořádku. Jedna krokodýlí éra tak končí, avšak druhá začíná. Začátkem roku jsme začali komunikovat s koordinátorem krokodýlů filipínských (*Crocodylus mindorensis*) a společnými silami se snažíme o výměnu jedné z našich dvou samic za samce, abychom mohli začít tento druh množit. Tím bychom se mohli aktivně zapojit do záchranného programu na Filipínách.

Po odchodu krokodýlů čelnatých zůstal v Akva Tera uprázdňený prostor jejich ubikace, souše i bazénu. Tento prostor zaujímal nemalou část stávajícího zázemí. Po zrušení bazénu a srovnání podlahy jsme získali novou plochu, kde budou nová velká terária pro naše chovance, kteří již přerůstají naše dosavadní možnosti velikostně vyhovujících terárií. Stavební práce a elektroinstalace je dokončena. Stojany a nová terária budou instalována začátkem příštího roku.

Mládě varana Mitchellova (*Varanus mitchelli*). OT
Young Mitchell's Water Monitor
(*Varanus mitchelli*)

Také v expoziciční části Akva Tera došlo k zásadním změnám. Proběhla zde kompletní rekonstrukce největšího mořského akvária, které se v naší instituci nachází. Při té příležitosti, jsme opravili i celé zázemí, které slouží mořské akvaristice. V expoziciční části u stojanu s bezobratlými živočichy, jsme zrušili čtyři menší terária a namísto nich vybudovali dvě větší paludária orientovaná na výšku, nesoucí expoziciční název KONVERGENCE. Chované jedince jsme zvolili tak, abychom na nich mohli návštěvníkům vysvětlit, co se pod slovem konvergence vlastně skrývá. Ubytovali jsme zde některé již dlouho chované druhy, které sice pravidelně odchováváme, ale zatím jejich expoziciční využití bylo minimální – pralesničku azurovou (*Dendrobates tinctorius azureus*) společně s gekony (*Gonatodes albigularis*); a mantely širokoprsté (*Mantella laevis*) společně s felsemami Klemmerovými (*Phelsuma klemmeri*). Nejvýznamnějším odchovem v Akva Tera bylo bezesporu vylíhnutí šesti pralesních agam

(*Lophosaurus dilophus*). Téměř po patnácti letech chovu jsme se mohli radovat z prvoodchovu v naší instituci. Bohužel však stále nemáme „vychytané“ inkubační podmínky, a tak se z vykladených a oplozených vajec mláďatům často nedaří vylézt. Doufáme, že brzy odhalíme příčinu této záhady a mláďata bude přibývat.

Na úsek Království jedu, se nám podařilo sehnat blankytně modrého chřestýšovce (*Cryptelytrops insularis*), který zdobí jedno z menších terárií přímo uprostřed expozice. Tato barevná forma se vyskytuje pouze na jednom ostrově na světě – ostrově Komodu. Nejtypičtější je zbarvení do zelena, ale mohou být i žlutí. Věříme, že právě tato nestandardní modrá barva chřestýšovce přitáhne pozornost návštěvníků, kteří mají hady rádi, ale i návštěvníků, kteří se hadů bojí či štítí.

Začátkem roku došlo k dokončení expozice pro unikátní zmije pavoučí. V březnu proběhlo slavnostní otevření a návštěvníci tak mohou pozorovat tento druh zatím v jediné instituci na světě přímo z několika centimetrů. Dominantní, biotopové dvouterárium se nachází v čele expozice Království jedu.

Rekonstrukcí prošel také výběh pro největší námi chované želvy, želvy obrovské (*Aldabrachelys gigantea*) z atolu Aldabra. Jedinci jsou již pohlavně dospělí a v loňském roce jsme měli první, avšak neoplozenou snůšku sedmi vajec. Doufáme, že modernizace výběhu bude přínosem k úspěšnému odchovu naší první malé želvy obrovské. U tohoto řádu plazů se chvilíčku pozdržíme a seznámíme vás s úspěchy u naopak nejmenších zástupců, které v Zoo Plzeň chováme. Slavili jsme další, celkem již třetí

Slavnostní otevření expozice pro zmije pavoučí (*Pseudocerastes urarachnoides*). KM
The ceremonial opening of the Spider-tailed Horned Viper enclosure (*Pseudocerastes urarachnoides*)

odchov želvičky trpasličí (*Chersobius signatus*). Chovný pár s mláďaty odchovanými v roce 2022 můžete pozorovat v sukulentním skleníku. Za zmínku stojí také odchov dvou želv egyptských (*Testudo kleinmanni*), kterého jsme se znovu dočkali po pěti letech čekání. V již zmiňovaném sukulentním skleníku, se podařil další prvoodchov pro naši zoo. V září vylezlo z vajíčka mládě korovce jedovatého (*Heloderma suspectum*), které nám dělá svojí aktivitou velkou radost. V expozici Sonorská poušť chováme další druh korovců, korovce mexické (*Heloderma exasperatum*), u kterých se chovatelům podařilo najít devět vajec. Pokud půjde vše podle plánu, začátkem nadcházejícího roku by se měla začít líhnout mláďata. Na úsek Sonorská poušť, jsme získali tři jedince vzácného druhu čukval (*Sauromalus hispidus*). Mláďata jsou nyní chována v zázemí, dokud nedorostou patřičné velikosti a následně budou přemístěna do větších terárií v expozici.

Velice problematická expozice tropická Austrálie, se nám po více jak dvou letech poda-

řila opravit a stabilizovat. Před Vánoci, zde byli vypuštěni varani Mertensovi (*Varanus mertensi*) společně s dlouhokrčkou australskou (*Chelodina longicollis*) a agamou vodní (*Intellagama lesueurii*). Doufáme, že nyní již bude expozice plně funkční a více šedivých vlasů přibývat nebude. I u australských plazů jsme zaznamenali významný úspěch. Ten se dostavil u kriticky ohroženého druhu varana Mitchellova (*Varanus mitchelli*). Radost přišla v podobě 27 mláďat, ze 4 snůšek, a to vše pouze od jedné samice!

Závěrem bych chtěl poděkovat celému týmu ošetřovatelů, kteří se pečlivě a svědomitě dennodenně starají o zvířata, která v jejich péči prosperují a dopřávají jim na oplátku radost v podobě odchovaných mláďat. Důkazem toho, že jejich práce nezůstává

bez povšimnutí odborné veřejnosti, je třeba i získání ocenění v soutěži Bílý slon, kterou každoročně pořádá sdružení Česká zoo. Druhou cenu získali chovatelé za vylíhnutí želvičky trpasličí jako „Odchovek roku“ v kategorii ostatní.

Summary

*At the start of the year, there was a significant change in the Akva Tera branch. We moved the iconic pair of dwarf crocodiles (*Osteolaemus tetraspis*) from our backroom facilities to the Safari Park Dvůr Králové. They will stay there in a large exhibit and will be displayed for the first time.*

There were some significant reconstructions in Akva Tera as well. We rebuilt the largest marine aquarium and we also

Vylíhlé mládě korovce jedovatého (*Heloderma suspectum*). KM
Newly hatched Gila Monster (*Heloderma suspectum*)

repaired the whole sea Akva Tera marine backroom facilities at the same time. We replaced four smaller vivariums by a single larger one. Its new name is ConvergenceE and it shows our long-kept species, which we reproduce here on a regular basis, but which have not been displayed so far.

For example we housed there the blue azureus dart frogs (*Dendrobates tinctorius azureus*) with geckos (*Gonatodes albogularis*), or climbing mantellas (*Mantella laevigata*) with yellow-headed day geckos (*Phelsuma klemmeri*). The most noteworthy rearing in Akva Tera was of the six crowned forest dragon (*Lophosaurus dilophus*) hatchlings. As for the "Kingdom of Venom", we managed to obtain the white-lipped island pit viper (*Cryptelytrops insularis*). It can be seen in one of small vivariums in the middle of the exhibit. At the start of 2023, we also finished the exhibit for the spider-tailed horned viper. We opened this exhibit in March and we are at present the only zoo in the world to house this rare reptile. Its double vivarium can be found at the front of the Kingdom of Venom exhibit. We also reconstructed the indoor exhibit of our largest kept tortoise, the Giant Tortoise (*Aldabrachelys gigantea*) from the Aldabra Island. Our tortoises have already reached maturity, but and last year, we had our first, albeit unfertilized, batch of 7 eggs. We celebrated the third rearing of the speckled tortoise – our smallest representatives of these reptiles. We also reared two Kleinmann's Tortoises after a five year hiatus. The gila monster hatchlings born in September were a great success for us.

Čerstvě vylíhlé mládě varana Mitchellova (*Varanus mitchelli*). KM
Freshly hatched Mitchell's Water Monitor (*Varanus mitchelli*)

We keep another species – the Rio Fuerte Beaded Lizard in the Sonora Desert exhibit. Keepers found a clutch of nine eggs, which should hatch at the start of 2024. Three rare Angel Island chuckwallas came in to this exhibit in 2023. As for our Australian reptiles, we reared the critically endangered Mitchell's Water Monitor. There were 4 clutches with 27 hatchlings from a single female. Finally, I would like to thank the whole team of keepers for their dutiful and diligent care they provide to the animals. In turn, the animals prosper and reward their keepers by their new offspring. Their work was also evaluated by the competition "White Elephant", where we got the prize for the "breeding of the year" with the Speckled Tortoise hatchling.

Pštrosi (*Struthioniformes*)

Po mnoha letech chovu byl ukončen chov nandu pampových (*Rhea americana*). Poslední u nás chovaná samice opustila zoo v červenci. V budoucnu se zaměříme na chov vzácnějšího nandu Darwinova (*Rhea pennata*).

Hrabaví (*Galliformes*)

Z Weltvogelparku Walsrode jsme získali prvního samce vzácného hoka červenolaločného (*Crax blumenbachii*). Tímto přírůstkem jsme obnovili chov americké čeledi hokovitých v naší zoo, které jsme chovali naposledy v roce 2012. Tento druh doplní voliériu kondorů. Kolekci hrabavých v Asijské zahradě obohatil vzácně chovaný bažant měděný (*Syrnaticus soemmerringii ijimae*), pár bažantů mikado (*Syrnaticus mikado*), koroptve rudohlavé (*Arborophila torqueola*) a mladý páv zelený (*Pavo muticus*). Bohužel jsme v dubnu přišli o samce páva konžského (*Afropavo congensis*). Po letech neúspěšného chovu bažantů černých (*Lophura inornata*) jsme se rozhodli o jejich přesun do Zoo Praha, kde se chovu tohoto druhu také věnují.

Vrubozobí (*Anseriformes*)

Po loňském úspěšném odchovu čaji obojkové (*Chauna torquata*) se i letos chovnému páru podařilo odchovat jedno mládě. Podařil se nám také odchov dvou samců ohrožené bernešky rudokrké (*Branta ruficollis*) a páru bernešek havajských (*Branta sandvicensis*). Velice vhodná pro chov vrubozobých se ukázala být voliéra Mokřady Albufera. Během

jarní sezóny se zde vylíhla kachňata hned několika druhů. Nechyběli mezi nimi lžičáci euroasijsí (*Anas clypeata*), poláci velcí (*Aythya ferina*), zrzohlávky rudozobé (*Netta rufina*) a čírky obecné (*Anas crecca*). Významný byl také odchov pěti kriticky ohrožených poláků Baerových (*Aythya baeri*).

Měkkozobí (*Columbiformes*)

Mláďat jsme se jako již tradičně dočkali u hrdliček rodu *Streptopelia*. Rozmnožily se hrdličky vínorudé (*S. tranquebarica humilis*), čínské (*S. chinensis*), cejlonské (*S. surattensis*) či divoké (*S. turtur*). Holubi černobílí (*Ducula luctuosa*) a holubi zelenokřídlí (*Chalcophaps indica*) vyvedli po dvou mláďatech. Opět jsme obnovili chov holubů bronzokřídlných (*Phaps chloroptera*), kteří osídlili australskou voliériu u voliéry kivi. Ostrovní kolekce v pavilonu nosorožců obohatily dva druhy plodožravých holubů. Z Weltvogelparku Walsrode jsme získali pár holubů žlutoprsých (*Ptilinopus occipitalis*). A ze stejné instituce jsme získali také samici holuba vínokrkého

Holub žlutoprsý (*Ptilinopus occipitalis*). MP
Yellow-breasted Fruit Doves (*Ptilinopus occipitalis*)
came from WV Walsrode

(*Ptilinopus porphyreus*). Zoo Kolín nad Rýnem nám k naší samici poskytla samce holuba Greyova (*Ptilinopus greyi*).

Kukačky (*Cuculiformes*)

Významným přírůstkem byl samec mada-gaskarské kukalky modré (*Coua caerulea*), která je historicky prvním jedincem tohoto druhu chovaného v naší instituci. Pochází z odchovu WV Walsrode, kde se jako v jediné instituci v Evropě odchovy tohoto druhu i nadále daří.

Krátkokřídli (*Gruiformes*)

Velmi úspěšný byl tento rok u jeřábů. Odchovali jsme jeřáby mandžuské (*Grus japonensis*), kteří úspěšně vyvedli ve výběhu v japonské zahradě dva samečky. A dva samce odchovali také jeřábi běloší (*Grus vipio*), a to i po mnohaletých problémech s neoplozenými snůškami. Ze Zoo Zlín jsme dovezli samici největšího druhu jeřába – jeřába Antigonina (*Grus antigone*), která se úspěšně spárovala s naším samcem. Oba obývají expozici indických plání vedle výběhu nosorožců indických.

Tučňáci (*Sphenisciformes*)

U tučňáků Humboltových (*Spheniscus humboldti*) se letos podařilo odchovat osm mláďat, bohužel jsme také o šest jedinců přišli na podzim roku.

Čápi (*Ciconiiformes*)

Již tradičně se rozmnožili nesyti afričtí (*Mycteria ibis*), kteří letos vyvedli tři čápata. Všechna mláďata zatím zůstávají společně s chovným párem v naší zoo.

Volavky (*Pelecaniformes*)

Po letech úspěšného chovu kvakošů nočních (*Nycticorax nycticorax*) jsme se rozhodli s tímto druhem již dále nepokračovat. Chovná skupina odešla před koncem roku do Tierparku Röhrensee. Návštěvníci se ale s tímto druhem mohou v naší zoo setkávat i nadále, a to zejména okolo rybníků v přední části zoo, které obývá početná kolonie. U jim příbuzných kvakošů rezavých (*Nycticorax caledonicus manillensis*) se letos podařilo odchovat tři mláďata. Za zmínku stojí také odchov čtyř ibisů skalních (*Geronticus eremita*), dvou kolpíků afrických (*Platalea alba*) či sedmi mláďat u volavek nádherných (*Ardeola speciosa*). Bohužel jsme přišli o posledního samce ibisa madagaskarského (*Lophotibis cristata*).

Bahňáci (*Charadriiformes*)

Kolekce bahňáků v expozici Mokřady Albufera se rozrostla o břehouše černoocasé (*Limosa limosa*), které jsme získali z odchovu soukromých chovatelů. Získali jsme také dva

Břehouš černoocasý (*Limosa limosa*). MP
Black-tailed Godwits (Limosa limosa) enriched the Albufera Wetlands aviary

páry jespáků bojovných (*Calidris pugnax*). Větší množství jedinců je u tohoto druhu důležité, protože tito ptáci jsou typickým příkladem lekového systému, kdy samci tokají ve větších počtech na společných tokaništích. Voliéru severského ptactva doplnil pár kulíků zlatých (*Pluvialis apricaria*). A vůbec poprvé se k nám dostaly dva páry afrických čejek černohlavých (*Vanellus tectus*), které pocházejí z odchovů WV Walsrode. Tento druh chováme jako jediná v ČR.

Sovy (*Strigiformes*)

Sýčci obecní (*Athene noctua*) odchováli šest mláďat, která se zapojí do dalších repatriací v Plzeňském kraji a část z nich také pod-

porí populaci za hranicemi, u našich kolegů z bavorského LBV. Ani letos nás nezklamal zkušený pár výřečků filipínských (*Otus megalotis*), který odchoval dvě mláďata. Dopárovali jsme také výřečka malého (*Otus scops*), který obývá baleárskou voliéru.

Zoborožci (*Bucerotiformes*)

Oba chovné páry zoborožců luzonských (*Penelopides manillae*) vyvedly mláďata. Celkem to byl jeden samec a dvě samice. U dudků evropských (*Upupa epops*) jsme zaznamenali rekordní počet 13 odchovaných mláďat. Některá z nich našla nový domov v zoo Kolín, Heidelberg, ve Varšavě či Praze.

Novým druhem v expozici Poklady ostrovů je kotinga třpytivá (*Cotinga cayana*). MP
The shining male of Spangled Cotinga (*Cotinga cayana*) can be found in the Rhino Pavilion

Seriemy (*Cariamiformes*)

Po mnoha úspěšných hnízdních sezónách s více než 50 odchovanými mláďaty v průběhu let naši zoo opustily seriemy rudozobé (*Cariama cristata*). Tento ikonický druh bohužel momentálně nezapadal do geografického konceptu naší zoo a setkat se s nimi nyní můžete v kolekci WV Walsrode.

Sokoli (*Falconiformes*)

Kolekci sokolů obohatil nový africký druh. Během roku jsme získali nepříbuzný pár sokolů malých (*Polihierax semitorquatus*), kteří momentálně obývají chovatelské zázemí. V budoucnu by se s nimi naši návštěvníci měli setkat v expozici africké savany v pavilonu žiraf.

Papoušci (*Psittaciformes*)

Vůbec poprvé se rozmnožili vzácně chování lori novokaledonští (*Trichoglossus haemadotus deplanchii*), kteří nás potěšili jedním

Prvoodchov jeřába bělošíjho (*Grus vipio*). AV
First rearing of the White-naped Crane
(*Grus vipio*)

mláďetem. Tento druh chovají jen dvě další instituce v Evropě. Loriové vlnkovaní (*Trichoglossus johnstoniae*) odchováli dvě mláďata. I tohoto odchovu si velmi ceníme, jelikož tento druh stále odchovává jen několik zoologických zahrad.

Pěvci (*Passeriformes*)

U tohoto ptačího řádu nebyl rok 2023 příliš úspěšný. Zajímavý byl odchov tří mláďat ořešníků kropenatých (*Nucifraga caryocatactes*). Ve společné voliře v dinoparku se povedlo odchovat pár strak iberských (*Cyanopica cooki*) a celkem deset špačků černých (*Sturnus unicolor*) od několika chovných párů. Povedl se také odchov jedné majny Rothschildovy (*Leucopsar rothschildi*), která je ve své domovině i nadále kriticky ohroženým druhem. Dvě mláďata vyvedli konipasi bílí (*Motacilla alba*), které jsme předali kolegům do Zoo Praha. U pěnkavovitých vychovali stehlíci obecní (*Carduelis carduelis*) dvě mláďata a v Sibiřském srubu opět vyhnízily křivky obecné (*Loxia curvirostra*). Bohužel jsme i o několik jedinců tohoto druhu přišli. Po mnohaleté přestávce jsme obnovili kolekci astrildovitých ptáků, kteří teď obývají voliéru za pavilonem nosorožců. Z World of Birds Foundation Erica jsme získali hned několik druhů. Za zmínku stojí například astrildi křepelčí (*Ortygospiza atricollis ansorgei*) či zlatoprsky malé (*Amandava subflava*). Oba tyto druhy již před koncem roku snesly první vejce. Z WV Walsrode jsme dovezli ročního samce rajky malé (*Paradisaea minor*) a také prvního zástupce amerických koting – kotingu třpytivou (*Cotinga cayana*).

Ostriches

We stopped keeping the Greater Rhea after many years. The last female left our zoo in July. We plan to focus on the rarer Darwin's Rhea in the future.

Galliformes

We acquired the first male of the rare Red-billed Curassow from the Weltvogelpark Walsrode. We once again keep the American family of curassows in our zoo, which were formerly kept here in 2012. This species will be placed in the condor aviary. Galliformes in the Asian Garden were enriched by the scarcely kept Soemmering's Pheasant (*Syrnaticus soemmeringii ijimae*), a pair of Mikado Pheasants (*Syrnaticus mikado*), Common Hill Partridge (*Arborophila torqueola*) and an adolescent Green Peafowl (*Pavo muticus*). In April, we unfortunately lost the male of the Congo Peafowl (*Afropavo congensis*). After years of unsuccessful trials to rear the Salvadoris Pheasant (*Lophura inornata*), we decided to move them to Prague, where they also keep this species.

Waterfowl

After previous years' successful rearing of the Southern Screamer (*Chauna torquata*) our breeding pair managed to rear one offspring in 2023. We also reared two males of the endangered Red-breasted Goose (*Branta ruficollis*) and a pair of Hawaiian Geese (*Branta sandvicensis*). Our new aviary of the Albufera Wetlands exhibit turned out to be very suitable for breeding

the Anseriformes and so the spring season brought a considerable number of ducklings. For example, Northern Shovelers (*Anas clypeata*), Common Pochards (*Aythya ferina*), Red-crested Pochards (*Netta rufina*) and Eurasian Teals (*Anas crecca*). The five reared critically endangered Baer's Pochards (*Aythya baeri*) were also valuable for us.

Columbiformes

As usual, we bred doves of the Streptopelia family. This year Red Collared Doves (*S. tranquebarica humilis*), Eastern Spotted Doves (*S. chinensis*), Western Spotted Doves (*S. suratensis*) and Turtle Doves (*S. turtur*) reproduced again. Both the White Imperial Pigeons (*Ducula luctuosa*) and Asian Emerald Doves (*Chalcophaps indica*) reared two chicks. We returned to the keeping of Phaps chlamptera, which you can see in the Australian aviary next to the kiwi. Our island collection in the rhino pavilion was enriched by two species of fruit-eating pigeons: A pair of Yellow-breasted Fruit Doves (*Ptilinopus occipitalis*) was brought from the Weltvogelpark Walsrode, as well as a female of the Pink-headed Fruit-Dove (*Ptilinopus porphyreus*). A male of the Red-bellied Fruit Dove (*Ptilinopus greyi*) was acquired from the Cologne Zoo, completing a pair with our female.

Cuculiformes

A male of the Blue Coua (*Coua caerulea*) was historically the first individual of this species kept in the Pilsen Zoo representing a significant acquisition of 2023 from the

WV Walsrode. Walsrode is the only European institution that successfully breeds these cuckoos.

Gruiformes

2023 was very successful as for cranes. We reared the Red-crowned Crane (*Grus japonensis*), our pair reared two males in the Japanese Garden. Other two more males were reared by White-naped Cranes (*Grus vipio*) after many years of laying unfertilized eggs. A female of the Sarus Crane (*Grus antigone*) brought from Zlín was paired with our male. They are the largest crane species in the world and they can be found at the Indian Rhino exhibit.

Penguins

Humboldt Penguins (*Spheniscus humboldti*) reared eight hatchlings, but unfortunately six were lost in the autumn.

Ciconiiformes

Yellow-billed Storks (*Mycteria ibis*) reared three hatchlings. They are being kept together with our breeding pair for now.

Heron (Pelecaniformes)

After years of successful breeding of the Black-crowned Night-Herons (*Nycticorax nycticorax*), we decided to move the breeding group to the Tierpark Röhrensee by the end of the year. However, visitors can still observe these birds outside the aviaries on the zoo grounds. We managed to breed the related Philippine Rufous Night Herons (*Nycticorax caledonicus manillensis*),

Sokolík malý (*Polihierax semitorquatus*). AV
New pair of Pygmy Falcons (*Polihierax semitorquatus*)

which reared three hatchlings. I would also like to mention the rearing of four Northern Bald Ibises (*Geronticus eremita*), two African Spoonbills (*Platalea alba*), or seven hatchlings of Javan Pond Herons (*Ardeola speciosa*). Unfortunately, we lost our last male White-winged Ibis (*Lophotibis cristata*).

Waders

Our collection of waders in the Albufera Wetlands grew with the addition of the Black-tailed Godwits (*Limosa limosa*), which were acquired from private keepers. We also brought two pairs of Ruffs (*Calidris pugnax*). It is important to keep a higher number of these birds because males are used to displaying mating behavior places. The aviary of northern Europe was enriched by a pair of Golden Plovers (*Pluvialis apricaria*). Black-headed Lapwings (*Vanellus tectus*), reared in the WV Walsrode, are kept in Pilsen for the

first time. We are the only zoo in the Czech Republic that exhibits this species.

Owls

Little Owls (*Athene noctua*) reared six hatchlings, which will partly be returned to nature in the Pilsen Region and the rest will help strengthen the owl population in neighbouring Bavaria. Our seasoned pair of Philippine Scops Owls (*Otus megalotis*) reared two hatchlings. European Scops Owls (*Otus scops*) in the Balearic Island aviary were paired in 2023.

Hornbills

Both breeding pairs of Luzon Hornbills (*Penelopides manillae*) reproduced in 2023, they had one male and two females. Hoopoes (*Upupa epops*) had a record rearing of 13 hatchlings. Some of them found a new home in Cologne, Heidelberg, Warsaw or the Prague Zoo.

Konipas bílý (*Motacilla alba*). AV
The Young White Wagtail (*Motacilla alba*),
born in 2023

Seriemas

After many successful nesting seasons with over 50 reared hatchlings, we stopped keeping Red-legged Seriemas (*Cariama cristata*). This iconic species at present does not fit in our geographic context. From now on, you can meet them in the WV Walsrode collection.

Falcons

We enriched our falcons by a new African species. We acquired an unrelated pair of African Pygmy Falcons (*Polihierax semitorquatus*). They are currently housed in our breeding facility, but we plan to place them in the African Savannah exhibit in the Giraffe Pavilion..

Parrots

The rarely kept Deplanche's Lorikeets (*Trichoglossus haematodus deplanchei*) pleasantly surprised us by one hatchling, as they reproduced for the first time. There are only two institutions in Europe, which keep them. Mindanao Lorikeets (*Trichoglossus johnstoniae*) reared two hatchlings. We are proud to breed this species, because only a few zoos breed them regularly.

Passerines

Songbirds were not very successful in 2023. We reared three Spotted Nutcrackers (*Nucifraga caryocatactes*). A pair of Iberian Magpies (*Cyanopica cooki*) and ten Spotless Starlings (*Sturnus unicolor*) from a few breeding pairs were reared in the common aviary in DinoPark. Further, we reared one

Novým druhem je čejka černohlavá (*Vanellus tectus*). HJ
Black-headed Lapwing (Vanellus tectus)

Bali Starling (Leucopsar rothschildi), which is still a critically endangered species in its country. White Wagtails (Motacilla alba) reared two hatchlings. They were sent to colleagues in the Prague Zoo. As for Fringillidae, European Goldfinches (Carduelis carduelis) managed to rear two hatchlings and Red Crossbills (Loxia curvirostra) nested again in the Siberian hut exhibit. Sadly, we also had some losses.

After many years, we renewed a collection of the Estrildidae family species, which at

present can be seen in an aviary behind the rhino pavilion. We acquired a few species from the Birds Foundation Erica, for example White-collared Olivebacks (Ortygospiza atricollis ansorgei) or Orange-breasted Waxbills (Amandava subflava). Both species laid their first eggs by the end of the year. The one-year-old male of the Lesser Bird-of-paradise (Paradisaea minor) and also the first representative of American cotingas, the Spangled Cotinga (Cotinga cayana), were brought from the WV Walsrode.

Úvodem shrnutí chovatelské práce na úseku malých savců, vačnatců a poloopic bych ráda poděkovala našemu dlouholetému kurátorovi Ing. Tomášovi Pešovi za unikátní kolekci zvířat, kterou během svého působení v Zoo Plzeň vybudoval, a za jeho znalosti a zkušenosti, které nám předal.

Vačice (*Didelphimorphia*)

Chov vačic kryších (*Monodelphis domestica*) za rok 2023 zaznamenal velký pokles v počtu chovaných jedinců, což bohužel odpovídá i celkové evropské situaci. U vačic opossum (*Didelphis marsupialis*) jsme dovezli od privátního chovatele i poslední deponovanou samičku. Bohužel se ukazuje, že v případě

Nová samice hrabáče kapského Farisa. MP
The newborn female Aardvark is called Farisa

tohoto krátkověkého druhu je čas proti nám. Na konci roku jsme sestavili dva chovné páry, jako poslední šanci pro tento druh.

Kunovci (*Dasyuromorphia*)

Během roku jsme přišli o všechny tři kunovce tečkované (*Dasyurus viverrinus*), což se vzhledem k jejich krátkověkosti dalo předvídat. Tento druh aktuálně nemáme v plánu obnovovat z důvodu kapacity chovatelských prostor. Z tohoto důvodu jsme expozici opět věnovali klokánům uru.

Hrabáči (*Tubulidentata*)

U hrabáčů kapských (*Orycteropus afer*) došlo k výměně samic se Zoo Praha. Naše samička Sabi odjela do Prahy za účelem reprodukce a nám přijela roční samička Farisa. Jelikož naše chovatelské zařízení zatím prostorově nevyhovuje pro chovný pár, jsme rádi že jsme mohli program pro chov hrabáčů pomoci touto cestou.

Dvojitozubci (*Diprotodontia*)

Vzhledem k počtu chovaných taxonů různých stromových i pozemních druhů vačnatců byl i počet událostí u této skupiny vysoký.

Z menších druhů se nám kontinuálně daří odchovávat klokánky kryší (*Potorous tridactylus*) i klokánky králíkovité (*Bettongia penicillata ogilbyi*). Ty jsme po několikaleté pauze opět vrátili do expozice blízko východu ze zoo. Spolu s nimi mohou návštěvníci pozorovat také kusu liščí (*Trichosurus vulpecula*), u kterých jsme se v loňském roce těšili ze dvou mláďat (od dvou párů). Jedna samička odcho-

vaná předešlý rok odešla. V sousední expozici vystřídali kunovce tečkované opět klokani uru (*Thylogale brunii*), kteří odchovali dva samečky. U dalších stromového druhu – kususe novoguinejského (*Phalanger gymnotis*) jsme bohužel zaznamenali ztráty na chovných zvířatech. Doufáme, že po přesunu do nové chovatelské prostory se dočkáme mláďat. Celá skupina vakoveverek létavých opustila naši zoo do Zoo Stuttgart. S tímto druhem již neplánujeme pokračovat.

Ze Zoo Brno jsme na jaře dovezli samce klokana bažinného (*Wallabia bicolor*) a hned na podzim skupina odchovala samičku. Bohužel jsme o jednu samici přišli následkem úrazu. Klokani parma (*Notomacropus parma*) i klokani rudokrcí (*Macropus rufogriseus*) fungují ve společném výběhu, kde jsou mláďata na každoročním pořádku. U klonů rudých (*Macropus rufus*) jsme přišli o dominantního chovného samce a odchovali samičku. Dva dospělí samci klonů obrovských (*Macropus giganteus*) odjeli do nového působiště, což pomohlo stabilizovat chovnou skupinu.

Damani (*Hyracoidea*)

Chov damanů v Zoo Plzeň se za poslední roky stal velmi zásadním pro evropskou populaci. Z aktuálně chovaných čtyř druhů všechny pravidelně rozmnožujeme. V roce 2023 jsme ale bohužel také řešili i negativní události. Po propuknutí bakteriální infekce u damanů pralesních (*Dendrohyrax dorsalis*) jsme přišli o obě odchované samičky, a i o jejich otce. Naštěstí se v červenci podařilo odchovat samičku a zachránit její genetiky velmi cen-

Klokan uru (*Thylogale brunii*). OLQ
Dusky Pademelon (*Thylogale brunii*)

nou matku. V roce 2024 plánujeme dovést nového samce. Oproti tomu u damanů stromových (*Dendrohyrax arboreus*) jsme odchovali dvojčata a sestavili jsme další chovný pár. Damani kapští (*Procavia capensis*) odchovali v létě trojčata. U damanů stepních (*Heterohyrax brucei*) jsme přišli o chovného samce. Na konci roku jsme si dovezli ze Zoo Osnabrück nového a s tímto druhem budeme pokračovat. Jelikož se pro naši instituci stali damani velmi typičtí, povede pro damany stepní naše zahrada monitoring v rámci evropského Small Mammal TAG.

Hlodavci (*Rodentia*)

Hlodavce v plzeňské zoo lze rozdělit na „velké“ a „malé“. Mezi velké druhy hlodavců,

kteří u nás hrají dlouhá léta prim, určité můžeme zařadit velemysí oblačkové (*Phloeomys pallidus*), které odchovaly 4 mláďata. Velmi nás těší úspěšný chov myši bobříků (*Hydromys chrysogaster*), kde jsme se stali (co do počtu) největším chovatelem v Evropě a v roce 2023 jsme dokonce odeslali dva páry do Zoo Frankfurt, odkud k nám v minulosti tento druh přišel.

I rok 2023 přál křečkům skákavým (*Hypogeomys antinema*), kde se podařilo odchovat samečka. Zároveň zde došlo k výměně zvířat se Zoo Jihlava a sestavil se další chovný pár. Aktuálně jsme po Zoo Jersey druhý nejúspěšnější chovatel těchto křečků v Evropě. Po mnoha letech nezdarů nás potěšil prvoodchov samičky křečka stromového (*Brachytarsomys albicauda*), kde se můžete těšit na představení tohoto druhu v expozici.

U osináků afrických (*Atherurus africanus*) jsme úspěšně odchováli další mláďe -

Křeček stromový (*Brachytarsomys albicauda*). KR
White-tailed Antsany (Brachytarsomys albicauda)

samečka. Bohužel chov dikobrazů palawan-ských (*Hystrix pumila*) v posledních letech stagnuje. U hutíí stromových (*Capromys pilorides*) jsme po dopárování v roce předešlém měli radost hned ze dvou vrhů a dohromady čtyř narozených mláďat.

Z morčatovitých stabilně držíme velmi početné populace morčat bolivijských (*Galea monasteriensis*) a moko skalních (*Kerodon rupestris*).

Kolekce drobných hlodavců je již několik let stabilizována na stálém počtu několika druhů. Z podstatných událostí v této skupině zvířat bych zmínila zejména úspěšné odchovy u křečků bavlíkových (*Sigmodon hispidus*), bodlinek jihoafrických (*Acomys spinosissimus*) a bodlinek krétských (*Acomys minous*). Po několikaleté pauze se nám podařilo odchovat dva vrhy kurur (*Spalacopus cynus*), jednoho samečka tarbíkomysí Merriamovy (*Dipodomys merriami*), tři samičky pískomila perského (*Meriones persicus*) a dva křečíky myší (*Calomyscus mystax*).

Letouni (*Chiroptera*)

U kaloňů je v naší zoo každoročně velmi živo. Deset párů kaloňů plavých (*Eidolon helvum*) odešlo do polské zoo. V naší chovné skupině se opět podařilo odchovat přes dvacet mláďat. U kaloňů zlatých (*Pteropus rodricensis*) se narodilo 8 mláďat.

Primáti – poloopice (*Primates – Strepsirhini*)

Naše zoo chová neuvěřitelných 17 druhů poloopic, a to jak endemické druhy Madagaskaru, tak druhy kontinentální Afriky. U komb

senegalských (*Galago senegalensis*) jsme se těšili ze dvou mláďat.

Náš Madagaskarský pavilón je znám svou jarní nadílkou mláďat a nejenak tomu bylo i letos. Z významných odchovů bych zmínila samičku lemura rudobřichého (*Eulemur rubriventer*) a lemura límcového (*Eulemur collaris*), které se u nás narodily po delší pauze. Z již tradičních odchovů jmenujme dvě samičky lemurů kata (*Lemur catta*), mládě lemurů hnědých (*Eulemur fulvus*) a dvě samičky lemurů rákosových (*Hapalemur alaotrensis*). U lemurů rákosových bohužel došlo k úhynu chovného samce ve skupině chované v zázemí. Tuto smutnou událost nám vylepšilo na konci roku narození malého „pohrobka“. Zaznamenali jsme také první porod u lemurů korunkatých (*Eulemur coronatus*), bohužel pro tento pár se jednalo o první mládě, které během několika dní uhynulo.

Lemur rudobřichý (*Eulemur rubriventer*). KM
Red-bellied Lemur (*Eulemur rubriventer*)

Firstly, I would like to thank Ing. Tomáš Peš for the unique collection of animals, which he put together during his long carrier in the Pilsen Zoo and for passing over some of his experience and knowledge.

Opossums (*Didelphimorphia*)

The amount of Gray Short-tailed Opossums in our care declined in 2023, which copies the overall trends in Europe. As for the Common Opossum, we brought the last female from a private keeper and it is apparent that in case of this short-lived species, time is against us. At the end of 2023, we put together two breeding pairs as the last chance for this species.

Quolls (*Dasyuromorphia*)

We lost all three Eastern Quolls during 2023, which was expected as they do not live long. We do not plan to keep this species again due to the limited breeding space. We decided to devote the space to Dusky Wallabies.

Aardvarks (*Tubulidentata*)

As for Aardvarks, we exchanged females. Our female Sabi went to Prague in order to reproduce, and we welcomed a year old female Farisa. We were glad to support aardvark breeding at least in this way, as our present conditions do not comply with breeding standards for these animals.

Diprotodontia

As we keep a large number of various tree and ground species of marsupials, there were many developments in this group of animals

in 2023. From the smaller species, we breed Long-nosed Potoroos, as well as Woyllies. Woyllies returned back to the exhibit near the zoo exit. Visitors can see them together with the Common Brushtail Possum. They had two offspring from two pairs. Their neighbours, the Dusky Wallabies, reared two males. As for the Ground Cuscus, another tree species, there were some losses in our breeding animals. We hope to have some offspring after we move them to a new breeding space. Sugar Gliders were all moved to Stuttgart. In spring, we brought a female Swamp Wallaby from the Brno Zoo and the group reared a female in the autumn, however, we lost one animal due to an injury. Parma Wallabies and Red-necked Wallabies cohabitate in a shared enclosure. We lost the dominant breeding male of the Red Kangaroo and a female was reared. Eastern Grey Kangaroos were sent to a new location, which could help to stabilize the breeding group.

Hyraxes (Hyracoidea)

Breeding of hyraxes in Pilsen has become quite significant for the European population in the last few years. We regularly breed all of our kept species. 2023 also brought some unpleasant developments. There was a break out of a bacterial infection in Western Tree Hyraxes (*Dendrohyrax dorsalis*) and we lost both reared females and their fathers. We managed to rear a female in July and saved her genetically very valuable mother. We plan to bring a new male in 2024. Southern Tree Hyraxes reared twins and we made another breeding pair. Rock Hyraxes reared triplets in

Daman stromový (*Dendrohyrax arboreus*). HJ
Southern Tree Hyrax (*Dendrohyrax arboreus*)

summer. We lost the male of the Yellow-spotted Rock Hyrax. We brought a new one at the end of the year from the Osnabrück Zoo and we plan to continue keeping this species. Our hyrax group is so distinct that the Pilsen Zoo became a monitoring institution of the Small Mammal TAG.

Rodents (Rodentia)

Rodents in the Pilsen Zoo can be divided into "large" and "small". Luson Giant Cloud Rats belong to the larger ones. In 2023, they reared four offspring. The Eastern Water Rats have been reproducing very successfully. As for the number of reared animals, we became the largest breeder in Europe. We sent two pairs to the Frankfurt Zoo in 2023, in the past, our original pair came from this zoo. Malagasy Giant Rats reared a male and at the same time we made a new breeding pair thanks to an animal from the Jihlava Zoo. At present, we are the second most successful breeder in Europe after the Jersey Zoo. White-tailed Antsangy reared the first offspring after many trying years and it will finally be possible to see them in an exhibit.

Osinák africký (*Atherurus africanus*). KM
African Brush-tailed Porcupine
(*Atherurus africanus*)

African Brush-tailed Porcupines reared another male offspring. Breeding of the Palawan porcupines has unfortunately been stagnating in recent years. The Cuban Hutia had two litters and four offspring. Muenster Yellow-toothed Cavies were stable and well-kept, as well as the Rock Cavy. Our collection of small rodents stabilized on a small number of just a few species. As for this group, I would like to mention rearing of Hispid Cotton Rats, Southern Africa Spiny Mice and Crete Spiny Mice. After a short hiatus, we managed to rear two litters of Coruros, one female of the Merriam's Kangaroo Rat, three females of the Persian Jird and two Great Balkhan Mouse-like Hamsters.

Flying foxes (Chiroptera)

Flying foxes have been quite busy this year. Rodrigues Flying Foxes had three

offspring and ten pairs of Straw-coloured Fruit Bats left Pilsen to live in a Polish zoo. Once again we have reared more than twenty offspring.

Primates (Primates – Strepsirhini)

We keep an unbelievable 17 species of prosimiens, from endemic species of Madagascar to species from continental Africa. Senegal Bushbabies had two offspring. From our more noteworthy breeding successes, I would like to point out a female of the Red-bellied Lemur and Collared Brown Lemur, which were born after some time with no breeding successes. Ring-tailed Lemurs reared two females, one from Common Brown Lemurs and two females from Alaotran Reed Lemurs. The Alaotran Reed Lemur breeding male unfortunately died, but the situation improved with the birth of a male. We witnessed the first birth of Crowned Lemurs, however, it has not survived.

Lemur kata (*Lemur catta*) s mláďetem. KM
Ring-tailed Lemur (*Lemur catta*) with its young

Chovatelky pavilonu Madagaskar Alžběta Růžková a Pavla Šestáková. KM
The Madagascar pavilion keepers Alžběta Růžková and Pavla Šestáková

Chovatelé malých savců a zoolog Ing. Tomáš Peš. KM
Keepers of small mammals and the zoologist Ing. Tomáš Peš

Ing. Lenka Václavová

Na netrpělivě očekávané narození šimpanzího mláděte (*Pan troglodytes troglodytes*) jsme si museli počkat až do posledních dnů roku. Samice Maria porodila své mládě 28. 12. Jde o doslova vymodlené mládě, jelikož samice za svůj život neodchovala zatím žádné z narozených mláďat a po posledním neúspěšném porodu nechodila několik let do říje. Šimpanz čeho, jak zní pojmenování našeho poddruhu šimpanze, je největším z poddruhů šimpanzů, v chovech v zoologických zahradách je málo zastoupen, tak doufáme, že náš mladý sameček bude v budoucnu posilou pro chov.

Odchov šimpanze je velikým úspěchem, jinak byl ale rok 2023 na odchovy chudý. Rozmnožili se pouze páry mirikin bolivijských (*Aotus azarai boliviensis*), tamarini sedloví (*Saguinus fuscicollis lagonotus*). V chovu tamarinů sedlových došlo k velikým změnám, chov se rozrostl natolik, že jsme konečně mohli sestavit z našich zvířat několik dalších chovných párů a pokusit se o obnovu chovu tohoto druhu v zajetí. Spolupracujeme se zoologickými zahradami v Hodoníně a Lipsku. Další páry plánuje sestavit v následujících letech.

Mirikina bolivijská s mládětem v květnu 2023. KM
Bolivian Night Monkey with its young in May 2023

Zrekonstruovaný pavilon gibbonů bělolících. KM
Newly rebuilt northern white-cheeked gibbon pavilion

Kočkodani Brazzovi (*Cercopithecus neglectus*) a guerézy angolské (*Colobus angolensis palliatus*) také odchovávají po jednom mláděti, tyto druhy ale v současné době nejsou v plzeňské zoologické zahradě. Nevyhovující ubikace se kompletně přestavuje, bohužel bude v ní místo jen pro jeden druh opic, chov kočkodanů Brazzových tak musí být prozatím ukončen. Guerézy angolské našli po dobu rekonstrukce nové domov v Zoo Praha, za což kolegům velmi děkujeme. Kočkodani jsou v Zoo Chleby.

Jedním z významných úspěchů roku 2023 je záchrana gibbonů bělolících (*Nomascus leucogenys*), naši giboni se potýkali s vleklými zdravotními problémy, jejich stav byl velmi vážný, díky obětavosti ošetřovatelů a vytrvalosti veterinářů se po stanovení diagnózy podařilo gibony vyléčit. V prosinci roku 2023 se tak mohli konečně nastěhovat do zrekonstruovaného pavilonu.

Summary

The most awaited offspring of 2023 was of the chimpanzee (*Pan t. troglodytes*), born on 28th December. This chimpanzee subspecies called Central Chimpanzee is highly endangered and is rarely kept in zoos. However, in general, our monkeys reproduced less than usual in 2023. Angolan Black-and-white Colobuses will soon get a new home. They were moved to the Prague Zoo and will stay there until finalization of their new enclosure, which is estimated to be done by the middle of 2024. Northern White-cheeked Gibbons overcame protracted health problems due to their keepers' effort and were moved to a newly reconstructed pavilion towards the end of 2023.

Samice gibona bělolícího ve výběhu. KM
Northern White-cheeked Gibbon female in its enclosure

Nejvýraznějším úspěchem roku 2023 byl odchov pandy červené (*Ailurus fulgens fulgens*), jde o první odchov pandy červené v historii plzeňské zoologické zahrady. Samička se narodila 12. 6. a prospívala velmi pomalu, pomalý vývoj je pro pandy typický, ale i tak nás překvapilo, jak dlouhou mateřskou péčí malé pandy potřebují. Mládě zůstane v Plzni do léta a pak najde nový domov ve Francii. Bohužel zcela nečekaně po akutních zdravotních problémech uhynul v listopadu náš chovný samec. Pitva ukázala na problémy s játry. Až do odchodu mladé samičky, nebudeme usilovat o příchod nového samce. Složení

nového chovného páru plánujeme až na konec roku 2024.

Velkými změnami prošla také smečka lvů berberských (*Panthera leo leo*). Dva mladí lvi, narození v roce 2020 odešli z Plzně. Samice Farida v březnu do Zoo Hodonín a samec Fazan v prosinci do Parc Animalier d'Auvergne. K trojčatům narozeným v květnu 2022 přibyla čtyřčata narozená v srpnu 2023. Smečka tak čítá devět členů, což je naše historické maximum.

Úspěšného odchovu trojčat jsme se také dočkali od rysů červených (*Lynx rufus*), tradičně v květnu samice porodila tři koťata, dvě samičky a jednoho samečka.

První samice pandy červené (*Ailurus fulgens*) odchovaná v Zoo Plzeň. KM
The first Red Panda female (Ailurus fulgens) reared in the Pilsen Zoo

Tygří samec Rádža (*Panthera tigris altaica*) se konečně aklimatizoval v plzeňské zoo a začínáme ho spojovat s naší samicí, k úspěšnému páření ale zatím nedošlo.

Výrazných změn se dočkaly chovy tří šelem: rysů kanadských (*Lynx canadensis*), irbisů (*Uncia uncia*) a gepardů (*Acinonyx jubatus soemmeringii*). Po dlouhém hledání se nám podařilo získat z maďarského Sóstó samce, výměnou za dva rysy červené a složit nový pár, doufáme, že s budoucnou se nám podaří rysy opět úspěšně odchovat. V dubnu jsme ze zoologické zahrady v Lipsku získali novu samici Miru, která je dcerou Chandry a vnučkou našeho samce Nanshana. Vzhledem k věku našeho samce jde prozatím jen o expoziční pár s chovem, ale do budoucna počítáme.

Nový samec tygra ussurijského Rádža. KM
New male Siberian Tiger called Rádža

Jedna z přivezených samic geparda súdánského. KM
One of the newly brought in Northern African Cheetah females

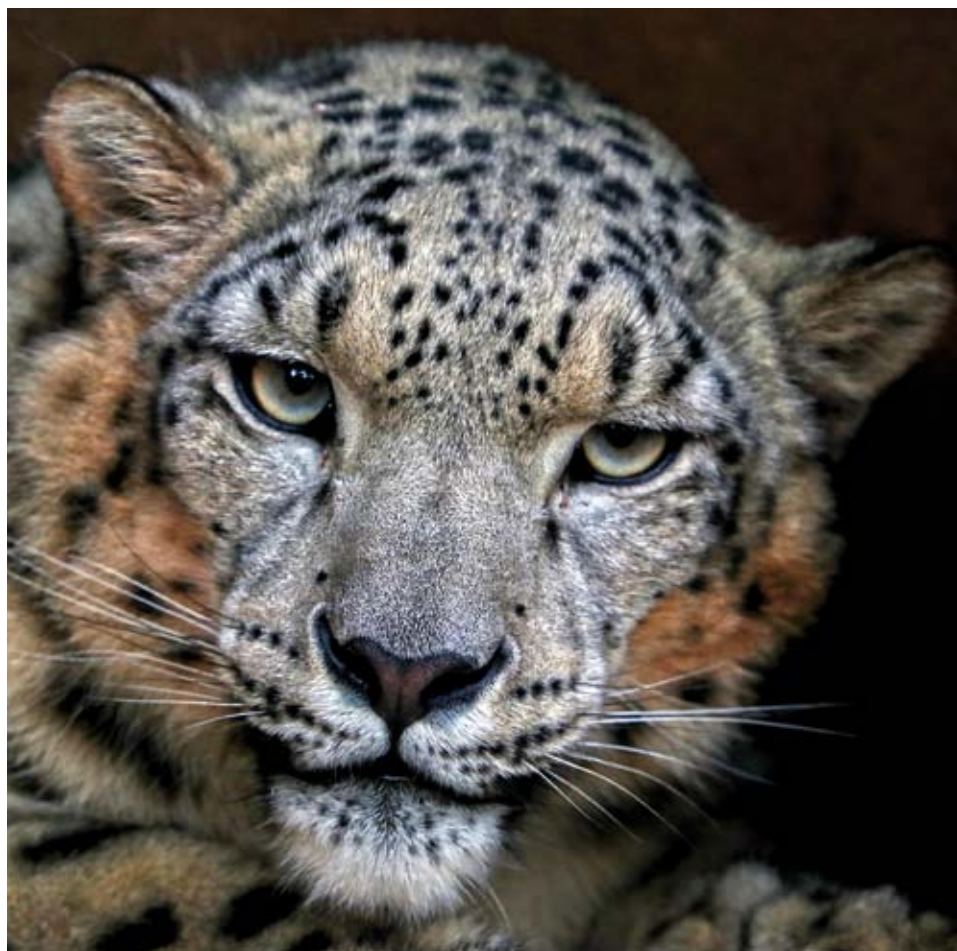
Náš samec geparda súdánského také sám nezůstane, z francouzského La Palmyre jsme dostali dvě samice stejného poddruhu. Zvířata jsou již mimo reprodukční cyklus, jde tedy také o expoziční skupinu, bez vyhlídek na odchov mláďat.

Úhynem posledních dvou samic nosála červeného (*Nasua nasua*) Zoo Plzeň definitivně ukončila chov tohoto druhu.

Jediným druhem velké kočky, u které nedošlo k žádné změně je levhart čínský (*Panthera pardus japonensis*), stále čekáme na doporučení koordinátora a umístění naší mladé samice. K výraznějším změnám nedošlo ani v chovech ostatních šelem.

Summary

The Red Panda born on 12th June (Ailurus f. fulgens) was a great success, as it was the first successful rearing of this species in the zoo's history. Our pride of lions (Panthera leo leo) grew by four new cubs in August. Two lions born in 2020 were moved from Pilsen: Farida to Hodonín in March and Fazan to the

Ze Zoo Lipsko přijela samice irbise horského (*Uncia uncia*) Mira. KM
Mira, a female Snow Leopard (Uncia uncia), came to us from Leipzig Zoo

*d'Auvergne Zoo in December. We managed to rear three Lynxes (*Lynx rufus*). In February, we imported a male of the Canadian Lynx (*Lynx canadensis*) from the Hungarian Sóstó. In April, a female of the Snow Leopard (*Uncia uncia*) came to us from Leipzig and in December we acquired two females of the*

*Northeast African Cheetah (*Acinonyx jubatus soemmeringii*) from the French La Palmyre. However, the animals are quite old and therefore don't form a breeding pair. We paired the Siberian Tigers, but there was no cub in 2023. There were no noteworthy changes in other species.*

1. Lichokopytníci (*Perissodactyla*)

Osel asijský (*Equus hemionus kulan*)

Kulany chováme od roku 2010, kdy jsme dovezli dvě kobyly ze Zoo Praha a hřebce ze Zoo Bratislava. Hřebec Maťo u nás zplodil šest hříbat, čtyři hřebce a dvě klisny. Obě klisny jsme si ponechali, a tak bylo nutné chovného hřebce vyměnit. Koordinátor chovu nám doporučil mladého hřebce Azada z francouzské Zoo v d'Auvergne. Naopak našeho Maťu doporučil pro jejich klisny. Úspěšný dvojitý transport se uskutečnil v polovině června.

Zebra bezhřívá (*Equus quagga borensis*)

Na začátku roku jsme chovali dvě kobyly tohoto vzácného poddruhu zebry stepní. Hřebce Kima, jsme v loňském roce odvezli do dánského Givskudu, kvůli jeho agresivnímu chování k jedné z koblí. V polovině ledna se devatenáctiletá kobyle Tosii narodila kobylka. Po narození měla problém vstát, ale po svázání nohou bandážemi se postavila a po třech dnech se plně zotavila. Chovatelé jí dali jméno Tanisha. V březnu patnáctiletá Etosha porodila zdravou kobylku, dostala jméno Embimbi. Vzhledem k velmi malé populaci těchto zeber v Evropě, nebylo snadné pro naše kobyly najít vhodného hřebce. Koordinátor chovu nám doporučil pětiletého Haidara narozeného v Liberci, který byl v té době v pražské zoo. Spojování zeber je vždy velmi nebezpečné, protože jde o zvířata, která umějí být velmi agresivní. Haidar se ukázal být našťástí zatím velmi klidným hřebcem. Po spojení ve výběhu

s koblami a jejich hříbaty se nechoval vůbec agresivně a přijal dominantní postavení koblí Tosii. Ani ve vnitřních boxech nenastal větší problém, a tak bylo na konci roku naše stádo kompletní.

Nosorožec indický (*Rhinoceros unicornis*)

V letošním roce u tohoto druhu u nás nedošlo k žádným změnám. Chováme samce Baabuua a samici Manjulu. V rámci evropského záchranného programu jsou každý rok přidělena koordinátorem doporučení k připuštění. To jsme v letošním roce nedostali.

2. Sudokopytníci (*Artiodactyla*)

Pekari páskovaný (*Pecari tajacu*)

Na začátku roku jsme chovali nově vytvořenou chovnou skupinu tří samic z německého Nordhornu a samce ze Zoo Praha. První mládě se narodilo v květnu, dvojčata v srpnu

Jedno z mláďat pekari páskovaného. KM
One of the young Collared Peccari

a poslední mládě v září. Pekariové jsou velmi dobří rodiče a svá mláďata si velmi chrání. Pro chovatele tak bylo nějakou dobu složitější se o zvířata starat.

Hrošík liberijský **(*Hexaprotodon liberiensis*)**

Již několik let jsme chovali samce Huga a samice Monicu a Pompe. Pompe se v letošním roce dožila třiceti dvou let. Do Zoo Plzeň přijela v roce 2010 ze španělského Cabarcena. Geneticky šlo o velmi cenného jedince, a tak jsme se ji od začátku snažili rozmnožit. Bohužel Pompe neprojevovala žádné výrazné známky říje a s přibývajícím věkem se z ní stala mrzutá samice, která přes pletivo útočila na ostatní hrošíky, zvláště samice. I přes svůj vyšší věk nikdy neměla vážnější zdravotní problémy. Hrošici celé letní období tráví v přírodních venkovních výbězích, kde si užívají možnosti přirozeného chování. V polovině června chovatel objevil uhynulou Pompe na venkovním ostrově. Při pitvě byly nalezeny chronické změny na vnitřních orgánech. Její děloha byla naprosto srostlá nezhoubným tumorem.

Velbloud dvouhrbý (*Camelus bactrianus*)

Na začátku roku jsme chovali samce Mulisáka, tři dospělé samice a samici Lamiu narozenou v loňském roce. V dubnu jsme Lamiu odvezli do nově vznikajícího stáda v Zoo Lódž. U devítileté samice Kayly se objevily problémy se zadními končetinami. Začala mít problémy vstát a když vstala, byla v kloubech stále podkleslá. Kayla dostala krátkodobě léky na bolest a dlouhodobě chondropro-

tektiva. Její stav se postupně zlepšil, ale je zřejmé, že jde o dlouhodobý problém, který budeme muset sledovat, a hlavně zvíře již nezapojovat do reprodukce. V loňském roce jsme k samci na připuštění dali samici Sisi, ale nezabřezla. V letošním roce jsme s Mulisákem spojili samici Terezu, ale na konci roku na ní nebyly zřejmé žádné známky březosti. Navíc Mulisák v prosinci nejevil žádné známky říje.

Sambar ostrovní (*Rusa timorensis*)

V letošním roce se náš chovný samec dožil deseti let a vzhledem k tomu, že se u laní začalo prodlužovat období mezi porody, rozhodli jsme se k výměně. Starého samce jsme se samicí a kolouchem deponovali do soukromého chovu a z Tierparku Berlín jsme dovezli nového tříletého. Díky výměně, jsme mohli naše stádo doplnit o mladou samici ze Zoo Praha, která je potomkem samice narozené v naší zoo. V letošním roce se sice podařil odchovat pouze jeden samec, ale na konci roku bylo zjevné, že některé laně jsou březí již po novém samci.

Wapiti kalifornský **(*Cervus canadensis nannodes*)**

Naše malé stádo nejmenšího poddruhu wapiti v letošním roce nezaznamenalo žádných změn, co se počtu zvířat týká, chováme tři samce a tři samice. Nejstarší, čtrnáctiletá samice začala na jaře hubnout. Měli jsme podezření vzhledem k věku na problém se zuby. To se potvrdilo při kontrole v celkové anestézii. Problematické zuby byly odstraněny a laň dostala speciální program při krmení, tak aby měla šanci se znovu dostat do kondice.

Třináctiletý chovný samec Kuba sice v říji v loňském roce byl, ale nenarodila se žádná mláďata. Navíc mu narostlo viditelně slabší paroží. Byl tak u stáda nahrazen mladším, pětiletým samcem, pro kterého to byla první říje u laní. Po oddělení od stáda se na starém jelenovi začaly projevovat další zdravotní problémy, ze kterých se začal na konci roku pomalu dostávat.

Ovce aljašská (*Ovis d. dalli*)

Naše stádo v loňském roce dosáhlo maximálního počtu zvířat pro naši expozici. Na konci března jsme odvezli mladý pár do německé Zoo Potzberg. Očekávané červnové porody nezačaly dobře. V polovině dubna jedna ze samic potratila a do týdne uhynula na sepsi. Další tři mláďata se narodila živá, ale nakonec se podařila odchovat pouze jedna samička. Při pitvách byly nalezeny různé druhy infekcí.

Ovce tlustorohá (*Ovis c. californiana*)

Rok 2023 byl pro tento druh v naší zoo velmi tragický. Vzhledem k tomu, že našich osm samic již několik let nerodilo a nebylo ani možné k nim sehnat samce stejného druhu, rozhodli jsme se do jejich stáda přidat v loňském roce dvouletého samce ovce aljašské. Ovce tlustorohé se v péči člověka chovají velmi obtížně, protože stejně jako ostatní horští kopytníci jsou velmi citlivé na parazity. V minulosti jsme kvůli tomu přišli téměř o všechna mláďata. V letošním roce se bohužel situace zhoršila tak, že jsme přišli nejenom o mláďata, ale i o dospělá zvířata. V naší zemi je povolené pouze omezené množství účin-

Ovce tlustorohá s mládětem – hybridem s ovčí aljašskou. KM

A Bighorn Sheep with its young – hybridized with the Dall Sheep

ných látek, které je u přežvýkavců možné na odčervení použít. Ani jedna u našich ovcí již bohužel nefungovala. Začali jsme proto spolupracovat se České zemědělskou univerzitou v Praze, konkrétně s docentem Jaroslavem Vadlejem, odborníkem na parazitologii. Ten nám po několika koprologických vyšetření a pitvě nejenom potvrdil důvod úhynů zvířat, ale po speciálním vyšetření trusu i rezistenci parazitů na u nás používaná antiparazitika. Dalšími důvody, které přispívají k opakované infekci zvířat parazity je používání stále stejného výběhu, absence mrazů během zimního období a nevhodný povrch výběhu. Pouze s poslední bod jsme mohli změnit. Travnatý výběh jsme zasypali vrstvou různě velkých kamenů a šterku, který je mnohem vhodnější jak kvůli nepřežití parazitů v substrátu, tak pro lepší obrušování kopyt ovci. Na konci roku nám zbyly tři dospělé ovce a jedno jehně.

Takin čínský**(*Budorcas taxicolor bedfordi*)**

Chováme pár takinů čínských. V letošním roce sice samice Bathory dospěla do věku vhodném k připuštění, ale nedosahovala dostatečné hmotnosti, bezpečnou pro úspěšné donošení, porod a odchov mláděte. Zvířata jsme tak během období říje oddělili. Ta u samce nastala v červenci, kdy se u něj projevovala silným pachem a zvukovými projevy. Na podzim jsme pár opět spojili. Samice již měla váhu bez mála 200 kg, což je dostatečné, aby mohla být v příštím roce připuštěna.

Goral sečuánský**(*Naemorhedus griseus arnouxianus*)**

Totoho nenápadného, ale o to více vzácného kopytníka chováme na svahu mezi expozicemi levhartů čínských a rysů červených. V evropských zoologických zahradách v současné době žije méně než čtyřicet jedinců. V prosinci 2022, jsme odeslaly naše dvě samice do francouzské zoo d'Auvergne. Jejich nepřítomnost jsme využili k rekonstrukci jejich vnitřní ubikace postavené ve stylu srubu. V listopadu jsme dostali doporučení od koordinátorky EEP na nový mladý pár. Tříletou samici jsme dovezli z polské Zoo Plock, ročního samce ze Zoo Praha.

Zubr evropský (*Bos bonasus*)

Po loňském úhynu chovného samce Arba, jsme v únoru dovezli tříletého samce Omara ze Zoo Olomouc. Rok a půl letá samice Onara tak získala nejen parťáka na hraní, ale i otce svých budoucích mláďat. V květnu se šestnáctiletá samice Radbůze narodila zdravá samič-

ka. Vzhledem k tomu, že už v loňském roce mládě neměla, bylo to od takto staré samice překvapení. Onelina se tak stala posledním mládětem uhynulého Arba.

Jak domácí**(*Bos grunniensis domesticus*)**

Obě chované samice jaka domácího jsme v letošním roce úspěšně spojili se stádem velbloudů. Po počátečních rozpacích si na sebe zvířata velmi rychle zvykla a většinu času trávila pohromadě. Pouze při krmení jádrem byla zvířata separována do vlastních boxů. Na podzim jsme museli oběma jačícím odebrat krev. Bohužel se to neobešlo bez celkové anestezie. Starší kráva během anestezie začala zvracet, což je u všech zvířat, zvláště přežvýkavců vždy velmi nebezpečné. Samice se sice probudila, ale bylo zjevné, že není v pořádku. Po dvou dnech uhynula.

Mládě buvolce běločelého s matkou. KM
Young Blesbok with its mother

Žirafa Rothschildova

(*Giraffa camelopardis rothschildi*)

V letošním roce naši dva samci Jirka a Lex dosáhli věku čtrnácti a patnácti let. Jejich idylické soužití je při zvýšení hladiny hormonů v krvi jednoho i druhého občas narušeno dominantním chováním či lehkými samčími souboji. Při jednom takovém souboji na výběhu došlo ke zranění kolene Lexe. Bolavou nohu za sebou táhl a veškerou váhu přenesl na opačnou nohu, která se mu vahou prolamovala. Po konzultaci s kolegy ze Dvora Králové jsme Lexovi do krmení dávali léky na bolest a proti zánětu. Navíc absolvoval injekční léčbu hyalurononem, který je používán na hojení kloubů. Léčba byla úspěšná, ale bolesti se mu během roku několikrát vrátily. Naštěstí na jejich zmírnění pomohla chondroprotektiva.

Antilopa jelení (*Antilope cervicapra*)

V letošním roce se narodilo dvanáct mláďat antilop jeleních, osm se podařilo odchovat. Čtyři odchovaná zvířata jsme poslali do Zoo v Magdeburku a v Lisově, pět zamířilo k soukromému chovateli. Sedmiletá samice uhynula po komplikovaném porodu, jedno z odrostlých mláďat si zlomilo nohu a muselo být utraceno. Na konci roku naše stádo čítalo dvanáct zvířat.

Buvec běločelý

(*Damaliscus pygargus phillipsi*)

Buvice běločelé chováme dlouhodobě odděleně samce od samic. Samec se se samici spojoval pouze na několik týdnů ročně. Důvodem je přítomnost samce kudu na výbě-

hu spolu s buvolci. V letošním roce jsme zkusili celé stádo spojit nejen na výběhu, potom, co se v letní sezoně večer kudu zavírají do stáje a buvolci i přes noc zůstávají na výběhu, ale i ve vnitřních boxech. To se naštěstí podařilo a tím pádem jsme získali nejenom další box pro zebry bezhřívě, ale přítomnost samce i pozitivně ovlivnila chování našich tří samic, které se vůči sobě někdy chovají dost agresivně. V srpnu se čtrnáctileté samice Myce narodila zdravá samička. Vzhledem k jejímu věku a poslednímu porodu před pěti lety, byla tato úspěšná březost velkým překvapením. Myka své mládě úspěšně odchovala, ale bylo zřejmé, že jí to zdravotně neprospělo.

Kudu velký (*Tragelaphus strepsiceros*)

Na začátku roku jsme chovali samce Mimbu a čtyři samice. Dvě samice byly mláďata narozená u nás. Bohužel ani jedna z nich nedorostla v rámci svého věku normální velikosti. Obě byly utráceny a použity pro nakrmení šelem. Na podzim čtyřletá samice porodila zdravou samičku. Osmiletá Mona o pár týdnů později měla svůj porod komplikovaný. Mládě bylo velké a Mona ho nebyla schopná porodit sama. Museli jsme jí uspat a mládě vybavit. Sameček byl evidentně přidušený, ale vzpamatoval se. Dlouhý porod u něj měl zřejmě zdravotní následky, protože po několika týdnech uhynul kvůli problémům s trávením.

Voduška červená

(*Kobus leche kufuensis*)

Tradičně na úplném začátku roku se narodila mláďata vodušek. V letošním roce jich bylo devět. Dvě samičky a tři samce se poda-

řilo odchovat. Vodušky sdílejí výběh se pštrosy dvoupřsty, perličkami domácími a zebry bezhrávkami. Zebry jsou obvykle důvod, proč se mláďata antilop cíleně rodí v zimním období ve stáji. Mile nás proto překvapilo, jak bezproblémově letos probíhal odchov mláďat vodušek spolu s mláďaty zeber. Mláďata obou druhů vytvořila prakticky jedno stádo, kde nedocházelo k žádnému agresivnímu chování.

3. Další druhy a expozice na úseku

Jihoamerická pampa

V rámci našich jihoamerických výběhů se v letošním roce narodila dvě mláďata kapybar, samci. Naše malé stádo lam vikuňa čítající samce a tři samice jsme se opakovaně pokoušeli spojit, ale samec Rasco se choval velmi agresivně, a tak musel být oddělen.

Expozice Česká řeka

Největší událostí letošního roku se stalo otevření nové expozice Rybí archa. Z bývalého zázemí, které se používalo pro uskladnění krmných ryb pro dravce v expozici Česká řeka se stalo unikátní chovatelské zařízení. V šestnácti akváriích zařízených a osazených podle geografických oblastí žijí vzácné druhy sladkovodních ryb, měkkýšů, koryšů a rostlin. Některé druhy jsou již v přírodě vyhynulé, jiné patří do kriticky ohrožených. Expozice je unikátní také svým netypickým černým pozadím, na kterém doslova září profesionální fotografie vystavovaných zvířat, informace o nich a jejich prostředí a záchranných projektech, do kterých se můžou zapojit jak zoologic-

ké zahrady, tak soukromí chovatelé. Například, ve čtyřech nádržích můžeme obdivovat podvodní zástupce obývající vnitrozemské mexické říčky. Nejvzácnější z nich plata Couchova (*Xiphophorus couchianus*) či skifie skvrnitá (*Skiffia multipunctata*). Nádrž představující jihoamerický Atlantský les nabízí pohled do přirozeného společenstva teter červených (*Hyphessobrycon flammeus*), teter pratinhanských (*Hyphessobrycon negodagua*) či pancéřníčků vousatých (*Scleromystax barbatus*). Ve dvou nádržích můžeme obdivovat vzácné druhy žijící na Sulawesy, barevně zářící medaky nádherné (*Oryzias woworae*), polozobánky Liemovy (*Nomorhamphus liemi*), či zástupci vodních bezobratlých, atraktivní krevetky modré (*Caridina caerulea*) či plži rodu *Tylomelania* se zářivě žlutou nohou. Australská a novoguinejská akvária zaujmou barevností několika druhů duhovek, madagaskarské vzácné chovanými cichlidami. Zajímavý je neobvyklý zástupce afrického Kamerunu, larvotlanka Batesova (*Benitochromis batesii*). Kromě expoziční části vzniklo i zázemí, které slouží nejenom k chovu dalších vzácných druhů, ale hlavně k množení a odchovům ryb. V letošním roce se poprvé podařily odchovat tyto druhy: tetra pratinhanská (*Hyphessobrycon negodagua*), duhounek neonový (*Pseudomugil* sp. Iriani), duhovka malá (*Melanotaenia parva*), duhovka burdekinská (*Melanotaenia* sp. running river), gavůnek madagaskarský (*Bedotia geayi*), Mbuna saula-sova (*Chindongo saulosi*), skifie žlutá (*Skiffia francesae*), skifie skvrnitá (*Skiffia multipunctata*), limie tygří (*Poecilia islai*), tetra krvavá (*Hyphessobrycon eques*), halančíko-

vec (*Paraphanius similis*), pancérníček třípruhý (*Corydoras trilineatus*), kreveta modrá (*Caridina caerulea*) a tři druhy plžů rodu *Tylomelania*.

Kromě ryb je součástí expozice Česká řeka i expozice s vydrami říčními. V loňském roce dovezený samec Luke v letošním roce dospěl a pářil samici Janu. Té se na začátku listopadu narodila dvě mádta. Samice svůj první vrh velmi chránila a my jsme jí dali co nejvíce klidu, ale i přesto jsme mláďata našli po dvou dnech mrtvá. Vydry se v lidské péči odchovávají poměrně vzácně, přesto doufáme, že se nám to příští rok podaří.

Statek Lüftnerka

Statek je každoročně místo, kde se rodí velké množství mláďat. Nejdůležitějšími odchovy letošního roku byly dvě telata české červinky, býček a jalovice, poprvé se podařilo odchovat jehničku vzácně chovaných ovcí soay. U ovcí border leicester se podařilo odchovat jehničku, koza gírgentánská odchovála kozlí-

ka. Ukončili jsme chov ovcí cápových, abychom ho nahradili již třetím plemenem pocházejícím z britských ostrovů, vzácnou šestirohou ovcí manx loaghtan. Nově je chováno několik plemen domácích holubů: brněnský voláč, pražský rejdič, anglický dragoun, anglický pávík, maďarská straka, kudrnáč a kariér. Zahájili jsme spolupráci s Českou zemědělskou univerzitou v Praze na vědecké práci zaměřené na parazity u nutrie domácí. Požádali jsme o výjimku pro chov a využití invazivního druhu a ta nám byla pro tento druh udělena. Na jaře byl náš výběh pro kachny a husy přestavěn na voliéru. Zabezpečili jsme tak naše zvířata nejenom proti nákaze od divoce žijících ptáků, ale můžeme ji využít i pro další plemena českých holubů, pražské a české rejdiče.

Odd-toed ungulates

*Kulan (*Equus hemionus kulan*)*

We imported a male called Azad and our breeding male Maťo was sent to the French d'Auvergne.

Vzácná šestirohá ovce domácí plemene Manx loaghtan. KM
A rare domestic sheep of the Manx Loaghtan Breed

Maneless Zebra**(*Equus quagga borensis*)**

Both our mares gave birth to female foals. We brought a stallion Haidar from Prague and he successfully joined the herd in the autumn.

Indian Rhino**(*Rhinoceros unicornis*)**

There were no changes, we keep the male Baabuu and female Manjula, which were not brought together in 2023.

Even-toed ungulates**The Collared Peccary (*Pecari tajacu*)**

At the start of 2023, we had a newly created breeding group of three females from three female German Nordhorns and a male from the Prague Zoo. The first piglet was born in May, twins we born in August and the last one in September.

Pygmy hippo**(*Hexaprotodon liberiensis*)**

We keep a male Hugo and females Monica and Pompe. Pompe was 32 and died in the middle of June of organ failure.

Bactrian Camel (*Camelus bactrianus*)

We kept a male Mulisák and three adult females and a young female Lamia born in 2022. In April, Lamia was sent to the newly formed herd in the Polish Lodz Zoo. Females joint with Mulisák did not became gravid.

Javan rusa (*Rusa timorensis*)

Our ten-year-old male was sent to a private breeder and we brought a new

three-years-old from the Tierpark Berlin. A one-year-old female was brought from Prague and we managed to rear one male.

Wapiti (*Cervus canadensis nannodes*)

There was no change in our herd of the smallest Wapiti subspecies. We keep three males and three females. The fourteen-year-old female and male had problems with their teeth. The male was finally separated and we obtained a younger one, five years old.

Dall Sheep (*Ovis d. dalli*)

Our herd reached the maximum number of animals for our exhibit in 2023. At the end of March, we brought a young pair from the German Potzberg Zoo. The expected June births did not start well, one of our females miscarried in April and died. Other three lambs were born alive, but only one female was reared.

Bighorn Sheep (*Ovis c. californiana*)

It was not a good year for this species. Five adult females and their lambs died of complications connected to bowel parasites. We started to cooperate with doc. Jaroslav Vadlejch, a parasite specialist from the Czech University of Life Sciences Prague. He confirmed the cause of the animal losses and recommended anti-parasite measures.

Golden Takin**(*Budorcas taxicolor bedfordi*)**

We keep a pair of takins. Our female Bathory reached the age suitable for

Limia pruhovaná (*Limia pauciradiata*) v nové expozici Rybí archa. KM
 The Few-rayed Limia (*Limia pauciradiata*)

gravity, but she did not have the necessary weight to rear a calf and deliver it safely, so we separated our animals during the rut in July. The pair was re-connected in autumn. At that point, the female weighed almost 200 kg, so she is finally ready for gravity in the near future.

Chinese Goral **(*Naemorhedus griseus arnouxianus*)**

In December 2022, our two females were sent to the French zoo d'Auvergne. The stable was left empty so we rebuilt their inner area. We moved in a new pair, a three-year-old female from the Polish

Plock Zoo and a one-year-old male from the Prague Zoo in November.

Domestic Yak **(*Bos grunniensis domesticus*)**

Both our females were successfully joined with the herd of camels in 2023. Animals got used to each other fast and we separate them only for feeding. We had to take blood from both the yak females, which had to be done in anaesthesia. The older cow started to vomit while sleeping, which is very dangerous in ruminating animals. She woke up from the anaesthesia, but it was obvious she was not all right. She died two days later.

Rothschild Giraffe**(*Giraffa camelopardis rothschildi*)**

Our two males Jirka and Leg celebrated their fourteenth and fifteenth birthday. Their idyllic relationship is from time to time disrupted by small fights and dominant behaviour. One such fight resulted in a knee injury for Lex. He dragged the hurt leg behind him and strained the other leg, which bent under such weight. We started to give him pain killers and anti-inflammation medications. Further, we applied Hyaluron, which is used to heal joints. the medial treatment was successful, but the pain came back a few times during the year. Fortunately, chondroprotective supplements helped the situation.

Blackbuck (*Antilope cervicapra*)

We had twelve calves, out of which eight were reared. Four reared antelopes were sent to the Magdeburg and Lisów zoos, five to a private keeper. The seven-year old female died of a complicated birth and one of our grown-up calves broke its leg and had to be put to sleep. Our herd had twelve animals at the end of 2023.

The Blesbok**(*Damaliscus pygargus phillipsi*)**

Three males and one female were joined together in the inner stable in 2023. In August, our fourteen-year-old female Myce gave birth to a healthy female. She gave birth five years ago and with regard to her age, we were much surprised by this successful

Kapybary se rozmnožily i v roce 2023. KM
Capybaras once again reproduced in 2023

gravidity. Myka managed to rear its offspring, but it was obvious that it put a great strain on her health.

Greater kudu**(*Tragelaphus strepsiceros*)**

At the start of 2023, we kept the male Mimba and four females. Two of the females were offspring born here. Sadly, none of them grew to a normal size for their age. Both had to be put down and their meat was used to feed beasts of prey. In the autumn, the four-year-old female gave birth to a healthy offspring. The eight-year-old Mona had a very complicated birth a few weeks later. The offspring was large and Mona was not able to deliver by herself. We had to sedate her to sleep and help her. The male was partly suffocated, but it stayed alive. The long birth had a huge impact on him, as he died after a few weeks of digestion problems.

Kafue lechwe (Kobus leche kafuensis)

In 2023, we had three females and one male born right at the start of the year. Lechwes share their enclosure with Emus, Helmeted Guineafowl and Maneless Zebras.

Others

South American Pampa

We had two offspring of capybaras, both males, within this exhibit. As for our herd of vicunas (a male and three females), we tried to join our females with the male Rasco, but he behaved very aggressively so he had to be separated.

The Czech River Exhibit

The greatest event of 2023 was the opening of the "Fish Ark". This new unique exhibit consists of sixteen aquariums with rare species of freshwater fish, gastropods, crustaceans and plants. It is located in our former backroom storage rooms used in the Czech River exhibit. Some species of the Fish Ark are already extinct in nature, others are critically endangered. The aquariums have an atypical black background, which helps emphasize the exhibited animals and the provided information. We inform visitors not only about their inhabitants, but also about their environment and conservation projects, which can be supported by zoos and private keepers. Visitors can for example see fish living in inland Mexican rivers, the rarest of them being the Monterrey Platyfish (*Xiphophorus couchianus*) or skifias (*Skiffia multipunctata*). The tank representing south Atlanta woods offers a look into the natural

group dynamics of Flame Tetras (*Hyphessobrycon flammeus*), Nego Dagua Tetras (*Hyphessobrycon negodagua*) or Bearded Catfish (*Scleromystax barbatus*). The Beautiful Blue Daisys (*Oryzias woworae*), Celebes Halfbeaks (*Nomorhamphus liemi*), Blue Leg Poso Shrimps (*Caridina caerulea*) or rare molluscs of the *Tylomelania* genus with yellow legs – all rare species of Sulawesi – can be seen in two tanks. Aquariums with Australian and New Guinea fish offer a few species of the *Melanotaenia* family and rarely kept Madagascar cichlids. *Benitochromis batesii*, an unusual representative of African Camerun, is also quite interesting. There are also backroom facilities to the exhibit, which are used to breed rare species. We managed to breed the following species in 2023: The Nego Dagua Tetra (*Hyphessobrycon negodagua*), Neon Blue-eye (*Pseudomugil sp. iriani*), the Lake Kurumoi Rainbowfish (*Melanotaenia parva*), the Running River Rainbowfish (*Melanotaenia sp. running river*), the Red-tailed Silverside (*Bedotia geayi*), a Dwarf Cichlid from the Lake Malawi (*Chindongo saulosi*), the Golden Skiffia (*Skiffia francesae*), the Splotched Skiffia (*Skiffia multipunctata*), the Tiger Lamia (*Poecilia isalai*), the Serpae Tetra (*Hyphessobrycon eques*), Ciprinodontiformes (*Paraphanius similis*), three stripe corydoras (*Corydoras trilineatus*), the Blue Leg Poso Shrimp (*Caridina caerulea*) and three species of gastropods of the *Tylomelania* genus. Apart from fish, visitors of the Czech River exhibit and Fish Ark can enjoy Eurasian Otters here. The otter male Luke, which came to us in 2022, grew up

and started to mate with the female Jana. Jana gave birth to two offspring at the end of November. Although she was very protective of them and we offered her as much privacy as possible, the new-born otters were found dead in two days. Otters are rarely reared in human care and we hope to be more successful next year.

The Lüftnerka Farm

Our farm was very fruitful as for offspring. We had two calves, a bull and a cow and we

*reared the rarely kept Soay Sheep for the first time. We also managed to rear Leicester sheep and the Girgentana Goats had one billy goat. The six-horn sheep from the British Islands are still a novelty, having recently replaced the domestic sheep (*Ovis aries*). Further, we now keep some new breeds of pigeons. We started cooperating with the Czech University of Life Sciences Prague on a scientific study focused on parasites in coypus. We asked for official permission to keep coypus and we got it.*

Stádo zubrů evropských rozšířil nový samec ze Zoo Olomouc. KM

The European Bison herd was enlarged by a new male from the Olomouc Zoo

URČENÍ POHLAVÍ U GEKONŮ RODU *PHELSUMA*

The sex determination in the gecko genus *Phelsuma*

Mgr. Tomáš Peš

Zoologická a botanická zahrada města Plzně vyniká mimo jiné i rozsáhlou kolekcí denních gekonů rodu *Phelsuma* původem z Madagaskaru a přilehlých ostrovů. Některé chované druhy jako například *Phelsuma inexpectata* jsou ve své domovině kriticky ohrožené. Je tedy důležité u těchto vzácných druhů vytvořit životaschopné populace ex situ. Předpokladem dobře fungujících zachovných populací je ale dobré porozumění biologie jednotlivých druhů.

Gekoni jsou druhově nejpočetnější skupinou šupinatých plazů. Jsou také velmi variabilní ve způsobech určení pohlaví. Vyskytuje se u nich genotypové určení pohlaví (GSD), a to jak samčí, tak i samičí heterogametnost. Mimo to se setkáváme u zlomku druhů s environmentálním určením pohlaví (ESD). Nejčastěji zmiňovaným faktorem prostředí, který má vliv na pohlaví, je teplota. U gekonů známe způsob určení pohlaví pouze asi u 0,5 % z více než 2 200 popsaných druhů. Rod *Phelsuma* patří mezi ty málo probádané. U některých druhů felzum bylo uvažováno o přítomnosti GSD a u jiných zase o ESD, bohužel spolehlivá data nám chybí. Výjimkou je pouze druh *Phelsuma grandis*, u kterého bylo pomocí inkubačního experimentu zjištěno, že z nízkých a vysokých teplot se líhnou mláďata samičího pohlaví a ve středních teplotách převládají samčí jedinci. Znalost způsobů určení pohlaví u dalších druhů je kruciólní při našich snahách o zdárnou inkubaci jejich vajec.

Od začátku roku 2020 do ledna 2023 se v chovatelském zázemí Plzeňské zoologické a botanické zahrady, v rámci mé diplomové

práce, choval rekordní počet jedinců dvou druhů gekonů rodu *Phelsuma*. Během tří let zde bylo vylíhnuto 118 vajíček od druhu *Phelsuma laticauda* a 137 vajíček od *Phelsuma nigristriata*, za účelem studia jejich způsobu určení pohlaví. Felzумы snášejí dvě vejce, která jsou k sobě zpravidla přilepena svými skořápkami. Vejce od chovných párů byla inkubována od snesení až do vylíhnutí v jedné ze tří konstantních teplot. Na základě předchozích zkušeností jsme vybrali teploty 24, 28 a 31 °C. Po vylíhnutí byla mláďata zvázena, umístěna jednotlivě do plastových krabiček a dostala identifikační kód. V roce života byla opět zvázena a byla jim změřena délka těla (SVL). Údaje o velikost jedinců z různých teplot byly využity k testování predikce Charnov a Bullova modelu, který predikuje adaptivnost ESD nad GSD v nestálém prostředí. Tento model předpokládá, že jedinec daného pohlaví by měl pocházet z teploty, která mu umožní vyvinout pohlavně specifické znaky, které mu pomohou k nejvyšší zdatnosti. Tedy zplodí nejvíce potomků, kterým předá své geny. U felzum se setkáváme s poměrně výrazným rozdílem ve velikostech samců a samic, kdy samci jsou větší než samice. Větší velikost samců by měla být výhodou při obhajování teritorií před samci stejného druhu.

Výsledkem tříletého experimentu bylo zjištění vlivu inkubační teploty na pohlaví, mortalitu zárodků a na morfologické koreláty velikosti u obou druhů. Oba druhy prokazatelně mají environmentální určení pohlaví. U *P. laticauda* je odpověď pohlaví obdobná jako

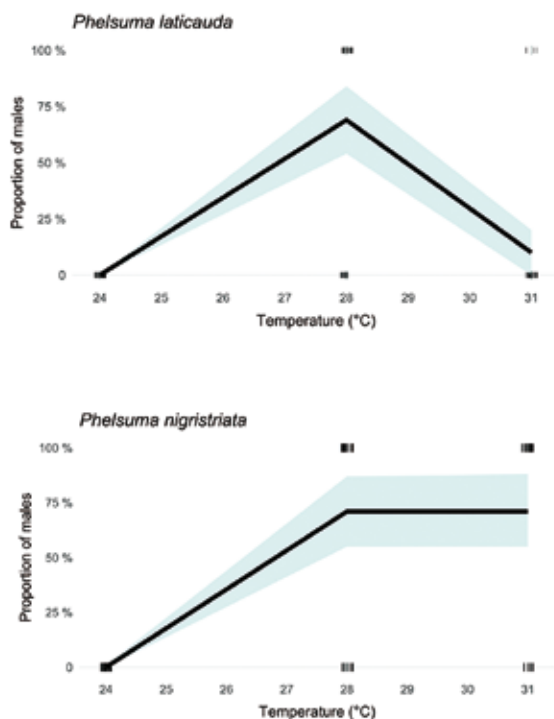
URČENÍ POHLAVÍ U GEKONŮ RODU *PHELSUMA*

The sex determination in the gecko genus *Phelsuma*

u *P. grandis*, samice se převážně líhnou z nízké a vysoké teploty a samci převažovali ve střední teplotě (obr. 1). U tohoto druhu nebyla pozorována zvýšená úmrtnost v žádné z testovaných teplot. U *P. nigristriata* se ve 24 stupních vylíhly samé samice, ve 28 stupních převažovali samci, ale ve 31 stupních bylo procento samců ještě vyšší. Mortalita zárodků byla prokazatelně vyšší v nejvyšší teplotě, nicméně u tohoto druhu se vyskytly i morfologické vady, ve všech teplotách a u mláďat od několika chovných párů. Možným vysvětlením je nižší genetická variabilita tohoto

druhu, který se již po léta nedovází ze své domoviny na Komorských ostrovech narozdíl od stále běžně importované *P. laticauda*. Zajímavé bylo, že u dvou snůšek *P. laticauda* a několika snůšek *P. nigristriata* se ze dvou k sobě přilepených vajíček, vylíhli jedinci opačného pohlaví. Došlo k tomu v teplotách produkujících obě pohlaví (28 a 31 °C).

A kam se všechny tyto felzумы poděly? Všichni jedinci druhu *P. laticauda* byli ubytováni v chovném zařízení Přírodovědecké fakulty univerzity Karlovy, kde budou dále studováni. Mláďata *P. nigristriata* našla nový

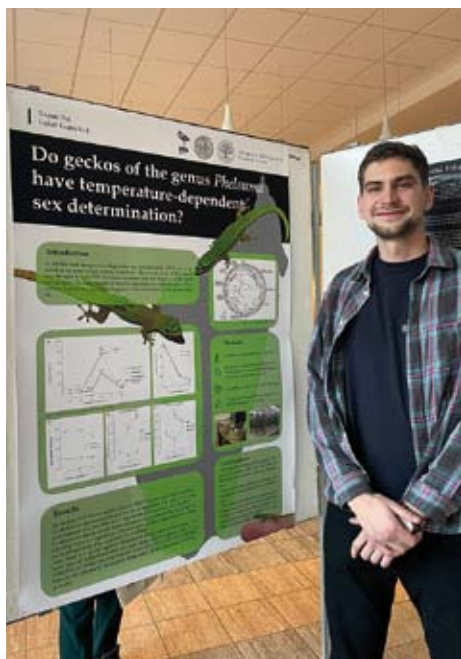

Graf závislosti pohlaví na inkubační teplotě. Data jsou predikce GAM modelů a 95% konfidenční intervaly. Dependence of sex ratio on incubation temperature. Prediction of GAM models together with 95% confidence intervals are depicted

domov v několika zoologických zahradách a mimo jiné také několik desítek jedinců nyní obývá tropický skleník Fata Morgana v pražské botanické zahradě.

Summary

*The Pilsen Zoo is well known, among other things, for its collection of diurnal geckos of the genus *Phelsuma*. Some species are endangered in their native range and they deserve our attention in our ex-situ breeding facilities. We should first understand the biology of each species if we want to breed them successfully in captivity. This could be challenging as there are more than 2,200 described gecko species and we only know the sex determination type for 0.5% of them. Since 2020, we have hatched more than 110 eggs of *Phelsuma laticauda* and 137 eggs of *P. nigristriata* to study their sex determination systems. Pairs of eggs were incubated at one of three constant incubation temperatures (24, 28, 31 °C). Hatchlings were then weighed and housed separately. At approximately three to four months of age, we were able to determine the sex the individual geckos. After one year of growth, geckos were weighed and measured again to check if there were any differences between individuals from different incubation regimes or between sexes. We found out that both species pose temperature sex determination. Females predominantly hatch at low and high temperatures and males in 28 °C in *P. laticauda*. In *P. nigristriata*, again, females hatch exclusively at 24 °C, with males predominating at 28 °C, but then an even*

Autor prezentující výsledky své práce na Zoologických dnech v Brně. (BS)
The author presents the results of his work at Zoological Days in Brno

*greater proportion of males hatch at 31 °C. This information may help us better understand the reproductive biology of day geckos, but further studies with more incubation temperatures are needed to uncover the whole norm of reaction of sex on incubation temperature. All hatchlings of the *P. laticauda* were moved to breeding facilities of the Faculty of Science of Charles University for further studies. *P. nigristriata* were spread to various European zoos and several dozens of them found a new home in the Fata Morgana greenhouse in the Prague Botanical Garden.*

ROK 2023 U ŠIMPANZŮ

The year 2023 with the chimpanzees

Tomáš Krbeček, Monika Nováková

Rok 2023 přinesl u šimpanzů dvě zásadní změny. Jedna byla plánovaná – rekonstrukce vodního příkopu kolem výběhu šimpanzů, a druhá přišla nečekaně – narození mláděte vzácného poddruhu šimpanze učenlivého – šimpanz čego (*Pan troglodytes troglodytes*).

Začneme budováním vodního příkopu a s tím spojenou renovací výběhu šimpanzů. Po částečných úpravách v průběhu času, kdy se výběh postupně zahušťoval silnými kmeny, přidávaly se elektrické ohradníky a v neposlední řadě se chovatelské zázemí propojilo spojovací klecí, se poslední změna týká vodní-

ho příkopu. Ten byl rozšířen, aby se zvýšilo bezpečí návštěvníků. Ze strany šimpanzů je ve vodě instalována záchranná síť a elektrický ohradník pro případ, aby se zvíře mohlo vrátit na souš, pokud by se ocitlo ve vodě.

Protože jsou šimpanzi agresivní a horkokrevná stvoření, nainstalovali jsme do výběhu také lana, aby se zvířata při šarvátkách nedostala do slepé uličky. Lana rovněž umožní šimpanzům posilovat důležité svaly, což hned při první možnosti museli šimpanzi náležitě vyzkoušet. Rovněž jsme opět navýšili počet kmenů ve výběhu, takže šimpanzi získali víc

V samotném závěru roku přivedla na svět samice Mária samce poddruhu šimpanz čego. KM
At the very end of the year, a new young Central Chimpanzee was born to the female Maria

prostoru k odpočinku a zahálení a současná podoba zahuštění poskytuje naší sedmičlenné tlupě určité komfortní zóny, bez rizika větších konfliktů.

Na první pohled nepozorovanou změnou si prošly ohradníky na kmenech dvou majestátních dubů. Byly odstraněny železné konstrukce a nově jsme použili liánové elektrické ohradníky. Ty neruší pohled návštěvníkům, kteří je patrně při pozorování naší tlupy ani nezaregistrují.

Naopak patrnou změnou je vybudování malého jezírka pro dovádění šimpanzů. Šimpanzi rádi skotačí a užívají si vodní hrátky v mělkých tůňkách. Zejména mláďata podobné kratochvíle ráda vyhledávají. Jezírko je záměrně umístěno před návštěvnickou vyhlídkou, aby si lidé mohli tyto kratochvíle náležitě vychutnat.

Výčet změn ve venkovním výběhu uzavírá malba zdíva v podobě tropického pralesa napříč celou expozicí.

Věříme, že venkovní výběh v nynější podobě poslouží šimpanzům co nejlépe.

Druhá, neplánovaná událost, se začala odvíjet v polovině května, kdy se samice Mária pářila s naším samcem, což jsme o měsíc později pomocí těhotenského testu odhalili jako období, kdy došlo k oplození samice.

Znali jsme historii samice Máriy, která prodělala již čtyři porody, ovšem ani jeden úspěšný. Mláďata se rodila většinou mrtvá a samice tudíž nikdy neodchovávala mláďe. I v plzeňské zoo jsme zažili tuto neblahou zkušenost. V lednu 2018 Mária porodila dvojčata o měsíc dříve a obě mláďata krátce po porodu uhynu-

la. Od té doby Mária trpěla acyklií, vlekoucí se téměř pět let.

Na konci procesu spojování nového samce Siriho do skupiny, v prosinci 2022, začala Mária chodit pravidelně do říje. V dubnu následujícího roku byla poprvé pářena samcem, tehdy však ještě pokus o početí nevyšel. V květnu se však již zadařilo, samice byla celé trvání říje pářena samcem a zabřezla.

Vědomi si nechvalné historie jsme k březosti přistupovali střídavě, avšak bedlivě. Celých osm měsíců proběhlo naprosto bez problémů, pod kontrolou pravidelných těhotenských testů. Na sklonku roku, 28. 12., po osmé hodině ranní Mária porodila živého a zdravého samce. Porod trval zhruba 45 minut, během něhož nedošlo k žádným komplikacím.

Mária ovšem trpí hluchotou (při vyšetření v roce 2022 jsme zjistili, že asi z 90 %). Bylo tedy otázkou, zda dokáže správně vyhodnotit zvukové signály mláďete při snaze dovolat se mateřského mléka. Po měsíci příkladné péče jsme ale přestali mít sebemenší obavy, že by mláďe nebylo kojené.

Přesto byl na Márie patrný stres, pramenící z prvoodchovu a dotírající čtyřleté samice Caily, která se stále snaží prodrat k mláďeti a je nesmírně zvědavá. Navíc podporovaná svojí matkou, alfa samicí Zedonjou. Nasadili jsme tedy Márie čaj pro kojící matky a vitamíny femibion 3.

Vzhledem ke stále perspektivnímu věku samice Máriy a příkladné péči o potomka stále existuje naděje, že by toto mláďe nemuselo být jejím posledním.

Summary

The year 2023 brought two main events for our chimpanzees. Firstly, the ditch around their outdoor enclosure was rebuilt. The second big event was the birth of our first Central Chimpanzee.

The ditch was widened to conform to the EAZA standards. We installed a safety net from the inner side, so that the chimps can hold onto it if they fall into the water. There is also an electric fence on the outer side.

We have also installed ropes so that the chimps have more ways to avoid fights and enjoy their leisure time. More logs and trunks were added to provide more private space for relaxation.

A less visible change we've made is the addition of a small water hole, which is used by the young chimp for fun.

The last change we made was the painting of the walls along the whole enclosure. It now depicts their rainforest home.

At the end of spring we found out that our female Maria (*P. t. troglodytes*, *16. 05. 1987) is gravid. In the middle of May, she mated with the male Siri (*P. t. troglodytes*, *22. 12. 1987).

The gestation was going well without any trouble, and the big day came on 28th December. In the morning, Maria gave birth to a new male. It was her fifth attempt. Her last four attempts were all stillbirths. The last one happened in January 2018, when Maria gave birth to twins, who both died minutes after delivery.

Maria is also almost deaf. So we were not sure if she is able to recognise signals of

Samice Mária při komentovaném krmení. KM
The female Maria during commented feeding

the newborn demanding maternal milk. But Maria takes care of the infant amazingly, and it is becoming stronger by the day. We also gave her vitamins like femibion 3 for improving the condition of the infant.

Každý člověk, a tudíž i chovatel v zoo, má své sny. Jedním z těch mých bylo navštívit Madagaskar, a to zejména pro jeho unikátní endemickou faunu, která v posledních deseti letech drasticky mizí zejména kvůli ztrátě přirozených biotopů. Když proto byla možnost a prostředky strávit téměř celý měsíc (a tudíž celou roční dovolenou a úspory) na tomto ostrově nebylo o čem přemýšlet. Pobyt na Madagaskaru mi ukázal že druhy, které nám při dennodenní práci přijdou běžné, jsou na ve volné přírodě vzácné a jejich ochrana in situ i ex situ zcela zásadní. Před odletem jsem si zdaleka tolik neuvědomovala, jak je naše kolekce lemurů unikátní a jak záslužnou práci naši chovatelé odvádějí. Je proto na místě zmínit, že od roku 2018 se o naše madagaskarské chovance stará dvojice chovatelek Alžběta Růžková a Pavla Šestáková.

Historie pavilónu Madagaskar

Plzeňská zoologická zahrada je velmi známá svou specializací na ostrovní druhy, a to jak rostlin, tak živočichů. Není proto překvapivé, že celý jeden pavilón je věnován čtvrtému největšímu ostrovu světa – Madagaskaru. Celý projekt byl dokončen v roce 2007, kdy bylo přestavěno podkroví tehdejší stodoly nedaleko vstupu. Pavilón je malý, co do rozlohy, co do kolekce a chovatelských úspěchů nemá však v naší republice konkurenci. Osazení zvířat se v průběhu let měnilo. V minulosti zde byly vystavovány ptačí taxony, jako např. vaza velký nebo ibis madagaskarský. Po krátkou dobu, zde návštěvník mohl vidět také samce fosy nebo raritně chované

bodlíny bezocasé. Již téměř 10 let je však kolekce druhů prakticky neměnná, zaměřené primárně na lemury.

Plzeňský Madagaskar dnes

Expozice plzeňského Madagaskaru jsou rozděleny na denní a noční část. Noční část tvoří čtyři expozice věnované nočním primátům maki Goodmanovým (*Microcebus lehilahytsara*), kaloňům zlatým, křečkům skákavým a nově také křečkům stromovým. Chov křečků skákavých je velmi úspěšný. V roce 2023 bylo odchováno jubilejní desáté mládě a u kaloňů zlatých již počet odchovaných mláďat přesahuje číslovku 100. Zoo Plzeň, v zastoupení Ing. Tomáše Peše vedla po dlouhých letech plemennou knihu evropského chovného programu pro maki Goodmanovy. Po jeho odchodu do nového působiště přešla tato povinnost na mě, jakožto vrchní chovatelku pro úsek poloopic. Dále v noční části můžete vidět také dvě terária věnována hroznýšovitým hadům a sladkovodní akvárium.

Lemur rudobřichý v Plzni. OLQ
Red-bellied Lemur in Pilsen

Galidie tenkopruhá (*Mungotictis decemlineata*) na Madagaskaru. JP

Narrow-striped Mongoose

(*Mungotictis decemlineata*) from Madagascar

Dominantou pavilónu je denní část věnovaná denní druhům lemurů, které můžete vidět hned v deseti expozicích. Na ty navazují 3 venkovní voliéry a dva ostrovy. Lemury můžete pozorovat také v kombinaci se suchozemskými želvami nebo také drobnými šelmičkami galidiemi. Uprostřed denní části se nacházejí dvě terária pro madagaskarské plazy. Jedno je věnováno pouštním druhům, druhé lesním. Součástí pavilónu je také malé chovatelské zázemí se soustavou tří blokačních klecí a příprava krmení.

Nenápadné poklady Madagaskaru

V naší kolekci madagaskarských savců lze zcela jistě vypíchnout ty druhy, které vyčnívají nad ostatní. Jistě si umíme představit, že každý primát žijící na Madagaskaru je ohrožený. Ve volné přírodě tedy můžeme lemury dělit na ohrožené a ohroženější. Oproti tomu v zoologických zahradách je rozdělení spíše

na – chované, raritně chované, nechované ale také na nechovatelné (druhy, pro které se nenašel způsob, jak je v lidské péči chovat). Když tato kritéria spojíte můžete odhalit některé velmi paradoxní situace, kdy lemur chovaný zcela běžně v evropské zoo je na Madagaskaru téměř vyhuben a druh, který v rezervacích potkáváte v hojnějších počtech je v zoologických zahradách vzácností. Modelově lze uvést lemury kata. Tyto lemury chová více než 300 institucí a počet jedinců překračuje 3 000. Oproti tomu ve volné přírodě je můžete pozorovat pouze na samém jihu ostrova, kde jejich populace za posledních 30 let klesla téměř o polovinu a stále klesá.

Pak ale existují případy, kdy se obě kritéria propojí – lemur je kriticky ohrožen ve volné přírodě a zároveň je raritně chován v lidské péči. Přesně tak je tomu u lemurů rákosových

Lemur *Lepilemur edwardsi* Ankarafantsika. JP
A lemur of the *Lepilemur edwardsi*
Ankarafantsika species

(*Haplemur alaotrensis*). Tito lemuři obývají pouze jednu lokalitu ve volné přírodě, a to nejbližší okolí jezera Alaotra. Již od roku 1996 je řazen mezi kriticky ohrožené druhy a za poslední 28 let jeho počty klesly o 80 %. Jelikož se jedná o potravního specialistu živícího se rákosím, který má nevýrazné šedé zbarvení, je chován pouze v hrstce zoologických zahrad (16 zoo v Evropě). Jsme proto velmi rádi, že chov tohoto druhu se v naší zoo daří velmi úspěšně.

Lze zachránit Madagaskar?

Madagaskar je 10. nejchudší zemí světa, jeho populace raketově roste a vzdělávací systém je na velmi špatné úrovni. Z ostrova téměř zmizely primární lesy i lesy obecně. Několik desetiletí průmyslového odlesňování způsobilo masivní eroze a rozlehlé plochy lze přirovnat k měsíční krajině. Pokud probíhají pokusy o zalesňování, tak většinou s nepůvodními druhy dřevin (např. eukalypty), které ovšem slouží hlavně, jako další zdroj dřeva pro místní obyvatele.

Za poslední dobu zde narostl turismus, což je podle mě podstatný důvod, proč ještě zůstávají rezervace pro faunu i floru. Rezervace a parky na Madagaskaru nejsou oplocené. Velmi častý je pohled, kdy na jedné straně cesty je chráněný les a na druhé čerstvé spáleniště. Ačkoliv se to celé jeví jako velmi smutný pohled existuje několik velmi dobře fungujících záchranných projektů jako je například Sahamalaza, kterou podporuje naše zoo. Optimisticky lze říci – dokud jsme schopni chovat lemury v lidské péči a svědomitě pečovat o jejich populace má naději každý z těchto druhů!

Autorka článku na Madagaskaru. JP
Author of this article on Madagascar

Summary

The Pilsen Zoological and Botanical Garden is well-known for its specialization in island species of both animals and plants. It is no surprise that Madagascar, the world's largest island, has a whole pavilion in our zoo. This amazing and large collection is mainly the work of ing. Tomáš Peš, who left the Pilsen Zoo in November 2023. We keep managing the studbook for Goodman's Mouse Lemurs and we are the second most successful breeder of Malagasy Giant Rats and Lac Alaotra Bamboo Lemurs. The author of this article collected valuable information regarding the state of their populations during her three-week stay in Madagascar.

ROK 2023 U ZEBER BEZHŘÍVÝCH

Year 2023 for Maneless Zebras

Miroslava Palacká

Zebry bezhřívé chováme od roku 2020. Ke změně chovaného poddruhu stepních zeber jsme se rozhodli kvůli velmi malé populaci zeber bezhřívých jak v lidské péči, tak v přírodě, kde jich žije pouze kolem tří stovek. Chov zeber Chapmanových, které jsme chovali od sedmdesátých let, jsme ukončili, abychom naše zkušenosti zúročili v chovu právě zeber bezhřívých. První tři zebry jsme dovezli z polské Zoo Borysew. Kobyly Tosi, Kessi a hřebce Kima. Kessi uhynula po několika měsících na akutní zánět střev. Další dvě kobyly, Zuzu a Etoshu jsme dovezli v roce 2022 z polských Katovic. Zuzu se bohužel na podzim smrtelně zranila o plot. Navíc jsme museli odvézt chovného hřebce Kima, protože dlouhodobě napadal Etoshu. Na začátku roku 2023 jsme tak chovali pouze dvě kobyly, Tosi a Etoshu, obě vysoko březí. V polovině ledna porodila zkušená devatenáctiletá Tosia kobytku. Hříbě po narození mělo problém vstát, mělo povolené šlachy na všech čtyřech končetinách. Vzhledem k tomu, že šlo o jinak silné zvíře, zkusili jsme ho zachránit. Na nohy jsme připevnili provizorní poutka z pevné izolační pásky a nohy slepili, hříbě navíc dostalo injekčně vitamíny a selen. Během půl hodiny kobyłka již stála a pila mlezivo od matky. Poutka byla dost dlouhá na to, aby s nimi mohlo hříbě chodit, ale nohy se mu nerozjely. Poutka jsme sundali po třech dnech a od té doby již kobyłka funguje normálně. Od chovatelů dostala jméno Tanisha. V březnu se kobylo Etoshe narodila zdravá kobyłka, dostala jméno Embimbi.

Již od minulého roku, když jsme se rozhodli, že náš hřebec Kim bude muset odejít, jsme byli

ve spojení s koordinátorem EEP ohledně nového hřebce. V té době se Zoo Praha rozhodla kvůli rekonstrukci části zoo ukončit jejich chov. Jejich hřebec Haidar byl vhodný pro naše kobyly. Navíc jsme v té době měli pouze dvě kobyly, a tak bylo rozhodnuto že k nám přijde celé pražské trio, Haidar a kobyly Pia a Pora.

Před příchodem zeber z Prahy bylo nutné udělat několik úprav, jak vnitřních boxů, tak venkovních předvýběhů a výběhu. Ve stáji bylo nutné zvětšit prostor propojením boxů zahrnutím části spojovací uličky pomocí nové přepážky. Naopak vyjmutím dvou stávajících přepážek vznikl velký prostor uprostřed a několik menších boxů, ve kterých se zvířata mohou pohybovat dohromady i si najít vlastní bezpečný kout v případě konfliktů mezi členy stáda. Vzhledem k několika smrtelným úrazům, ke kterým došlo na našich předvýběžích, bylo nutné je zabezpečit. Zvířata měla dostatek prostoru, aby se mohla při panice rozběhnout a ve velké rychlosti narazit do drátěného plotu, což několikrát skončilo úrazem hlavy či zlomenou páteří. Předvýběhy jsme nechali předělit napůl, čímž vznikly čtyři samostatné prostory. Na všechny stěny jsme nechali umístit dřevěná prkna, která zvířata lépe vidí a respektují je jako nepřekonatelnou bariéru. Před drátěný plot sousedícího výběhu pro nyaly jsme nainstalovaly nový, vytvořený z větví.

Vzhledem k očekávaným porodům jsme transport tří zeber z Prahy naplánovali až do poloviny května. Vzhledem k věku hříbat jsme obě stáda drželi odděleně. Na výběhu se zebry střídaly. Ráno na něj bylo vypuštěno pražské trio, které odpoledne vystříдалy kobyly s hříba-

Jedno z odchovaných hříbat zebry bezhřívé. Matka Toisa se svým potomkem Tanishou. KM
A less visible change we've made is the addition of a small water hole, which is used by the young chimp for fun

ty. Přes noc tak byly kvůli bezpečnosti vodušek na výběhu naše původní zvířata.

Vzhledem k pohlaví hříbat a malé populaci zeber bezhřívých v lidské péči, nebylo logické, abychom si nechali šest kobyl. Koordinátor EEP, tak rozhodl, že Pia s Porou odjedou do slovenských Košic. Úspěšný transport proběhl na konci listopadu. Haidara jsme s našimi čtyřmi kobylami spojili na výběhu ihned po odjezdu pražských zeber. Spojování zeber je vždy velmi riskantní, protože jde o zvířata, která se umí chovat velmi agresivně a navzájem se vážně zranit. Naštěstí Haidar se ukázal jako velmi klid-

ný hřebec. Měl dost času se s našimi kobylami seznámit přes pletivo a ani přítomnost hříbat naštěstí nevedla k žádnému agresivnímu chování. Ani ve vnitřních boxech nebyl větší problém a celé tak stádo zůstalo pohromadě. Velmi doufáme, že se z Haidara stane chovný hřebec a Zoo Plzeň pomůže svými odchovy zvětšit evropskou populaci zeber bezhřívých.

Summary

We have been keeping Maneless Zebras since 2020. We decided to switch to this steppe zebra subspecies because of a very

small population of Maneless Zebras in human care and also in nature, where there are only about three hundred of them. Originally, we had been keeping Chapman Zebras since the seventies, but we wanted to make use of our experience to help the Maneless Zebra population. The first three animals were brought from the Polish Borysew Zoo, they were the mares Tosia, Kessy and a stallion Kim. Kessy died of an acute bowel inflammation after a few months. Two more mares, Zuza and Etosha, were brought from Katowice in Poland in 2022. Sadly, Zuza hurt herself so badly in the fencing that she died in the autumn. On top of that, Kim the stallion turned out to be very aggressive, attacking Etosha, so he had to leave our zoo. At the start of 2023, we were thus in possession of only 2 mares, Tosia and Etosha, both in advanced gravidity. The nineteen-year-old and experienced Tosia gave birth in the middle of January. The foal had problems to get up. It turned out that it had loose sinews in all four legs. We tried to save her, as she was otherwise very strong. We fastened her legs with isolation tape loops to strengthen them and we gave her some vitamins and selenium. The little mare stood and drank colostrum from her mother within thirty minutes. The loops were long enough to let the foal walk, but still supporting it. We removed the loops in three days. Keepers named her Tanisha. Etosha gave birth to a healthy mare in March. She was named Embimbi.

As Kim had to leave our zoo, we negotiated for receiving a new stallion for us with

the EEP coordinator. The Prague Zoo began rebuilding some of their pavilions, and they decided to stop keeping Maneless Zebras. Their stallion Haidar was suitable for us. As we had only two mares, it was decided that we will move in all the Prague animals – Haidar and the mares Pia and Pora. We only had to do some minor modifications to our stables and outside enclosures prior to their arrival to enable them to find a safe place in case of conflicts in the herd. For example, the inner stable walls had to be fitted with wooden planks, which are well visible for the animals and they respect them as an insurmountable barrier, or the wire fencing of the neighbouring exhibit had to be protected by shrubs. As the mares were gravid, we waited with transport till the middle of May and kept the groups separately after their arrival.

Due to the sex of the foals and a small population of these zebras in human care, it was obvious that we should not keep six mares. The EEP coordinator decided to move Pia and Pora to Košice in Slovakia, which was done in November. After this change, we joined Haidar with the rest of our herd. This is always very risky with zebras, as they can be very aggressive. Luckily, Haidar turned out to be a very calm stallion. He had a lot of time to meet our mares through the fencing and even foals did not unsettle him. There was no problem in stables either, so the herd could be kept together all the time. We hope Haidar will become the Pilsen breeding stallion and help us to grow the European population of Maneless Zebras.

VETERINÁRNÍ PÉČE V ZOOLOGICKÉ A BOTANICKÉ ZAHRADE MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

Veterinary Service 2023

MVDr. Jan Pokorný

V roce 2023 veterinární péči v Zoologické a botanické zahradě města Plzně (dále jen Zoo Plzeň) zajišťovali MVDr. Jan Pokorný a MVDr. Silvia Barazorda Romero, Ph.D. Dalšími spolupracovníky, jejichž služeb využíváme v souvislosti se zástupem nebo pro specializované výkony, jsou MVDr. Alexandra Filipová, MVDr. Zdeněk Rampich a MVDr. Josef Peroutka.

Realizace veterinární péče v roce 2023 v Zoo Plzeň již tradičně zahrnovala dva hlavní směry, a to na jedné straně preventivní zákroky dle vnitřního harmonogramu (antiparazitární politika, vakcinace, preventivní průběžné vyšetřování vzorků, sběr údajů, sanace, deratizace, a pod.), odběr vzorků a zdravotní zkoušky u zvířat určených k transportu, a na straně druhé pak léčbu konkrétních případů onemocnění zvířat.

Rok 2023 byl ve znamení rekonstrukce veterinární ordinace v areálu zoo. Došlo k novému uspořádání a rozdělení vnitřních prostor, vyčlenění samostatného operačního sálu, přípravě pro další možné modernizační rozšíření do budoucna a dále byl vybudován přehledný skladovací prostor pro imobilizační zbraně a pomůcky k odchytu zvířat a distanční aplikaci léčiv.

Veterinární pracoviště v Zoo Plzeň je také dlouhodobě zapojeno do vzdělávacího systému veterinárních lékařů a pravidelně slouží jako terénní výukové pracoviště pro pregraduální praxe studentů FVL, zejména pak pro přípravu na státní rigorózní zkoušku z chorob drobných savců, exotických ptáků a plazů. Také se pak podílíme na složení zkušební

komise u státní rigorózní zkoušky na VETUNI Brno.

Stejně tak sloužíme jako pracoviště pro praktickou výuku studentům střední škol s veterinárním zaměřením.

Ve stručném přehledu uvádíme zajímavé případy, které jsme v rámci naší veterinární činnosti v Zoo Plzeň v roce 2023 řešili:

- Giboni bělolící, dospělý pár opakovaně trpící průjemem a nechutenstvím. Pomocí endoskopického vyšetření trávicího traktu, včetně odběru vzorků na histologické vyšetření byl diagnostikován lymfocytoplazmocytní zánět tlustého střeva s četnými hlísticemi. Po léčbě došlo k uzdravení jedinců a mohl být proveden jejich přesunu do zrekonstruované ubikace.
- Varan kordoský, dospělá samice, neschopná vyklást vejce. Operačně byla 2 vajíčka vyndána.

Léčení samice gibona bělolícího. KM
Treatment of a Northern White-cheeked Gibbon female

- Paka nížinná, dospělá samice. Kvůli neschopnosti porodit větší mládě byl proveden císařský řez. Mládě se bohužel narodilo mrtvé, ale samice se rychle zotavila z chirurgického zákroku.
- Gepard súdánský, starší samec, ošetření kvůli slabosti a diskoordinace na pánevních končetinách. Díky klinickému vyšetření, vyšetření krve, ultrasonografickému vyšetření orgánů a vyloučení infekčních onemocnění, došlo k závěru, že se mohlo jednat o myelopatii, což je degenerativní onemocnění míchy. Po nasazení léků na podporu funkcí nervového systému, došlo k zlepšení příznaků. Onemocnění není vyléčitelné a léky musí brát dlouhodobě.
- Chvostan bělolící, mladá samice trpící zubním abscesem. Byla to infekce u kořene zubu, která tvořila píštěle v obličejí, kanálkovité propojení vyúsťující ven na kůži. Vyndáním infikovaného zubu, pravidelným ošetření pacientky a podáváním antibiotik dle citlivosti, došlo k uzdravení.

Sluší se poznamenat, že při provádění veterinární činnosti v Zoo Plzeň jsme v roce 2023 kromě již uvedených spolupracovali s MVDr. Václavem Benediktem v problematice veterinární stomatologie, dále s veterinární klinikou Vedilab, jmenovitě s MVDr. Otou Humlem a MVDr. Františkem Čadou, a dále pak s histopatologickým pracovištěm Novopath s.r.o. Doc. Ing. MVDr. et MVDr. Ladislava Novotného, Ph.D., FRCPath, MRCV a jeho spolupracovníky. Nadále probíhá spolupráce s laboratoří veterinární molekulární genetiky a analýzy

DNA Tilia laboratories s.r.o. reprezentovanou MUDr. Soňou Pekovou, Ph.D., ve specifických případech pak s laboratořemi Gemonia s.r.o. a Genservice s.r.o.

V neposlední řadě spolupracujeme s klinikou Jaggy Praha při využití MRI a CT diagnostiky a v oblasti ortopedie.

V další spolupráci pokračujeme a nadále rozvíjíme s Návštěvníckým centrem Srní Národního parku Šumava.

Seznam odborných publikací za rok 2023

- Pokorný, J., Barazorda Romero, S. Eutazie geparda. Sborník XXII. seminář Exoti, volně žijící zvířata a zoozvířata. Hluboká nad Vltavou; 2023
- Filipová, A., Pokorný, J. Vasektomie u vybraných druhů zoozvířat. Sborník XXII. seminář Exoti, volně žijící zvířata a zoozvířata. Hluboká nad Vltavou; 2023
- Barazorda Romero, S., Pokorný, J., Václavová, L., Alexa, M. Chronická kolitida u gibbonů bělolících (*Nomascus leucogenys*). Sborník XXII. seminář Exoti, volně žijící zvířata a zoozvířata. Hluboká nad Vltavou; 2023
- Barazorda Romero, S., Peková, S., Novotný, L., Huml, O., Pokorný, J. Pseudotuberkulóza v kolonii kaloňů zlatých (*Pteropus rodricensis*), Veterinářství 2023; 73 (10): 541–546.

Summary

We would like to briefly introduce interesting cases of veterinary activities in the Pilsen Zoo in 2023:

- *Northern White-cheeked Gibbons, an adult pair, suffering from diarrhea and loss of appetite. Endoscopic sampling and histology showed lymphoplasmacytic inflammation of the colon with numerous threadworms. After curing the animals, we placed them in their newly reconstructed enclosure.*
- *The Comodo Dragon, an adult female, unable to push out eggs – two eggs were removed through surgery.*
- *The Lowland Paca, an adult female – Ceasarean section due to inability to give birth to a large offspring. The offspring was born dead, but the female recovered fast from the surgery.*
- *The Northeast African Cheetah, an elderly male, treatment of weakness and discoordination of hind legs. Thanks to clinical examination of blood, sonographic examination of organs and elimination of infectious disease, we came to the conclusion that it could be myelopathy, which is a degenerative disease of the spinal cord. Improvement of symptoms was reached by medicaments supporting functions of the nervous system. The disease is incurable and medicaments must be administered for the rest of its life.*
- *White-faced Saki, a young female suffering from a tooth abscess. It was an infection at the root of a tooth, which created fistulas from the animal's face, a canal link coming out in skin. The tooth extraction, regular care and antibiotics according to sensitivity led to curing the monkey.*

Veterinární tým při sonografickém vyšetření samice šimpanze. KM
Veterinary team performing a sonograph on a female chimpanzee

Mgr. Johana Hanzlíčková

Rok 2023 byl pro botanické oddělení velmi pestrý, vznikla nová výsadba Severoamerické prémie, proběhlo několik revitalizačních úprav stávajících expozic a zároveň také nastalo období výrazných personálních změn.

Velké úpravy se letos dočkala část areálu zahrady nad výběhem lam vikuň. Svah, zarostlý dřevinami, který byl až do letošního roku nevyužívaným koutem zahrady se po rozsáhlých terénních úpravách proměnil v expozici Severoamerické prémie a užitkových plodin.

Jednotlivé záhony připodobňují typy společenstev od nízkostébelné až po vysokostébelnou prérii, lem původní vodoteče potom zahrnuje vlhkomilné druhy severoamerických rostlin. Výsadba je koncipovaná v moder-

ním směru takzvaných extenzivních trvalkových výsadeb, které vyžadují minimální péči a mají nízké nároky na závlivku. Charakteristickým prvkem nízkostébelné prémie je tráva moskytovka (*Bouteloua*), doplňují ji vyšší kvetoucí trvalky rodů třapatkovka (*Echinacea*), krásnoočko (*Coreopsis*), svíčkovec (*Gaura*) nebo křovité baptisie. Středně až vysokostébelné prerii dominuje tráva proso prutnaté (*Panicum virgatum*), jehož listy se na podzim barví od oranžové přes červenou až po temně fialovou, v závislosti na konkrétním kultivaru. Od pozdního léta mezi travinami rozkvétají astříčky (*Symphotrichum*) a zavínutky (*Monarda*), tyto aromatické byliny poskytují pastvu včelám a najdou využití i jako léčivky. V neposlední řadě je naše expozice doplněná o jarní aspekt cibulovin ladoníky (*Camassia*) a česneky (*Allium*).

Celá výsadba se napojuje na políčka věnovaná užitkovým rostlinám původem ze severní a jižní Ameriky. Najdeme zde kulturní plodiny, jako brambory, papriky a rajčata, které doplňuje i méně známá zelenina a další plodiny. Na dlouhou historii polykulturního zemědělství poukazuje společné pěstování „tří sester“ tedy kukuřice, fazolí a tykví. Tematické typy jistě zaujme děti, zároveň však také odkazuje na dědictví původních obyvatel amerického kontinentu.

Pokud se vydáme od prérijních výsadeb podél výběhu lam a kapybar, jistě si ve jihoa-merické části zahrady všimneme také přestavby skleníků s ukázkami suchomilných rostlin, především kaktusů, z oblastí Peru, Bolívie, Chile a Argentiny.

Včelník rakouský (*Dracocephalum austriacum*) je ohrožen ztrátou Vhodných stanovišť. JV
Austrian Dragonhead (*Dracocephalum austriacum*) is threatened by habitat loss

Nové americké botanické expozice mezi chýší Churuata a teepee. JV
New exhibit of North American prairies between Churuata hut and the teepee

Na protější straně, při africko-asijském pavilonu, byla letos expozice okénko do soukromí rostlin rozšířena o dvě vitríny s kolekcí semen a plodů. Návštěvník se na vystavených exemplářích zblízka seznámí s adaptacemi pro šíření rostlin od důmyslných háčků, kterými se plody zachytávají na srsti zvířat, po létací zařízení, která ve větru unášejí rostlinné potomstvo na desítky kilometrů. Prostor je věnován také ukázkám druhů, pro něž člověk našel vlastní využití.

Pokračovali jsme taktéž v celkové rekonstrukci australských botanických expozic. Na jaře letošního roku byly zbudovány tři nové skleníčky, které jsme postupně osázeli choulostivějšími zástupci zejména z řad australských endemických čeledí a druhů pobřežních

vřesovišť. Patří mezi ně například masožravé rostliny jako láčkovice australská (*Cephalotus follicularis*), byblidy (*Byblis*) a různé druhy rosnatek (*Drosera*). Záhony navazující oblasti Nového Zélandu byly vyčištěny a obnoveny tak, aby mohly být v následujícím roce doplněny o sortiment druhů a kultivarů křovitých hebe (*Veronica*).

Celá sbírka rostlin Austrálie, Nového Zélandu a přilehlých oblastí se dočkala kompletní inventarizace při tvorbě publikace Flóra Australasie a oceánských ostrovů. Kniha zasazuje obsah našich sbírek do kontextu celkové diversity a vývoje květeny v jejím domovském prostředí.

Doplňování o nové taxony probíhalo ve vznikající expozici Rostliny Hedvábné stezky.

Přírůstky s původem z oblastí od Číny po Kavkaz obohatily záhony proti prodejně suvenýrů U Lemura a při hlavní pokladně. Do kultivace bylo v letošním roce přijato celkem 2 237 položek rostlin. Sbírky byly významně obohaceny o položky ze sběrů v Chile a Koreji získané od pražské botanické zahrady v Troji. Spolupráce rovněž stejně hojně jako v předchozích letech probíhala s botanickou zahradou Univerzity Karlovy. Dendrologická zahrada Průhonice nám zase například poskytla k doplnění naší kolekce mnohé sorty hebe. Cenné přírůstky tvoří v neposlední řadě lokální sběry z Bornea a Mexika.

V zásobních pařeništích pokračovaly aktivity na záchranném programu pro koniklec otevřený (*Pulsatilla patens*). V kultuře byly napěstovány rostliny původem z lokality u Lišnice pro jejich repatriaci zpět do přírody. Výsadba proběhla ve spolupráci s AOPK na vytipované území, kde se za odpovídajícího biotopového managementu podaří snad druh udržet pro další generace. V rámci regionálního akčního plánu pro včelník rakouský (*Dracocephalum austriacum*) kultivujeme jedince původem z CHKO Český kras. U těchto rostlin probíhá každoročně sběr semen, která slouží k výsevům pro posílení původní populace na lokalitě Koda.

S koncem října se s vedením botanického úseku rozloučil Tomáš Peš, který se za poslední dekádu zasadil o to, aby Zoo a BZ Plzeň nejen prezentovala svou unikátní sbírku rostlin v komplexních biotopových expozicích, ale zároveň také aktivně přispívala k ochraně genofondu domácích taxonů. Za celou dobu jeho působení mu patří velké díky.

Láčky masožravé láčkovice australské (*Cephalotus follicularis*). JV
The pit-fall traps of carnivorous Australian Pitcher Plant (*Cephalotus follicularis*)

Summary

The year 2023 was very fruitful. We came with a new planting of the North America prairie and a few reconstructions of existing exhibits. There were also significant changes in staff.

We reconstructed an area situated above the vicognas enclosure. The slope was transformed into the new North American Prairie exhibit displaying useful plants. Individual beds show groups of prairie shortgrass and tallgrass of North America. The planting was worked out in such a way to require minimum care and watering. The planting links to small fields devoted to utility plants of North and South America. Visitors can find crops such as potatoes, bell peppers and tomatoes as well as less common vegetables and culinary herbs and spices. If you walk along the llama and capybara enclosure, you can notice newly rebuilt little greenhouses with xerophytic plants, mostly cacti from Peru, Bolivia, Chile and Argentina. By the African-Asian

pavilion, we added two new showcases with a collection of seeds and fruits. The displayed samples help visitors understand plant adaptations for spreading seeds. You can see examples of many noteworthy plants.

We also continued the overall reconstruction of Australian botanical exhibits. In spring 2023, we erected three new small greenhouses, which were planted by representatives mostly from Australian endemic plants from seaside heaths. A stocktaking of our whole plant collection of Australia and New Zealand and adjacent areas was carried out thanks to creation of a publication called "Flora of Australasia and Oceanic Islands". The book links our plant collection with the wider context of the overall diversity and plant development in its home environments.

New taxa were added in the newly developing exhibit called "Plants on the Silk

Road". In 2023 we took 2237 items of plants into cultivation, mostly from Chile and Korea from the Prague Botanic Garden in Trója. Localized collecting of seeds from Borneo and Mexico significantly enriched our collection.

We continued growing the eastern pasqueflower (*Pulsatilla patens*) from the Lišnice locality. Plants grown ex-situ were planted at sites in nature. As for Austrian Dragonhead (*Dracocephalum austriacum*), we cultivate plants from Český Kras. Every year the seeds are collected and used for sowing at the Koda site. There was a change in staff, Ing. Tomáš Peš left the Pilsen Zoo at the end of October. He ensured that the Pilsen Zoo and BG presents its unique collection of plants in complex biotope expositions and also actively contributes to the protection of local taxa. We would like to thank him very much for all his effort and work.

Australská expozice se skleníčky a kompasovými termitišti. JV
Australian exhibit with greenhouses and compass termite mounds

TROJICE KAKTUSOVÝCH SKLENÍČKŮ

Three cactus greenhouses

Radmila Matulová

Při procházce plzeňskou zoologickou zahradou v oblasti pavilónů afrických kopytníků, žiraf a nosorožců si všímavý pozorovatel musel všimnout jedné nepřehlédnutelné skutečnosti. Mezi pavilóny a výběhem kapybar, lam a pštrosů nandu došlo v loňském roce k malé změně: ke dvěma původním malým skleníčkům přibyl třetí na místě staré skalky s jihoamerickými travinami.

Původní myšlenka provést na tomto místě změnu se týkala obsahu horního skleníčku, který byl kdysi nevyhovující miniaturní voliérkou a později sloužil jako chráněná, v zimě vytápěná zásobárna některých vzácnějších patagonských dřevin, trvalek a cibulovin. Ty byly ve větším rozsahu vysázené na skalce pod výběhem hřivnatých vlků, avšak s ohledem na rozmary české zimy hrozilo, že jim nebude stačit dostupná zazimovací ochrana a pak nepřežijí velké mrazové výkyvy. Postupem času však došlo k naplnění kapacity skleníčku, některé dřeviny se musely vícekrát za rok hluboce prořezávat, aby se do malého objemu vůbec vešly. Vnitřní prostor se tak stal pro laika dokonale nepřehledným a hlavně nezajímavým, což bylo vidět na chování kolemjdoucích návštěvníků. Byl to velký rozdíl od podstatně atraktivnějšího obsahu spodního menšího skleníčku s ukázkami argentinských kaktusů, sukulentů a cibulovin.

Tehdejší botanický náměstek Tomáš Peš proto rozhodl, že dojde nejen k renovaci obou starých skleníčků, ale hlavně k radikální změně obsahu horního a vytvoří se zde ukázka biotopu suchých oblastí Chile se

zastoupením převážně kaktusových sukulentů. Využila by se tak část kaktusové sbírky, kterou botanická zahrada získala v minulosti jako pozůstalost a dosud zůstávala skrytá v zázemí. Jelikož takto pěstované byly také kaktusy z dalších, kaktusářům zaslíbených, oblastí – z Bolívie a Peru, rozhodlo se o stavbě třetího, prostředního skleníčku. Ten stačilo opět pouze přemístit a zrenovovat, protože původně stál a byl nahrazený novým v přední části zahrady na místě ukázky australské fauny a flóry. Na současném místě dostal navíc podezdívku, a to ze dvou důvodů: pro vyrovnání výškového rozdílu při umístění ve svahu a pro snadnější pozorování drobných druhů kaktusů v jeho přední části.

Při renovaci všech tří skleníčeků určitě pomohlo to, že přibyla další větrací okna na bocích. Ta jsou důležitá jako ochrana proti přehřátí malého prostoru v letním období, takže vzduch pak může celý den uvnitř proudit, což připomíná situaci na původních lokalitách pěstovaných rostlin.

Co lze v současnosti ve skleníčkách zahlédnout? Dalo by se shrnout, že ve všech je k vidění xerofytní flóra Jižní Ameriky, konkrétně Argentiny, Peru, Bolívie a Chile. Nejatraktivnějšími zástupci suchomilné vegetace těchto zemí jsou jednoznačně kaktusy (čeleď *Cactaceae*), které doplňují další sukulenty z čeledí *Bromeliaceae*, *Crassulaceae*, *Portulacaceae*, *Oxalidaceae* atd. Doplňují je také různé cibuloviny převážně z čeledi *Amaryllidaceae*. Zkusme se konečně do jednotlivých skleníčeků podívat podrobněji.

Trojice kaktusových skleníků. KM
Three cacti greenhouses

Skleníček s ukázkami suchomilné flóry Argentiny (vlevo)

V prostoru tohoto skleníčku je k vidění nejstarší a také nejstálenější osazení sukulentními rostlinami. Vzniklo již před zhruba deseti lety a průběžně bylo doplňováno o druhy, které prostředí tohoto malého prostoru tolerovaly. Musíme si uvědomit, že v létě zde teploty šplhají přes 40 °C a v zimě i přes funkční topení a ochranu polystyrénovou rohoží klesají pod 0 °C. Výhodou je volná kultura, kdy si rostliny oproti pěstování v nádobě mohou vytvořit bohatší kořenový systém.

Zdejší zástupci kaktusů, sukulentů a cibulovin pocházejí především z hornatějších argen-

tinských provincií, které kopírují jihoamerické Andy na severozápadu a západu země (Jujuy, Salta, Tucumán, Catamarca). V popředí jsou drobnější rostliny rodů *Gymnocalycium*, *Parodia* a *Lobivia*, v zadní části jsou především cereusovité kaktusy (*Cleistocactus*, *Oreocereus*, *Trichocereus*). Doplňují je plazi-ové rozchodníky (rod *Sedum*), keříčkovité rody čeledi *Portulacaceae*: (*Portulaca*, *Talinum*), šťavely se ztloustlými stonky (rod *Oxalis*) a růžicovité bromélie rodu *Deuterocohnia*. V letní sezóně se k nim přidávají cibuloviny rodů *Habranthus* a *Zephyrantes*.

Skleníček s ukázkami xerofytní flóry Peru a Bolívie (uprostřed)

Zde dostala místo suchomilná flóra dalších dvou zemí s andskými vrcholky. Nikdy nelze obsáhnout vše zajímavé, takže tu vidíte jen malé ukázky toho, co v těchto zemích roste. Vždy se však jedná o rostliny, které část roku dokážou přežít bez přísunu vody.

Vlevo vpředu v letní sezóně dostanou místo peruánské pepřince (rod *Peperomia*) a za nimi jsou natrvalo vysázené cibuloviny (rod *Stenomesson*), šťavely (rod *Oxalis*) s kaktusy v pozadí (rod *Oreocereus* a *Cleistocactus*).

V pravé přední části dostaly místo převážně bolivijské kaktusy rodu *Sulcorebutia*, doplněné travinami rodu *Stipa* a růžicemi bromélií

rodu *Puya*. Vzadu se nedají přehlédnout dlouhá těla cereusovitých kaktusů několika rodů (*Cleistocactus*, *Oreocereus*, *Borzicactus*, *Echinopsis*), opět provázené cibulovinami rodů *Habranthus* a *Stenomesson*.

Skleníček s ukázkami suchomilné flóry Chile (vpravo nahoře)

Zastoupení kaktusových rodů je zde méně bohaté, jsou zde vysázené především jedinci rodů *Copiapoa* a *Eriosyce*. Doprovází je několik druhů šťavelů, včetně unikátního keřovitého *Oxalis virgosa* (dříve *Oxalis gigantea*). Nechybí další cibuloviny rodů *Conanthera* (čeleď *Tecophilaeaceae*), *Phycella* a *Rhodophiala* (čeleď *Amaryllidaceae*).

Sukulentní šťavel *Oxalis* sp., Matucana, Peru. KM
The succulent plant Oxalis matucana, Peru

Na závěr zbývá jen dodat, že nové osazení rostlinami není dosud ustálené a je možné, že zde ještě dojde k drobnějším změnám v počtu a výběru druhů podle tolerance na zdejší podmínky v různých ročních obdobích. Každopádně ve skleníčcích vznikly miniaturní oázy s uměle vytvořenými ukázkami jihoa-merických biotopů s výskytem převážně kaktusových sukulentů. Podobných míst s rozvojem civilizace v přírodě postupně ubývá a je stále složitější dříve tak hojně rostliny, jakými donedávna v Jižní Americe byly právě kaktusy, pozorovat v jejich domovině. Díky zrenovovaným skleníčkům si alespoň některé z nich mohou návštěvníci prohlédnout třeba i v květu během růstové sezóny od jara do podzimu.

Summary

We added a third little green house in place of an old rock garden. It can be found between the enclosure for capybaras, lamas and emus. We originally wanted to change the planting of the upper greenhouse, which used to be a small unsuitable aviary and later it served as a shelter for some rare Patagonian woody plants and perennial and bulbous plants. With time, the capacity of this green house was not sufficient, some of the woody plants had to be heavily cut a few times a year to fit in. The place became very chaotic and uninteresting for visitors, so the former head botanist Ing. Tomáš Peš decided to renovate both older greenhouses and radically change the content of the upper greenhouse to create a sample of dry Chilean areas flora,

showing mostly cactus succulents. We were finally able to make use of our cactus collection, which had to be kept in the backroom facilities until now. We decided to build the third, middle, greenhouse to be able to show visitors our favorite cactus localities – Bolivia and Peru. The renovation of the existing greenhouses consisted of adding more ventilation side windows. They are an important measure especially in summer months as the small space tends to overheat easily. Thanks to the new windows, the air can flow all day, which is more similar to their natural conditions. We also created a miniature oasis with artificial samples of South America biotopes with mostly cactus succulents. These places are becoming scarcer in South American, and finding cacti in their natural habitat is becoming rarer and rarer. Thanks to the reconstructed green houses, visitors can now see these cacti in bloom during the growing season from spring to autumn.

Xerophytic flora of Argentina

*The cacti and succulents in this greenhouse represent the oldest and also most stable succulent planting in our zoo. They come from mountain provinces of Argentina (Jujua, Salta, Tucuman, Catamarca). At the front, there are smaller plants from the genera *Gymnocalycium*, *Parodia* and *Lobivia*. The back of the greenhouse houses *cereus* cacti of the *Cleistocactus*, *Oreocereus* and *Trichocereus* genera. There are also members of the *Portulacaceae* family*

TROJICE KAKTUSOVÝCH SKLENÍČKŮ

Three cactus greenhouses

Kaktus *Eriosyce subgibbosa* ssp. *clavata*, Chile. MR
The cactus *Eriosyce subgibbosa* ssp. *clavata*, Chile

(*Portulaca*, *Talinum*), sorrels (*Oxalis*) and star-shaped bromelias of the *Deuteroconia* genus. For the summer season we also add bulbous plants of the *Habranthus* and *Zephyrantes* genera.

Xerophytic flora of Peru and Bolivia

It is a greenhouse with xerophytic flora of two other Andean countries. The left front part is devoted to Peruvian peperomias and behind them there are bulbous plants of the *Stenomesson* and *Oxalis* genera with cacti (*Oreocereus* and *leisticactus*), in the back. The front part shows Bolivian cacti (*Sulcorebutia*), with gras-

ses (*Stipa*) and Bromeliads (*Puya*). The back shows the dominant prolonged bodies of cacti of the *Cleistocactus*, *Oreocereus*, *Borziacactus* and *Echinopsis* genera, again with bulbous plants from *Habranthus* and *Stenomesson* genera.

Xerophytic flora of Chile

Cacti are only represented here by taxa from *Copiapoa* and *Eriosyce* genera.

There is also the unique sorrel *Oxalis virgosa* and other bulbous plants such as *Conanthera* (*Tecophilaeaceae*), *Phycella* and *Rhodophiala* (*Amaryllidaceae*).

Stavební činnost

V uplynulém roce byla Zoologická a botanická zahrada aktivní v četných oblastech a dosáhla některých významných milníků. Díky pečlivému plánování a strategickému řízení byly zaznamenány pozitivní výsledky ve více oblastech.

Během uplynulého roku byly provedeny důležité investice do infrastruktury, chovatelských zařízení a vylepšení existujících prostor pro zvířata. Tyto investice přispěly ke zlepšení zážitku návštěvníků a kvality života chovaných zvířat.

Nyní mi dovolu, abych Vám za provozní oddělení představil realizované nejvýznamnější investiční akce a zásadní opravy.

Čerpání vody ze Mže do areálu Zoo a BZ města Plzně (realizace 03–11/2023)

Čerpání vody ze řeky Mže do zoologické zahrady je důležitým milníkem, který zajistí dostatečné množství kvalitní vody pro potřeby zahrady. Zoologická zahrada se nachází poblíž řeky Mže, což poskytuje výhodnou možnost čerpat vodu přímo z tohoto zdroje. Voda je nezbytná pro mnoho aspektů provozu zahrady, například pro zavlažování rostlin, napájení jezírek a bazénů, či péči o zvířata. Při čerpání vody z řeky je však nutné zajistit, aby bylo toto čerpání provedeno zodpovědně a s dodržením příslušných regulačních požadavků. Součástí tohoto projektu bylo i vytvoření plánu a strategie vodního hospodářství celé zoologické zahrady, která je sledována a aktualizována pravidelně s ohledem na environmentální, technické a regulační změny.

Příprava nové voliéry na statku Lüftnerka. KM
Preparation of the new aviary on the Lüftnerka farmstead

Stavba byla rozdělena na několik stavebních objektů: technologie ČS; elektrotechnologie; odběrný objekt a čerpací stanice, výtlač; přípojka NN; komunikace a terénní a sadové úpravy. Nejzásadnějším objektem byl odběrný objekt a čerpací stanice. Jedná se o monolitické stavby vsazené do břehu. Pro jejich vybudování bylo nutné vytvořit suchou jímku, protože jejich založení bylo 1,0 m pod dnem řeky Mže. Na tyto stavební objekty navazuje výtlačný řad v délce 497 m, který přivádí vodu z řeky do areálu zoologické zahrady. Ta je následně distribuována vnitřním vodovodem do jednotlivých objektů a expozic.

Čerpání vody ze Mže do zoologické zahrady je důležitým procesem, který vyžaduje odpovědný a udržitelný přístup k zajištění dostatečného zdroje vody pro potřeby zahrady. Dodržování všech regulačních požadavků a udržování vysoké kvality vody jsou základními prvky tohoto procesu.

Modernizace venkovní expozice pro šimpanze učenlivé (realizace 03–07/2023)

Modernizace venkovní expozice pro šimpanze učenlivé je významným projektem, který mění prostředí a zlepšuje životní podmínky pro tyto inteligentní a společenské tvory.

Před samotným zahájením výstavby bylo třeba pečlivě zvážit potřeby a požadavky šimpanzů. Tento proces byl velmi zdoluhavý, vyžadoval spolupráci chovatelů, projektantů a stavařů. Klíčové bylo zajistit, aby nová expozice splňovala potřeby šimpanzů a přispěla k jejich pohodě, jakož i k zvýšenému povědomí o jejich ochraně u návštěvníků zoologické zahrady. Důležitým faktorem realizace bylo rovněž bezpečnostní opatření proti unikům nebezpečných zvířat v souladu s novými legislativními požadavky. Projekt spočíval v rozšíření a prohloubení vodního příkopu lemuujícího expozici směrem k návštěvníkům. Tímto se návštěvníkům naskýtá ničím nerušený pohled na tyto impozantní lidoopy. V expozici je nově použito několik bezpečnostních prvků jak pro samotné šimpanzy, tak pro návštěvníky. Jedná se například o podvodní záchytné síť, nový druh ohradníků či provzdušňování vodního

příkopu. Pro dokreslení celé expozice byla na zadní stěně výběhu vytvořena malba navozující atmosféru deštného pralesa.

Expozice ohrožených druhů ryb (realizace 06–11/2023)

Realizaci expozice ohrožených druhů ryb si klademe za cíl zvyšovat povědomí o ochraně ohrožených druhů a jejich životním prostředím. Tato expozice je navržena tak, aby návštěvníci mohli nejen vidět a poznat různé druhy ohrožených ryb, ale také se mohli dozvědět o jejich přirozeném životním prostředí a opatřeních na jejich ochranu.

Návrh expozice a její vybavení byl zcela v rukou zkušených akvaristů. Ti přesně stanovili, jak zajistit optimální životní podmínky pro jednotlivé druhy. Každý druh byl zohledněn vzhledem k jeho specifickým potřebám a životnímu prostředí. Akvária jsou navržena tak, aby imitovaly přirozené prostředí ryb, poskytovaly jim dostatečný prostor, správné podmínky vody a vhodné úkryty. Bylo rovněž nutné zvolit vhodné rostliny a další prvky, které pomáhají přirozenějšímu prostředí.

Expozice ohrožených druhů ryb slouží nejen k prezentaci a ochraně těchto cenných

Přehled investic dle jednotlivých akcí v roce 2023

Název akce	Investice (v tis. Kč s DPH)
Čerpání vody ze Mže do areálu Zoo a BZ města Plzně	11 168
Modernizace venkovní expozice pro šimpanze učenlivé	8 576
Expozice ohrožených druhů ryb	1 668
Interiérové lanové hřiště na statku Lůftnerka	2 700
Rozšíření dětského hřiště u budovy amfiteátru	830
Stánek pro prodej občerstvení na statku Lůftnerka	359

Přehled zásadních oprav v roce 2023

Název akce	Náklad (v tis. Kč bez DPH)
Oprava skleníků v expozici „Jihoafrické kaktusy“	155
Oprava břehové linie v expozici lvů	160
Oprava osvětlení v expozici želv obrovských	101
Přestavba hospodářského zázemí Radčická	2 793
Oprava dřevěného srubu expozice Sibiřský les v areálu Zoo	769
Oprava oplocení jižní části areálu Zoo a BZ	478
Výstavba stezek pro pěší	1 376
Výměna oken a dveří v objektu Pokladna Vinice	1 498
Celoplošný výřez podrostu	204
Oprava elektroinstalace horní pokladna	120
Oprava solárního systému v pavilonu nosorožců	375
Výměna poškozené sítě v asijské zahradě	142
Výměna skla v expozici tygra ussurijského	250
Oprava pochozí vrstvy v kuchyni restaurace Lüftnerka	251
Výměna skla ve vnitřní expozici lvů	287
Oprava zázemí expozice „Česká řeka“	108
Modernizace vybavení veterinární kliniky	344
Oprava systému denního větrání v pavilonu kopytníků a žiraf	209
Oprava expozice želv obrovských	498
Demontáž a výstavba nového oplocení	493
Dokončovací práce na pavilonu gibonů	334
Oprava elektroinstalace veterinární kliniky	171
Oprava vodního příkopu u objektu veterinární kliniky	468
Oprava výběhu pro promyky bažinné	261
Oprava veterinární ordinace druhá etapa	388

tvorů, ale také k vzdělávání návštěvníků a podporování jejich zapojení do ochrany přírody a udržitelnosti životního prostředí.

Interiérové lanové hřiště na statku Lüftnerka (realizace 10–11/2023)

Interiérové lanové hřiště na statku Lüftnerka je ideálním místem pro děti. Zde si mohou užít

zábavu, pohyb a interakci s dalšími dětmi. Bezpečnost byla při jeho návrhu nejvyšší prioritou, proto byly použity nejmodernější materiály a techniky, které zaručují bezpečnost a pohodlí dětí. Jedno hřiště jsme již v tomto malebném podkrovním prostoru nad stájemi hospodářských zvířat měli. Zbudováno bylo cca před šesti lety. Zdálo se nám ale, že bychom mohli jeho

Zahájení výstavby pavilonu gueréz angolských. KM
Construction begins on the Angolan Colobus pavilion

Přehled nákladů na nákup vozidel a jejich příslušenství v roce 2023

Název akce	Investice (v tis. Kč s DPH)
MPV Volkswagen Caddy zoo oddělení	432
MPV Volkswagen Caddy botanické oddělení	445
Třístranný sklápěč VW Crafter zásobování	1 005
Třístranný sklápěč VW Crafter údržba	1 002
Komunální traktor s příslušenstvím	723
Stroj diskový čelní žací	376

atraktivitu ještě více rozvinout a tak jsme do volných prostor umístili pod lanové mosty celkem čtyři skákací sítě. Tyto skákací sítě jsou po celém obvodu a dokonce i ze shora ohraničeny bezpečnostními sítěmi, což znemožňuje dětem jakkoli

vypadnout ze zabezpečeného prostoru. Celé hřiště je vynášeno samonosnou konstrukcí, čímž není přetěžován krov a rovněž je oddělen od podlahy, tudíž nejsou kročejovým hlukem omezována zvířata ve stájích pod hřištěm.

Přehled vypsaných a vyhodnocených veřejných zakázek v roce 2023

Název veřejné zakázky	Náklad (v tis. Kč bez DPH)	
	Předpokládaná cena VZ	Vítězná cena VZ
Zbudování vnitřní expozice akvarijních ryb v objektu statku Lüftnerka	900	895
Úprava vodního příkopu šimpanzů	5 800	9 995
Provádění instalatérských prací v areálech a objektech Zoo a BZ m. Plzně, p.o.	20 000	smlouva na 6 let
Nákup nových nápojových PP kelímků s potiskem pro opakované používání	1 000	smlouva na 4 roky
Rozšíření interiérového dětského hřiště	2 100	2 057
Novostavba pavilonu pro guerézy angolské vč. odstranění původní stavby	17 000	15 500
Výstavba stezek pro pěší	1 300	1 376
Výměna oken a dveří v objektu Pokladna Vinice	1 550	1 498
Oprava dřevěného srubu expozice Sibiřský les v areálu Zoo	850	769
Přestavba zázemí Hospodářského Dvora Zoo Plzeň	2 800	2 793
Rozšíření venkovního dětského hřiště v areálu Zoo a BZ	750	902
Zajištění komentovaných letových ukázek dravých ptáků a sov (sokolnické ukázky)	5 600	smlouva na 5 let

Rozšíření dětského hřiště u budovy amfiteátru (realizace 08/2023)

Jelikož zábavy pro děti, jejich rozptýlení a tím relaxace pro rodiče není nikdy dost, rozhodli jsme se rozšířit dětské hřiště u budovy amfiteátru. Postup, jak toto rozšíření provést nám je už dobře znám z předchozí etapy. Je nutné provést analýzu dostupného prostoru, zjistit, kolik místa je k dispozici pro rozšíření hřiště a jaké jsou fyzické podmínky, jako je terén, povrch atd. Následuje konzultace s odborníky a návrh vhodných herních prvků, které jsou zábavné a bezpečné pro děti. Následuje výběrové řízení na dodavatele

a podpis smlouvy o dílo. Samotná stavba a instalace herních prvků se provádí dle vypracované dokumentace pod vedením odborníků, ti zajistí řádné smontování konstrukce a pevné kotvení herních prvků. Důkladná kontrola kvality je provedena během celého procesu stavby. Po dokončení všech montážních prací proběhne nezávislý bezpečnostní audit, který upozorní na případná rizika a nedostatky. Po odstranění závad a jejich kontrole je vydán certifikát, který opravňuje k bezpečnému užívání hřiště. Všechna dětská hřiště v zoo Plzeň, jsou každého čtvrt roku kontrolována oprávněnou nezá-

vislou osobou a všechny případné nedostatky či upozornění jsou neprodleně odstraněny.

Rozšíření dětského hřiště u budovy amfiteátru představuje skvělou příležitost přilákat rodiny s dětmi.

Stánek pro prodej občerstvení na statku Lüftnerka (realizace 08/2023)

Pro zlepšení služeb návštěvníkům a nabídnutí širšího sortimentu občerstvení byl v létě vybudován a otevřen nový stánek s občerstvením. Ten nabídne tradiční české speciality v moderním podání. Konstruktivně se jedná o jednoduchou dřevěnou stavbu se založením na patkách o rozměru 4,0 × 3,0 m navazující na řadu předešlých přístřešků.

Údržba areálu a budov

Jsem velice rád, že i v tomto roce se podařilo investovat nemalé prostředky do obnovy a údržby budov a areálu Zoo a BZ. Areál stárne a pokud chceme našim návštěvníkům, chovaným zvířatům, pěstovaným rostlinám a našim zaměstnancům nabízet stejný či lepší servis, je nutné nemalé prostředky investovat právě do oprav. Dále je třeba zajistit provedení všech nutných revizí a preventivních kontrol. Některé opravy se dají objektivně plánovat, ale některé dokáží i překvapit. Vždy je ale nezbytné, najít vhodné technické řešení vedoucí k nápravě či vylepšení.

Rozšíření dětského hřiště o nové herní prvky. KM

Expansion of the children playground by adding new attractions

Doprava

Hlavním úkolem provozního oddělení v roce 2023 v oblasti dopravy bylo zajištění osobní a technologické přepravy osob, zvířat a materiálu. Tento rok nám do vozového parku přinesl několik dlouho očekávaných vozidel, které vozový park znatelně omladily. Podařilo se zrealizovat nákup dvou zánovních MPV vozidel Volkswagen Caddy, které slouží pro oddělení propagace a pro botanické oddělení. Dále byly pořízeny dvě dodávky Volkswagen Crafter v provedení valník, které slouží k zásobování a údržbě areálu. Dále byl pořízen komunální traktor pro botanické oddělení a čelní disková sekačka na traktor. Přestože je nyní vozový park relativně omlazen, tak jsme se nevyhnuli ani v letošním roce mnohým opravám. Jedná se jak o opravy plánované, tak o havarijní stavy a poruchy. Bohužel servis nových vozidel je mnohdy velice nákladný.

Building activities

Drawing water from the Mže river to the Pilsen Zoo and BG grounds (realized March–November 2023)

Drawing water from the Mže river to the Pilsen Zoo is an important milestone, which will secure a sufficient amount of high-quality water for us. The project is part of a comprehensive strategy for water management in the zoo. The water from the river is brought to the zoo by a 497-meter-long duct. The end distribution to the individual exhibits and other objects is provided by our inner water tank.

Modernisation of the outdoor enclosure for chimpanzees (realized March–July 2023)

It was necessary to consider thoroughly the needs of chimpanzees, which was a time consuming process demanding the cooperation of keepers, builders and designers. It was also important to implement safety measures and escape prevention measures for such dangerous animals, in accordance with the new rules and guidelines. The project consisted of widening and deepening of the water ditch between the animals and visitors. We newly applied some other safety elements for the chimpanzees themselves. Some examples of these measures include underwater safety nets and a new type of electric fences. Oxygenation of the water ditch is also a novelty. To create the atmosphere of a rain forest, we had the rear wall of the enclosure painted by an artistic painter.

Exhibit of endangered species of fish (realized June – November 2023)

This exhibit shows visitors various species of endangered fish and provides information about their natural habitat and conservation measures. The design of the exhibit was done by experienced fish keepers in order to conform to the specific needs of each species. Tanks were built in such a way to offer fish enough space, good water conditions and suitable hiding places. It was also essential to choose appropriate plants and other elements.

A list of investments in 2023

Item	Investment (in thousand CZK)
Drawing water from the Mže river to the zoo grounds	11,168
Modernisation of the outdoor exhibit for chimpanzees	8,576
Exhibit of endangered fish species	1,668
Interior rope playground on the Lüftnerka farmstead	2,700
Enlargement of the playground by the Amphitheatre	830
Refreshment stand by the Lüftnerka farmstead	359

The rope playground on the Lüftnerka farmstead (realized October–November 2023)

We already had one playground in the farmstead attic built six years ago. This time we aimed to increase its attractiveness even more and added four jumping nets under the rope bridges. The newly installed jumping nets are spread around the whole farmstead and they are secured by safety nets from above to prevent injuries.

Rekonstrukce stáje pro goralý. KM
Goral stable reconstruction

Improvement and widening of the playground by the Amphitheatre (realized August 2023)

We decided to add some new attractions, as this playground is very popular.

Refreshment stand by the Lüftnerka farmstead. (realized August 2023)

To improve our hospitality facilities, we built and opened a new refreshment stand by the Lüftnerka farmstead. It is a simple wooden stand partly from a few former individual stands.

Maintenance of the grounds and buildings

In 2023, we invested a considerable amount of money into maintenance of buildings on the zoo and botanical garden grounds. The zoo grounds are getting older and we would like to keep offering a high quality of services to our visitors, animals and employees.

Distribution

The main task of the department in 2023 as for transport was securing cars and lorries

A list of important repairs 2023

List of items	Expenses (in thousand CZK)
Little greenhouses – “Cacti of South America” exhibit	155
Ditch maintenance – lions	160
Lighting repairs – giant tortoises	101
Rebuilding of the backroom facilities at the farmstead – Radčická	2,793
Wooden log cabin repairs in the Siberian woods exhibit	769
Fence repairs in the southern part of the zoo grounds.	478
New walking path construction	1,376
Changing windows and doors in the main ticket office in Vinice	1,498
Weeding	204
Maintenance of electric power systems in the main ticket office	120
Solar panel maintenance in the rhino pavilion	375
Replacement of the damaged net in the Asian garden	142
Replacement of glass – Siberian tigers	250
Kitchen Floor – the Lüftnerka restaurant	251
Replacement of glass – Lions	287
Improvement of the backroom facilities in the Czech River exhibit	108
Modernization of the veterinary house	344
Maintenance of the daytime ventilation system – giraffes and ungulates pavilion	209
Giant tortoise exhibit repairs	498
Dismantling and building a new fencing	493
Finishing the renovations of the gibbon pavilion	334
Wiring – veterinary house	171
Water ditch by the veterinary house	468
Repairs of the enclosure for the marsh mongoose	261
The veterinary house – phase II	388

for transporting people, animals, and material. In 2023, we purchased a few long-awaited modern vehicles – two MPV Volkswagen Caddys for the promotional and botanic departments. Further, we purchased two Volkswagen Crafter vans – truck for the maintenance department. We also purchased a tractor with a front-mounted disc mower

for the botanical department. We also had to invest into some repairs of our older vehicles.

Public tenders

Another key activity was the announcement of public tenders, their administration and assessment. The table below shows all public tenders in 2023.

PROVOZNÍ ODDĚLENÍ V ROCE 2023

Service Department Report 2023

A List of purchases of vehicles and their accessories in 2023

List of items	Expenses (in thousand CZK)
MPV Volkswagen Caddy – Zoological Department	432
MPV Volkswagen Caddy – Botanical Department	445
A three-side tilt VW Crafter – supplying	1,005
A three-side tilt VW Crafter – maintenance	1,002
Shared tractor with accessories	723
Front-mounted disc mower for the tractor	376

Oprava voliéry pro plameňáky. KM
Rebuilding of the flamingo aviary

Rekonstrukce příkopu u ostrova lemurů. KM
Rebuilding of the ditch around the lemur island

A List of the Announced and Assessed Public Contracts 2023

Name of the public tender	Investment (in thousand CZK)	
	Expected price	Winning price
Inner exhibit aquariums for the Lüftnerka Farmstead	900	895
Modification of the water ditch – chimpanzees	5,800	9,995
Plumbing jobs	20,000	6 year tender
Purchase of new reusable drinking cups	1,000	4 year tender
Modification of the children playground – Lüftnerka	2,100	2,057
New colobus pavilion incl. pulling down the old house	17,000	15,500
New walking path construction	1,300	1,376
Exchange of windows and doors – Vinice ticket office	1,550	1,498
Repair of the log house exhibit – Siberian Forest	850	769
Modification of the backroom facilities at the farmstead	2,800	2,793
Modification of the outdoor children playground	750	902
Falconry shows with birds of prey	5,600	5 year tender

PROVOZNÍ ODDĚLENÍ V ROCE 2023

REKONSTRUKCE VENKOVNÍ EXPOZICE ŠIMPANZŮ

Rebuilding of the outdoor chimpanzee enclosure

Duben 2023. KM
April 2023

Duben 2023. KM
April 2023

Květen 2023. KM
May 2023

Červenec 2023. KM
July 2023

Červenec 2023. KM
July 2023

Slavnostní otevření. KM
Ceremonial opening

ODDĚLENÍ KONTAKTU S VEŘEJNOSTÍ V ROCE 2023

Department of Public Relations and Education in 2023

Mgr. Martin Vobruba

Propagační a vzdělávací činnost pokračovala v roce 2023 standardně ve všech dlouhodobých ohledech. Rok se nesl v připomínání 60. výročí trvání plzeňské zoo v současném areálu na Lochotíně, ale již nyní probíhají přípravné práce na oslavě 100. narozenin v roce 2026, například postupná příprava velké pamětní publikace. Novinky a aktuality se objevují na webu, dvou sociálních sítích (facebook, instagram) a pro milovníky „hmatatelna“ v časopise Iris.

Výukovou činnosti, víkendové akce a podporu ochrany přírody, spadající pod oddělení PVO (propagačně vzdělávací), připomenou tradičně samostatné články ve výroční zprávě.

Rok od roku stoupá práce a vzájemná spolupráce fotografa a grafika, v našem případě fotografky a grafičky, což se velmi pozitivně promítá do reklamy, reklamních předmětů a suvenýrů a všech obrazových výstupů plzeňské zoo. V závěru roku byla realizována formou polepu jednoho osobního vozu nová linie vizuální podoby, která bude rozvinuta v dalších letech.

Základem zoo jsou zvířata, a tak i v propagační činnosti hrají prim informace o příchodích zvířatech, nových druzích, případně křtiny, kde se snažíme zdůrazňovat jejich ohrožení a roli ve volné přírodě. V roce 2023 šlo z populárních druhů zejména o venkovní

Zahájení národního kola ekologické olympiády SŠ na EC Lüftnerka. KM

Start of the national round of the high school ecology contest at the Ecological Center Lüftnerka

expozici šimpanzů učenlivých a čtyřčata lvů berberských, příjezdy irbise a tygra a rovněž odchov první pandy červené v plzeňské historii. Rok zahájilo umístění unikátních zmijí pavoučích do veřejné, nově dokončené, expozice v rámci celku Království jedu. Milovníkům akvaristiky pak od podzimu slouží Rybí archa.

Mimořádným počinem bylo poděkování pracovníkům IZS Plzeňského kraje ve formě symbolického vstupného a rovněž vánoční slevová akce, obě ve svém rozsahu a podobě poprvé v historii plzeňské zoo. Rozšířena byla obě velká hřiště, jak dřevěný „hrad“ v sousedství amfiteátru, tak půdní síťový labyrint na půdě statku Lüftnerka.

Amfiteátr Lochotín prožil standardní sezónu, kde roli zajištění hladkého průběhu akcí a jednání s nájemci obstarává úspěšně pověřená plzeňská společnost Junesta. Proběhl již tradiční Metalfest, Noc s operou a další akce.

Co se týká vzdělávací a odborné činnosti, asi vrcholem bylo spolupořádání prvního dne národního kola ekologické olympiády středních škol dne 8. června. Od roku 1998 po toto kolo nechyběla plzeňská zoo buď personálně, informačně nebo jinou formou mezi podílňiky akce zajišťované členy ČSOP ze Spáleného Poříčí. Milou aktivitou je potom účast na regionální Mezinárodní noci netopýrů počátkem září. Tentokrát v Mariánské Týnici na Severním Plzeňsku.

Bohatá publikační činnost zahrady pokračovala i v roce 2023, v prvním pololetí byly pokřtěny a veřejnosti představeny publikace z konce roku 2022 (Expedice za poznáním, Skvosty přírody), koncem roku pak dovezl

nakladatel knihu Flóra Australasie a oceánských ostrovů, která potěší čtenáře, zejména odbornou veřejnost, v roce 2024.

Paleta jednotlivostí i pravidelných počínů je tradičně rozsáhlá. Oddělení se podílelo na pořádání valné hromady Unie českých a slovenských zoo, kterou jsme v Plzni hostili opět po více než dekádě. Pokračují klubová posezení s nejvěrnějšími příznivci zahrady pod názvem Na slovíčko se zoo. Ve věci kmostrů a adopcí utěšeně slouží a v září oslavil první narozeniny poloautomatický registrační systém.

Oddělení zaznamenalo i personální proměny. V průběhu roku odešla po více než dvaceti letech kolegyně Jiřina Pešová (in-situ projekty a jmenovky zvířat) a ke konci roku vedoucí EC Lüftnerka Ing. Ivana Jandová. Oběma patří za jejich vykonanou činnost pro zoo, veřejnost a ochranu přírody velký dík. Novými tvářemi se stala jednak Lucie Kadlecová a na poli výchovy nastoupí počátkem ledna Vojtěch Kovářík.

Summary

Promotional and educational activities went on as usual. We celebrated the 60th anniversary of the Pilsen Zoo in the present Lochotín grounds. We have already made preparations for the 100th birthday in 2026, for example by gradual preparation of a large publication. News about our zoo can be found on Facebook and Instagram and we keep issuing the Iris magazine for the lovers of physical publications. At the end of the year, we tried a new colorful

design for one of our zoo cars, which may continue to be used for many years to come. We rewarded the effort of the Pilsen Region integrated rescue service team by giving them free entry tickets, as well as Christmass discounts. The scope of these gifts was truly unparalleled. Both of the large playgrounds – the one in the attic of the Lüftnerka farmstead and the “wooden castle” by the Amphitheatre – were enriched with new attractions. The 2023 season was quite standard as for the Amphitheatre. Organizing activities and negotiation with tenants is secured by the Pilsen-based company Junesta. We organized the traditional Metalfest, the Night with the Opera and others. As for educational and technical activities, we helped organize of the first day of National Round of Ecologic Olympics of Secondary schools on 8th June. We have been taking part in it since 1998. Numerous publication activities of the zoo garden went on and in the first half of 2023 we christened and published the Expedition for Knowledge and Nature's Wonders. By the end of 2023 we published the book Flora of Australasia and Oceanic Islands. The Promotional department also took part in organizing the meeting of The Union of Czech and Slovak Zoos, which we hosted in Pilsen after more than one decade. We also keep organizing get togethers with the most faithful fans of the zoo named “A Word with the Zoo”. As for animal adoption sponsors our semi-automatic registration system has been in place since September.

- **Medvědí narozeniny 6. dubna**

Elišce a Honzovi je 20, Mikymu dokonce 30 let! Tyto narozeniny medvědího tria připadly na leden roku 2023. To však ještě vyspávali v doupatech. Na velikonoční čtvrtek 6. 4. proto připravili jejich chovatelé spolu s pracovníci EC a dalšími kolegy speciální narozeninové překvapení. Zeleninový dort, čerstvé větve, košíky a další proutěné hlavolamy. Spolu s dětmi jim přišli popřát i ředitel Zoo a BZ Ing. Jiří Trávníček; režisér Václav Chaloupek a dlouholetý chovatel velkých šelem plzeňské zoo Václav Trejbal. Na českokrumlovské rodáky Elišku s Honzou nezapomněl ani tamní ošetřovatel Jan „Míša“ Černý, který jim přišel během dne rovněž popřát další dvacítku. Lesní medvědí výběh byl uveden do provozu v roce 1998, nejvíce najednou hostil až 7 medvědů hnědých, celkem postupně 9 různých brtníků.

- **Křtiny prvních odchovaných zeber bezhrbých**

Kmotrou jednoho z premiérových mláďat – Embimbi – se 24. 5. 2023 stala paní starostka městského obvodu Plzeň 1 Ing. Ivana Bubeníková.

- **Chris Bay kmotrem tučňáka**

Chris Bay zahrál 2. června písničku pro plzeňský Metalfest, pokřtil tučňáka a vykouznil příjemnou atmosféru. Jménem George-Tereza pojmenoval šestinedělní mládě tučňáka Humboldtova jeden z letošních účinkujících na plzeňském Metafestu, známý kytarista Chris Bay. Předtím zahrál v premiéře pro novináře a hosty křtu novou písničku věnovanou plzeň-

skému festivalu a amfiteátru. Adopce některého zvířat v zoo má tradici po celou dobu trvání Metalfestu v Plzni.

- **Rozšířili jsme dětské hřiště u Tropického pavilonu**

První velké přírodní samostatné hřiště mezi tropickým pavilonem a amfiteátre m z roku 2016 bylo v 1. pololetí 2023 rozšířeno o nové herní komponenty! K rozšíření došlo z důvodu vysoké obliby a hojného využívání; takže byla navýšena kapacita a nová část je určena hlavně menším dětem ve věku od 4 let. Novými prvky jsou dřevěná věž z akátů, plastová skluzavka, lanový most, drátěné schody a tunel a přímo navazují na základní hřiště.

Cena nové části hřiště je 1,1 mil Kč. Hřiště bylo rozšířeno z příspěvku města Plzně a dodavatelem se stala osvědčená firma Mirakulum s.r.o. Hřiště slavnostně otevřeli 28. června pan primátor města Plzně Roman Zarzycký, ředitel Zoo a BZ Jiří Trávníček, majitel firmy Mirakulum s.r.o. pan Jiří Antoš a děti z výchovské mateřské školy.

- **Tereza Petržílková čestnou kmotrou vydry říční Janiny**

Vydra říční je od září 2008 jednou z hlavních ozdob expozice Česká řeka u statku Lüftnerka. Hlavním partnerem zoo a chovu vyder je již roky Vodárna Plzeň. Čestnou kmotrou samice Janiny se 29. 6. stala plzeňská

Setkání kmotrů 2023. KM
Meeting of animal adoption sponsors

Atletka Tereza Petržilková je kmotrou vydry. KM
The athlete Tereza Petržilková adopted an otter

atletka, Tereza Petržilková, aktuálně 6. nejrychlejší Evropanka na trati 400 m. Obě vydry i nakrmila a podepsala se příznivcům sportu, vyder a zoo. To pod bedlivým dohledem masкота Vodárny, Bonifáce.

• **Za lvíčaty do zoo 21.10.**

Soutěžní stezka o lví ceny, křtiny a vypuštění celé rodiny poprvé na výběh proběhlo za krásného počasí. Hrdými kmotry čtyřčat se stali primátor města Plzně Mgr. Roman Zarzycký, radní města Plzně Mgr. Daniel Kůs, hokejista HC Škoda Plzeň Jakub Lev a za divadlo Metro herci Michaela Dittrichová

a Martin Zounar. Lvi získali arabská jména od písmene H.

• **Rozšíření hřiště na Lüftnerce**

Ve středu 13. prosince bylo slavnostně otevřeno zmodernizované a rozšířené hřiště v podkroví horní budovy statku Lüftnerka. Původní hřiště z roku 2018 bylo obohaceno o dvě dvojice síťových herních prvků. Rozšíření bylo realizováno za podpory Městského obvodu Plzeň 1. Hřiště tak spolu s panem ředitelem Zoo a BZ Ing. Jiřím Trávníčkem otevřela paní starostka Ing. Ivana Bubeníčková a místostarosta Mgr. Miroslav Šuma. První je nadšeně vyzkoušely děti z 81. MŠ.

Křtiny lemura korunkatého. KM
Christening of a Crowned Lemur

Zpěvák Chris Bay pokřtil tučňáka. KM
The singer Chris Bay christened a penguin

Kmotr zebry je starostka MO 1 I. Bubeníčková. KM
I. Bubeníčková, mayor of the district Pilsen 1, adopted a zebra

Jaro Smejkal a soubor JS jsou kmotry lemura. KM
Jaro Smejkal and the JS choir adopted a lemur

Slavnostní otevření rozšířeného hřiště. KM
Ceremonial opening of the enlarged children playground

Plzeňská vodárna na Setkání kmotrů. KM
The Pilsen waterworks during the meeting of animal adoption sponsors

Rok 2023 byl z marketingového hlediska poměrně úspěšný. Hodně k tomu napomohlo i první mládě pandy červené v Zoo Plzeň, které zdvihlo zájem o návštěvu v letních měsících.

Tradiční přednášky na začátku roku přilákali na 150 zájemců. Z přednášejících se velkému úspěchu a nadšení těšil světoznámý horolezec Marek Holeček. Na safari do Zimbabwe nás vzal virtuálně Marek Novotný, pozvání přijal geolog a klimatolog Václav Čílek a o záchranném projektu, na němž se Zoo Plzeň podílí, popovídal Ondřej Trávníček.

V dubnu jsme vyzkoušeli úplně novou akci s názvem Podvečer s Andersonem po vzoru

jiných zoologických zahrad, kdy účastníci prožili podvečer v zoo s komentováním a následně proběhlo představení a čtení z knihy Když má panda dovolenou. Tato aktivita má nejen zvýšit zájem o knihy u školních dětí, ale také podpořit povědomí o činnosti zoologických zahrad.

Oblíbenou „Bosou nohu“ jsme letos pojali též trochu jinak. Na rezervaci se přihlásilo 70 nadšenců, kteří společně s námi hledali poklad ukrytý ve Strašidelném podzemí.

České, hezké – den věnovaný hospodářským zvířatům a lokálním produktům nám sice na začátku října propršel, nicméně účast

Křtiny lvích čtyřčat, zleva: Mgr. D. Kůs, M. Zounar, M. Dittrichová, F. Blažek, Mgr. R. Zarzycký. KM
Christening of lion quadruplets, from the left: Mgr. D. Kůs, M. Zounar, M. Dittrichová, F. Blažek, Mgr. R. Zarzycký

a zájem veřejnosti potvrzuje, že tato aktivita má smysl i do budoucna.

Den kmotrů jsme poprvé spojili s akcí Vodárna krmí tučňáky, kdy se v rámci programu představila i u dětí hodně žádaná Culinka a její tancohrátky.

Mezi výjimečné počiny patří spolupráce s neziskovou organizací Rozběháme Česko. Tato organizace nám již několik let pomáhá získávat peníze nejen na záchranné projekty. V roce 2023 se stala kmotrem našich nosorožců indických. Při Běhu pro zoo nám účastníci vyběhali překrásných 63 000 Kč.

Putovní výstavu Zoo a BZ Plzeň jsme letos využili v Mázhauszu radnice města Plzně, ve Variádě Karlovy Vary, dále v Domově pro seniory u sv. Jiří. Výstava se stále těší pozornosti a je zpestřením pro návštěvníky nejen nákupních center.

Dařila se nám spolupráce s médii.

Výjimečné množství návštěvníků přineslo spojování lvích čtyřčat se zbytkem smečky ve zrekonstruovaném výběhu, kdy se v obchodě prodalo velké množství obrádkovaných předmětů. Kmotry se stali primátor města Plzně Mgr. Roman Zarzycký, člen RMP Daniel Kůs, hokejista Jakub Lev a herci Michaela Dittrichová, Martin Zounar a Filip Blažek za Divadlo Metro.

Outdoorové kampaně měly opět ohlas u veřejnosti.

Nadále budeme pracovat na tom, aby se povědomí o naší zoo šířilo co nejdále za hranice okresu, abychom měli spokojené návštěvníky a aby naše činnost měla záběr jak vzdělávací a naučný, tak i zábavný.

Zážitkový program Blízká setkání. KM
Extraordinary Experiences Program called Close Encounters

Summary

From the marketing point of view, the year 2023 was quite successful. The offspring of the Red Panda helped increase the number of visitors in the summer months. Traditional lectures at the start of the year were visited by 150 people. One of the lecturers, for example, was the climatologist and geologist Václav Čilek. We tried out a new activity called "Evening with Anderson" in April. Participants had a late commented evening tour in the zoo with a book reading from our book called "Panda on Holiday". Our aim was to increase

Oblíbená tradiční akce České hezké na statku Lüftnerka. KM
The popular event called "Czech-made Snack" on the Lüftnerka farmstead

interest in the book, but also increase awareness about the activities and projects of zoos.

"Czech-made Snack" – a day devoted to farm animals and local products was rainy, but the participation and interest of the public confirmed that this activity has potential. For the first time, we joined the "Adoption Day" with the "Waterworks Penguin Feeding" day, accompanied by the popular Culinka and dancing-games. The cooperation with the non-profit "Let's Run, Czechia!" (Rozběháme Česko) was truly exceptional. They have been helping us raise money for conservation projects and other purposes for several years. In 2023,

Pilotní akce Podvečer s Andersenem. MŠ
First-time event called Evening with Andersen

they adopted the Indian rhinos. The “Run for the Zoo” brought us CZK 63,000. This year, the mobile exhibit of the Zoo and BG has been located in the Pilsen townhall, Variáda in Karlovy Vary and in the retirement home at St. George. The exhibit is popular and it is a welcome sight for the visitors. Many visitors came to our zoo on the occasion of joining the lion cubs with the rest of the pride in the reconstructed enclosure. Our souvenir shop had exceptional sales on that day. These efforts to spread awareness of our zoo as far as possible were once again very successful. We aim to make our visitors happy and we would like to make our activities not only entertaining but also educational and fun.

Marek Holeček – přední český horolezec. KM
Marek Holeček – a top Czech rock climber

Ochranářská akce May Day 2023. AZB
Conservation event called May Day 2023

VÍKENDOVÝ PROGRAM 2023

Weekend events 2023

Ing. František Hykeš

Celoroční kalendárium víkendových a svátečních doprovodných akcí Zoologické a botanické zahrady města Plzně otevírá vyhánění zimy na konci února a uzavírá silvestrovský program s vítáním symbolického posledního návštěvníka roku. Mezi nimi je dalších 28 akcí. Několikahodinových, celodenních, vícedenních. S výjimkou pěti za všemi stojí od přípravy až po realizaci Sdružení IRIS. Zastavme se podrobněji u těch, které se lidem nejvíce líbily, byly něčím zvláštní, výjimečné, prostě jiné než v předchozích letech. Většina se totiž každoročně opakuje už dvacet let, přesto jsou návštěvníky stále žádané.

Vyhánění zimy

U první víkendové akce – Rozpustilého vyhánění zimy z plzeňské kotliny – vládla u pořadatelů spokojenost. Poměrně slušná návštěvnost, dost lidí přišlo v maskách, před radnicí přijal hlášení o vyhnání zimy z úst Jaromila XIV. osobně primátor města Mgr. Roman Zarzycký. Vše jak má být, se odehrálo rovněž při první zastávce – na statku Lüftnerka. Souboj mezi Zimomilci a Jaromilci vyhráli ti druzí. Opět o hlavu přišel slaměný kohout. Symbol zimy Morana byla u Kalikovského mlýna nejen zapálena, ale ještě vhozena do řeky Mže. Paní Zima, už značně zestárlá a opotřebovaná, byla pro jistotu zavřena do rakve a uvězněna do městské šatlavy.

Otevírání české řeky

V sobotu 18. března, kdy se na statku Lüftnerka vítalo jaro, otevírala po zimě Česká řeka a probouzel les, bylo slunečné počasí.

Zahrada také zažila první letošní návštěvnícký nápor. Stánkem nejobklopenějším dětmi byl i tentokrát tradičně ten, patřící lesní pedagogice zosobněné jejím západočeským mistrem Ing. Pavlem Šeflem z Lesů ČR. Ovšem plno bylo taktéž u rybářského trenažéru – atraktivní novinky letošního roku. Naučnou stezkou dokonce absolvoval nejvyšší počet zájemců, jaký kdy po některé z nich od roku 2003 prošel! Samozřejmě nechyběl vodník. Letos dorazili dokonce dva. Jeden náš starý dobrý známý z nýrské přehrady na Úhlavě a druhý samozvaný. Ten bývá často viděný u Velkého boleveckého rybníka a občas také v ulicích Plzně.

Slavilo se celé čtyři dny

Letošní dubnové Velikonoce byly aprílově proměnlivé. Nejhorší byla sobota. Na Lüftnerce se po celé čtyři dny návštěvníkům připomínaly lidovými tradicemi. A nejen v jejich rukodělné podobě reprezentované zdobenými vajíčky, pomlázkami, stylizovanými kuřátky a zajíčky, ale rovněž tak, jak je vítala mládež: lidovým zpěvem a tancem. V pátek se v areálu statku představily ve zdejší premiéře taneční soubory Boleváček při Bolevecké ZŠ a IMPRO při pionýrském oddíle Mikulka. Sobotní odpoledne patřilo zdejšímu stálému hostu – dětskému folklornímu souboru Plzeňáček. V neděli rozezpíval a roztančil prostor pod statkem Úslaváček ze Starého Plzeňce, aby v pondělí vyvrcholil velikonoční folklorní maratón vystoupením a koledou souboru Pšeničky z Nepomuku pod vedením Oldřicha Ondruška.

Folklorní akce patří ke statku Lüftnerka. FH
Folklore events are well suited for the Lüftnerka
farmstead

Den Země

Sobota 22. dubna – Den Země má po delší odlmce opět příchutí teplého jara. A je to okamžitě znát na návštěvnosti. Turnikety hlásí, že jimi prošlo ke 4 000 lidí. Značný zájem je i o doprovodný program zaměřený na svátek naší planety. Na hlavním stanovišti před Tropickým pavilonem je znázorněno sedm světadílů se sedmi globálními ekologickými problémy světa. Každý je srozumitelně stručně popsán, ke každému se vztahuje nějaký soutěžní úkol. Děti třídí odpady, zamýšlejí se nad tím, zda se může v přírodě potkat tučňák s ledním medvědem, v čem hlavně ohrožuje naši planetu odtávání ledovců, proč hoří lesy v Asii...

Jako ve staré Praze

Na programu prvomájového zpívání pod májkou následujícím po sletu čarodějnic v poslední dubnový den byla směs staropraž-

ských kupletů v podání souboru IMPRO pod vedením Věry Řežábové při pionýrském oddíle Mikulka navazující na předchozí taneční folklór a představovala pro diváky opravdu jedinečný zážitek.

Zkouška na příští rok

Dny japonské kultury ve dnech 13. až 14. května – to byl bohatý program především pro milovníky japonského tradičního umění, a nejen bojového. Lákavá, občas i vzrušující podívaná. Perfektně zvládnutá dramaturgie a organizace, výběr toho nejlepšího, co v ČR v daném žánru existuje, každoročně ozvláštněno nějakou novinkou. Doplněno ochutnávkami japonské gastronomie, tvorbou ikeban, výstavou bonsaji a komentáři o jednotlivých vystoupeních, účinkujících a předvádějících. Hlavní garant akce Hana Rojťová z pořádajícího Sdružení IRIS odvádí již několik let perfektní práci. Hlavní novinkou aktuálního ročníku byly po oba dva dny konané skupinové komentované prohlídky unikátní kamenné japonské zahrady Šówa-en. V roce 2024 bude slavit 20. od založení. Takže to byla taková zkouška, jaký bude za rok o komentované prohlídce zájem.

Dětský den 2023

Netradiční dětský den v roce 2022 se spoustou soutěží a her, s kterými se jinde těžko setká, se líbil jak dětem, tak rodičům. Tak proč v započaté koncepci nepokračovat? Žádné nafukovací hračky, žádné dětské show, či cokoliv tuctově podobného. Ale vlastní originální program. Děti tak např. absolvovaly

slalom se zahradnickým kolečkem, měly poznat základní nástroje používané na zahradě, zahrály si kuličkyádu, zaskákaly si přes švihalo, zjistily, že chodit na chůdách není vůbec lehká disciplína... A také měly za úkol zatlouct hřebík a následně ho vytáhnout. Zatloukání a vytahování hřebíku se stalo nejvyhledávanější disciplínou. A většině dětí to šlo, byly šikovné.

To však nebylo jediné, co velký dětský den nabízel: U expozice tučňáků pro dětské návštěvníky připravila spřátelená firma PUZZLEYOU z Bělé nad Radbuzou skládání originálních puzzlů se zvířátky z plzeňské zoo. A jen kousek dál si mohli zazávodit v různých disciplínách s oblíbeným Tondou Obalem z Eko-komu. Další dovedností soutěže nabízelo třetí stanoviště umístěné na nádvoří Lüftnerky. I zde byla odměnou pro úspěšné soutěžící speciální zooměna v podobě takinů. Každé místo s občerstvením je dětem rádo vyměnilo za sladkosti nebo nápoje.

Pohádkové vítání léta

Pohádkovou stezku při Vítání léta děti milují. Ne tak úplně ovšem pořadatelé. Vymyslet každoročně pro ni nový děj a hlavně ji personálně obsadit, je úkol opravdu náročný. Po velmi špatné zkušenosti v roce 2022 s jedním souborem rozhodli další rok pro vlastní síly. Jednotlivé postavy svěřili externím lektorům a lektorkám Environmenálního centra Lüftnerka a víkendovým brigádníci z Církevní základní a střední školy Plzeň. Každý si musel individuálně obstarat odpovídající kostým, přizpůsobit k postavě, nastudovat roli... Všichni svou úlohu zvládli a děti ze

Úspěšné Dny japonské kultury. VM
Days of Japanese culture were a success

zahrady odcházely s příjemným zážitkem z pohádkové stezky, na níž si s nimi hráli, povídali si, nechávali plnit různé úkoly Slunečník, Jaronika, Letněnka, Dálava, Rámusník, Dobrotivka, Zlomyslice, Vodoměrka, Zbloudilice, bába kořenářka pro svoji mladost a krásu se vzletným jménem Květomila.

Hvězdná porota, hvězdné ceny, Květinová hvězda

Za týden se konala obnovená soutěžní Květinová dívka. Impuls pro její vzkříšení po pauze vzešel z navázané spolupráce s Odborným učilištěm v Domažlicích na počátku roku. Finálová příprava soutěže byla především v režii majitelky plzeňských salonů Magnolie Lenky Heindlové. Hodně také pomohla plzeňská operní hvězda Miriam Čížková, která Květinovou dívku rovněž moderovala. Nebýt prvotního nadšení ředitelky domažlického učiliště Mgr. Zdeňky Buršíkové, soutěž se možná ani nekonala. Sice na

poslední chvíli, ale podařilo se získat velmi zajímavé a hodnotné ceny. Nabídly je především Autocentrum Jan Šmucler, Salon Magnólie, přední plzeňský umělecký fotograf Ivan Štefko. V porotě v čele s 1. náměstkem hejtmána Plzeňského kraje Petra Vanky zasedly samé osobnosti. Přední podnikatelé, špičkoví manažeři... Povedla se děvčata. Přes mnohé improvizace v průběhu přípravného maratónu i během odpolední soutěže a programu (pro diváky zůstaly ovšem zcela skryté) lze hodnotit Květinovou dívku 2023 jako jednu z nejlepších v celé její historii. Zde je umístění: 1. Nelly ZODEROVÁ, 2. Sofia Maria DVOŘÁKOVÁ, 3. Marina PECHOVÁ. Publiku se nejvíce líbila Klára LEVÁ.

Vinobraní: Babí léto tentokráte nezdadlo

Velké moravské vinobraní v režii Hospody na statku a společnosti Equifarm ze Znojemska mělo pořádnou premiéru se stovkami návštěvníků. Nechyběly výtečný burčák, ochutnávka nejlepších vín z nabídky Šlechtitelské stanice ve Velkých Pavlovicích. Ale také různé speciality k nim podávané a farmářské produkty. I tentokrát samozřejmě dvoudenní Slavnosti babího s podtitulem Zahrada podzimu nabídly tradiční výstavu jiřinek, ukázkou módních kulovitých chryzantém, přehlídku vinných hroznů a ovoce. Největší obdiv vzbudila opět kolekce velkokvětých královen babího léta od Petra Bohdana z Plzně-Radčic. Nabídku pozdně let-

Tradiční festival starých řemesel na statku. FH
Traditional festival of old crafts on the farmstead

ních a ranně podzimních odrůd ovoce poskytl znovu zahrádkáři z Horní Bělé na severním Plzeňsku. Stolní a moštové vinné hrozny letos pocházely ze třech míst: Z Vinice sv. Kláry v Botanické zahradě hlavního města Prahy, z vulkanických půd a rekultivovaných důlních výsypek v okolí Mostu a z Nevřeně u Plzně – z unikátní chalupářské vinice velkého plzeňského vinaře Ing. Jana Kratochvíla. Dokáže na ní ve zdejších klimatických podmínkách vypěstovat hrozny, jež mohou směle konkurovat třeba těm pražským. Novinkou pro děti i jejich rodiče byla oblíbená naučná stezka. Jejím tématem bylo podzemní poznávání okolí statku Lüftnerka.

Řemeslnický víkend poněkud jinak

Každoroční festival lidových řemesel a dovedností k užítku i potěše vystřídal tentokrát Oživlý statek. Důvod? Především snaha nabídnout zajímavý, poučný, tvořivý program, nikoliv pouhý trh. O ukázky lidových řemesel a dovedností návštěvníci ovšem ochuzeni nebyli. Svůj um předvedli mlatci s cepy z historického mlýna Hoslovice v Pošumaví, dobu sekání trávy i oblí kosami přiblížil František Baloun z neformálního Spolku sekáčů a kosců ČR. Skutečná řemesla reprezentovali kovář, drátenice, hrnčír... Nechybělo ani historické praní prádla v neckách a na valše. Nesrovnatelně více bylo v porovnání s předchozími lety na Oživlém statku tvořivých dílniček a řemeslnických a objevitelských stánků s řadou interaktivních úkolů, otázek, poznávacích a soutěží. Děti se tak mohly stát na chvíli cukráři, pekaři, obuvnickými tovaryši... Na řemeslnické naučné soutěžní stezce zase měly

příležitost si ověřit vědomosti o některých, dnes už třeba jen historických, řemeslech. Samozřejmě za správné odpovědi a splnění úkoly na ně čekaly zajímavé ceny. Bonusem sobotního programu bylo folklorní vystoupení Tanečního klubu IMPRO Pionýrského oddílu Mikulka.

Dvakrát rekordní

Doprovodný program na státní svátek 28. září „Přes tři světadíly za medvědy“ překonal všechny návštěvnostní rekordy. U všech stánků se tvořily po celý den zástupy dětí natěšených plnit úkoly naučné stezky, takže i počet jejich účastníků byl rekordní. Dokonce rekordní za celou dvacetiletou historii, co se stezky konají! Takže jarní rekord vydržel jen půl roku. Dobře co do účasti dopadl rovněž sraz plyšových zvířátek na počátku října, jenž byl pojat jako generální zkouška na zápis do české knihy rekordů v roce 2024.

Při obou dvou akcích byla jednotlivá stanoviště obsazena především brigádníci z církevní základní a střední školy. Prvně se na základě úmluvy o spolupráci objevily při vítání jara a potom prakticky při každé další akci. A pokaždé potvrdily, že spolupráce s církevní školou je pro doprovodný program velkým personálním přínosem.

Obvykle to bývá dvojnásobek

Adventní dílnu – zdobení věnců, tentokrát silně ovlivnilo nepříznivé, ledové počasí. Přes obavy, zda vůbec někdo dorazí, byla obsazenost hospody nakonec „střední“ a věnců se nazdobilo k padesátce. Obvykle to však bývá dvojnásobek.

Letové ukázky holubů při Ptačí sobotě. FH
Pigeon flying shows during "Bird Saturday"

Dívčí peklo

Čertovské odpoledne s mikulášskou nadílkou mělo stejnou koncepci jako řadu předchozích let. V leccm však bylo přece jen jiné. Bonusový program uspávání medvědů se nekonal až po nadílce, ale už před ní. To aby se při větším počtu návštěvníků programy nekřížily. Bohužel počasí minulých dnů a konání čertovského a mikulášského odpoledne až 7. prosince zapříčinily, že se míšové už několik dní oddávali zimnímu spánku. Na zájemce tak čekala „jen“ beseda s jejich ošetřovatelem. Podle její délky a počtu otázek ale návštěvníci zklamaní určitě neodcházeli. Základní změnou v hlavním programu byl přísný zákaz hrůzostrašných módních čertů „krampusáků“. Nahradilo je několik čertic. Maminky si pochva-

lovaly menší počet plačících dětí. A dívčí peklo se docela zamlouvalo taktéž tatínkům. Novinkou byla rovněž malá vědomostní soutěž při vstupu do pekla. Děti si v ní mohly zkrátit čekání na setkání s Mikulášem a získat další dárek – omalovánky.

Poprvé po více než dvaceti letech bez živého betlému

Z několika nabídek vybrali pořadatelé pro tentokrát opět žákovský živý betlém z Dolní Bělé na severním Plzeňsku. Tři dny před třetí adventní sobotou ovšem přišla od duše vystoupení učitele Mgr. Jaroslava Bicana zpráva, že ho přepadl covid a soubor tak nemůže dorazit. Náhradní řešení se v krátkém čase

nepodařilo nalézt, a tak poprvé od roku 2001 se Lüftnerkou nerozezná příběh o zrození Ježíška.

Besídka poznamenaná smutkem i počasím

Čtvrtá adventní neděle vyšla tentokrát poněkud zvláště na Štědrý den. Jaký program připravit na adventní sobotu? Adventní čas sice graduje, jenže lidé budou určité narychlo nakupovat, co ještě nestihli, většina vánočních návštěvníků se chystá zahradu navštívit právě 24. prosince. Rozsvěcení vánočního stromu na Lüftnerce je jasné. Ale co potom? Na základě iniciativy spolupracovnice Mgr. Heleny Smolíkové to bude dětská tvůrčí a soutěžní besídka.

První adventní sobota byla alespoň zimně bílá. Čtvrtá deštivá, blátivá. Tomu spolu s termínem bohužel odpovídala návštěvnost. Hudební doprovod při rozsvěcení stromu se změnil vzhledem ke státnímu smutku za oběti čtvrté střelby na Filozofické fakultě UK v Praze na

koncert za mrtvé. Kvůli počasí se přesunul do Hospody na statku. A byl krásný. Děti ze Základní umělecké školy v Horšovském Týně pod vedením učitele Petra Kreysy, dipl. um., hrály úžasně. Z jejich výkonu byl nadšený i ředitel zoo Ing. Jiří Trávníček. Kdypak je na programu koleda se sólem na saxofon? Následná besídka měla několik tvůrčích a soutěžních stánků se zajímavými disciplinami; jen děti chyběly.

První rozdává vánoční dárky zlatá rybka

Zatímco adventní program se pravidelně odehrává na statku Lüftnerka, naopak vánočnímu a silvestrovskému programu patří centrální část zoo. Návštěva zoologické zahrady na Štědrý den je pro mnohé rodiny s dětmi tradiční a doslova kulturní záležitostí. Zavítají-li do ní v dopoledních hodinách, mnohé si projdou naučnou sváteční stezku a děti si neodpustí ulovit pomyslnou zlatou rybku. Jsou-li v obou disciplínách úspěšné, mohou se z prvních vánočních dárek radovat ještě dříve, než se rozsvítí u nich doma sváteční stromek. Do připravených jeslíček přinášejí ovoce, ořechy, piškoty, zeleninu...

O Vánocích do zoo s dárkovým vstupným

Kdo neprožil v zoologické a botanické zahradě dopoledne na Štědrý den, má možnost okusit tuto výjimečnou atmosféru ještě poslední den roku. Doprovodný program je obdobný, srovnatelná je taktéž jedinečnost silvestrovského dopoledne mezi zvířátky. Navíc kolem 13. hod. je tradičně vítán symbolicky poslední návštěvník roku. V roce 2023 se jím stala rodina Duchkova – matka Lucie

Víš, na jaký odpad je která nádoba? FH
Do you know which trash belongs where?

a otec Kamil s dospívajícími dětmi Sofií a Denisem – z Litohlav na Rokycansku. Svěřili se, že zahradu navštěvují přibližně dvakrát ročně.

Za zřizovatele zahrady – Město Plzeň – význačné návštěvníky pozdravil a popřál jim příjemně strávené poslední chvíle končícího roku v zoo náměstek primátora Bc. Aleš Tolar. Za vedení plzeňské zoo se připojila náměstkyně ředitele Vendulka Kaasová.

Ošetřovatelka Monika Nováková představila výčet největších chovatelských úspěchů roku. Rodina Duchkova se stala 494 184. až 494 187. návštěvníkem plzeňské zoologické a botanické zahrady v roce 2023. V roce, kdy oslavila 60. výročí otevření zoo na Lochotíně. Vzhledem k tomu, že přes pokladny proudilo značné množství lidí rovněž po 13. hod., byl provoz zahrady končil v poslední den roku v 16 hod., celková návštěvnost se vyšplhala na číslo 496 685. Přestože celoroční zájem nedokázal zopakovat loňskou návštěvnost přesahující půl milionu lidí, určitě postačí, aby se zahrada co do popularity zařadila mezi top turistické cíle v Plzni a regionu, nebo dokonce stanula na prčkách nejvyšších.

Slavnostní chvíle uvítání symbolicky poslední návštěvníka v roce 2023 ukončil ponocný veršovanou zdravicí, když předtím celou slavnost prokládal trubačskými fanfárami. Konec loňského roku provázelo pochmurné počasí s občasným deštěm. Přesto návštěvnost byla velice slušná. Určitě i díky vánočnímu podstatně zlevněnému vstupnému. Dospělí platili 100 Kč, děti a senioři polovic. Konání uvedených akcí rovněž v roce 2023 podpořily Plzeňský kraj, Město Plzeň a Nadace 700 let města Plzně.

Stědrodenní (symbolické) chytání zlaté rybky. VM
The symbolic Christmas Day goldfish catching

Summary

The special weekend activities and other events are an interesting bonus for our visitors. They take place on more than half of weekend days and holidays from February to December with the highest concentration during Christmas time. The main spring ones are a four-day celebration of Easter and the two-day “Days of the Japanese culture” in May. As for weekends in the autumn, we offer a celebration of the Indian summer and the grape harvest exhibit of dahlias and other autumn flowers and fruit. One week later, visitors can enjoy traditional old crafts, mostly focused on children.

Our Halloween program is also popular. The last day of the year we welcome the final symbolic visitor of the zoo. The number of visitors in 2023 reached 496,685.

KRAJSKÁ ENVIRONMENTÁLNÍ KONFERENCE 2023

The 2023 regional environmental conference

Ing. František Hykeš

V roce 2023 byla tradiční podzimní krajská environmentální konference pro učitele pořádána v Environmentálním centru Lüftnerka zaměřena na úlohu zoologických ale také botanických zahrad při ochraně biodiverzity, záchraně ohrožených druhů ve světě a v ČR. A to jak přímo v místě jejich výskytu, tak v chovech a kultivacích. Hlavním pořadatelem konference byl opět Plzeňský kraj, spoluorganizáteli Fakulta pedagogická Západočeské univerzity a Národní pedagogický institut ČR.

Na programu konference byly následující přednášky: Poslání a úkoly moderních zoo – Bc. Lucie Kadlecová; Přehled ochrannářských aktivit plzeňské zoo v ČR a zahraničí; Projekce filmu Zoologické a botanické zahrady města Plzně o záchraně antilopy Derbyho; Unikátní zvířecí druhy v českých a slovenských zoo – Mgr. Martin Vobruba; Evropsky pozoruhodné výsledky v chovu a rozmnožování vzácných ptáčích druhů v plzeňské zoo – Milan Hřebík; Záchrana zmiže Latifovy v Íránu a zásadní podíl Zoo a BZ Plzeň při její přípravě a realizaci – Jan Dohnal; V záchranných programech nechybějí ani rostliny – Mgr. Johana Hanzlíčková.

Odpolední část konference vyplnila exkurze s chovatelkou Kristýnou Benešovou do expozice lvů berberských, jež vděčí člověku za záchranu, a do Království jedu za zmijí pavouci s výkladem chovatele Miroslava Dohnala.

V úvodu pozdravili přítomné za organizátory proděkan Fakulty pedagogické ZČU prof. Michal Mergl a ředitel Zoologické a botanické zahrady města Plzně Ing. Jiří Trávníček. Ten na základě zkušeností ze zahraničních příro-

dovědných expedicí varoval před neustále větší a agresivnější rozpínavostí člověka na úkor přírody.

Všichni přednášející byli z řad pracovníků Zoologické a botanické zahrady města Plzně. Každý z účastníků konference získal v rámci její akreditace Ministerstvem školství ČR certifikát.

Summary

In 2023, this annual conference for teachers organized by the Pilsen Zoo was focused on the role of zoos in preserving biodiversity and endangered species in our country as well as abroad. This conference took place on the Lüftnerka farmstead and all lecturers were workers of the Pilsen Zoo.

Jan Dohnal při své přednášce. KM
Jan Dohnal during his lecture

DESÁTÝ ROČNÍK SOUTĚŽE POZNÁVEJTE PŘÍRODU

The tenth year of the competition "Learn about Nature"

Ing. František Hykeš

V roce 2023 se konala čtenářská soutěž Poznávejte přírodu a za odměnu přijďte do zoo vyhlašovaná Zoologickou a botanickou zahradou města Plzně ve spolupráci se Sdružením IRIS pro knihovny v Plzeňském a Karlovarském kraji již podesáté. Přitom původně mělo jít o jednorázovou, maximálně dvakrát, třikrát opakovanou aktivitu. Jenže zájem dětí a ohlasy z knihoven připisovaly další ročníky. A jak jubilejní ročník dopadl? Zapojilo se do něj v obou krajích celkem 37 knihoven. Podmínky soutěže – přečíst od března do prosince nejméně 12 knih o přírodě splnilo xx dětských čtenářů.

Maskotem ročníku byl tygr ussurijský. KM
The Siberian Tiger became this years mascot

Plakát k soutěži z Obecní knihovny Vejprnice
A poster for the competition from the village library in Vejprnice

Současně s poděkováním za soutěž přicházela, obdobně jako v minulých letech, přání v ní pokračovat rovněž v roce 2024. Ano, rozhodnuto. Soutěž desátým ročníkem nekončí! Vždyť rozvíjet zájem o přírodu mezi mladou generací je přece jedním ze základních poslání moderních zoologických zahrad. A návštěva zoo za odměnu možná bude tou první, nikoliv však poslední. Maskotem jubilejního ročníku byl tygr ussurijský, čtenářskou soutěží v roce 2024 bude děti doprovázet šimpanz učenlivý.

Summary

In 2023, we already had the tenth year of this competition. 461 children took part in it from 37 libraries from the Pilsen and Karlovy Vary regions. Some small libraries of the Pilsen region did very well.

SPOLEČNÝ TÁBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ Z PLZNĚ-SKVRŇAN A SDRUŽENÍ IRIS

A joint camp of firemen and the IRIS Association

Ing. František Hykeš

Každé dítě, jež tráví čtrnáct dní z léta pravidelně v táborové základně dobrovolných hasičů z Plzně-Skvrňan u Drahotúnského rybníka nedaleko Zruče-Sence, už získalo za těch šest let pěknou sumu znalostí o přírodě. Právě té byl vzdělávací program připravovaný Sdružením IRIS s podporou Zoo Plzeň věnován. Letos jako by došlo k vybočení. Tábor měl název Léto s řemesly. Vybočení ovšem bylo jen zdánlivé. Už proto, že s přírodou souvisí v lidském bytí a konání téměř všechno. Jen v různé míře.

Na konci tábora získal každý z jeho účastníků List tovaryšský potvrzující, že nabyl základní zkušenosti v řemeslech dřevařském, tesářském, truhlářském, včelařském, rybářském, kovářském, košíkářském, hrnčířském, elektromontérském a instalatérském. Klidně by na něm ale mohla být vyjmenována další řemesla jako sklář, perníkář, rybníkář... Tak široký mělo táborové „učiliště“ rozsah. O zkušenosti a řemeslný fortel se dělili vesměs skuteční mistři v oboru. Ať sklář jezdící předvádět sklářské řemeslo po školách v celé republice, nejlepší košíkář v Plzeňském kraji, či perníkárka z Chodska, která povýšila zálibu na živnost a napsala o perníkářství dokonce knihu...

František Baloun, který přijel dětem ukázat sekání kosou, mezi naklepáváním ostrí vyprávěl příběh rakouské rodinné manufaktury právě na koso. Rybář Jiří Podskalský zase předvedl, jak specifická je výroba rybářských mušek a dá se prakticky naučit jen přebíráním dovedností od zkušených a rozvíjením fortelu. A něco podobného platí rovněž u filetování ryb.

Ukázka rybářských dovedností. FH
A display of fishing skills

Po letošním hasičském táboře zbyl na základně fortelný venkovní nábytek z masivu. Děti se dozvěděly, jak se sází malý stromek, jak se o něj po dobu růstu pečuje, zkusily si ho porazit, odvětvit, odkornit, viděly, jak se z něho řežou prkna, trámky, hranolky, podílely se na výrobě zmíněného nábytku. A vedle toho si samozřejmě užily lesa, koupání, her, zábavy, prázdninového přátelství...

Summary

This 7th summer two-week camp had an environmental program prepared by our zoo and Iris. Crafts connected to nature were the main topic of this camp. The camp is unique in the region for its lectures and the participation of many experts.

Dvacet let poznávání s Prázdninovou štafetou

Zoologická a botanická zahrada města Plzně společně se svým dlouholetým partnerem Sdružením IRIS organizují řadu osvětových akcí v lochtínském areálu, ale několik i mimo něj. Pravidelně v červnu, v roce 2023 již po dvanácté, organizuje Sdružení IRIS environmentální program u pramenů Střely v Prachometech u Toužimi v sousedním Karlovarském kraji. Tradici se už stává na pozvání místní knihovny rovněž prezentace zahrady při místní pouti – městské slavnosti v Janovicích nad Úhlavou. Stánek s environmentálními hrami a soutěžení je stále obklopen dětmi.

Za vznikem Prázdninové štafety, velkého rodinného soutěžního putování po turistických cílech Plzeňského kraje, stojí právě Zoo Plzeň. Poprvé se konala v roce 2003, takže ročník 2023 byl jubilejní, dvacátý. Tomu odpovídalo i jeho vyvrcholení s předáním cen úspěšným malým poutníkům a jejich rodičům na hradu Radyně. Pogratuloval jim dokonce císař a král Karel IV.

Prázdninová štafeta tradičně nabízí padesát turistických cílů, a to v Plzeňském kraji

Slavnostní vyhlášení na Radyni. AZ
Ceremonial announcement in Radyně

s „ochutnávkou“ vždy po jednom v sousedních regionech. Novinkou tohoto ročníku byla kategorie pro školní třídy a kolektivy nabízející zejména zajímavá místa v Českém lese, na Šumavě a v okolí Plzně. Nechyběl ani návod, jak k cestě využít možností a snížených cen Integrované dopravy Plzeňského kraje.

Tradičně byly mezi cíli známé památky, hrady a zámky, ale mnohem víc tam bylo naučných stezek, rozhleden a také zajímavých přírodních útvarů. A protože vstupné na známých turistických atrakcích je poměrně vysoké, zařadili pořadatelé do soutěže větší počet míst nezploplněných.

Předávání cen na Radyni se zúčastnilo 15 vylosovaných dětí s rodiči a sourozenci z více než stovky úspěšných účastníků štafety. Vstup na nádvoří si musely ovšem „vybojovat“ v souboji s královským rytířem. Nachystané ceny jim předali plzeňská radní Mgr. Eliška Bartáková a starosta Starého Plzeňce Ing. Jan Eret. Hlavním oceněním byl víkendový pobyt pro celou rodinu v Konstantinových Lázních včetně wellnes a místních atrakcí, druhou cenou byl let nad Plzeňskem. Další výherce pak čeká návštěva v zábavních parcích, zoo, muzeích a na výstavách. A taktéž chvíle nad krásnými knížkami, nebo finanční poukázky na turistické potřeby.

Absolutní vítězové Prázdninové štafety 2023, kteří dokázali navštívit všechny soutěžní cíle, se ještě mohou těšit na jarní setkání v zoo, kde se stanou patrony některého z mláďat.

Hlavním pořadatelem akce je již pátým rokem plzeňský spolek Dobroslov.

Summary

Twenty years with the Summer Holiday Relay

The Pilsen Zoo and Iris organize many educational activities. For example, the Meeting at the River Sřřela Spring. "Summer Holiday Relay" is the largest and best-known project. It consists of travelling around noteworthy tourist markers in the Pilsen region. The jubilee 20th annual ended in a ceromionious celebration in the Radyně castle.

Dvě knihy – tři křty

Dvacetiny čtvrtletníku IRIS, časopisu o Zoologické a botanické zahradě města Plzně, přírodě a ekologii, připomenulo vydání dvou dárkových knih. Obě dvě měly základ právě ve dvou rubrikách periodika: V Expedici za poznáním a ve Skvostech přírody. Světlo světa sice spatřily již na konci roku 2022, ale křtiny se konaly v roce 2023.

Prvá z jmenovaných publikací měla slavnostní veřejný křest u příležitosti oslavy Dne Země. Hlavním hostem byl náměstek primátora města Plzně Bc. Aleš Tolar.

Čtenář v knize najde na bezmála 190 stranách 65 cestopisů s výjimkou Antarktidy ze všech světadílů od 29 autorů. Další spolutvůrci knihy se podíleli fotograficky. Většina z nich jsou pracovníky nebo spolupracovníky zoo. Některé příspěvky doprovází editorova vsuvka, která například poodhaluje vznik cestopisu, představuje jeho autora nebo vysvětluje, jak je důležité, aby chovatelé, především vzácných zvířat, poznali osobně místa, kde jejich svěřenci žijí ve volné přírodě.

Křest knihy Expedice za poznáním s náměstkem primátora Alešem Tolarem, v kostýmu A. Zíka. FH *Christening of the book Expedice za poznáním (Expeditions for Knowledge) with the deputy mayor Aleš Tolar and A. Zíka in costume*

V roce 2018 se časopis IRIS připojil k oslavám 100. výročí vzniku Československé republiky čtyřdílným seriálem reportáží z míst, která sice nesou cizokrajné pojmenování, ale nacházejí se v ČR. Ani ty v knize nechybějí a čtenáře zavedou na Českou Sibiř, do České Kanady, na Moravskou Saharu a do Moravské Amazonie. Velkou zásluhu na vzniku knihy má Město Plzeň, které její vydání podpořilo významnou finanční částkou.

Druhá kniha vydaná na počest dvacetin čtvrtletníku IRIS – Skvosty přírody – se dočkala dokonce dvojího křtu. První se uskutečnil v rámci víkendového Vítání léta v plzeňské zoo a vodou z pramínek vyvěrajících na pomezí Plzeňského a Karlovarského kraje ji pokřtila operní pěvkyně Miriam Čížková. To proto, že její žákyně vyprovodily krásnými písničkami dárkovou publikaci mezi čtenáře.

A poněvadž publikace představuje unikáty a zajímavosti přírody celých západních Čech

a finančně ji podpořily oba dva kraje, byla křtěna nejen směsí minerálních vod z Bečvovska a Toužimska, ale druhého křtu se jí dostalo právě na území Karlovarského kraje. V Bečovské botanické zahradě 24. září v rámci slavnostního otevření unikátního sbírkového rozária odrůd vyšlechtěných v jihočeské Blatné geniálním šlechtitelem růží Janem Böhmem. Nad slavnostními událostmi převzal osobní patronát náměstek hejtmána pro oblast životního prostředí Ing. Karel Jakubec a osobně se jich zúčastnila členka Rady Karlovarského kraje pro oblast kultury a památkové péče Olga Haláková. Plzeňský kraj zastupoval předseda Komise životního prostředí, starosta městyse Klenčí pod Čerchovem Ing. et Ing. Jan Bozděch, Ph.D. Místo nebylo vybráno náhodně. Slavnostním křtem byla oceněna spolupráce Bečovské botanické zahrady s plzeňskou zoologickou a botanickou zahradou. Navíc jedna z kapitol knihy je věnována její obnově a současnosti. Od DTP po konečnou úpravu obě dvě publikace vznikly ve společnosti EURONOVA GROUP. Grafickou podobu včetně obálky jim dala grafička Petra Káfková. Zakoupit si je lze v Zoo Plzeň v suvenýrech U lemura, a to též prostřednictvím e-shopu.

Summary

Two books – three christenings

The twentieth birthday of the Iris Magazine about the Pilsen Zoo, nature and ecology, was commemorated by issuing two books: Both the "Expeditions for Knowledge" and "Wonders of Nature" are based on the articles published in the magazine. They

were issued at the end of 2022 and christened in 2023. "Wonders of Nature" even had two christenings, the first in the zoo and second in the Bečov Botanical Garden on the occasion of opening the rosarium with roses cultivated by Jan Böhm. The book was supported by the Pilsen and Karlovy Vary regions.

Jednou ročně si přečtou IRIS i čtenáři Mladé fronty Dnes

Také v roce 2023 si mělo možnost přečíst druhé číslo čtvrtletníku IRIS mnohem více čtenářů, než dovoluje jeho obvyklý dvacetitisícový náklad. Jako již v několika předchozích letech tvořilo vklad sobotního červnového předprázdninového čísla Mladé fronty Dnes (MFD) v krajích Jihočeském, Karlovarském, Plzeňském a Středočeském. Oproti minulým rokům IRIS směřoval do celého vydání pro uvedené kraje, nikoliv jen do předplatitelských výtisků.

Základní náklad byl rozšířen o čtyřstránkovou přílohu nabádající veřejnost, jak se má chovat k nalezeným mláďatům volně žijících živočichů. Připravila ji základní organizace Českého svazu ochránců přírody v Rokycanech, která tímto způsobem rovněž popularizovala svoji dlouholetou činnost a výsledky jí provozované záchranné stanice poraněných zvířat.

Čtvrtletník IRIS je určen zejména školám v Plzeňském a Karlovarském kraji, jejich občané ho mohou získat prostřednictvím více jak 40 distribučních míst. Dvě distribuční místa jsou mimo to též v okrese Strakonice a jedno v okrese Příbram. Možné je rovněž pravidelně

zasílání formou předplatného.

Summary

Once a year, IRIS is delivered to readers of Mladá Fronta Dnes, so the second quarterly had come out in a larger edition. The magazine is aimed mostly on schools in Pilsen and Karlovy Vary region, which have no zoo gardens. Public in the western Bohemia can get Iris through 40 distribution spots.

Všudypřítomný odpad je ceněnou surovinou

Čtyřlístek neaktivnějších sběračů hliníkových potravinářských obalů zůstal v roce 2023 stejný jako v roce předešlém: žáci z MŠ a ZŠ Ludvíka Očenáška v Dolní Bělé na severním Plzeňsku a z MŠ a ZŠ v Bělé nad Radbuzou na Domažlicku, děti z MŠ ve Staňkově a členky Českého svazu žen v Blovicích. Podle svých možností se činili i všichni další, kteří se pro sběr tohoto díky nápojovým plechovkám stále nabývajícího odpadu prostřednictvím Zoologické a botanické zahrady města Plzně rozhodli. Ta je v kraji díky dlouhodobé spolupráci

Sběrači z Dolní Bělé na mikulášském odpoledni. FH
Young collectors from Dolní Bělá on a Saint Nicholas afternoon

s firmou Autometal Plzeň jediným příjemcem této významné druhotné suroviny ve velkém. Přesto je to nepatrný zlomek toho, kolik se hliníkových obalů v potravinářském průmyslu vyprodukuje a jen v Plzeňském kraji dostane ke spotřebitelům. Podmínky pro recyklaci se zpřísňují, takže i separace do kontejnerů je velice omezená. Přitom nápojových plechovek soustavně přibývají a prázdné se válejí prakticky všude. Konečné řešení tohoto problému má přinést jejich zálohování, snad už od roku 2025. Podle mnohých odborníků i samotných obchodníků jde však o řešení značně kontroverzní.

Odměnou pro nejpilnější žáky ve sběru potravinářského hliníku v obou Bělých měl být v roce 2023 zájezd do Zoo v Hluboké nad Vltavou a do krokodýlí zoo v Protivíně. Za dosažené výsledky by si takový dárek určitě zasloužili. Bohužel požadovaná dotace – protože cestování na větší vzdálenosti, ať autobusem nebo vlakem, není dnes nijak laciné – unikla žadateli o pověstný fous. Pro děti z Bělé nad Radbuzou tak zůstala odměnou pravidelná návštěva dikobrazů srstnatonosých v plzeňské zoo, jež sponzorují právě sběrem hliníku. Školáci z Dolní Bělé si nadělili návštěvu čertovského a mikulášského odpoledne na statku Lüftnerka.

Summary

Waste is a valued material

Activities of the Pilsen Zoological and Botanical Garden regarding sustainability of the environment are supported by collecting used aluminium food wrappings. The best school children can adopt one of our animals as a reward.

Dětská vyznání k lochotínským šedesátinám

K 60. výročí otevření zoologické zahrady na Lochotíně vyhlásil odbor školství a tělovýchovy společně s odborem komunikace a marketingu Magistrátu města Plzně soutěž pro základní školy, jejichž je zřizovatelem. Úkolem dětí bylo výtvarně či literárně ztvárnit téma znějící Zoo a BZ docela jiný svět již 60 let.

Výstava vzniklých prací měla vernisáž na velkoformátových panelech v Kopeckého sadech pod Západočeským muzeem 2. června. Úvodním slovem ji zahájil primátor Plzně Mgr. Roman Zarzycký. Ocenil myšlenku připomenout toto pro celé město a jeho obyvatele významné výročí právě soutěží žákovských prací a jejich prezentací v plenéru. Na adresu plzeňské zoo uvedl, že je jednou z nejkrásnějších v ČR a celý areál patří k nejatraktivnějším místům v Plzni. Náměstkyně primátora Mgr. et Mgr. Lucie Kantorová vzpomněla, že k hlavním světovým událostem roku 1963 patřila operace srdeční chlopně a let první ženy do kosmu. Z hlediska Plzně to pak bylo určité otevření nové zoo na Lochotíně. O kulturní vystoupení se postaral taneční soubor Boleváček při Bolevecké ZŠ pod vedením Věry Řežábové s folklorním pásmem Tanec pod máj.

Vítěznou prací se na základě hlasování návštěvníků stala Velká zoologická zahrada s 679 hlasy Jana FLESE ze 3. třídy 10. ZŠ. Jako druhá se umístila rovněž třeačka ze stejné školy Leila HAMADBACHIR. Její Rys má oči všude získal 628 bodů. Třetí místo přířkla veřejnost prvňáčkovi Václavu KOTLABOVI

Vernisáž dětských prací v plzeňských sadech. KM
A vernissage of works from children authors in parks around Pilsen

z 28. ZŠ za výkres Zahrada se lvím srdcem (564 b.) Jedinou oceněnou literární prací se stala Plzeňská zoo (6. místo - 470 b.) od Daniela JURČI ze 7. tř. 22. ZŠ.

Summary

Children competition for the 60th birthday of the Pilsen Zoo on the Lochotín grounds

For the occasion of the 60th anniversary since the opening of the Zoo in Lochotín, the school department of Pilsen announced a competition for elementary schools. The task for children was to portray – either visually or in a literary fashion – the zoo slogan “A Completely Different World for 60 years”. The exhibit comprised of their work was opened by the Pilsen Town Mayor Mgr. Roman Zarzycký.

ENVIRONMENTÁLNÍ CENTRUM LÜFTNERKA V ROCE 2023

Lüftnerka Environmental center in 2023

Ing. Ivana Jandová

Vzdělávání je jedním z hlavních funkcí moderních zoologických zahrad. V zoo ho již desátým rokem zajišťují s kolegyní a celou řadou externích lektorů a spolupracovníků. Naši náplní je hlavně zajištění výukových programů a s tím spojená komunikace se školními zařízeními. Též vedeme zookroužky, dětskou univerzitu, speciální prohlídky pro širokou veřejnost, zajišťujeme příměstské tábory a třeba i připravujeme náplň stanovišť během víkendových akcí apod.

Výukové programy

Školy a školská zařízení mají možnost rezervace výukového programu již řadu let prostřednictvím webového formuláře. Vybírat mohou z 28 programů, které z většiny probí-

hají v areálu. Využíváme poutavého prostředí zoo, ve které se skupinami žáků pozorujeme a povídáme si o vybraných druzích živočichů a rostlin. Do programů stále doplňujeme nejrozdůrnější pomůcky. Zvláště pak u menších dětí, přijdou vhod jakékoliv modely, přírodní materiály, obrázky či třeba edukační hry. V tomto roce zavítalo na výukové programy 7 779 dětí, studentů, ale i absolventů univerzity třetího věku. Výukové permanentky zůstaly ve stejné cenové relaci a jejich výhody čerpalo za obě pololetí celkem 83 škol.

Ekologická olympiáda

Měli jsme tu čest se podílet na červnovém Národním kole Ekologické olympiády. To proběhlo pod záštitou Ministerstva životního pro-

Výuka v terénu s Ing. Ivanou Jandovou. KM
Outdoor learning with Ing. Ivana Jandová

středí ve spolupráci ZO ČSOP Spálené Poříčí, a právě naší zoo. Tématem byla „Druhovká ochrana“ na kterou jsme připravili celou řadu otázek, které středoškolští studenti plnili první zahajovací den. Jednalo se již o 28. ročník, kdy k naší radosti zvítězil tým z Plzeňského kraje s názvem Bahňáci z Gymnázia a SOŠ Rokycany.

Zookroužky

Paralelně každé úterý a středu probíhají od poloviny října do června přírodovědné zookroužky. Kromě předání biologických znalostí je samozřejmostí častá prohlídka zoo a kontakt v zooškolce s chovanými druhy živočichů. Jako motivací pak pro úspěšné zdolání různých kvízů, úkolů a dovedností je sbírání bodů k závěrečnému vyhodnocení. Zookroužek navštívilo tento rok celkem 44 dětí.

Dětská univerzita

Již sedmý rok každé první pololetí zajišťujeme ve čtvrtčních odpoledních hodinách speciální kurzy. Témata se snažíme obměňovat a cílíme v nich zvlášt na první i druhý stupeň základní školy. Děti se mohou přihlašovat skrz webové stránky zřízené plzeňskou pedagogickou fakultou a každý rok nás takto navštíví okolo sta dětí.

Tábory

Příměstské tábory pořádáme pravidelně během jarních a letních prázdnin. Přihlašování spouštíme na přelomu ledna a února a každý rok plánujeme jiný program v návaznosti na zvolené téma. To letošní bylo „Letem světem“ a kromě navázaných aktivit jsme opět zvolili

i příslušné odměny, které si necháváme vyrábět speciálně pro táborníky.

Jarní tábor

Probíhal stále za celkem zimního počasí, takže kromě „cestování“ po pěti světadílech v zoo během pěti dní došlo k častým aktivitám v zázemí zooškoly. Děti se seznámily s funkcí zoo, porozuměly jejímu geografickému rozdělení, vyráběly vybraným šelmám enrichment, zasoutěžily si a zkusili si i jak jednoduše lze vypěstovat třeba řeřichu. Závěrečný den byl věnovaný Jižní Americe a celkem 19 dětí zakončilo tábor veselým, brazilským karnevalem.

Letní tábory

Letošní tři turnusy se skládaly dohromady z dvaceti dní a prožilo je 182 účastníků.

Zázemí prvním dvou turnusům s větším počtem dětí poskytovaly tělocvičny a aula na plzeňské 1. základní škole. Třetí turnus s menší kapacitou se konal na půdě zoologické zahrady.

Program táborů nabídl spoustu her, soutěží, stopovaček a výletů do přírody, kvízů, návštěvu nejruznějších míst v zoo včetně vybraných zázemí, ale také každoroční celodenní výlet za město. Tentokrát to však nebylo do přírody, ale do našeho hlavního města, kde jsme pár metrů od nádraží navštívili Národní muzeum. Naším cílem byly především expozice s názvem „Okna do pravěku“ a „Evoluce“. Seznámily táborníky se vznikem života a zároveň i bohatostí nynějších druhů. Velkou pozornost jsme věnovali nejnovější expozici zasvěcené bezobratlým, o kterých byla řeč i v následujících dnech.

Dalším specifickým cílem byla návštěva Západočeského muzea. V něm nás tamní pracovníci seznámili s výstavou o hmyzu s názvem „Bezobratlí okolo nás“. Děti se dozvěděly mnoho informací a prohlédly si jak entomologické sbírky, tak i živé exempláře. Pro prohloubení znalostí o bezobratlých nás navštívil i ošetřovatel Zoo Plzeň Vlastimil Cihlár, který dětem besedoval o příčinách úbytku hmyzu a tipech, co mohou pro jeho záchranu udělat.

Během táborových dní se vždy prověřili i fyzická, a to nejenom děti, ale i vedoucí. Vedou k tomu různé soutěže, stopovačky v krásném prostředí lesů a rybníků, ale třeba i pořádný výšlap do kopce. Výlet tentokrát směřoval na nedaleký Krkavec, odměnou byl z rozhledný překrásný výhled na téměř celou Plzeň.

Poslední táborové dny byly zakončeny vyhlášením nejlepších týmů a přituknutí dětským šampaňským ze získaných speciálních plecháčků a závěrečnou diskotékou.

Velké poděkování patří všem, kteří nám během roku pomáhají. Speciálně našim kolegům, externistům a oddílovým vedoucím na příměstských táborech.

Summary

Education is one of the core functions of modern zoos. In Pilsen is provided by our seasoned staff in cooperation with external lecturers and other participants. Apart from providing educational programs and communication with schools, they also manage a zoo club, children university, special guided zoo tours, suburban camps and help to enrich weekend programs.

Lecture program

Schools can newly book an educational program though a web form. They can choose from 28 programs, most of which take place on the zoo grounds. In 2023, we welcomed 7,779 children and students of all ages. The educational season ticket was purchased by 83 schools.

Ecological Olympics

We were honoured to take part in the June National round of the Ecological Olympics. It was organized under the patronage of the Ministry of the Environment with the cooperation of ZOO ČSOP Spálené Poříčí and the Pilsen Zoo. The main topic was "species conservation". It was already the 28th year, and the winning team called "Bahňáci" was from the Rokycany grammar school.

Zoo clubs

Nature-focused zoo clubs take place each Tuesday and Wednesday from middle of October till June. Apart from gaining knowledge of biology, our participants get into close contact with our zoo animals and they also have to tackle many quizzes and tasks to get the final assessment. We had 44 children in the zoo club in 2023.

Children University

It was the seventh year of the Children University, which takes place on Thursday morning in a form of special courses. Topics are changed yearly and they also differ for younger and older pupils. Children can

Třetí běh letního dětského tábora v zoo. Foto archiv
The third year of the children summer camp in the zoo

apply through a special website opened by the Pilsen Faculty of Education. Around one hundred children take part each year.

Camps

Suburban camps take place regularly during spring and summer holidays. Children can apply around the end of January and the beginning of February. The activities involved are different every year, and are usually related to current issues. The topic in 2023 was "around the world". There are also thematic special prizes distributed at the camp.

The Spring Camp

The weather this year was a bit on the cold side, so apart from "travelling" around five world continents during the five days, we also

used the school backroom facilities. Children learned about the function of the zoo, its geographical division, improved the habitats of select beasts of prey, had a competition and grew plants. As the topic of their last day was South America, the 19 children ended the camp with a merry Brazil carnival.

Summer camps

The three camps we organized in the summer lasted 20 days and had 182 participants in total. The first two camps with a large number of participants were based in an elementary school, the third camp could take place in the Pilsen Zoo. There were many games, competitions and trips and of course visiting many tours around the garden grounds, including some select backroom facilities.

BU-BU-BU ZOO ANEB ZOOSTRAŠENÍ 2023

Scary Zoo 2023

Ing. Ivana Jandová

Akce připadla na první listopadovou sobotu. Termínově blízko původně keltskému svátku Halloween a zároveň i světovému dni lemurů.

Před akcí nás vždy čeká dlouhá příprava. Musí se vše naplánovat, zajistit množství dýní, nachystat a rozvézt nejrůznější dekorace. Dekorování areálu začalo již v polovině října. Přijeli k nám studenti oboru zahradník a pod vedením své učitelky a naší zahradnice Růženy Růžkové, vytvořili v rámci své praxe pěkné přírodní dekorace. Další skupina stu-

dentů nás navštívila den před akcí a pomohla s dlabáním dýní a jejich transportem na daná místa.

Okamžitě po otevírací době započala první programová náplň, a to formou předání dýňového enrichmentu. Pro řadu zvířat se jednalo o zpestření jídelníčku nebo prvek, který zaujal jejich pozornost. Mezi obdarovanými nechyběli medvědi hnědí, tamarini žlutorucí, kapybary, nosorožci indiští, lvi berberští atd. Největší nadšení bezesporu sklidily u lvů.

Část „oficiálních“ strašidel při Bu-bu-bu zoo 2023. KM

A few of the “official” spooky costume wearers at the Scary Zoo event in 2023

Účinkující strašidla při Bu-bu-bu zoo. Selfie-box
Spooky costume wearers at the Scary Zoo event

Lvícata je zprvu bojácně zkoumala, a pak přešla ke zkoušce jejich odolnosti.

Odpoledne odstartoval hlavní program a areál se zaplnil strašidly. Jednalo se o naše kolegy, kteří měli označení „oficiální strašidlo“ (byli kontaktní) a na chůdách chodící členy ze skupiny Lorika.

Zasoutěžit si děti mohly prostřednictvím strašidelné stezky. Ta provedla až k zadní části zoo a prověřila znalost nejednoho typického, českého strašidla. Vyrobit si a odnést netopýra nebo třeba ducha měly děti možnost ve výtvarné dílničce, jež byla zároveň i posledním stanovištěm stezky.

K velké oblibě nechyběly ani stanoviště s malováním na obličej.

Aby měla akce i vzdělávací charakter, zvolili jsme komentované prohlídky. Ty probíhaly zdarma pro někoho v celoročně strašidelné expozici „Svět v podzemí“.

V šeru pak na závěr následoval tradiční lampionový průvod ze statku Lüftnerka. V čele s velkým strašidlem Bubákem vedl

okolo osvětlených dekorací, provizorního hřbitova, zázemím do přítmí amfiteátru. Závěrečná show pak v podání několika tanečnic a světelných prvků završila strašidelný den.

Na závěr bych chtěla poděkovat všem zúčastněným kolegům, dobrovolníkům, studentům z OŠVS, žákům pod vedením Mgr. Magdalény Berkovské z 22. ZŠ, a také studentům z umělecké školy Zámeček. Bez jejich skvělého elánu a nadšení by se akce neobešla.

Summary

The first November Saturday marked the end of the two-week preparation of the zoo grounds for the originally Celtic holiday and the World Lemur Day. The program of the Scary Zoo started in the morning in the form of pumpkin enrichment for many animals, which could consume them or at least enjoy the novelty (Golden-handed Tamarins, Brown Bears, capybaras, Indian Rhinos, Barbary Lions and others). The main afternoon program consisted of presenting the zoo's "official" halloween costume-wearers, as well as acrobats on stilts from the Lorika Association. Children could embark on a spooky journey, which tested their knowledge of traditional Czech monsters and ghosts. They could also make a bat or ghost in a little workshop, which was the last stage of the journey. We also offered guided tours through the "Underground World" to bring some education to this Saturday. The event was concluded by a lantern parade and finally a light show in the amphitheatre.

Ing. Ivana Jandová

Na první máj proběhla již tradiční akce zaměřená na ochranu přírody s názvem May Day. Jedná se o tzv. volání přírody o pomoc. Akce byla tematicky zaměřena na „udržitelnost“, na popud vize vydané Evropskou asociací zoo a akvárií (EAZA). Ambicí je zastavení poklesu biologické rozmanitosti a obnovení harmonie mezi lidmi a přírodou. Jedná se o dlouhodobou snahu, tedy udržitelnost z hlediska chodu zoologických zahrad a nejen jich.

To nás vedlo k tomu, abychom se zabývali otázkami udržitelnosti našeho provozu. Dali jsme dohromady, co již děláme a v čem bychom se mohli posunout. A právě naše snažení i s tipy pro návštěvníky jsme použili pro náplň soutěžní stezky (trvalé cedule naleznete v blízkosti voliéry s kondory).

Kampaň měla za cíl seznámit širokou veřejnost s danou problematikou, získat finanční prostředky na konkrétní záchranné projekty a poskytnout náměty, jak mohou lidé sami přispět k obnovení přírodní harmonie.

Pro návštěvníky bylo nachystáno mnoho stanovišť, převážně složených ze školních kolektivů, jež návštěvníky s danou problematikou seznamovaly. Každá škola pojala dané téma trochu jinak. Jednotlivá stanoviště byla zajímavě vyzdobená a nabízela nejrozličnější aktivity pro návštěvníky včetně prodeje rukodělných výrobků. Další pěkná stanoviště obsadili již tradičně pracovníci ze Záchranné stanice živočichů ze Spáleného Poříčí, Mezigenerační a dobrovolnické centrum TOTEM, CHKO Český les a CHKO

Jedno ze stanovišť spolupracujících škol při May Day. KM
A stand of one of our partner schools during May Day

Maskot plzeňské vodárny Bonifác při May Day. KM
The Pilsen Waterworks mascot Bonifác during May Day

Slavkovský les, Vodárna Plzeň a.s., a plzeňská pražírna Palasio.

Informace o záchranných projektech, na které mířil finanční výtěžek z akce podávali pracovníci v záchranném středisku. Probíhalo i několik workshopů, a to na téma udržitelná zahrada, pochybné suvenýry z dovolené a rukodělné s nabídkou malování textilu či výrobou funkčních ptačích budek.

Věřím, že se ve sváteční den akce návštěvníkům líbila a třeba inspirovala k vytvoření vldnějšího přístupu k přírodě. Na závěr bych chtěla PODĚKOVAT! Je skvělé vidět tolik lidí, jimž na přírodě záleží a aktivně nám v její ochraně pomáhají. Co bychom si také bez přírody počali, však jsme její součástí, a to je třeba šířit.

Summary

The first May was traditionally devoted to May Day, which can be described as a call for

aid for nature conservation. The main topic was “sustainability”, (recommended by EAZA). Its aim was to stop the lowering of biodiversity to restore the harmony between people and nature. It is a long-term effort, inside zoos and also beyond. The campaign’s aim was to educate the public about the most pressing issues, obtain funding for specific conservation projects and inspire individual people to contribute to nature conservation. We prepared many checkpoints mainly staffed by of school children, who provided information about issues regarding conservation. As for information about conservation projects, they were given in the conservation centre. There were a few workshops with topics such as “sustainable gardens” and “dubious souvenirs”, as well as handcraft workshops, such as painting on fabric or the creation of bird boxes.

Milan Choulík

DinoPark v Plzni v roce 2023 oslavil již neuvěřitelnou 21. sezónu a za tuto dlouhou dobu můžeme hrdě říci, že jsme stejně jako plzeňská zoo urazili opravdu pořádný kus cesty. Návštěvníci druhohor nejen že neustále přibývají, ale k naší veliké radosti se k nám také velmi rádi vracejí. Posun je vidět na každém kroku a DinoPark se rok od roku mění téměř před očima. Nové technologie letí raketovou rychlostí kupředu a to se projevuje i na výrobě a vzhledu našich nových modelů dinosaurů v životních velikostech, jejichž věrohodnost a propracovanost do nejmenších detailů často působí dojmem, jako byste stáli v tváři v tvář opravdovým živým ještěrům. Nejinak tomu bylo i v loňském roce, kdy do plzeňského DinoParku právě takového modelu přibývaly a užívaly si tak upřímný obdiv malých i velkých paleontologů. Zbrusu nové mládě *Brachiosaura* v robotickém provedení, které vítá návštěvníky druhohor hned za vstupem, působí i se svými více než třemi metry roztomile a přívětivě. Trojice dospělých *Brachiosaurů* zase natahují své krky směrem k zoo, obávaný *Tyrannosaurus* se svými ostrými zuby působí v novém provedení velmi přesvědčivě, vedle obrovského *Apatosaura* se hrdě tyčí ještě mnohem obrovitější *Argentinosaurus*, který téměř převyšuje i okolní bytové domy. Podařilo se nám rovněž vylepšit celkový dojem a atmosféru prostředí DinoParku a v okolí cestiček i modelů se v průběhu sezóny objevilo mnoho desítek nejružnějších a mnohdy i velmi vzácných rostlin, jejichž původ sahá až do období druhohorní flory. Zaměřili jsme se také na pohodlí

a komfort pro dospělé návštěvníky, a tak po celém parku přibýlo několik odpočinkových zón se slunečníky, stolečky a pohodlnými křesly. Naši tradiční každoroční prioritou jsou atrakce pro nejmenší návštěvníky, a proto nemalé investice byly zaměřeny na obnovu, vylepšení a zvýšení bezpečnosti prolézaček, houpadel a jiných dětských atrakcí. Celkovou rekonstrukcí prošla rovněž i jedna z nejoblíbenějších atrakcí plzeňského DinoParku, kterou je vyhlášená DinoStříkačka. Ta byla osazena lehčími a pevnějšími ovládacími prvky, aby se do této zábavné hry mohly kromě silných tatínek zapojit i mamky a především děti samotné. V našem 3D DinoKině se v loňské sezóně objevil úplně nový film *Ztracený svět*, který svým konceptem a pojetím posunul vnímání našich panoramatických kin výrazně kupředu. Na filmu se vůbec poprvé podíleli profesionální herci a výsledek tak vtáhne diváka do napínavého děje jedné bláznivé dovolené na ostrově plném dinosaurů. Máme tak opravdovou radost, že se nám daří i po tolika povedených sezónách neustále probouzet u našich návštěvníků spokojené úsměvy a současně cítíme velký závazek pro sezóny

příští, abychom těch dětských očí v budoucnu dokázali rozzářit ještě mnohem více. Přejeme si, aby i v následujících letech zůstal plzeňský DinoPark společně se zoologickou zahradou stále tak vyhledávaným turistickým cílem, jako je tomu dosud. A proto i v příští sezóně máme jasný cíl. Být místem plným radosti, spokojenosti, objevování a pohody.

Závěrem mi dovoluje poděkovat všem zaměstnancům Zoologické zahrady Plzeň a celému DinoTeamu za skvělou spolupráci a především našim návštěvníkům, pro které se snažíme být rok od roku zajímavější a pestřejší oázou pro trávení volných chvil. Těšíme se na vás v nové sezóně 2024!

Summary

This year, the Pilsen DinoPark celebrated its 21st year since its opening. The visitors to this Mesozoic park keep showing up in higher and higher numbers each year. Improvements can be seen all over the park and are made every year. We utilize new technologies in the new designs of our life-sized dinosaurs, making them seem more and more realistic. The new young robotic Brachiosaurus welcomes out visitors right next to the entrance, and remains quite cute despite its robotic nature. Three adult Brachiosaurs stretch their long necks towards the zoo grounds, while the newly designed dreaded T-Rex is quite convincing. Then there is the much larger Argentinosaurus next to the giant Apatosaurus, which is larger than the surrounding building. We also improved the overall impression and

atmosphere of DinoPark by planting many rare plants, whose origin reaches to the Mesozoic era. To provide some much needed rest and comfort for our adult visitors, we added a resting area with parasols, tables and comfortable chairs around the entirety of the DinoPark grounds. Considerable investment was made for improvement and higher safety of climbing frames, swings and other children attractions. The popular DinoSprayer went through overall reconstruction, making it easier to handle, so that children can use it more easily. Our 3D DinoCinema introduced a brand-new film, "the Lost World", with a very modern panoramic concept. It was shot with professional actors for the first time and the result draws viewers into a thrilling plot of one crazy holiday on an island full of dinosaurs.

Návštěvnice DinoParku s Maiasaurou. Foto DinoPark
A DinoPark visitor with a maisaura

OŽIVENÁ (PRE)HISTORIE V ROCE 2023

The revived (pre)history in 2023

Luboš Chroustovský, Eva Michalová, Alžběta Bergerová, Robert Trnka, Katka Mráčková, Anna Boubelová, Vendy Boříková, Lenka Černá, Eliška Nováková

Sezónu 2023 jsme započali již v březnu rozebráním velkého sloupového domu, a to experimentálním způsobem (podrobná dokumentace stavu dochování, systematické sledování náročnosti práce a další využitelnosti materiálu). Během celého procesu, který bude podrobně publikován v odborném tisku, jsme prezentovali také reálné ekologické aspekty pravěkého stavitelství, neboť odpad z demolice byl spálen v ohništi (špatné dřevo a rákos, staré pruty), nebo bude znovu využit pro stavbu (původní mazanice se po snadné úpravě vrátí na nové stěny; zachované latě poslouží pro stavbu přístřešku nad metalurgickou dílnou). S rozebíráním pomohli přátelé spolku i studenti Katedry archeologie Západočeské univerzity.

Veřejné akce proběhly jako tradiční Dny pravěkých technologií (13. 5., 3. 6., 24. 6.), ale také jako součást Archeologického léta (15. 7.,

Sloupový dům z doby železné postavený v roce 1999 (stav před rozebráním v březnu 2023). Foto OP
Iron Age house built in 1999 (before deconstruction in March 2023)

Oživená prehistorie

5.–6. 8., 26.–27. 8.) či Mezinárodního dne archeologie (21. 10.).

V rámci doby kamenné jsme se soustředili na opravu proutěného mezolitického přístřešku (rákosová střecha byla doplněna o dobře zachovaný materiál ze střechy sloupového domu), experimenty s výrobou kamenných seker, dlát a teslic podle evropských archeologických nálezů (pocházejících převážně z pozdní doby kamenné). S těmito nástroji, na jejichž broušení se podíleli i návštěvníci, budeme v příštím roce opracovávat dřevo. Dále jsme se věnovali experimentům s povrchovou úpravou keramiky (vzorky tzv. voštinování a slámování). Z keramiky jsme vyráběli nejen nádoby, ale i korálky, chřestítka či rohy na troubení (ojedinělé nálezy pochází z pozdní doby kamenné). Srpnový výpal v ohništi proběhl úspěšně, avšak došlo k poškození termometru (a nejvyšší zaznamenaná teplota tak činí pouze 525 °C).

Doba bronzová nebyla v osadě patrná tolik jako v předcházejících letech. Stojí za tím rekonstrukce dílny – starý přístřešek byl strhnut a bude nahrazen novým, pod který bychom rádi umístili dvě výhně (namísto původní jedné). Pokračovali jsme však v přípravě odlévacích forem, vyzkoušeli jsme stavbu v přenosné výhni s využitím velké kera-

Odebírání vzorku stěny pro studium jílového omazu stěn (tzv. mazanice). Foto OP

Taking a wall sample to study the clay smear of the walls (daub)

mické nádoby, která zachytila všechny jiskry. Konečně jsme vyzkoušeli také nově vyrobený velký kožený měch, při tavbě však doznal

Osekávání kamennou sekerou. Foto OP

Chipping away with a stone axe

poškození v místě napojení na keramickou dyznu (výfučná umístěná ve výhni) a bude třeba jej opravit. Rozrůstá se však soubor výrobků, který kromě seker, nožů a hrotů šípů zahrnuje již i meč, jehlici, dýky apod.

Textilní sekce pokračovala ve spřádání vlny získané z tradičních plemen ovcí chovaných v zoo, tkaní tkanic na ručním stávků i karetkách a přípravě ukázek materiálů. Jako tradičně si různé techniky zkoušeli i návštěvníci, u těch nejmenších mělo velký úspěch „kouzlo“, kdy s naší pomocí stáčeli dvě různobarevné příze, které se po přeložení na polovinu stočily do šňůrky. Tu si odnesly domů, jako vlastnoručně vyrobený suvenýr. Dospělé naopak zaujala vlna z černého berana, na které bylo vidět, jak během jednoho roku zešedivěl.

Stále oblíbenější kratochvilí se stává vaření pravěkých jídel v dobových keramických nádobách přímo v ohništi (zkoušeli jsme polévky, obilné a luštěninové kaše). Takto připravené pokrmy chutnají všem, nejvíce si je pochvalují nejmenší návštěvníci, a to kupodivu i čochu, cizrnu a hrách.

Letní měsíce patřily opět spolupráci na Archeologickému létě¹, v němž jsme se soustředili, kromě komentovaných prohlídek, mnohem více na představení starověkých deskových her (formou soutěží) a hudby. Archeohudební vystoupení jsme uskutečnili také na oslavě 25 let Katedry archeologie

1 Pořádáno Archeologickým ústavem Akademie věd ČR, blíže viz www.arup.cas.cz/archeologicke-leto.

Ruční tvarování keramické nádoby. Foto OP
The method of hand shaping a ceramic vessel

ZČU² (6. 5.), Muzejní noci Západočeského muzea (26. 5.), či Folkovém odpoledni na Radyni (19. 8.). Experimenty s výrobou dřevěných bubnů doby kamenné byly publikovány v novém specializovaném mezinárodním časopise (Chroustovský 2023). Repliky jsme prezentovali žákům Benešovy ZŠ v Plzni (únor), během dne otevřených dveří Fakulty filozofické ZČU či v rámci Dnů vědy a techniky Západočeské univerzity (září). Na příští sezónu chystáme nové tematické informační tabule pro návštěvníky.

² Ukázky pravěkých hudebních nástrojů (www.youtube.com/watch?v=M45L7Tpaq_w) a bronzových nástrojů, ozdob a zbraní (www.youtube.com/watch?v=bff7sXJkdJY).

Literatura

Chroustovský, L. 2023: Only pottery drums in the Stone Age? *Journal of Music Archaeology* 1, 125–141.

Summary

The year 2023 was dedicated not only to public events such as the Archaeological Summer, the International Day of Archaeology or the traditional Days of Prehistoric Technologies, but mainly to the experimental deconstruction of a large Iron Age house. Other activities included the reconstruction of the Mesolithic hut and the ongoing work in the Bronze Age section and the pottery workshop. The activities that visitors can 'touch' for themselves, whether it involves wool processing or prehistoric culinary arts, are the most attractive to many visitors. The new season will be enhanced by new thematic information boards..

Tavba bronzu v tyglíku. Foto OP
Bronze smelting in a crucible

ZÁCHRANNÉ PROJEKTY V ROCE 2023

Conservation Projects in 2023

Bc. Lucie Kadlecová

Po personálních změnách se oddělení propagace a vzdělávání snažilo co nejvíce udržet standard, který nastavila Jiřina Pešová v oblasti záchranných programů. Nebudu lhát, po mém nástupu na tuto pozici jsem zažila několik zmatených a krkolomných situací, které jsem snad co nejlépe vyřešila a za pochodu se učila a poznávala, jak záchranné projekty fungují, kdo jaké věci zařizuje a další větší či menší provozní drobnosti.

Děkujeme všem, kteří v roce 2023 přispěli na podporu záchranných projektů. Ať už se jednalo o tříkorunový příspěvek ze vstupného Help Nature, který už od roku 2021 nejvíce pomáhá, nebo o přímé dary do kasičky u hrošíků nebo přímým odesláním jakékoliv finanční částky na speciální účet veřejné sbírky, který je veden u ČSOB Plzeň, číslo: 269309764/0300; všeobecný VS 200599. Přispět lze také na jednotlivé konkrétní projekty, jejich seznam i s VS a QR kódy pro platbu jsou dostupné zde: <https://zooplzen.cz/jak-pomahat/pomoc-zachrannym-projektum/sbirkovy-ucet/>. Další možností podpory je přispění do zapečetěných kasiček v Záchrannářském středisku, kde si návštěvník za příspěvek může odnést různé propagační materiály jako jsou trička, tašky a další drobnosti. Tímto bychom chtěli také poděkovat našim externím zaměstnancům, kteří se zapálením šíří osvětu nejen o záchranných programech, ale i o ochraně přírody. Zapečetěné kasičky také lze „zastihnout“ na různých akcích, které se v průběhu roku konají.

Za dlouhodobou podporu si poděkování zaslouží především ICE'N'GO! a Pražírna kávy

Záchrannářské středisko. KM
Rescue Center

Palasio. V roce 2023 jsme finančně podpořili v Mexiku zasažené oblasti skrze projekt Turtle Island, který se zabývá ochranou kriticky ohrožené želvy *Kinosternon vogti*.

After the personnel changes, the Promotion and Education Department tried to maintain the standard set by Jiřina Pešová in the area of rescue programmes as much as possible. I'm not going to lie, after I started in this position I experienced several confusing and tricky situations that I hopefully worked out as best I could, learning as I went along and learning how conservation projects work, who handles what and other major and minor operational details.

Thank you to everyone who contributed to support rescue projects in 2023. Whether it was a three-crown donation from the Help Nature entrance fee, which has been the most helpful since 2021, or direct donations to the donation box at the Pygmy

ZÁCHRANNÉ PROJEKTY V ROCE 2023

Conservation Projects in 2023

Příjmy/Income	Částka/Amount
Ochranářské vstupné Help Nature, 3 Kč příspěvek/Help Nature tickets, CZK 3 contribution	733 998,00 Kč
Přímé dary na účet/Direct contribution to the account	199 238,21 Kč
Přenosné kasičky/Income from sealed boxes	325 194,00 Kč
V roce 2023 bylo celkem vybráno/In 2023 was collected	1 258 430,21 Kč

Hippopotamus lookout in the zoo complex, or by sending any amount of money directly to the special public collection account number: 269309764/0300; general VS 200599. You can also donate to specific projects, a list of them with VS and QR codes for payment is available here: <https://zooplzen.cz/jak-pomahat/pomoc-zachrannym-projektum/sbirkovy-ucet/>. Another way of support is to contribute to the sealed boxes in the “Záchranářské středisko”, where visitors can take away various promotional materials such as T-shirts, bags and other small items in exchange for their con-

tribution. We would also like to thank our external staff who are passionate about spreading awareness not only about rescue programs but also about conservation. A sealed donation box can also be seen at various events held throughout the year.

*ICE'N'GO! and Palasio Coffee Roastery deserve thanks for their long-term support. In 2023, we provided financial support to affected areas in Mexico through the Turtle Island project, which works to protect the critically endangered Vallarta Mud Turtle (*Kinosternon vogti*).*

Rozdělení financí na projekty/Distribution of money on projects	Částka/Amount
Odchov a repatriace ohrožených druhů – sýček obecný, ČR/Breeding and reintroduction of endangered species – Little Owl, CZ	261 411,55 Kč
Ochrana chrástala polního, ČR/Conservation of the Corn Crane, CZ	58 772,60 Kč
Ochrana zvláště chráněných druhů rostlin, ČR/Conservation of specially protected species of plants, CZ	73 139,23 Kč
Zamenis, ČR/Zamenis, CZ	350 023,48 Kč
Zachraň karase!, ČR/ Save the Crucian Carp!, CZ	79 669,52 Kč
Talarak, Filipíny/Talarak, Philippines	130 605,61 Kč
Tanduk Satu, Indonésie/Tanduk Satu, Indonesia	97 954,33 Kč
Antelope Conservation, Afrika/Antelope Conservation, Africa	143 666,35 Kč
Pesisir Balikpapan, Indonésie/Pesisir Balikpapan, Indonesia	111 014,91 Kč
Turtle Island, zasažené oblasti/Turtle Island, affected areas	39 999,99 Kč
Celkem bylo v roce 2023 rozděleno na projekty/The total amount distributed to projects in 2023	1 346 257,57 Kč

Zoologická a botanická zahrada v Plzni se již od roku 2011 v západních Čechách aktivně podílí na výzkumu a praktické ochraně in situ silně ohroženého a stále vzácnějšího ptačího druhu z řádu krátkokřídlých, chřástala polního (*Crex crex*). Tento nenápadný obyvatel lučních porostů vyšších poloh dnes zejména pohraničních hor ČR je indikátorem stavu naší zemědělské krajiny. Chřástal polní s velikostí štíhlé koroptve i podobným zbarvením, je závislý na přítomnosti zachovalých luk s podmáčenými plochami, kde hnízdí po přiletu ze zimovišť v jihozápadní Africe. V důsledku stále intenzivnějšího dotačního zemědělství mizí v celé evropské unii, včetně ČR vhodné hnízdní biotopy, proto EU, včetně ČR inves-

tuje nemalé finanční prostředky na podporu zemědělců, kteří jsou ochotni hospodařit v souladu s podmínkami, které zajistí ochranu tohoto evropsky významného druhu. Chřástal polní je aktivní především v noci, kdy se ozývá nápadným chraplavým hlasem, proto se na vhodných lokalitách k hnízdění chřástalů provádí náročný noční monitoring jeho výskytu, včetně značení ptáků kroužky a zjišťování biometrických údajů. Získané údaje slouží k vymezování ploch k šetrnému hospodaření, či při projednávání stavebních záměrů, včetně územního plánování. Výsledky monitoringu jsou každoročně předávány Správě Národního parku a CHKO Šumava a CHKO Slavkovský les. Největším výzkumným úspěchem v Plzeňském

Monitorovací tým. VL
Monitoring team

ODCHRANA CHŘÁSTALA POLNÍHO

Conservation of the Corncrake

Oblasti monitoringu
Areas of monitoring

kraji byla realizace satelitního výzkumu chřástala polního pod vedením Zoo Plzeň ve spolupráci s bavorskými ornitology v letech 2012–2016. V roce 2023, jako každý rok, se Zoo Plzeň opět aktivně podílela personálně i finančně na výzkumu populační dynamiky chřástala polního na západní Šumavě a na území CHKO Slavkovský les.

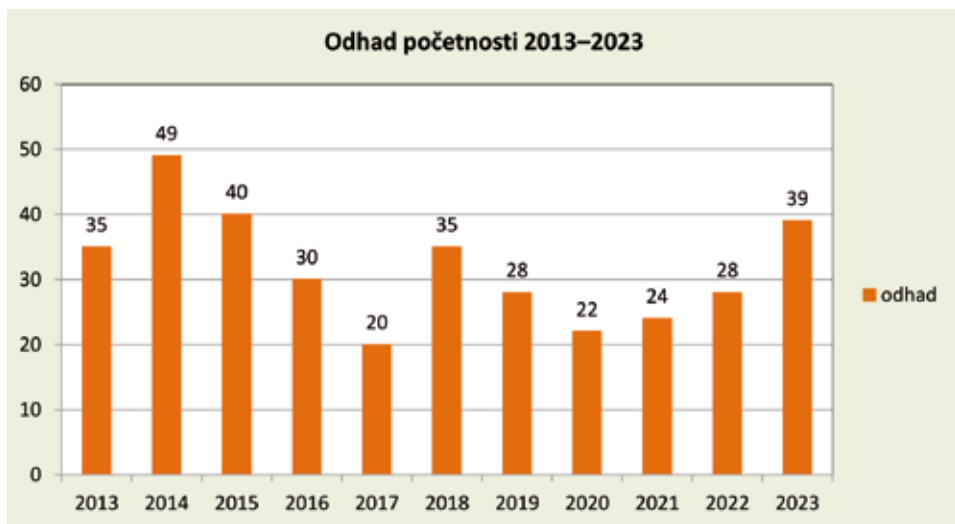
Na Šumavě proběhl monitoring v roce 2023 již tradičně na rozsáhlém území od Skelné Huti u Nýrska přes Hartmanice, Srní až po Kašperské Hory a Strážov na Klatovsku (viz mapa nahoře). Skupina dobrovolníků realizovala výzkum ve dvou termínech, 2., 3. června a 30. června a 1. července 2023. Na monitorovaných šumavských lokalitách bylo v prvním termínu zjištěno 17 volajících samců, z nich

ornitologové odchytili a označili kroužky 8 ptáků. Ve druhém termínu bylo zjištěno 39 samců, odchyceno bylo 16 samců. Celkem bylo za oba termíny dohromady slyšeno 56 volajících samců, chyceno bylo 24 samců. Početnost volajících samců chřástala polního

Zjišťování základních biometrických údajů. VL
Collecting basic biometric data

Odhad početnosti na sledovaných oblastech Šumavy
Estimation of abundance in the monitored areas of the Bohemian Forest

v roce 2023 byla na západní části Šumavy vyšší než v roce 2022 i v několika předcházejících letech (viz graf nahoře). Výsledek nelze prezentovat jako vzestup populace, ale spíše jako příznivou hnízdní sezonu s ohledem na vyšší vegetaci na tradičních hnízdištích chrástalů polních na Šumavě.

Ve Slavkovském lese proběhl monitoring na rozsáhlém území od Mariánských Lázní, přes Prameny, Lázně Kynžvart, Horní Slavkov, bezlesí kolem Bečova a Teplé (viz mapa na další straně). Rozsáhlé travnaté plochy jsou zde využívány většinou k pastvě skotu, či sekány. Přesto zde dochází k rychlému úbytku ptáků. Příčin je více, intenzivní pastva, postupující urbanizace krajiny, ale také dlouhodobé vysychání krajiny a zánik vhodných biotopů.

Na monitorovaných lokalitách byl v prvním termínu 26. května zjištěn v celé oblasti pouze

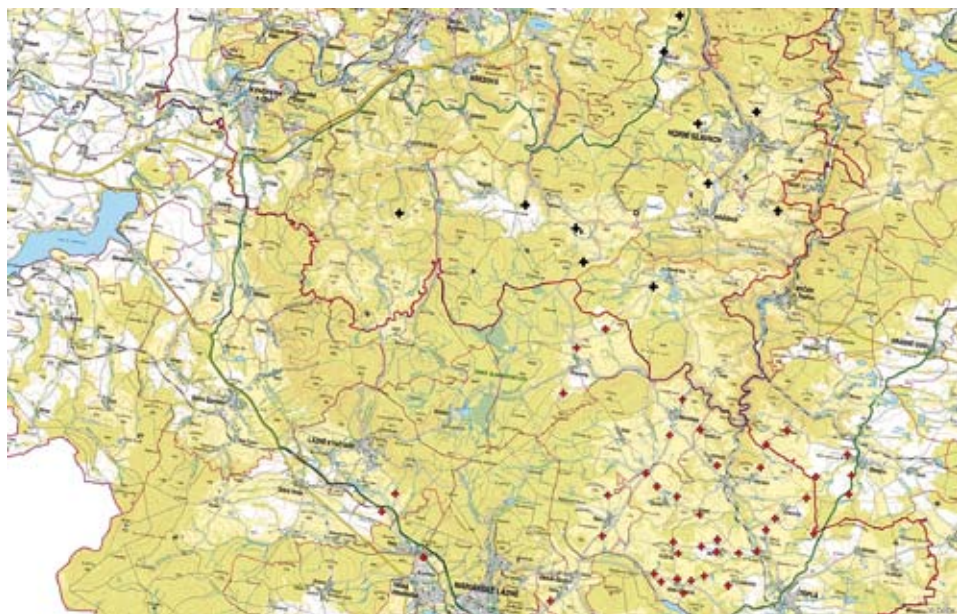
1 volající samec, který byl odchycen a kroužkován. Ve druhém termínu 24. června bylo zjištěno 7 samců, z toho bylo odchyceno a kroužkováno 6 samců. Celkem bylo za oba termíny dohromady na 42 sčítaných plochách slyšeno 8 volajících samců, chyceno bylo 7 samců (viz následující graf).

Monitoring je velmi důležitým podkladem zejména pro orgány ochrany přírody, v roce 2023 začalo také po odkladech nové pětileté zemědělské dotační období, ve kterém jsou navrženy aktualizované půdní bloky pro ochranu chrástalů polního.

Metodicky správný a podrobný monitoring na rozsáhlém území Šumavy a Slavkovského lesa je realizován pouze díky obětavosti celého týmu, ve kterém jsou vedle ornitologů a zaměstnanců Zoo Plzeň, také kolegové ze Zoo Jihlava a další dobrovolníci.

ODCHRNA CHŘÁSTALA POLNÍHO

Conservation of the Corncrake

Oblasti monitoringu
Areas of monitoring

Summary

The Zoological and Botanical Garden in Pilsen has been actively involved in the research and protection of the highly endangered bird *Crex crex* since 2011. These birds, known as Corncrakes, rely on well-preserved meadows with wetlands for breeding. However, due to intensive farming practices, suitable breeding habitats are disappearing across the European Union, including the Czech Republic. To address this issue, the EU and the Czech Republic provide significant funds to support farmers who are willing to farm under conditions that ensure the conservation of this important species.

Monitoring of the Corncrakes is conducted to identify areas for conservation management and land-use planning. This includes nocturnal monitoring, bird banding, and biometric surveys at nesting sites. The data collected is submitted annually to the relevant authorities for further analysis and decision-making. One notable research success in the Pilsen region was the implementation of satellite research on the Corncrakes in collaboration with Bavarian ornithologists.

In 2023, the Pilsen Zoo actively participated in the research of the population dynamics of the Corncrakes in the western Bohemian Forest and the Slavkov Forest Protected Landscape

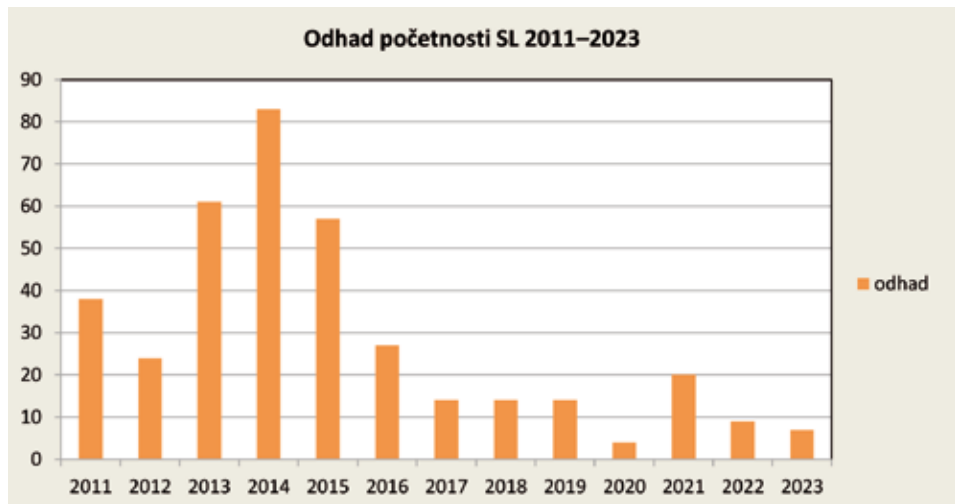
Jedinec chřástala polního (*Crex crex*). VL
Corncrake (*Crex crex*) individual

Area. The monitoring in the Bohemian Forest covered a large area from Skelná Huť to Strážov, with 56 calling males detected and 24 males captured and ringed. The abundance of calling males was higher in 2023 compared to previous years, suggesting a favorable breeding season. In the Slavkov Forest region, monitoring revealed a decline in bird populations due to factors such as intensive grazing, urbanization, and long-term drying of the landscape.

The monitoring efforts play a crucial role in informing conservation authorities and shaping agricultural subsidy policies for the protection of the Corncrakes. The monitoring in Bohemian Forest and Slavkov Forest is made possible by the dedication of various individuals and organizations, including ornithologists, zoo staff from Pilsen and Jihlava, and other volunteers.

Overall, the research and practical protection initiatives carried out by the Zoological and Botanical Garden in Pilsen aim to conserve the highly endangered Corncrakes and their habitats. By monitoring their populations and collaborating with relevant stakeholders, they work towards ensuring the long-term survival of this important bird species in western Bohemia.

Odhad početnosti na sledovaných oblastech Slavkovského lesa
Estimation of abundance in the monitored areas of Slavkov Forest

CHOV A REPATRIACE SÝČKA OBEČNÉHO, 2023

Breeding and Reintroduction of the Little Owl, 2023

Ing. Jiří Vlček

Úvod

Projekt repatriace sýčka obecného v Plzeňském kraji probíhá kontinuálně od roku 2017 a jeho cílem je ověřování možnosti

repatriace sýčka obecného *Athene noctua* v místech jeho přirozeného a původního výskytu. Nositelem projektu je ZO ČSOP Spálené Poříčí, na které leží zásadní část chovatelská i praktická celého projektu. Finančně i personálně projekt podporuje Zoologická a botanická zahrada města Plzně, která se na záchraně sýčka podílí v rámci svých oficiálních projektů ochrany české fauny „in situ.“ Finančně a legislativně podporuje repatriaci Plzeňský kraj a Krajský úřad Plzeňského kraje. Odbornou spoluprací v oblasti monitoringu a telemetrických metod zajišťuje RNDr. Lubomír Peške. Repatriční projekt směřuje také k ochraně divoce žijící populace sýčků na jižním Plzeňsku, která je na hranici přežití při velikosti populace 6–8 párů.

Cíl v roce 2023

Cílem v sezoně 2023 bylo vybudování jedné nové voliéry, usazení nových chovných párů ve vypouštěcích lokalitách, kde došlo k mortalitě, nebo není již delší dobu žádný doklad o jejich přítomnosti. Dalším úkolem bylo označit vysílačkami co nejvíce ptáků a telemetricky je sledovat po vypouštění s prioritou juvenilních ptáků na lokalitách, kde je to možné při souhlasu majitelů objektů. V případě mortality rodičovských ptáků bylo záměrem doplnit páry dalšími vhodnými ptáky dle

pohlaví a věku. Snahou projektu bylo dodržet nastavenou metodiku, která byla modifikována na základě zkušeností z uplynulých let a není v rozporu se záchranným programem pro sýčka obecného v ČR.

Výsledky 2023

Repatriace byla realizována ve vlastních voliérách: Lipnice, Spálené Poříčí, Těnovice, Lučičtě, Černé Krávy (stávající), Struhaře (nová) a ve voliére spolku Ametyst v Prusinech.

Nově instalována voliéra v obci Struhaře (okr. Plzeň-jih) je umístěna v objektu selského dvora u soukromého vlastníka.

Usazeno bylo 6 párů, ke snůšce došlo také u 6 párů (Černé Krávy, Lipnice, Lučičtě, Neznašovy, Struhaře). Jeden pár v Lipnici hnízdil již volně, pár byl vypuštěn v roce 2022 a samice pochází z volně žijící populace z hnízdiště na jižním Plzeňsku. Volně žijící rodičovský pár byl také v hnízdním teritoriu na Černých Kravách v okr. Klatovy, bohužel sami-

Sýček obecný (*Athene noctua*). VL
Little Owl (*Athene noctua*)

ce, která zde hnízdila od roku 2018, nepřežila v prosinci 2022 pád do komína samec z roku 2021, byl předován krahujcem. Proto také na tuto lokalitu byl usazen nový pár. Poslední

lokalitou, kde se zjevně zdržoval rodičovský pták (M) bylo Lučistě, kde byla úspěšně reintrodukována samice. Čtyři rodičovské páry vyvedly celkem 17 mláďat, která samostatně

Výsledky repatriace sýčka obecného

Little Owl reintroduction results

2023	PÁR	SAMCI	SAMICE	PÁR	SAMCI	SAMICE
LOKALITA	umístění	umístění	umístění	vypuštění	vypuštění	vypuštění
okres Plzeň-jih						
Spálené Poříčí	27. 2.	3. 10.		7. 7.	3. 10.	
Struhaře	7. 3.			3. 7.		
Těnovice	23. 2.			7. 7.		
Lipnice						
Lučistě			15. 1.			2. 3.
Prusiny	28. 2.			26. 7.		
okres Klatovy						
Černé Krávy	14. 3.	15. 9.	16. 1.	4. 7.	8. 10.	5. 3.
Neznašovy	28. 2.			16. 6.		

Výsledky repatriace sýčka obecného

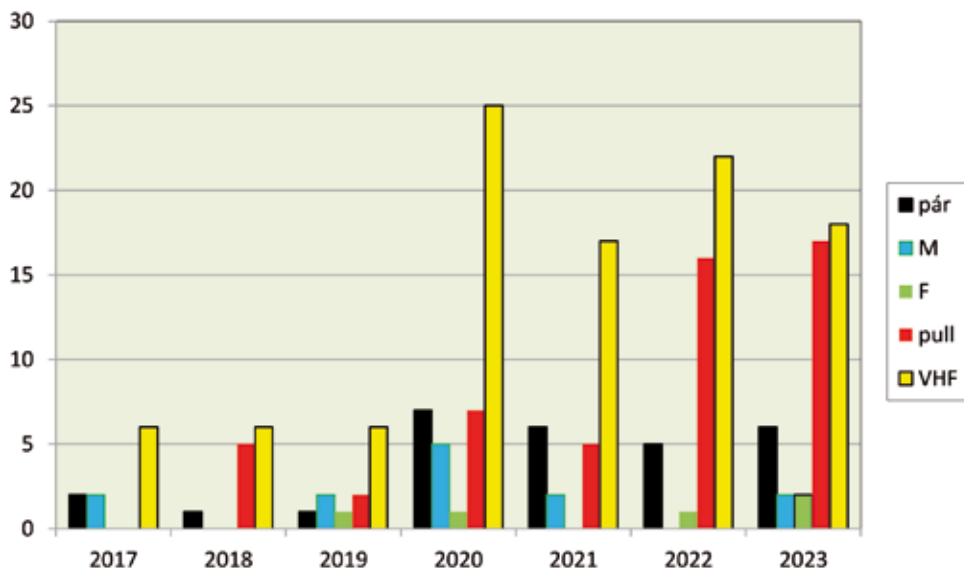
Little Owl reintroduction results

	2022	2023						VHF			
		pár	F	M	vejce	pull	juv	JUV	AD		
Spálené Poříčí		1		1	1	0		0	2		
Struhaře		1			3	3	3	0	0		
Těnovice		1			0	0		0	2		
Neznašovy		1			4	0		0	0		
Lipnice	1P				3	3	3	3	0	vybité	2
Lučistě	1M		1		5	5	5	0	1	vybitá	1
Prusiny		1			0	0		0	0		
Černé Krávy	1P	1	1	1	6	6	6	6	4	vybité	2
Celkem		6	2	2	22	17	17	9	9		

CHOV A REPATRIACE SÝČKA OBECNÉHO, 2023

Breeding and Reintroduction of the Little Owl, 2023

Porovnání výsledků s předchozími roky
Comparison of results with previous years

postupně vylétla. Vypuštěno bylo 16 rodičovských ptáků, telemetricky bylo označeno 18 ptáků (9 adult., 9 juv.). Systematický detailní telemetrický monitoring prováděli ve spolupráci s ČSOP Spálené Poříčí opět studenti ČZU Praha.

Zároveň s přípravou párů pro repatriaci v Plzeňském kraji, bylo předáno 5 párů sýčků k vypuštění kolegům v centrále LBV v Nösswartlingu v Bavorsku, kde probíhá repatriace stejnou metodikou na 3 lokalitách.

Zhodnocení 2023

V roce 2023 bylo vyvedeno v celkovém počtu 17 mláďat, což je sice o 1 více než v roce 2022, došlo však k nižší hnízdní úspěšnosti, protože celkem hnízdilo, či se pokoušelo

o hnízdění 8 párů v 7 voliérách a 1 pár v budce mimo uzavřený prostor. Příčinou byla u 2 párů neoplozená snůška, 2 páry nehnízdlily vůbec. Pozitivně lze vyhodnotit úspěšné přisazení chybějící samice během sezony ve Struhařích a zejména opětovné hnízdění páru v Lipnici, mimo voliéru v budce umístěné na stodole. Po otevření voliér a vylétnutí rodičovských párů a mláďat byl opět prováděn intenzivní monitoring studenty ČZU Praha pod vedením Ing. Tomáše Bušiny Ph.D. po dobu 2 měsíců na lokalitách Spálené Poříčí, Lipnice a Těnovice. Výsledky jsou nyní samostatně vyhodnocovány. Současně byl prováděn nepravidelný monitoring aktivity sýčků s vysílačkami pracovníky ČSOP Spálené Poříčí (Petr Jandík), na kterých leží kompletní zajištění

péče o chov a zázemí repatriace. Ve voliérách v Lipnici a na Černých Kravách byly instalovány wifi kamery, další lokality jsou monitorovány přes zasílané MMS z fotopastí. Na základě získávaných dat o disperzi a přežívání je jasné, že přežívání samostatně vyvedených juvenilních ptáků je vyšší než dospělců narozených v zajetí, rychlejší je jejich adaptace na okolní prostředí a orientace. Velmi obtížné lze zatím zhodnotit přežívání mláďat po disperzi mimo hnízdiště, či jejich strategii při hledání nového partnera a teritoria. Je předpoklad, že část ptáků může úspěšně komunikovat s dalšími vypuštěnými ptáky, což se potvrdilo v několika případech, kdy byli jednotliví ptáci v průběhu hnízdního období lokalizováni v hnízdních teritoriích jiných sýčků. Zatím není možné vyhodnotit, zda již vzniká v krajině základ nové mikropopulace, či je snaha o propojení hnízdních lokalit pouhým přáním.

Cíle 2023

V lednu 2024 byl schválen česko – bavorský projekt, Interreg Cíl 3 na ochranu sýčka obecného v Plzeňském kraji a Horním Falcku v Bavorsku, který má 3 projektové záměry (repatriace, výzkum, podpora divoké populace). Prvním záměrem je rozšíření repatričního projektu v Plzeňském kraji o další venkovní vypouštěcí a zároveň aklimatizační voliéry ve vybraných vhodných lokalitách i optimalizace chovu rodičovských ptáků. Součástí celého projektu je vyšší důraz na osvětu a edukaci v lokalitách s výskytem sýčků, či lokalitách, kde je možné podpořit biotopy pro výskyt sýčků. S tím souvisí i plánovaný dokument o významu projektu a biologii sýčka

obecného. Druhým záměrem je podpora divoké populace na jižním Plzeňsku, kde je velmi důležitý úkol cíleným managementem zlepšit hnízdní i potravní nabídku pro sýčky. Zároveň s tím plánovaná vhodná adopce mláďat, či samic do divoké populace a cílené příkrmování. Aktivní management v lokalitách divoké populace i repatriace bude probíhat ve spolupráci s majiteli objektů a zemědělci. Poslední aktivitou bude rozšíření výzkumných aktivit mimo krátkovlnnou telemetrii VHF o další telemetrické metody, výzkum potravní nabídky, antipredačního chování a další aktivity.

Součástí projektu je příprava 5 chovných párů do voliér v Bavorsku (Nöswartling, Lixenried, Fichten) a těsná spolupráce partnerů na všech společných aktivitách.

Použitá metodika repatriace

- Vhodný genetický původ (západní haplotyp, nepřibuznost rodičů).
- Cílený odchov rodičů – minimální imprinting, vhodná struktura potravy, skladba párů.

Instalace elektrického ohrazení. PJ
Installation of an electric fence

- Rodičovské páry sestaveny z chovů Petra Jandíka, Zoo Plzeň, Zoo Hluboká, příp. dalších zoo.
- Chovné páry jsou sestavovány v záchranné stanici Spálené Poříčí.
- Krmení je prováděno zásadně přirozenou potravou – živé myši laboratorní s maxim. podílem šedé formy.
- Usazování párů do vypouštěcích voliér cca v polovině února.
- Interiér voliér – 2 budky (anglický typ), zajištěné prostorné krmiště pro živé myši, dostatek odsedávek k lovu a proletu ptáků.
- Otevření voliér 25–30 den od narození mláďat.
- Instalace vysílaček VHF – všichni juvenilní ptáci, většina rodičů – cca 7 dní před vypuštěním.
- Po vypuštění je prováděno příkrmování ve voliérách, telemetrie týmem a studenty ČZU.
- Celosezonní telemetrie je prováděna 2–3× týdně.
- Po vypuštění realizace systematické telemetrie na 3 lokalitách (dle hnízdění) v intervalu 2 hodiny po celou noc po dobu 2 měsíců.
- Souběžný monitoring ptáků v hnízdním teritoriu fotopastí s MMS.
- Celoroční analýza nalezených vývržků repatriované i divoké populace.
- Soulad se z. 114/1992 Sb., označení ornitologickými, příp. barevnými kroužky.
- Žádoucí opakované odchyty – výměna vysílaček (životnost baterií – 7 měsíců).

Odchovaná mláďata sýčka, vypouštěcí místo Struhaře. PJ
Little Owl chicks, Struhaře release site

Summary

*The final report of Breeding and Reintroduction of the Little Owl in the Pilsen Region in 2023 provides a comprehensive overview of the progress and results of the project, which has been ongoing since 2017. The aim of this project is to return the Little Owl (*Athene noctua*) to its original territory in the Pilsen Region, while monitoring and protecting the wild populations of this species.*

The project is implemented with the participation of various organizations, with the main role being taken on by the ZO ČSOP Spálené Poříčí, and is financially and personally supported by the Zoo and BG of Pilsen. Expert cooperation in the field of monitoring and telemetric methods is provided by RNDr. Lubomír Peške.

In 2023, specific objectives have been set, including the construction of a new aviary, the establishment of new breeding pairs at sites with a history of mortality, tagging as many birds as possible with transmitters and telemetric monitoring, especially of juveniles. It was also planned to fill in the missing pairs after the death of the parent birds and to follow the set methodology of the project.

The results of the reintroduction in 2023 included the installation of a new aviary in the village Struhaře, the settlement of 6 pairs and the successful laying of 6 pairs. A total of 17 chicks were raised, with 16 parent birds released. The reintroduction was carried out in their own aviaries and in cooperation with other local organizations.

The 2023 results showed a slightly lower breeding success rate compared to the previous year, but the total number of chicks raised increased by one. Reasons for nest failure in several pairs were identified, namely unfertilised clutch and failure to continue breeding in some pairs. The re-breeding of the missing female and the re-breeding outside the aviary in Lipnice were positively evaluated.

The final report also outlines future plans and objectives for the project. In January 2024, the Czech-Bavarian Interreg Objective 3 project for the conservation of the Little Owl in the Pilsen Region and Upper Palatinate in Bavaria was approved. This new project includes the extension of the reintroduction project, research, and support for the wild population of the Little Owl. The aim is also to improve the breeding and food supply for Little Owl in the southern Pilsen Region and to promote the survival of the young. Further research activities and cooperation with Bavarian partners are also planned.

Overall, the final report can be interpreted as positive, with an emphasis on maintaining and strengthening the population of the little owl in the Pilsen region. The project aims are not only about reintroduction, but also the future sustainability and cooperation with other regions for the conservation of this endangered species.

ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉ DRUHY ROSTLIN, 2023

Especially protected plant species, 2023

Mgr. Johana Hanzlíčková

V zásobních pařeništích pokračovaly aktivity na záchranném programu pro koniklec otevřený (*Pulsatilla patens*). V kultuře byly napěstovány rostliny původem z lokality u Lišnice pro jejich repatriaci zpět do přírody. Výsadba proběhla ve spolupráci s AOPK na vytipovaná území, kde se za odpovídajícího biotopového managementu podaří snad druh udržet pro další generace. V rámci regionálního akčního plánu pro včelník rakouský (*Dracocephalum austriacum*) kultivujeme jedince původem z CHKO Český kras. U těchto rostlin probíhá každoročně sběr semen, která slouží k výsevům pro posílení původní populace na lokalitě Koda.

*Activities continued in the hotbeds on the rescue program for Eastern Pasqueflower (*Pulsatilla patens*). Plants native to the site near Lišnice were grown ex-situ for their eventual reintroduction back into the wild. The planting was carried out in cooperation with Nature Conservation Agency of the Czech Republic in selected areas where, with appropriate habitat management, the species can hopefully be maintained for future generations. As part of the regional action plan for the *Dracocephalum austriacum*, we are cultivating individuals native to the CHKO Český kras (Bohemian Karst Protected Landscape Area). Seeds are collected annually for sowing to strengthen the native population at Koda.*

Výsadba konikleců otevřených zpět do přírody. RM
Planting Eastern Pasqueflower back to nature

ZACHRAŇ KARASE! Save the Crucian Carp!

RNDr. Marek Šmejkal, Ph.D.

V projektu „Zachraň karase!“ pokračovalo mapování tipů z občanské vědy obdržených přes webové stránky www.zachrankarase.cz. Projektový tým pokračoval v mapování v Plzeňském, Karlovarském, Středočeském, Jihočeském a Ústeckém kraji, a zároveň zakládal lokální chovy z geneticky ověřených populací. Zúčastnili jsme se veletrhu For Fishing 2023, kde jsme prezentovali projekt Zachraň karase! a prezentaci na téma „Otočení populačního trendu kriticky ohroženého druhu“. Součástí byl i poznávací kvíz jednotlivých druhů karasů, za který byly rozdávány ceny. Toto je zásadní vzhledem ke stále časté záměně mezi původním a kriticky ohroženým karasem obecným a invazním karasem stříbřitým. V září byla spuštěna nová verze

webových stránek, která rozšiřuje informace poskytované veřejnosti, popularizuje vědu zaměřenou na tuto problematiku a obsahuje rozsáhlejší poznávací kvíz umožňující se zlepšit v rozpoznávání původního od invazního druhu karase.

The “Save the Crucian Carp!” project continued to map citizen science tips received through the www.zachrankarase.cz website. The project team continued mapping in the Pilsen, Karlovy Vary, Central Bohemian, South Bohemian and Ústí nad Labem regions, while establishing local breeding sites from genetically verified populations. We participated in the For Fishing 2023

Jedinec karase obecného (*Carassius carassius*). MŠ
*An individual Crucian Carp (*Carassius carassius*)*

ZACHRAŇ KARASE! Save the Crucian Carp!

Vypouštění karasů obecných do tůňky v areálu zoo. KM
Release of Crucian Carps into the pond at the zoo

trade fair, where we presented the project “Save the Crucian Carp!” and a presentation on “Reversing the population trend of a critically endangered species”. It also included a quiz on different species of carp, for which prizes were given out. This is essential given the increasingly common confusion between the native and critically endangered Crucian Carp and the invasive Prussian Carp. In September, a new version of the website was launched, which expands the information provided to the public, popularises the science behind the issue and includes a more extensive knowledge quiz to enable people to improve their ability to identify native carps from the invasive Prussian Carp.

Mapování druhů v Plzeňském kraji. MŠ
Mapping of species in the Pilsen Region

Populace užovky stromové v Poohří je naší jedinou izolovanou populací, čímž nabývá mimořádného významu. Tato populace je kriticky ohrožená a nadmíru zranitelná. Během posledních dekád zde byl zaznamenán výrazný úbytek počtu jedinců i zmenšení areálu vlivem mnoha ohrožujících faktorů. Zdejší populace je vůbec nejsevernějším výskytem v rámci areálu druhu a v důsledku ne zcela optimálních klimatických podmínek je nezvykle silně vázána na člověka a jeho hospodaření v krajině. Systematický výzkum této populace prokázal, že více než 95 % populace je vázáno na lidmi vytvořené prvky v krajině – nalezneme ji nejen v kamenných zídkách, zahradách a kompostech, ale dokonce i v interiérech chat, domů, garáží a různých jiných staveb. Díky těmto skutečnostem má zcela zásadní význam nejen péče o biotop, monitoring druhu a další výzkum, ale také trvalá a intenzivní osvěta mezi místním obyvatelstvem i náhodnými návštěvníky území.

Všem výše uvedeným aktivitám se dlouhodobě věnuje spolek Zamenis. Ten vznikl v roce

Páření užovek stromových. RM
Mating of Aesculapian Snakes

2006 a do dnešní doby má více než 30 členů napříč různými profesemi a z různých koutů České republiky. Díky podpoře Zoo a BZ Plzeň a nadšení našich členů jsme v roce 2023 byli schopni zbudovat 2 zcela nová lůžiska a zajistit péči o 18 již stávajících, vytvořených v předchozích letech. Tato lůžiska jsou užovkami využívána jako vhodný úkryt či k tolik žádoucí reprodukci. Celkový počet nakladených vajec (do všech námi obhospodařovaných lůžisk) činil v minulé sezóně neuvěřitelných 393 a navíc byla zjištěna velmi vysoká úspěšnost lůžnutí. Je evidentní, že zdaleka ne všechna mláďata se dožijí pohlavní dospělosti. V Poohří je čeká mnoho úskalí v podobě nepředvídatelných přírodních podmínek (např. tuhá a dlouhá zima) i nástrah lidské společnosti (doprava, nepůvodní predátoři). Nicméně se jedná o velmi pozitivní výsledek, který musí zahrát u srdce každého, komu osud užovky stromové není lhostejný.

Lůžisko. RM
Hatchery

The population of the Aesculapian Snake in the Poohří is our only isolated population, which makes it extremely important. This

Snúšky vajíček. RM
Clutches of eggs

population is critically endangered and extremely vulnerable. Over the last decades, there has been a significant decline in the number of individuals and their range contracted due to many unfavorable factors. The local population is the most northerly occurrence within the species' range and, due to less than optimal climatic conditions, is unusually strongly linked to humans and their management of the landscape. Systematic research on this population has shown that more than 95% of the population is tied to man-made features in the landscape – it can be found not only in stone walls, gardens and compost heaps, but even in the interiors of cottages, houses, garages and various other structures. These facts make not only habitat management, monitoring of the species and further research, but also continuous and intensive education among the local population and casual visitors to the area quite crucial.

All of the above activities have long been carried out by the Zamenis association. It was founded in 2006 and to date has more than 30 members from different professions

and from different parts of the Czech Republic. Thanks to the support of the Pilsen Zoo and BG and the enthusiasm of our members, in 2023, we were able to build 2 completely new hatcheries and take care of 18 existing hatcheries created in previous years. These hatcheries are used by the snakes as a suitable shelter or for the much desired reproduction. The total number of eggs laid (in all hatcheries managed by us) last season was an incredible 393, and in addition a very high hatching success rate was observed. It is evident that not all hatchlings will reach sexual maturity. In the Poohří region, they face many pitfalls in the form of unpredictable natural conditions (e.g. hard and long winter) and the pitfalls of human society (transport, non-native predators). Nevertheless, this is a very positive result that must warm the heart of everyone who cares about the fate of the Aesculapean Snake.

Užovka stromová. RM
Aesculapian Snake

Rok 2023 v Balikpapanském zálivu proběhl ve znamení přípravy na velkou změnu – v těsném sousedství zálivu totiž

začíná vyrůstat nové hlavní město Indonésie, nazvané Nusantara. Dle státní propagandy půjde o „smart, green and sustainable forest city“, jediné svého druhu na světě. Takového cíle bude ale těžké dosáhnout pro zemi, která doposud neúspěšně bojuje s ekonomickou nestabilitou a všudypřítomnou korupcí. Není divu, že hned první etapa budování nového města přinesla závažné problémy a velké škody na přírodním prostředí zálivu. Jde o výstavbu dálnice, která město Nusantara propojuje s městem Balikpapan. Uspěchaná a nepromyšlená výstavba dálnice vedla ke zničení všech pralesních koridorů, které spojují Balikpapanský záliv s rezervací primárního deštného lesa Sungai Wain. Našemu týmu se podařilo devastující dopady tohoto projektu zdokumentovat a předat zodpovědným úřadům i médiím. Video s orangutanem, procházejícím rozestavěnou silnicí, se stalo virálním. Výsledkem je příslib vlády vybudovat 5 koridorů, které jsou nyní zanášeny do vznikajícího nového územního planu. Protože však přirozené koridory byly mezitím zcela zničeny, bude je nutné uměle obnovit. Výsledek může být velmi nejistý. Snažíme se proto prosadit rozvážné plánování nové výstavby spíše než nejistou nápravu vzniklých škod. Příkladem toho, že to je možné, je přehrada na řece Semoi, jejíž výstavba probíhá již druhým rokem bez jakéhokoli pozorovatelného nega-

tivního dopadu na ekosystém zálivu. K její výstavbě totiž bylo zvoleno území, které bylo již před mnoha lety odlesněno a neúspěšně přeměněno na farmy a plantáže, nyní ponejvíce opuštěné a zarostlé trávou. Soustředění nové výstavby na podobná místa by bylo nejlepší cestou, jak předejít problémům, které dnes vidíme v případě dálnice. A nejen to, rozlehlé plochy opuštěných a degradujících plantáží palmy olejné a hnědouhelných dolů na území nově vznikajícího města představují i velkou příležitost pro nápravu minulých škod. Celkem 65 % území města má totiž představovat les, a tak se nabízí možnost prosadit obnovu přírodě blízkého lesa i v místech stávajících plantáží a dolů.

Abychom minimalizovali negativní dopady budoucí výstavby a zároveň co nejvíce využili všech nových příležitostí, které se už v budoucnu nemusí opakovat, je třeba co nejdetailněji zdokumentovat stávající stav ekosystému. V lednu 2024 jsme proto v časopise Environmental Monitoring and Assessment

Průmyslová zóna Somber na kraji města Balikpapan (postavena v habitatu kahau nosatých). VL
Somber industrial zone on the edge of Balikpapan (built in the habitat of the Proboscis Monkey)

publikovali výsledky detailního průzkumu populace kahau nosatých v celém zálivu. Výsledky výzkumu, který trval více než 2 roky, budou sloužit jako základ plánovité ochrany tohoto druhu na území města Nusantara i v jeho okolí. Za stejným účelem nyní v zálivu probíhá i průzkum stavu populace delfínů orcel tuponosých a dalších mořských savců.

Výstavba nového hlavního města však není jediným problémem ochrany Balikpapanského zálivu. Jiným velkým nebezpečím je výstavba nové průmyslové zóny Kariyangau podél jihovýchodního pobřeží zálivu. Několik z továren, které zde vznikají, zpracovávají palmový olej. Na tři z nich jsme podali stížnost u Kulatého stolu pro udržitelný palmový olej (RSPO). Po detailním vyšetřování, které trvalo několik let nakonec RSPO odsouhlasil pokračující výstavbu všech továren. To bylo sice velké zklamání, ale na druhé straně jsou nyní všechny továrny pod bedlivým dohledem, musí dodržovat nej přísnější pravidla a v jejich koncesích již není povoleno další odlesňování. K dodržování pravidel jsou však tyto společnosti nucené jen díky pravidelnému monitoringu, který

již nyní probíhá patnáctým tokem, každý měsíc, na pevnině i na moři.

The year 2023 in Balikpapan Bay was marked by preparations for a big change – a new capital of Indonesia, called Nusantara, is starting to grow in the immediate vicinity of the bay. According to state propaganda, it will be a "smart, green and sustainable forest city", the only one of its kind in the world. But such a goal will be hard to achieve for a country that has so far struggled with economic instability and pervasive corruption. Not surprisingly, the very first stage of building the new city has brought serious problems and great damage to the natural environment of the bay like with the construction of the highway linking Nusantara to Balikpapan. The hasty and ill-considered construction of the highway has led to the destruction of all the rainforest corridors that connect Balikpapan Bay with the Sungai Wain Primary Rainforest Reserve. Our team managed to document the devastating impacts of this project and communicate them to the responsible authorities and the media. A video of an orangutan crossing a road under construction went viral. As a result, the government has promised to build 5 corridors, which are now being included in the emerging new master plan. However, as the natural corridors have since been completely destroyed, they will have to be artificially recreated. The outcome may be very uncertain. We are therefore trying to push for conscientious planning of new develop-

Lezec Boddartův (*Boleophthalmus boddarti*). VL Boddart's Goggle-eyed Goby (*Boleophthalmus boddarti*)

Kahau nosatý. VL
Proboscis Monkey

ment rather than uncertain repair of the damage caused. An example of how this is possible is the Semoi River dam, which is now in its second year of construction without any observable negative impact on the bay ecosystem. In fact, the area that was chosen for its construction was an area that was deforested many years ago and unsuccessfully converted into farms and plantations, now mostly abandoned and overgrown with grass. Concentrating new development on similar sites would be the best way to avoid the problems we see today with the highway. Not only that, but the vast tracts of abandoned and degrading oil palm plantations and brown coal mines within the emerging city also present a great opportunity to repair past damage. With a total of 65% of the city's territory being forest, there is an opportunity to promote the restoration of natural forests even in the areas of existing plantations and mines.

In order to minimize the negative impacts of future development while making the most of any new opportunities that may not be repeated in the future, the existing state of the ecosystem needs to be documented in as much detail as possible. Therefore, in January 2024, we published the results of a detailed survey of the Proboscis monkey population throughout the Bay in the journal Environmental Monitoring and Assessment. The results of the survey, which took over 2 years to complete, will serve as the basis for planned conservation of this species in and around Nusantara. For the same purpose, a population status survey of Irrawaddy dolphins and other marine mammals is now underway in the bay.

However, the construction of the new capital is not the only conservation issue in Balikpapan Bay. Another major danger is the construction of the new Kariyangau industrial zone along the south-eastern coast of the bay. Several of the factories being built there process palm oil. We lodged complaints about three of them with the Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO). After a detailed investigation that took several years, the RSPO finally approved the continued construction of all the factories. This was a big disappointment, but on the other hand all factories are now under close supervision, have to follow the strictest rules and no further deforestation is allowed in their concessions. However, these companies are only forced to comply with the rules by regular monitoring, which is already taking place on a monthly basis, on land and at sea.

TALARAK, FILIPÍNY

Talarak, the Philippines

Matthew Ward

Záchranné centrum Talarak má za sebou rok 2023 plný úspěchů i smutku, včetně rozšiřování a rozvoje projektů, ale také smutné ztráty zvířat

v důsledku smrtelné nemoci. Mnoho našich projektů v centru ve městě Bacolod pokračovalo v roce 2023 pozitivně. Včetně úspěšného chovu každého z „velkých 5“ druhů, zoborožce žlutobradého, zoborožce rýhozobého, holuba negroského, prasete visajanského a sambara skvrnitého. Naše aktivity v chovatelském centru Negros Forest Park se také zlepšily v oblasti zapojení veřejnosti a vzdělávání. Vymysleli jsme nové hry, navrhli jsme

nové plakáty a zrekonstruovali jsme naše vzdělávací centrum, takže je zde více pasivních vzdělávacích aktivit, které se hodí k našim speciálním akcím a návštěvám škol. V polovině roku bohužel nastal velký problém, protože ostrov Negros zasáhl virus afrického moru prasat. Tento virus se šířil z přístavů na severu a jihu ostrova, až bohužel zasáhl město Kabankalan a naše vlastní prasata visajanská v tamním chovném centru. Celé naše stádo 16 prasat bohužel přišlo o život, protože virus je všechny během 14 dnů zahubil. Kvůli této velké ztrátě jsme provedli velké změny v naší infrastruktuře v Negros Forest Park a také jsme zavedli přísný postup biologické bezpečnosti na všech našich pracovištích. Doufáme, že tyto změny

Prase visajanské. MW
Visayan Warty Pig

Vzdělávací aktivity v záchranném centru. MW
Educational activities in the rescue centre

u našich zbývajících prasat v zajetí nám umožní udržet chovnou populaci a pokračovat v obnově divoké populace.

The Talarak Foundation has had a year of great successes and sadness in 2023, including projects expanding and developing but also the sad loss of animals from a deadly disease. Many of our projects at the captive breeding center in Bacolod City have continued with positivity in 2023. Including the successful breeding of each of the “big 5” species, the Rufous Headed Hornbill, the Visayan Hornbill, the Negros Bleeding Heart Dove, the Visayan Warty Pig, and the Visayan Spotted Deer. Our activities in the Negros Forest Park breeding center have also improved around our public engagement and education. We have invented new games, designed new posters, and we have renovated

our education center so that there are more passive educational opportunities and species enclosures to go with our special events and school visits. Sadly, there was a major problem in the middle of the year as the pig virus African Swine Fever hit the island of Negros. This virus spread from ports in the north and south of the island, until it unfortunately hit the city of Kabankalan and our own warty pigs in the breeding center there. Our entire herd of 16 warty pigs were sadly lost, as the virus killed all of them within 14 days. Because of this major loss, we have made great changes to our infrastructure at the Negros Forest Park and also implemented a strict biosecurity procedure for all our sites. We hope that these changes to our remaining captive pigs will enable us to keep the breeding population and continue to restore the wild populations.

ANTELOPE CONSERVATION, AFRIKA

Antelope Conservation, Africa

Kolektiv autorů Antelope Conservation, z. s.

Rok 2023 byl pro spolek průlomový, zejména s ohledem na změnu názvu spolu z Derbyanus Conservation

na Antelope Conservation. Tato změna odráží nedávné rozšíření působení spolku v dalších oblastech savany západní a střední Afriky. S novým názvem plánujeme rozšířit naši podporu antilopám v tomto nejednoduchém regionu a také pomoci budovat mosty mezi ochranou antilop v přírodních podmínkách a v lidské péči. Rozhodně ale neopouštíme antilopy Derbyho. Naše aktivity v Senegalu pokračovaly v průběhu celého roku 2023 a pokračovat budou i nadále. V polovině února odjely 2 studentky Fakulty tropického zemědělství ČZU v Praze a zároveň dobrovolnice spolku do Senegalu za účelem identifikací nově narozených mláďat v rezervacích Bandia a Fathala. Na identifikacích se hojně podíleli i zaškolení strážci a krmiči rezervací. Celkem se v sezóně 2022/23 narodilo v rezervacích 21 mláďat. Zoo Plzeň podpořila projekt na záchranu antilopy Derbyho ze své veřejné sbírky hned ve dvou oblastech – část daru pokryla náklady na krmení antilop Derbyho v rezervaci Bandia v období sucha, druhá část byla využita ke sledování a monitoringu volně žijící populace antilopy Derbyho v národním parku Niokolo Koba ve spolupráci s organizací Panthera Senegal. Antelope Conservation se podílí také na analýzách záznamů z fotopastí a individuální identifikaci antilop Derbyho v tomto národním parku. První výsledky jsou již na světě, v národním parku Niokolo Koba žije kolem 250 antilop z nichž 40 % tvoří mláďata, což je dokladem

Studentka ČZU při odebrání vzorků. ANT
A ČZU student taking samples

zdravého vývoje. V létě jsme nevynechali návštěvy zoologických zahrad a uspořádali v nich několik Dnů s antilopou zaměřených na osvětu a prodej suvenýrů spolku. Den s antilopou v Zoo Plzeň jsme si moc užili. Děkujeme Zoo Plzeň za dlouhodobou podporu antilop!

The year 2023 was a breakthrough for the NGO, especially regarding the change of its name from Derbyanus Conservation to Antelope Conservation. This change reflects the recent expansion of the NGO's work in other savannah areas of West and Central Africa. With the new name, we plan to expand our support for antelopes in this challenging region, as well as help build bridges between antelope conservation in their natural habitat and in captivity. But we are certainly not abandoning the Giant Eland. Our activities in Senegal have gone on throughout 2023 and will continue. In mid-February, 2 students from the Faculty of Tropical AgriSciences, Czech University of Life Sciences Prague and

volunteers of the NGO went to Senegal to identify newly born calves in the Bandia and Fathala reserves. Trained rangers and feeders of the reserves participated in the identifications as well. A total of 21 calves were born in the reserves in the 2022/23 season. The Pilsen Zoo supported the Giant Eland conservation project from its public collection in two areas – part of the donation covered the cost of feeding the Giant Elands in the Bandia Reserve during the dry season, the other part was used to track and monitor the wild population of this species in the Niokolo Koba National Park in cooperation with the NGO

Panthera Senegal. Antelope Conservation is also involved in the analysis of camera trap records and individual identifications of the Giant Elands in this national park. The first results are available, with around 250 elands living in the Niokolo Koba National Park, 40% of which are juveniles, which is evidence of healthy development. During the summer, we did not forget about visiting zoos and we organized several Antelope Days aimed at raising awareness and selling souvenirs of the NGO. We really enjoyed the Antelope Day at the Pilsen Zoo. We would like to thank the Pilsen Zoo for their long-term support of antelopes!

Samice antilopy Derbyho s mládětem. ANT
Female Giant Eland with a calf

TANDUK SATU, JÁVA

Tanduk Satu, Java

Ing. Ondřej Trávníček

Do Indonésie jsme se tentokrát vypravili ke konci roku v termínu 8. 12.–30. 12. 2023, uprostřed období dešťů. S univerzitou ve městě Malang-

-Islam Negeri Maulana Malik Ibrahim, jsme plánovali celou expedici pečlivě předem, aby nedošlo ke zbytečným prodlevám, které by vedly ke ztrátě času v terénu. Připravili jsme plán cesty na každý den tak, aby byly obě strany spokojené a využití času bylo maximální. Původní plán: 9. 12. přilet do Malangu, 10. 12. monitoring herpetofauny v okolí města Malang, 11. 12. přednášky pro studenty na univerzitě a ukázka odchytu jedovatých hadů, 12. 12.–19. 12. přesun na Západní Jávu – pokus o znovuobjevení rohoještěra (*Harpesaurus tricinctus*), 20. 12.–29. 12. ostrovy Timor, Rote a Sawu, 30. 12. zpět do města Malang a poté návrat do ČR.

Začátek cesty probíhal dle stanoveného plánu. Po příletu jsme se setkali se zaměstnanci univerzity a společně jsme se studenty prozkoumávali přírodu v okolí města Malang. Následující den jsme strávili na univerzitě a přednesli připravené přednášky. Dne 12. 12. jsme se vydali vlakem na Západní Jávu, zkusit znovuobjevit bájněho rohoještěra.

První den na námi pečlivě předem vybrané lokalitě, kterou jsme zvolili dle nadmořské výšky, přístupnosti terénu primárního pralesa a úvahy malého stupně prozkoumání, se setkáváme s místním domorodým obyvatel. Neváháme a ptáme se, jestli nezná ještětku s atypickým vystupujícím růžkem.

Jediný známý ještěř s touto anomálií, který se zde vyskytoval, či stále vyskytuje, je právě námi hledaný druh. Muž z pralesa začal vyprávět: „Dříve jsem se zabýval pozorováním ptáků v této oblasti a zhruba před patnácti lety jsem na jednom místě spatřil 4–5 „divných ještěrek“, kterým z konce hlavy vystupoval růžek.“ Víme, jak to bývá a občas vám místní obyvatel kývne na vše, jen aby vás potěšil. Celí nadšení proto klademe smršť dalších dotazů: „Jak je možné při spoustě druhů zvířat, která tu žijí, že si pamatujete „nějakou ještětku“, kterou jste spatřil před tak dlouhou dobou?“ Domorodec odpovídá: „Přírodu mám rád a oblast, ve které od narození žiju, mám velice dobře prozkoumanou. Tyto ještěry si pamatuji, protože jsem je viděl jen na jednom místě a žádný jiný druh se jim nepodobá. Viděl jsem zde spousty jiných agam a gekonů, ale žádný z nich růžek neměl.“ Ptali jsme se snad úplně na vše, jak

Biotop ve kterém byl údajně spatřen rohoještěř (*Harpesaurus tricinctus*), Západní Jáva. OT
*Habitat in which the Java Nose-horned Lizard (*Harpesaurus tricinctus*) was reportedly seen, West Java*

Megophrys montana dospělá samice, Západní Jáva. OT
Asian Spadefoot Toad (*Megophrys montana*) adult
female, West Java

byli jedinci velcí, jestli byli na stromě či na zemi, v jaké denní době je spatřil, jak velký byl růžek a spousty dalších otázek. Domorodec trpělivě odpovídal na námi kladené dotazy. Vše, co nám řekl, přesně sedělo na námi hledaný druh. Nakonec jsem si řekl, jestli to není jen náhoda a pána jsem si vyzkoušel. Došli jsme na signál a v telefonu ukazují fotku druhu *Harpesaurus modiglianii* (rohoješter, který byl znovuobjeven v roce 2018 na Sumatře po 129 letech) a ptám se: „Je to on?“ Domorodec odpověděl: „Ne, ti, které jsem zde viděl já, nebyli zelení, ale proužkovaní, měli menší růžek a menší hřebínek na hřbetě těla. V tu chvíli mě naprosto přesvědčil, že zde námi hledané agamky opravdu viděl. Domorodec ani nevěděl, jakou nám v tu chvíli udělal radost. Plní nadšení jsme se s ním ihned domluvili, jestli by nás na to místo vzal a nepomohl nám je najít, souhlasil. Další den jsme se všichni opět sešli a s velikým očekáváním vyrazili do hor za

vesničku, ve které jsme měli sraz. Po urputném výstupu jsme po dvou hodinách dorazili na místo údajného výskytu. Lokalita vypadala krásně, našli jsme zde však pouze stromové agamy *Gonocephalus chamaeleontinus*, o kterých nám pán také říkal.

V odpoledních hodinách jsme se vydali zpět do vesnice s tím, že se na lokalitu vrátíme opět večer a následně druhý den ráno. Při nočním lovu jsme našli znovu pouze spící agamy *Gonocephalus chamaeleontinus*. Následující den jsme vstávali v 6 hodin ráno, abychom byli na lokalitě při východu slunce a měli tak dostatek času pokračovat v prohledávání biotopu. Bohužel se zaměstnanci univerzity začaly značné komplikace a naše cesty se zde rozdělily. My jsme pokračovali dále v cestě na ostrovy Timor, Rote a Sawu. Profesor se studentem se vrátili do města Malang. Při rozloučení nám profesor říkal, že se ozve, kdy se k nám opět připojí. Do konce cesty už se neozval, a tím naše veškerá spolupráce definitivně skončila.

Pokračovali jsme na ostrov Sawu, kde jsme opět pozorovali záhadné varany. Dokumentovali jsme biotop, zaznamenávali teplotu těla, teplotu prostředí, délku těla, váhu a čas nálezu. Z minulého roku nám vyšel článek: Observations on an enigmatic dwarf monitor lizard (*Varanus* cf. *timorensis*) from Savu Island, Indonesia, který je dostupný ke stažení na internetovém portálu www.researchgate.net.

Doufáme, že se v budoucnu spojíme s někým serióznějším a rozdělanou práci, která již stála mnoho úsilí, zde dokončíme.

Summary

We went to Indonesia at the end of the 2023, during the rainy season from 8-30 December. Together with the University of Malang-Islam Negeri Maulana Malik Ibrahim, we prepared a detailed expedition plan to minimize delays and use the time efficiently. The original plan included arrival in Malang on 9 December, herpetofauna monitoring on 10 December, lectures at the university and a snake trapping demonstration on 11 December, transfer to West Java from 12 December to 19 December, then to Timor, Rote and Sawu islands from 20 December to 29 December, and return to Malang on 30 December. On 12 December we moved by train to West Java to rediscover the Nose-horned Lizard. On our first day at the selected site, we met with

Rhacophorus reinwardtii – jedinec nalezený při monitorování oblasti okolí města Malang. OT *Reinwardt's Tree Frog (Rhacophorus reinwardtii)* – individual found during monitoring conducted at the area around Malang

Varanus cf. *timorensis*, pozorovaný na ostrově Sawu. OT

Varanus cf. *timorensis*, observed on the island Sawu

an indigenous person who provided us with valuable information about the species we were looking for. Despite our initial skepticism, we were convinced of the truth of his words after he answered our detailed questions. With his help, we tried to locate Nose-horned Lizards, but only found other species. The following day we returned to the site and conducted a night hunt, but without success. We then separated from the university staff who returned to Malang while we continued to the islands of Timor, Rote and Sawu. Despite the professor's promise, he did not return to us, so we continued the expedition alone. On Sawu, we documented the ravens and recorded valuable data that we will use to complete our studies. We hope to find serious collaborators in the future to complete our efforts.

DIVERZITA A ROZŠÍŘENÍ GEKONŮ RODU *HEMIDACTYLUS* V JORDÁNSKU

Diversity and distribution of geckos *Hemidactylus* in Jordan

Aleš Zíka, Lukáš Pola, Tomáš Winkelhöfer a Vojtěch Hejduk

Panuje představa, že biodiverzita poušt-
ních biotopů je v globálním měřítku zanedba-
telná. V porovnání s tropickými deštnými lesy
je sice tamní biodiverzita rozhodně menší, na
druhou stranu se vyznačuje nebývalými adap-
tacemi na nehostinné aridní prostředí. Šupi-
natí plazi jsou v pouštích a polopouštích opro-
ti jiným skupinám obratlovců neobvykle hoj-
ně zastoupeni. A pokud se zaměříme konkré-
tně na zemi jako je Jordánsko, zjistíme, že
právě tato země se s více než devadesáti druhy
šupinatých plazů řadí z hlediska diverzity
a endemismu šupinatých plazů mezi ty nejbo-
hatší v západním Palearktu.

V 90. letech zde ve spolupráci s jordánský-
mi kolegy prováděli faunistický průzkum
i čeští odborníci v čele s Davidem Modrým,
Petrem Nečasem a Jiřím Moravcem. Do Jord-
ánska se na terénní průzkum, za upevněním
odborných vztahů a na navázání na tradici
studia tamní herpetofauny vypravili další
čeští herpetologové, a to nejprve v roce 2019
ve skupině zastoupené ošetřovateli Zoologické
a botanické zahrady města Plzně Alešem
Zíkou a Tomášem Winkelhöferem a studenty
Vojtěchem Hejdukem a Lukášem Polou. Herpe-
tologická pozorování z cesty a objev do té
doby v Jordánsku nezaznamenaného druhu
gekona *Trigonodactylus arabicus* byly zve-
řejněny v zahraničních odborných časopisech
Jordan Journal of Natural History a Saudi
Journal of Biological Sciences.

Navazující expedici podnikli herpetologo-
vé z Katedry zoologie Přírodovědecké fakulty
Univerzity Karlovy, České zemědělské univer-

zity a Národního muzea v Praze v říjnu 2022.
Málokdo z účastníků by tehdy tušil, že obě
výpravy přispějí k objevu dalších do té doby
nezaznamenaných druhů tentokrát morfolo-
gicky poměrně konzervativních gekonů rodu
Hemidactylus.

Zpětné vyhodnocení odebraných vzorků
pro genetické analýzy jejich DNA potvrdilo
výskyt druhu *Hemidactylus turcicus* na
severozápadě země. Dlouho se předpokláda-
lo, že právě tento druh gekona je jediným
zástupcem rodu *Hemidactylus* v zemi, což
vyvrátil až objev druhu *Hemidactylus min-
diae* v oblasti Wadi Rumm v roce 2007,
a posléze objev a popis druhu *Hemidactylus
dawudazraqi* ze západních hor a východu
země v roce 2011. Výprava z roku 2019 si záro-
veň připsala prvenství ve zjištění doposud
nejspíš vědecky nepopsaného druhu na jiho-
západě země nedaleko izraelských hranic.

Výpravě z roku 2022 se podařilo doložit
výskyt druhu *Hemidactylus lavadeserticus*

Lokalita s výskytem gekona *Hemidactylus turcicus*
nedaleko hlavního města Ammánu na severozápadě
Jordánska. DV

Locality with the presence of the gecko
Hemidactylus turcicus, near the capital of
Jordan, Amman

DIVERZITA A ROZŠÍŘENÍ GEKONŮ

RODU *HEMIDACTYLUS* V JORDÁNSKU

Diversity and distribution of geckos *Hemidactylus* in Jordan

Lokalita výskytu gekona *Hemidactylus lavadeserticus* v lávové poušti Harrat ash Shaam na východě Jordánska. LP

Locality with the presence of the gecko Hemidactylus lavadeserticus in the volcanic desert Harrat ash Shaam in east Jordan

na severovýchodě země v lávových polích Harrat ash Shaam, jež byl do té doby formálně znám pouze z jižní Sýrie. Shodou okolností se téhož roku ještě v listopadu vydala na herpetologický průzkum na jih země ukrajinská studentka Kseniie Marianna Prondzynska, kde na pobřeží Rudého Moře ve městě Akaba objevila

další doposud v zemi nezaznamenaný druh *Hemidactylus granosus*. Ta se následně s českými herpetology spojila přes ty jordánské a poskytla jim vzorky k analýze DNA. Zmíníme, že tento druh byl do té doby známý pouze z pobřeží Sinajského poloostrova v Egyptě a Saudské Arábie. Jordánští kolegové Zuhair Amr a Mohammad Abu Baker přispěli k analýzám DNA několika dalšími vzorky gekonů ze severozápadu země, kteří se rovněž ukázali být široce rozšířeným druhem zasahujícím až do jižní Evropy (již zmíněný *Hemidactylus turcicus*).

S objevy všech expedic s českými badateli se rozrostl počet druhů rodu *Hemidactylus* v Jordánsku z jednoho na pět, přičemž šestý potenciálně nepopsaný prozatím na objasnění svého druhového statutu stále čeká.

Tým s mezinárodní účastí publikoval své objevy v britském časopisu Systematics and Biodiversity v srpnu 2023 (<https://doi.org/10.1080/14772000.2023.2237033>).

Dospělý jedinec gekona *Hemidactylus dawudazraqi* nalezený v blízkosti hradu Qasr Amrah. LP
An adult gecko Hemidactylus dawudazraqi found in the vicinity of the Qasr Amrah castle

It is thought that desert biotope diversity is insignificant in the global scale. Compared with tropical rain forests, it is the number of desert species is of course significantly lower. On the other hand, desert species show us a striking ability to adapt to their arid environment. Scaled reptiles are numerous compared to other vertebrates in deserts and semi-deserts. Jordan with its more than ninety species of scaled reptiles can be considered the richest place in western Palearctic as for diversity and number of endemic species.

*In the 90's, the Czech herpetologists David Modrý, Petr Nečas and Jiří Moravec started their research here in cooperation with their Jordan colleagues. In 2019, another expedition was conducted by Aleš Zika, Tomáš Winkelhöfer from the Pilsen Zoological and Botanical Garden and the students Vojtěch Hejduk and Lukáš Pola. This resulted in the discovery of the formerly unknown gecko species *Trigonodactylus arabicus*, with this information being later published in the scientific journals *Jordan Journal of Natural History* and *Saudi Journal of Biological Sciences*.*

*In the year 2022 in October, herpetologists from the Faculty of Science of Charles University, Czech University of Life Sciences Prague and the National Museum in Prague conducted their own expedition. These expeditions also managed to discover new species of this morphologically conservative gecko genus *Hemidactylus*.*

Retrospectively examined samples for genetic analysis of their DNA confirmed the

*Dospělý jedinec gekona *Hemidactylus lavadeserticus* z lávové pouště Harrat ash Shaam. LP
Adult gecko *Hemidactylus lavadeserticus* in the volcanic desert Harrat ash Shaam*

*presence of *Hemidactylus turcicus* in the north-west of the country. It was thought that this gecko species was the only representative of *Hemidactylus*, which was disproved by the discovery of *Hemidactylus mindiae* in Wadi Rumm in 2007 and later of *Hemidactylus dawudazraqi* in the western mountains and the east of the country in 2011. The 2019 expedition found formerly unknown species in the south-west of Jordan near the border with Israel.*

*In 2022, it was proved that *Hemidactylus lavadeserticus* lived in the north-east of Jordan in the volcanic desert Harrat ash Shaam. This species had been known to live only in southern Syria by then. In November 2022, Kseniie Marianna Prondzynska, a Ukrainian student of herpetology, went to the south of the country by chance. She found another new species *Hemidactylus granosus* in the Aqaba*

DIVERZITA A ROZŠÍŘENÍ GEKONŮ RODU *HEMIDACTYLUS* V JORDÁNSKU

Diversity and distribution of geckos *Hemidactylus* in Jordan

city at the coast of the Red Sea. She got in touch with Czech herpetologists and gave them a DNA sample for analysis. At that point, *Hemidactylus granosus* had been known to live only in the Sinai Peninsula in Egypt and Saudi Arabia. Jordan colleagues Zuhair Amr and Mohammad Abu Baker contributed to the DNA analyses by further samples of geckos from the north-west of Jordan. These showed them to be a species with a wide distribution range, reaching into southern Europe (the aforementioned *Hemidactylus turcicus*).

Czech herpetologists and their expedition to Jordan helped to increase the number of known species of Jordan *Hemidactylus* from one to five, and the sixth potentially non-described is waiting for the resolution of its species status.

Mládě gekona *Hemidactylus lavadeserticus*
z lávové pouště Harrat ash Shaam. LP
A young gecko Hemidactylus lavadeserticus
from the volcanic desert Harrat ash Shaam

The team with international participation publicised their discoveries in the British scientific magazine *Systematics and Biodiversity* in August 2023 (<https://doi.org/10.1080/14772000.2023.2237033>)

Dospělý jedinec gekona *Hemidactylus turcicus* ze severozápadního Jordánska. DV
An adult gecko Hemidactylus turcicus from northwestern Jordan

Dnes se po delší době podíváme do historie plzeňské zoo. Radostí a prestiží v dějinách každé zoologické zahrady je národní, kontinentální nebo i světový prvoodchov daného druhu. Vždyť získané zkušenosti potom mohou posunout chovy dalších chovatelů. V Plzni byly až do konce 80. let podmínky velmi složité, a tak je každý úspěch cenný dvojnásobně. A v posledních 30 letech po sestavení unikátní kolekce malých plazů, savců a ptáků bylo českých prvoodchovů velké množství, nebyly však tolik široké veřejnosti představeny. Co se týká vzdálenější minulosti, tak naopak u drobnějších zvířat mohly uniknout pozornosti publikujících zoologů. Některé známé i méně známé starší si nyní připomeneme:

Sajga tatarská – úspěch od Radbuzy

Nejvzácnějším obyvatelem „doudlevecké“ zoo v první lokaci a největším chovatelským úspěchem, byly bezesporu asijské antilopy s „chobůtkem“, sajgy tatarské. I dnes patří

Samice sajgy tatarské s mláďětem. AZB
Female Saiga Antelope with her young

k nejohroženějším druhům v přírodě a vzácným a choulostivým obyvatelům zoologických zahrad. Do Plzně přijel pár pomocí podniku zahraničního obchodu Koospol z bývalého SSSR, snad přímo z moskevské zoo, v roce 1959. Nejen, že se chov v tehdejších podmínkách podařilo několik let udržet, ale došlo i k opakovanému rozmnožení! První mládě v Plzni bylo zároveň i československým prvoodchovem! Informace o sajgách a později o odchovu byly po zásluze publikovány jak v dobovém regionálním i národním tisku, tak Zdeňkem Veselým v odborném časopise Živa.

První tuzemské odchované mládě přišlo na svět 24. 5. 1960, druhé v květnu 1961, což je jistě rovněž velký unikát! Tento sameček byl v roce 1962 odeslán do pražské zoo, která již se sajgami měla zkušenosti. Zbýlý pár, otec a dcera, přežil antrax i stěhování na Lochotín. Oba jedinci uhynuli prakticky naráz v březnu 1964. Pro Plzeň to však rovněž nebyla jediná zkušenost se sajgami. Druhé stádo 6 sajg, 2 samců a 4 samic, žilo krátce na Lochotíně počátkem 70. let. Dorazily opět ze SSSR v lednu 1972, mezi květnem až zářím však všechny uhynuly.

Není mnoho zmapovaných dalších výjimečných chovatelských událostí z první lokace plzeňské zoo. Další by pravděpodobně byl ve své době neobvyklý odchov pštrosů nandu pampových (konec 50. let); dále lvíčat či makaků jávských. U nandu se bezesporu rovněž jednalo o jeden z prvních odchovů na našem území, respektive o jednu z prvních zoo. Na samém sklonku existence starého Irlisu je raritou i odchov kozorožce.

Zoborožec černobílý – zazděná láska

V plzeňské zoo žil 31 let chovný pár afrických zoborožců černobílých). Byl to řadu let první druh tropického ptáka v pavilonu „Z“, zahajující pro návštěvníky galerie alexandrů, amazoňanů, kakadu, žako a ar. Historie pobytu zoborožců v Plzni trvá od roku 1970 dodnes. Pár těchto zoborožců byl získán v březnu 1974 z Herpetologické stanice v Praze jako odchytová zvířata. Paralelně s nimi žilo několik samotných nebo dvojic asijských zoborožců jiných druhů. Paradoxně na objem vítězů mezi dochovanými a nyní zdokumentovanými fotografiemi obrázky právě těchto jiných druhů, které se nestihly rozmnožit. Hnízdění zazdívání, typické pro zoborožce, předváděla plzeňská dvojice dlouhé roky. První v tuzemsku odchované mládě zoborožce černobílého vylétlo z budky 23. 9. 1976, druhé mládě, samička, je zaznamenána v září

Chovný pár zoborožců černobílých. AZB
A breeding pair of the Black-and-white-casqued Hornbills

roku 1978. Od roku 1979 do roku 2001 byli jediným druhem zoborožce v Zoo Plzeň. V roce 2005 došlo k uspání rodičovského páru pro vysoké stáří a celkovou vyčerpanost. V současnosti dělají chovatelům radost filipínské a celebeské druhy, vždyť dva postupně vylíhli samci zoborožce celebeského jsou rovněž tuzemským zoologickým prvoodchovem!

Sovice sněžní – pozapomenutý primát

Již jsme se vícekrát zmínili, že v 80. a 90. letech vykukovaly v rámci loga z obou písmeček o v nápisu zoo hlavy sovic sněžných. A právem. Nejen, že patřily k zahradě od roku 1974 několik desetiletí, Plzeňští byli průkopníky chovu a počet vylíhlých mláďat překonal stovku, ale to z června 1976 bylo rovněž pionýrem svého druhu v československých zoologických zahradách. A do nich se postupně rozjížděly plzeňské sovičky. Dynastie končí posledním odchovem v červnu 2002, odjezdem posledního páru do deponace v dubnu 2005 a odprodáním posledního zapůjčeného samce v listopadu 2010. Plzeňští sběratelé si jistě vzpomenu i na plakát, pohlednici nebo samolepku s motivem sovice.

Kajman žakaré – „první český krokodýl“

Až do počátku 60. let se obešla plzeňská zoo bez krokodýlů, neměla na ně ani technické podmínky, které vznikají jednak vybudováním terárií v pavilonu „Z“ na Lochotíně, jednak vznikem expozice Akva Tera v centru Plzně. Již v roce 1928 sice zakoupil spolek IRIS mladého aligátora amerického, který se potom uchoval ve skleníku pouze jako preparát. Prvním novodobým krokodýlem je potom

Sovice sněžní s mládětem. AZB
Snowy Owl with her young

až kajman brýlový přítomný v Akva Tera v prosinci roku 1962. Později byla chována rozsáhlá kolekce různých druhů.

První trio paraguajských kajmanů, neboli žakaré, bylo postupně získáno z Herpetologické stanice (v letech 1971 a 1972). Od chovného páru se 16. 9. 1980 podařilo odchovat první mládě tohoto druhu a vůbec jakéhokoliv krokodýla v tuzemských zoo. Toto mládě a 1 dospělý kajman odcestovali v prosinci 1985 na Lešnou do zlínské zoo. Zbylí dva dospělí kajmani uhynuli v letech 1986 a 1995.

Od roku 2001 následovaly opakované odchovy krokodýla čelnatého, které přesáhly množství 100 mláďat; v roce 2015 se dvojčaty jednorázově přidal i krokodýl siamský.

Doufejme, že naváže i krokodýl filipínský, kde zoologové již shánějí budoucího samce k jedné za dvou nyní chovaných samic.

Anakonda velká

Zatímco anakondy žluté žily v Plzni od poloviny 60. let a rozmnožily se v například v roce 1972 či 1981, tak až od ledna 1974 byl přítomen chovný pár nejtěžšího hada světa, anakondy velké. Mimořádnou událostí roku 1984 je československý prvoodchov 12 mláďat této anakondy. Podruhé a naposledy rodí stejná chovná samice ještě v roce 1988, opět 12 mláďat, z toho 10 živých (1 samec, 9 samic). Necelé tři měsíce poté, žel uhynula. Samec pak odešel do jiné zoo, v letech 1997–2003 se ještě na Lochotíně vystřídalo několik dalších anakond velkých.

Plameňák chilský – pták ze současného loga

Nejstarší datace přítomnosti plameňáka v zoo v Plzni spadá do října 1965. Do té doby chovala zahrada spíše ptáky méně náročné na krmení a chov. V roce 1966 jich zde bylo 7. Další byli přivezeni v roce 1970 obchodníkem Sensenem. Šlo o plameňáky chilské a patrně i starosvětské. V roce 1976 přibyl dokonce

První český kajman žakaré. AZB
The first Czech-born Yacare Caiman

Jedno z mládat anakondy velké v roce 1988. AZB
One of the Green Anaconda young in 1988

i plameňák kubánský chycený lidmi v přírodě u Sokolova. První dokonalejší zmínky o chovu plameňáků chilských se datují k roku 1975, kdy se v Zoo Plzeň nacházelo 13 kusů plameňáků. V tomto roce, v prosinci, bylo pořízeno 19 dalších kusů plameňáků, z nichž někteří žijí díky dlouhověkosti těchto ptáků dodnes. Pro odchov se hledala optimální forma výběhu, podoba dna jezírka a další podmínky. Návštěvníci si je tak mohou kromě současného místa pamatovat i z dnešního výběhu hrošíků liberijských v blízkosti madagaskarského pavilonu. Zcela první hnízdění bylo zaznamenáno v roce 1983, tehdy se vylíhla 3 mláďata, ale bohužel se je nepodařilo odchovat. Následující rok se podařilo odchovat 3 mláďata (vylíhla se 4). Jako hlavní událost roku se jejich mládě objevilo i na novoročence zahrady. Od té doby však plameňáci přestali hnízditi

až do roku 1996, kdy na hnízda zasedly 3 samice na celkovou snůšku pěti vajec. V roce 1998 byl uměle odchován jediný plameňák jménem „Kvakoš“, z náhodně nalezeného vejce (leželo mimo hnízdo v trávě), což byl cenný chovatelský úspěch a o důvod navíc, proč umístit plameňáka do loga zoo. K tomu došlo na přelomu 20. a 21. století. Od té doby je plameňák s plzeňskou zoo pevně spojen. V současnosti je již chován pouze plameňák růžový.

Dalšími událostmi „černobílé historie“ bylo vylíhnutí pštrosa dvoupřstého počátkem 80. let. Ten však v několika měsících uhynul a nestal se tuzemským prvoodchovem. Ojedinělý byl odchov kondora krocavitého, šesti hyen žíhaných a zejména pěti desítek ocelotů velkých. Prvoodchovem byla

bezesporu i mláďata klokana uru na konci 70. let. V některé z dalších exkurzí se podíváme na novodobé úspěchy stejného rázu, například u želvy ostruhaté (1998), varana modrého, kde jde dokonce o světový prvoodchov, dále varana antracitového, lemura rákosového, ježury či zoborožce celebeského. Rovněž u lišky chama, lišky svižné, vydry říční nebo promyky bažinné.

Summary

We would like to take a short excursion into the history of animal rearing in the Pilsen Zoo. The historically most notable rearings include the Saiga Antelope (1960), the Black-and-white-casqued Hornbill (1976), the yacare caiman (1981), the Chilean Flamingo (1983), Green Anaconda (1984), or Snowy Owls (1986). Further important events of the „black and white“

zoo's history was the hatchling of an ostrich at the start of the 80's. It did not survive and thus cannot be listed among the first rearing of this species in Pilsen. The rearing of the Turkey Vulture, Six-striped Hyenas and more than fifty ocelots were also a great achievement. Rearing of Arabian Gazelles and the dusky wallaby at the beginning of the seventies was another first. We will have a closer look at some present-day breeding successes, for example of the African Spurred Tortoise (1998) and Blue-Spotted Tree Monitors, which was even the first successful rearing in the world. Furthermore, we reared the Beccari's Monitor, the Lac Alaotra Bamboo Lemur, Echidna or the Sulawesi Tarictic Hornbill. Other rearing successes worth mentioning include the Cape fox, the Swift Fox, European Otter, or the Marsh Mongoose.

Chovné hejno plameňáků chilských s mláďaty. AZB
A breeding group of Chilean Flamingos with their young

HERPETOLOGICKÁ KONFERENCE 2023

Herpetology conference 2023

Jan Dohnal

Tradiční 32. herpetologická konference proběhla v termínu od 24. 2. do 26. 2. 2023 V environmentálním centru Lüftnerka. Ta letošní byla zaměřena především na nejvzácnější evropské jedovaté hady a to na zmiji travní (*Vipera ursini*), tato drobná zmije má několik poddruhů a je vázána na původní biotopy.

Svoji práci přijeli prezentovat přední odborníci na takzvaný ursini complex – komplex poddruhů zmije menší. Předním Evropským odborníkem a velkým ochráncem travních zmijí menších rákošských (*Vipera ursini rakosiensis*) je maďarský biolog Balint

Halpern, který je autorem rozsáhlého záchranného programu v Maďarsku právě tohoto poddruhu (*Vipera ursini rakosiensis*).

Dalším maďarským herpetologem byl Edvard Mizsei, který představil svou práci na řecké populaci travních zmijí (*Vipera ursini graeca*), jeho rozsáhlé prezentace byly opravdu přehlídkou odborné herpetologie.

Dalším přednášejícím se zaměřením na populace travních zmijí byl Alexandru Strugariu, tento rumunský herpetolog z univerzity v Lasi se dlouhodobě zabývá moldavskými travními zmijemi (*Vipera ursini moldavica*).

Plakát k 32. ročníku konference (repro)
Poster to the 32nd year of the conference

Medailonek Konrada Meberta (repro)
Information about Konrad Mebert

Účastníci konference s „Hadařákem roku“. AZB
Participants of the conference “Snakeling of the Year”

Se svou prací se představil také Konrad Mebert. Tento švýcarský herpetolog navštívil naši konferenci již poněkolkáté, ale vždy nás překvapí svou rozsáhlou prací a svými pozorováními z celého světa. Tento „Pan hadař“ prezentoval přednášky dvě. První o travních zmijích západní Asie a druhou o křovináři němém (*Lachesis muta rhombeata*) z Atlantického lesa v Brazílii. Tato přednáška pro zaměstnance zoo byla obzvláště zajímavá, neboť Zoo Plzeň chová a odchovává křovináře němé již několik let.

Aby program nebyl zaměřen jen a pouze na travní zmiže, pozvali jsme si přední evropské chovatele a cestovatele.

Nicolas Defabiani přednesl své až neuvěřitelné zkušenosti s chovem novozélandských

gekonů rodu *Naultinus*. Tento gekon je v evropských chovech velkou zvláštností a jejich chovem se může pyšnit jen několik evropských institucí.

Vojtěch Víta, chovatel plazů ze zoo v Praze. Tento odborník se zaměřuje především na mexickou herpetofaunu a z jeho cestovatelské přednášky se mohlo zdát, že posledních pár let tráví v Mexiku víc času, než v Evropě, kdy jeho rozsáhlá prezentace z mnoha cest po jižním Mexiku byla doplněna o jeho fantastické fotografie stovek druhů plazů, které se mu podařilo v mexických krajinách najít.

Sobotní program je vždy ukončen předáváním tradiční ceny Hadařák roku, která se předává za celoživotní přínos herpetologii nebo teraristice. Letos ji získal Konrad Mebert, švý-

carský herpetolog, který pojmenoval 19 nových taxonů a vydal více než 159 herpetologických publikací.

Mohu říct, že tato konference byla organizačně jednou z nejnáročnějších. Návyky lidí po koronavirové době se výrazně změnily a chvílemi to vypadalo, že se celý svět skryl do pohodlné skrýše homeoffice, online meetingů a prezentací. I přesto, že nás zdaleka nebylo tolik, jako v předešlých letech, účastnit se naší konference v zoologické zahradě města Plzně se rozhodlo více než 80 účastníků.

Naše poděkování patří všem, kteří tuto tradiční konferenci podporují a pomáhají nám s její nemálo náročnou organizací. Pevně věřím, že se budeme takto scházet mnoho dalších let a že nás ještě čeká spousta nových objevů, poučných přednášek a přátelských setkání.

*The traditional 32nd Herpetology Conference took place during 24th–26th February 2023 in the Environmental center Lüftnerka in the Pilsen Zoo. This year it was focused on rarest European venomous snake species, the Meadow Viper (*Vipera ursini*). This small viper has a few sub-species and it is bound to its original biotopes. Leading capacities for the “ursini complex” came to present their work regarding the sub-species of the Meadow Viper to our February conference. The Hungarian biologist Balint Halpern is the foremost European specialist and great conservationist of the sub-species *Vipera ursini rakosiensis*. He is the founder of a comprehensive conservation program for this viper sub-species in Hungary. Another Hungarian herpetologist, who*

Při konferenci dojde i na legraci. AZB
The conference can be fun as well!

*presented his work at our conference, was Edward Mizsei. His lecture on the Greek population of *Vipera ursini graeca* was very detailed, I would even say it was a celebration of scientific herpetology. Further, we had Alexandru Strugariu from Romania. This herpetologist from the Lasi University has studied the Moldavian Meadow Viper (*Vipera ursini moldavica*) for a long time. A frequent guest is Konrad Mebert from Switzerland, who had two lectures this year. The first one was about meadow vipers of Asia and the second one concerned the Atlantic Forest Bushmaster (*Lachesis muta rhombeata*) from the rainforests of Brazil. The Pilsen Zoo employees found this lecture very interesting as our zoo has been keeping and breeding bushmasters for several years. This energetic herpetologist always surprises us with his extensive work and observations from all over the world.*

To diversify our program, we also invited top European travellers and breeders: Nicolas Defabiani presented his incredible experience with breeding the New Zealand geckos of the *Naultinus* family. This gecko is a great rarity in European facilities. Further, we welcomed Vojtěch Víta, a reptile keeper from the Prague Zoo. This specialist focuses mostly on Mexican herpetofauna. From his lecture, it seemed that he spent more time in southern Mexico than in Europe. His presentation of hundreds of reptile species that he managed to find in these places was fantastic. The Saturday program ended with a traditional giveaway of the prize "the Snake Keeper of the Year", which is given for a lifetime contribution to herpetology and breeding. For 2023, it was handed over to Konrad Mebert, the Swiss herpetologist, who

named 19 new taxa and created 159 publications on herpetology.

In my opinion, the 2023 herpetology conference was very demanding as for organization. After the Covid pandemic, things have changed a lot and it looked for a while that the whole world disappeared in the comfortable hideouts of their homes, online meetings and virtual presentations. Although the number of visitors did not reach the levels of previous years, we welcomed more than 80 participants in the Zoological and Botanical garden.

Finally, I would like to thank all, who supported this traditional conference and helped us with its preparation. I hope that we will keep on meeting this way in the future and share our discoveries, lectures and meet each other in person.

Společná fotografie účastníků 32. ročníku konference. NVE
Participants of the 32nd year of the conference taking a group photo

PODĚKOVÁNÍ

Acknowledgement

Závěrem bychom chtěli poděkovat všem partnerům a přátelům zahrady za jejich dlouhodobou pomoc a podporu. Děkujeme především členům vedení Města Plzně a Plzeňského kraje, Magistrátu města Plzně, příznivcům z řad veřejného života a podnikatelských kruhů, externím spolupracovníkům, dodavatelům, médiím, odborným institucím, sponzorům zoo a kmotrům zvířat a především návštěvníkům Zoo a BZ.

Čestní a reciproční kmotři

Zvíře	Patron
osel domácí Rudolf	Městský obvod Plzeň 4
holub krvavý, holub domácí	Mons. Tomáš Holub
lev berberský	Petr Pavel, prezident ČR
lemur tmavý - Fanja	Dětský pěvecký soubor Jéčko
tučňák Humboldtův „Barnabáš“	Culinka
velbloud dvouhrbý Lamia	Metalfest, Rage
šimpanz učenlivý Caila	Mgr. Martin Baxa, ministr kultury ČR
gibon bělolící, gueréza angolská	Martin Otava, ředitel DJKT
irbis horský	WaP (Euronova Group) a DD Stod
šimpanz učenlivý	TSE, spol s.r.o.
nosorožec indický	Bushman
šimpanz učenlivý Zedonja	SUS Production/Majáles
nosorožec indický	Plzeňáček
chřestýš	ZŠ a MŠ Ludvíka Očenáška Dolní Bělá
chřestýš	Eliška Houšková
želva vroubená	91. MŠ Plzeň
kuandu obecný	21. ZŠ Plzeň
chvostan bělolící	Anna a Lenka Fránovy a Michal Baloun
chvostan bělolící	Ing. Libor Picka
jak domácí	sourozenci Horákovi a Martin Hodina
rys kanadský, panda červená	místostarosta MO1 Jiří Uhlík, MBA
lvi berberští	Marcela Krejsová a Martin Stránský
tučňák Humboldtův, velbloud dvouhrbý, lev berberský, klokan rudokrký, levharti čínští, tygřice Milashki, pár takinů čínských	Mgr. Roman Zarzycký, primátor města Plzně
zebra stepní Embimbi	Ing. Ivana Bubeníčková, starostka MO1
velbloud dvouhrbý, gepard súdánský	Mgr. Lucie Kantorová
žirafa Rothschildova	PhDr. Hana Gerzanicová, in memoriam
klokan rudokrký	MŠ Staňkov
vydra říční Bonifác II, tučňáci Humboldtovi Servác a Pankráč	Vodárna Plzeň – hlavní partner zoo
zubr evropský Onica, velbloud dvouhrbý Nayla, gepard súdánský	Ing. Vlastimil Gola
lemur běločelý	JUDr. Marcela Krejsová
vydra říční	Tereza Petržílková
zmije Schweitzerova	Jaroslav Vokoun z Jistebníku

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

Census of animals kept in the Pilsen Zoo by the end of 2023

Stav zvířat k 31. 12. 2023

Census of animals (31. 12. 2023)

Třída	Počet taxonů (Taxa)	Počet jedinců (Specimens)
Savci (Mammals)	199	1 682
Ptáci (Birds)	374	1 452
Plazi (Reptiles)	223	1 165
Obojživelníci (Amphibians)	52	671+x
Ryby (Fishes)	179	1 310+x
Nozdratí (Sarcopterygii)	1	1
Paryby (Chondrichthyes)	0	0
Bezobratlí (Invertebrates)	98	300+x
Celkem	1 126	6 581+x
EEP	98	639+x
ESB	33	143
ISB	27	138

Savci – *Mammalia* – *Mammals*

199 taxonů/taxa

1 682 jedinců/individuals

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Ptakořitní – <i>Monotremata</i>						
Ježura novoguinejská <i>Tachyglossus aculeatus lawesi</i>	2,2	–	–	–	–	2,2
Vačice – <i>Didelphimorphia</i>						
Vačice krysí <i>Monodelphis domestica</i>	2,6	–	–	2,4	–	0,2
Vačice opossum <i>Didelphis marsupialis</i>	3,1 1,1d	0,1	–	1,0	–	2,2 1,1d
Dvojitozubci – <i>Diprotodontia</i>						
Vakoplšík létavý <i>Acrobates pygmaeus</i>	4,3	–	–	0,2	–	4,1
Vakoveverka létavá <i>Petaurus breviceps</i>	1,4	–	–	–	1,4	–
Kusu liščí <i>Trichosurus vulpecula</i>	2,2	–	1,1	–	0,1	3,2
Kuskus pozemní <i>Phalanger gymnotis</i>	2,3	–	–	1,1	–	1,2
Klokánek krysí <i>Potorous tridactylus</i> NT	3,1	–	1,1	0,1	2,0	2,1

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Klokánek rudohnědý <i>Aepyprymnus rufescens</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Klokánek králikovitý <i>Bettongia penicillata ogilbyi</i> CR EEP	4,5 1,3d	-	2,3	1,0	-	5,8 1,3d
Klokan parma <i>Macropus parma</i> NT	3,3,1 0,1d	-	2,1	0,0,1	-	5,4 0,1d
Klokan velký <i>Macropus fuliginosus melanops</i>	2,0	-	-	-	-	2,0
Klokan obrovský <i>Macropus giganteus</i> ESB	5,2	0,1	0,1,1	1,2	3,0	1,2,1
Klokan rudý <i>Macropus rufus</i> ESB	4,3	-	0,1	2,0	-	2,4
Klokan rudokrký <i>Macropus rufogriseus rufogriseus</i>	5,4,1 0,3d	-	-	0,1,1	-	5,3 0,3d
Klokan bažinný <i>Wallabia bicolor</i> ESB	0,3	1,0	0,1	0,1	-	1,3
Klokan uru <i>Thylogale brunii</i> VU	2,2 3,2d	1,0	2,0	1,0	1,1	3,1 3,2d
Hrabáči – Tubulidentata						
Hrabáč kapský <i>Orycteropus afer</i>	0,2	0,1	-	-	0,1	0,2
Afrosoricidi – Afrosoricida						
Bércoun africký <i>Macroselides proboscideus</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Bodlín ježkovitý <i>Setifer setosus</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Bodlín Telfairův <i>Echinops telfairi</i>	5,5 4,6d	-	0,0,2	0,1	-	5,4,2 4,6d
Damani – Hyracoidea						
Daman stepní <i>Heterohyrax brucei</i> ESB	1,4	1,0	-	-	0,1	2,3
Daman kapský <i>Procavia capensis capensis</i> ESB	1,2 1,0d	-	2,1	-	-	3,3 1,0d
Daman pralesní <i>Dendrohyrax dorsalis sylvestris</i>	1,3	-	0,1	1,2	-	0,2
Daman stromový <i>Dendrohyrax arboreus</i>	1,3	1,0	1,1	-	-	3,4
Chudozubí – Xenarthra						
Pásovec štětinatý <i>Chaetophractus villosus</i>	1,1 1,1d	-	-	0,1	-	1,0 1,1d
Pásovec kulovitý <i>Tolypeutes matacus</i> NT	1,2,1 2,2d	-	1,1	0,1	-	3,2 2,2d

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Tany – Scadentia						
Tana severní	1,5	–	1,0	0,3	1,0	1,2
<i>Tupaia belangeri</i>	3,7d					3,7d
Primáti – Primates						
Maki myší	–	–	–	–	–	–
<i>Microcebus murinus</i> EEP	3,1d					3,1d
Maki Ganzhornův	2,1	–	–	–	–	2,1
<i>Microcebus ganzhorni</i> EN EEP						
Maki Goodmanův	6,11	2,0	–	1,3	1,1	6,7
<i>Microcebus lehilahytsara</i> VU EEP						
Maki tlustoočasy	1,1	–	–	0,1	–	1,0
<i>Cheirogaleus medius</i>						
Lemur rákosový	2,6	–	0,1,2	1,0,1	–	1,7,1
<i>Haplemur alaotrensis</i> CR EEP ISB						
Vari černobílý	–	–	–	–	–	–
<i>Varecia variegata variegata</i> CR EEP ISB	0,3d					0,3d
Vari pásový	2,3	–	–	–	–	2,3
<i>Varecia v. subcincta</i> CR EEP ISB						
Vari červený	0,2	–	–	–	–	0,2
<i>Varecia rubra</i> CR EEP ISB						
Lemur hnědý	1,1	–	0,0,1	–	–	1,1,1
<i>Eulemur fulvus</i> VU	1,1d					1,1d
Lemur rudočelý	1,1	–	–	–	–	1,1
<i>Eulemur rufifrons</i> VU						
Lemur běločelý	1,2	–	–	–	–	1,2
<i>Eulemur albifrons</i> VU						
Lemur límcový	1,1	–	1,1	1,0	–	1,2
<i>Eulemur collaris</i> EN	1,0d					1,0d
Lemur korunkatý	1,1	–	0,0,1	0,0,1	–	1,1
<i>Eulemur coronatus</i> EN EEP						
Lemur tmavý	4,3	–	–	–	–	4,3
<i>Eulemur macaco</i> EN EEP ISB						
Lemur rudobřichý	1,1	–	0,1	–	–	1,2
<i>Eulemur rubriventer</i> VU EEP						
Lemur kata	1,4	–	0,2	–	–	1,6
<i>Lemur catta</i> EN EEP	7,2d					7,2d
Komba senegalská	4,2	–	0,0,2	0,0,1	–	4,2,1
<i>Galago s. senegalensis</i> EEP						
Komba Garnettova	3,1	–	–	0,1	–	3,0
<i>Otolemur garnettii</i>	5,1d					5,1d
Kosman zakrslý	1,1	–	–	1,0	–	0,1
<i>Cebuella pygmaea pygmaea</i> EEP	6,8,1d					6,8,1d
Kosman bělovousý	–	–	–	–	–	–
<i>Callithrix jacchus</i> EEP	9,1,4d					9,1,4d

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Kosman běločelý <i>Callithrix geoffroyi</i> EEP	7,3,7	-	-	0,3	-	14,0
Kosman stříbrný <i>Mico argentatus</i> EEP	2,1 3,5d	-	-	1,0	0,1	1,0 3,5d
Lvíček zlatohlavý <i>Leontopithecus chrysomelas</i> EN EEP ISB	0,1	-	-	0,1	-	-
Tamarin sedlový <i>Saguinus fuscicollis lagonotus</i>	3,4,4 11,3d	- 3,0d	0,0,2	3,1,2	- 1,2d	4,3 9,5d
Tamarin bělohubý <i>Saguinus labiatus</i> EEP	4,3 3,5d	-	-	1,2	-	3,1 3,5d
Tamarin vousatý <i>Saguinus imperator subgriseus</i> EEP ISB	- 2,3d	-	-	-	- 2,3d	-
Tamarin žltoruký <i>Saguinus midas midas</i> EEP	4,2 11,4d	-	-	-	0,1	4,1 11,4d
Tamarin pinčí <i>Saguinus oedipus</i> CR EEP ISB	- 8,5d	-	-	-	-	- 8,5d
Chvostan bělolící <i>Pithecia pithecia</i> EEP	2,2	-	-	-	1,0	1,2
Mirikina bolivijská <i>Aotus azarai boliviensis</i>	4,2 4,6d	-	0,1,1	-	- 1,0d	3,3,1 5,6d
Gueréza angolská <i>Colobus angolensis palliatus</i> EEP	1,2,2 4,2d	-	-	-	- 1,4d	- 5,6d
Makak lví <i>Macaca silenus</i> EN EEP ISB	1,3 1,1d	-	-	-	-	1,3 1,1d
Kočkodan Brazzův <i>Cercopithecus neglectus</i> EEP	3,3 2,3d	-	0,1	-	1,0 2,3d	0,1 4,6d
Gibon bělolící <i>Nomascus leucogenys</i> CR EEP	1,1	-	-	-	-	1,1
Gibon lar <i>Hylobates lar</i> EN EEP	- 0,1d	-	-	-	-	- 0,1d
Šimpanz učenlivý <i>Pan troglodytes</i> EN EEP	0,3 0,2d	-	-	-	-	0,3 0,2d
Šimpanz učenlivý <i>Pan t. troglodytes</i> EN EEP	1,2 0,1d	-	1,0	-	-	2,2 0,1d
Hlodavci – Rodentia						
Svišť lesní <i>Marmota monax</i>	- 0,2d	-	-	-	-	- 0,2d
Veverka kapská <i>Geosciurus inauris</i>	1,0 2,0d	-	-	-	-	1,0 2,0d
Veverka rudobřichá <i>Callosciurus erythraeus</i>	1,1 1,1d	-	-	-	-	1,1 1,1d
Veverka šedobřichá <i>Tamias swinhoi</i>	1,2	-	-	-	-	1,2
Plch zahradní <i>Eliomys quercinus</i> NT	1,2	-	-	-	-	1,2

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Plšík lískový <i>Muscardinus avellanarius</i>	1,1	-	-	1,0	-	0,1
Plch savanový <i>Graphiurus kelleni</i>	19,38	-	X	X	X	18,39,7
Osinák africký <i>Atherurus africanus</i>	3,2	0,2	1,1,1	0,1,1	0,2 1,0d	3,2 1,0d
Dikobraz filipínský <i>Hystrix pumila</i> VU	3,2	-	-	-	-	3,2
Dikobraz srstnatonosý <i>Hystrix indica hirsutirostris</i>	2,0 1,0d	-	-	-	-	2,0 1,0d
Kuandu <i>Coendou prehensilis</i> ESB	2,1 2,0d	1,0	0,1	0,2	-	3,0 2,0d
Rypoš lysý <i>Heterocephalus glaber</i>	2,1,9	-	-	-	-	2,1,9
Rypoš obří <i>Fukomys mechowii</i>	1,3	-	-	1,0	-	0,3
Moko skalní <i>Kerodon rupestris</i>	11,10	-	7,17,1	7,9,1	2,6	9,12
Morče bolivijské <i>Galea monastriensis</i> DD	6,18,2	-	-	0,6	-	6,12,2
Morče bažinné <i>Cavia magna</i>	2,4	-	-	-	0,2	2,2
Morče domácí - cuy <i>Cavia porcellus</i>	2,11	-	2,0,59	0,0,56	2,0	2,14
Kapybara <i>Hydrochoerus hydrochaeris</i>	2,6	-	2,0	-	1,3	3,3
Aguti černohřbetý <i>Dasyprocta prymnolopha</i>	- 3,2d	-	-	-	-	- 3,2d
Paka nížinná <i>Cuniculus paca</i>	1,1	-	-	-	1,1	-
Kururo <i>Spalacopus cyanus</i>	2,2	-	4,1	-	-	6,3
Hutie stromová <i>Capromys pilorides</i>	1,1 2,4d	-	4,1,1	1,0,1	- 1,1d	3,1 3,5d
Nutrie domácí - přeštická <i>Myocastor coypus</i> f. dom.	1,3	-	0,0,6	-	-	1,3,6
Tarbíkomys Merriamova <i>Dipodomys merriami</i>	2,3	2,2	1,0,1	2,1,1	-	3,4
Tarbík egyptský <i>Jaculus jaculus</i>	2,2	-	-	-	-	2,2
Tarbík velký <i>Jaculus orientalis</i>	1,1	-	-	1,0	-	0,1
Křečík turkmenský <i>Calomyscus mystax</i>	4,2	-	0,1	1,0	-	3,3
Křeček skákavý <i>Hypogeomys antimena</i> CR ISB	6,2	0,1	1,0,1	1,0,1	2,0	4,3

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Křeček stromový <i>Brachytarsomys albicauda</i>	1,3	1,0	0,1	0,1	-	2,3
Křečík Campbellův <i>Phodopus campbelli crepidatus</i>	6,11	-	-	1,9	-	5,2
Křečík čínský <i>Cricetulus griseus</i>	10,24	-	X	X	X	20,13
Norník rudý <i>Myodes glareolus</i>	3,5,3	-	X	X	-	5,2,2
Pestruška písečná <i>Lagurus lagurus</i>	8,18	-	X	X	X	20,26
Hraboš levantský <i>Microtus guentheri</i>	8,8	-	X	X	X	8,9
Hraboš syří <i>Lasiopodomys brandti</i>	9,18	-	X	X	X	20,11
Hraboš rákosní <i>Alexandromys fortis</i>	7,12	-	X	X	X	3,5
Křečík kaktusový <i>Peromyscus eremicus</i>	6,10	-	-	5,7	-	1,3
Křeček bavlníkový <i>Sigmodon hispidus</i>	7,11,2	-	X	X	X	6,18,8
Gundi saharský <i>Ctenodactylus gundi</i> ESB	1,0	0,1	-	1,0	-	0,1
Hlodoun menší <i>Cannomys badius</i>	0,1	1,0	-	1,1	-	-
Hlodoun bambusový <i>Rhizomys sumatrensis</i>	1,1	-	0,0,6	0,0,6	-	1,1
Bodlinatka nilská tmavá <i>cahirinus cahirinus</i>	13,30	-	X	X	X	14,24
Bodlinatka čadská <i>Acomys seaurati</i>	13,31	-	X	X	X	19,46
Bodlinatka turecká <i>Acomys cilicicus</i> DD	10,11	-	X	X	X	12,18
Bodlinatka ušatá – Jordánsko <i>Acomys dimidiatus dimidiatus</i>	20,33	-	X	X	X	4,20
Bodlinatka krétská <i>Acomys minous</i> DD	13,21,1	-	X	X	X	9,19
Bodlinatka zlatá <i>Acomys russatus</i>	2,2	2,3	-	1,1	-	3,4
Bodlinatka jihoafrická <i>Acomys spinosissimus</i>	2,3	2,2	5,5	-	-	9,10
Pískomil polní <i>Gerbillus campestris</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Pískomil bleďý <i>Gerbillus perpallidus</i>	11,18	-	-	3,10	-	8,8
Pískomil veverkoocasý <i>Sekeetamys calurus makrami</i>	7,7,2	-	X	X	X	7,10,3

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Pískomil hedvábný <i>Meriones crassus perpallidus</i>	2,2	-	-	2,2	-	-
Pískomil mongolský <i>Meriones unguiculatus</i>	12,16,7	-	X	X	X	10,10
Pískomil perský <i>Meriones persicus rossicus</i>	0,2	1,1	0,3	0,1	-	1,5
Pískomil tlustoocasý <i>Pachyuromys duprasi</i>	10,21,10	-	X	X	X	22,21
Krysa obláčková <i>Phloeomys pallidus</i> ESB	3,6,1 0,1d	-	3,1,1	0,0,1	-	6,7,1 0,1d
Krysa největší <i>Phloeomys cumingi</i> VU ESB	2,1	-	-	-	-	2,1
Krysa Heaneyova <i>Crateromys heaneyi</i> EN	0,0,2	-	-	0,0,1	-	0,0,1
Myš bobří <i>Hydromys chrysogaster</i>	4,2,2 5,3d	-	X	X	3,2	8,7 5,3d
Myš nilská <i>Arvicanthis niloticus niloticus</i>	7,11,2	-	X	X	X	11,13,3
Myš tanzánská <i>Arvicanthis neumanni</i>	4,1	-	0,5	2,0	-	2,6
Myš klokanovitá <i>Notomys alexis</i>	2,3	1,1	-	-	-	3,4
Myš páskovaná <i>Lemniscomys striatus ardens</i>	6,9	-	X	X	-	5,10
Myš zebrovaná <i>Lemniscomys barbarus</i>	4,15	-	X	X	X	17,22,8
Krysa akáciová <i>Thallomys loringi</i>	2,4	-	-	2,4	-	-
Myšice křovinná <i>Apodemus sylvaticus</i>	5,2	-	0,0,11	3,0	-	2,2,11
Myšice <i>Apodemus cf. microps cimrmani</i>	11,11	-	-	11,11	-	-
Myška Mattheyova <i>Mus mattheyi</i>	-	4,8	-	-	-	4,8
Myška drobná <i>Micromys minutus</i>	9,7,6	-	X	X	X	16,27
Krysa obecná <i>Rattus rattus</i>	9,16,5	-	X	X	-	5,10
Zajíci – Lagomorpha						
Zajíc běláček <i>Lepus timidus</i>	2,1,1	-	-	2,1,1	-	-
Králík dom. – český černopesíkatý <i>Oryctolagus cuniculus</i> f. dom.	1,1	-	1,2	0,1	1,1	1,1
Králík dom. – český červený <i>Oryctolagus cuniculus</i> f. dom.	1,2	-	3,3	-	3,4	1,1

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Králík dom. – moravský bílý hnědooký <i>Oryctolagus cuniculus</i> f. dom.	1,2	–	3,2	–	3,3	1,1
Králík dom. – český albín <i>Oryctolagus cuniculus</i> f. dom.	1,1	1,0	1,2	1,0	1,2	1,1
Králík dom. – český luštič <i>Oryctolagus cuniculus</i> f. dom.	2,1	–	–	1,1	1,0	–
Králík dom. – český strakáč <i>Oryctolagus cuniculus</i> f. dom.	1,1	–	4,0	2,0	1,0	2,1
Králík dom. – moravský modrý <i>Oryctolagus cuniculus</i> f. dom.	1,1,3	1,0	–	–	1,0,3	1,1
Králík dom. – plzeňský strakáč <i>Oryctolagus cuniculus</i> f. dom.	1,2	–	2,3,2	0,1,2	2,3	1,1
Hmyzožravci – Eulipotyphla						
Ježek bělobřichý <i>Atelerix albiventris</i>	2,2	–	–	1,1	–	1,1
Bělozubka nejmenší <i>Suncus etruscus</i>	3,2	3,6	–	–	–	6,8
Letouni – Chiroptera						
Kaloň zlatý <i>Pteropus rodricensis</i> EN EEP ISB	20,20,5	–	–	6,2,5	–	14,18
Kaloň plavý <i>Eidolon helvum</i> NT	21,27,30 7,8d	–	X	X	X	33,31,4 7,8d
Kaloň egyptský <i>Rousettus aegyptiacus</i>	22,26 0,4d	–	–	0,1	–	22,25 0,4d
Listonos světlý <i>Phyllostomus discolor</i>	12,22,1	–	X	X	–	16,18
Vampýrek dlouhojazyčný <i>Glossophaga soricina</i>	0,0,70+x	–	X	X	–	0,0,70+x
Glosofága lesní <i>Leptonycteris curassoe</i> VU	2,0	–	–	–	–	2,0
Šelmy – Carnivora						
Liška kapská <i>Vulpes chama</i>	1,0 1,2d	–	–	–	–	1,0 1,2d
Liška svižná <i>Vulpes velox velox</i>	– 0,1d	–	–	–	–	– 0,1d
Pes ušatý <i>Otocyon megalotis</i> EEP	2,0	–	–	–	–	2,0
Šakal čabrákový <i>Canis mesomelas mesomelas</i>	1,0 1,0d	–	–	–	–	1,0 1,0d
Vlk evropský <i>Canis lupus</i> EEP	1,1 4,5d	–	–	–	–	1,1 4,5d
Dingo australský <i>Canis lupus dingo</i> VU	– 0,1d	–	–	–	–	– 0,1d

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Vlk hřívnatý	0,2	-	-	-	-	0,2
<i>Chrysocyon brachyurus</i> NT EEP ISB	5,1d					5,1d
Panda červená	1,1	-	0,1	1,0	-	0,2
<i>Ailurus fulgens</i> EN EEP ISB						
Medvěd hnědý	2,1	-	-	-	-	2,1
<i>Ursus arctos arctos</i> ESB						
Nosál červený	0,2	-	-	0,2	-	-
<i>Nasua nasua solitaria</i>	3,2d					3,2d
Kynkažu	1,1	0,1			0,1	1,1
<i>Potos flavus</i> ESB						
Vydra říční	1,1	-	1,1	1,1	-	1,1
<i>Lutra lutra</i> NT EEP						
Skunk pruhovaný	3,3	-	-	3,1	-	0,2
<i>Mephitis mephitis</i>	2,5d					2,5d
Galidie proužkovaná	1,0	-	-	-	-	1,0
<i>Galidia elegans</i> ESB						
Galidie tenkopruhá	0,1	-	-	-	-	0,1
<i>Mungotictis d. decemlineata</i> EN ESB						
Ženetka savanová	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Genetta thierryi</i>						
Mangusta žíhaná	10,5,5	-	9,5	4,2,5	-	15,8
<i>Mungos mungo</i> ssp.	6,9d					6,9d
Mangusta tmavá	1,1	1,1	-	-	2,2	-
<i>Crossarchus obscurus</i>	3,3d					3,3d
Mangusta trpasličí	1,2	1,1	-	0,2	1,0	1,1
<i>Helogale parvula undulata</i>	9,6d					9,6d
Mangusta liščí	-	-	-	-	-	-
<i>Cynictis penicillata</i>	6,6d					6,6d
Promyka bažinná	1,2	-	-	-	-	1,2
<i>Atilax paludinosus</i>						
Promyka červená	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Galerella sanguinea</i>	8,3d					8,3d
Binturong malajský	-	-	-	-	-	-
<i>Arctictis binturong binturong</i> VU EEP	1,0d					1,0d
Binturong palawanský	0,1	-	-	-	-	0,1
<i>Arctictis binturong whitei</i> VU EEP						
Ovječ filipínský	0,1	-	-	-	-	-
<i>Paradoxurus h. philippinensis</i>	7,7d				0,1d	7,8d
Ovječ maskovaný	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Paguma larvata leucomystax</i>						
Kočka arabská	-	-	-	-	-	-
<i>Felis silvestris gordonii</i> ISB	2,0d					2,0d
Kočka palawanská	5,2	-	-	-	2,0	3,2
<i>Prionailurus bengalensis heaneyi</i>						
Ocelot velký	-	-	-	-	-	-
<i>Leopardus pardalis</i>	0,2d					0,2d

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Rys kanadský	0,1	1,0	-	-	-	1,1
<i>Lynx canadensis canadensis</i>	1,1d					1,1d
Rys červený	-	-	-	-	-	-
<i>Lynx rufus baileyi</i>	1,0d					1,0d
Rys červený	2,2	-	1,2	-	1,1	2,3
<i>Lynx rufus</i>	2,2d					2,2d
Gepard súdánský	1,0	0,2	-	-	-	1,2
<i>Acinonyx j. soemmeringii</i> VU EEP ISB						
Levhart sněžný	1,0	0,1	-	-	-	1,1
<i>Uncia uncia</i> VU EEP ISB	0,2d					0,2d
Levhart čínský	1,2	-	-	-	-	1,2
<i>Panthera pardus japonensis</i> NT EEP ISB	2,1d					2,1d
Tygr ussurijský	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Panthera tigris altaica</i> EN EEP ISB	2,1d			0,1d		2,0d
Lev berberský	3,4	-	1,3	-	1,1	3,6
<i>Panthera leo leo</i> VU EEP	1,2d					1,2d

Lichokopytníci – *Perissodactyla*

Osel domácí	-	-	-	-	-	-
<i>Equus asinus</i>	0,2d					0,2d
Osel domácí – bílý rakousko-uherský	1,0	-	-	-	-	1,0
<i>Equus asinus</i>						
Kulan	2,3	1,0	-	-	1,0	2,3
<i>Equus hemionus kulan</i> EN EEP ISB						
Kůň domácí – českomoravský belgik	0,1	-	-	-	-	0,1
<i>Equus caballus</i>						
Zebra Chapmannova	-	-	-	-	-	-
<i>Equus burchelli chapmanni</i>	1,1d					1,1d
Zebra bezhrbá	0,2	1,2	0,2	-	0,2	1,4
<i>Equus burchelli borensis</i> EEP						
Nosorožec indický	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Rhinoceros unicornis</i> VU EEP ISB	0,1d					0,1d

Sudokopytníci – *Artiodactyla*

Prase domácí – přeštické	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Sus scrofa</i> f. dom.						
Prase savanové	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Phacochoerus a. africanus</i> ESB	0,2d					0,2d
Pekari páskovaný	1,3	-	1,2	-	-	2,5
<i>Tayassu tajacu</i>						
Hrošík liberijský	1,2	-	-	0,1	-	1,1
<i>Choeropsis l. liberiensis</i> EN EEP ISB						
Velbloud dvouhrbý	1,4	-	-	-	-	1,4
<i>Camelus ferus bactrianus</i>						
Lama vikuňa	1,3	-	-	-	-	1,3
<i>Vicugna vicugna</i> EEP ISB	1,0d				1,0d	

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Žirafa Rothschildova <i>Giraffa c. rothschildi</i> NT EEP	2,0	-	-	-	-	2,0
Muntžak malý <i>Muntiacus reevesi reevesi</i>	3,4 4,3d	-	0,3,1	2,0,1	- 2,0d	1,7 2,3d
Sambar ostrovní <i>Rusa timorensis</i> VU	2,4 2,4d	1,1	1,0	- 2,2d	- 2,1d	2,4 2,3d
Wapiti kalifornský <i>Cervus elaphus nannodes</i>	3,3	-	-	-	-	3,3
Jak domácí <i>Bos grunniens</i>	0,2	-	-	0,1	-	0,1
Tur domácí – česká červinka <i>Bos taurus</i>	2,2	-	1,1	2,0	-	1,3
Zubr evropský <i>Bison bonasus</i> VU EEP ISB	0,2 0,1d	1,0	0,1	-	-	1,3 0,1d
Nilgau pestrý <i>Boselaphus tragocamelus</i>	- 1,3d	-	-	-	- 1,3d	-
Sitatunga západoafrická <i>Tragelaphus spekei gratus</i> ESB	- 0,3d	-	-	-	- 0,3d	-
Kudu velký <i>Tragelaphus strepsiceros</i> ESB	1,4	-	1,1	1,2	-	1,3
Nyala nížinná <i>Tragelaphus angasi</i> ESB	1,6	-	-	-	-	1,6
Antilopa jelení <i>Antilope cervicapra</i>	4,11 6,1d	-	4,8	1,5 5,1d	2,6 1,2d	4,8 2,2d
Dikdik Kirkův <i>Madoqua kirkii</i>	2,1	-	1,1	0,1	-	3,1
Voduška lečve <i>Kobus leche kafuensis</i> EN ESB ISB	1,13 2,0d	-	3,6	3,5	- 2,0d	1,14
Přímorožec šavlorohý <i>Oryx dammah</i> EW EEP ISB	- 0,1d	-	-	-	- 0,1d	-
Buvolec běločelý <i>Damaliscus pygargus phillipsi</i> ESB	1,3 0,3d	-	0,1	-	-	1,4 0,3d
Takin čínský <i>Budorcas bedfordi</i> VU EEP	1,1	-	-	-	-	1,1
Goral tmavý <i>Naemorhedus g. arnouxianus</i> VU EEP	- 1,3d	1,1	-	-	- 1,2d	1,1 0,1d
Koza domácí – bílá krátkosrstá <i>Capra hircus</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Koza domácí – hnědá krátkosrstá <i>Capra hircus</i>	0,1 0,1d	-	-	-	-	0,1 0,1d
Koza domácí – holandská zakrslá <i>Capra hircus</i>	2,4	-	0,1	0,1	1,2	1,2
Koza domácí – gírgentánská <i>Capra hircus</i>	1,2	-	1,0	-	1,0	1,2
Koza domácí – kamerunská <i>Capra hircus</i>	- 4,2d	-	-	-	-	- 4,2d

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Ovce domácí – valaška <i>Ovis aries</i>	1,2 0,1d	–	2,1	2,1	–	1,2 0,1d
Ovce domácí – kamerunská <i>Ovis aries</i>	– 2,0d	–	–	–	–	– 2,0d
Ovce domácí – skudde <i>Ovis aries</i>	3,4	–	2,1	4,0	0,1	1,4
Ovce domácí – vřesovištní <i>Ovis aries</i>	– 1,0d	–	–	–	–	– 1,0d
Ovce domácí – ouessantská <i>Ovis aries</i>	1,3	–	1,2	0,1	1,2	1,2
Ovce domácí – cápová <i>Ovis aries</i>	1,2 1,1d	–	2,0	–	1,0 2,2d	– 3,3d
Ovce domácí – zušlechtěná šumavka <i>Ovis aries</i>	2,3	–	2,1	2,0	0,1	2,3
Ovce domácí – Border Leicester <i>Ovis aries</i>	2,3	–	1,2	1,2	–	2,3
Ovce domácí – soayská <i>Ovis aries</i>	1,2	–	0,1	0,1	–	1,2
Ovce aljašská <i>Ovis dalli dalli</i>	4,6	–	1,2	2,2	1,1	2,5
Ovce tlustorohá <i>Ovis canadensis californiana</i>	0,8	–	2,2	2,7	–	0,3

Ptáci – Aves – Birds

374 taxonů/taxa

1 452 jedinců/individuals

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Pštrosi – Struthioniformes						
Pštros dvoupřstý <i>Struthio camelus</i>	0,2	–	–	–	–	0,2
Nandu pampový <i>Rhea americana</i> NT	0,1 1,2,3d	– 0,0,3d	–	–	0,1,3	– 1,2d
Nandu Darwinův <i>Rhea pennata</i> ESB	1,1	–	–	–	–	1,1
Emu hnědý <i>Dromaius novaehollandiae</i>	2,1	–	–	–	–	2,1
Kivi hnědý <i>Apteryx mantelli</i> VU ISB	1,0	–	–	–	–	1,0
Hrabaví – Galliformes						
Tabon lesní <i>Alectura lathami</i>	1,0	–	–	–	–	1,0

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Hoko červenolaločný <i>Crax blumenbachii</i> EN	-	1,0	-	-	-	1,0
Hoko přilbový <i>Pauxi pauxi pauxi</i> EN	- 1,0d	-	-	-	-	- 1,0d
Perlička chocholátá <i>Gutiera pucherani</i>	1,0	-	-	1,0	-	-
Perlička kropenatá <i>Numida meleagris</i> f. dom.	0,0,21	-	0,0,72	0,0,28	0,0,32	0,0,33
Koroptev fokienská <i>Arborophila gingica</i> NT	- 1,0d	-	-	-	-	- 1,0d
Koroptev hnědoprsá <i>Arborophila brunneopectus</i>	- 1,0d	-	-	-	-	- 1,0d
Koroptev rudohlavá <i>Arborophila torqueola</i>	-	1,1	-	-	-	1,1
Páv konžský <i>Afropavo congensis</i> VU EEP	1,0	-	-	1,0	-	-
Argus okatý <i>Argusianus argus</i> NT ESB	0,1	1,0	-	-	-	1,1
Bažant palawanský <i>Polyplectron napoleonis</i> VU EEP	1,1	-	-	-	-	1,1
Křepelka madagaskarská <i>Margaroperdix madagarensis</i>	1,1 1,1d	1,2	-	0,2	-	2,1 1,1d
Křepelka polní <i>Coturnix coturnix coturnix</i>	5,2	-	-	3,1	-	2,1
Křepelka čínská <i>Coturnix chinensis</i>	2,0	-	-	1,0	-	1,0
Křepelka černoprsá <i>Coturnix coromandelica</i>	2,0	-	-	1,0	-	1,0
Křepelka harlekýn <i>Coturnix delegorguei</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Orevice chukar <i>Alectoris chukar cypriotes</i>	1,0,1 4,4d	-	-	-	-	2,0 4,4d
Orevice horská <i>Alectoris graeca saxatilis</i> NT	3,4,1	-	-	3,3,1	-	0,1
Orevice skalní <i>Alectoris barbara</i>	0,1	-	-	0,1	-	-
Orevice rudá <i>Alectoris rufa</i> NT	1,1	-	-	-	-	1,1
Koroptev polní <i>Perdix perdix armoricana</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Křepelka křovinná <i>Perdica asiatica</i>	2,2	1,0	-	2,2	-	1,0
Kur bankivský <i>Gallus gallus gallus</i>	1,2	-	-	-	- 1,1d	0,1 1,1d
Kur bankivský <i>Gallus gallus gallus</i>	1,2	-	-	-	- 1,1d	0,1 1,1d

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Kur domácí – česká zlatá kropenka zdr.	2,5	–	1,4,3	0,3,3	1,1	2,5
<i>Gallus gallus f. dom</i>						
Kur domácí – česká zlatá kropenka zdr.	2,5	–	4,6,2	4,0,2	0,6	2,5
<i>Gallus gallus f. dom</i> – stříbrná						
Kur domácí – česká zlatá kropenka zdr.	2,5	–	7,6,2	5,0,2	2,6	2,5
<i>Gallus gallus f. dom</i> – modrá zlatokrká						
Kur domácí – česká zlatá kropenka zdr.	2,5	–	5,1	5,0	0,1	2,5
<i>Gallus gallus f. dom</i> – bílá						
Kur domácí – šumavanka	–	–	–	–	–	–
<i>Gallus gallus f. dom</i>	1,4d				1,4d	
Kur domácí – skotská krátkonohá	2,6	–	0,9	0,1	0,8	2,6
<i>Gallus gallus f. dom</i>	0,8,8d					0,8,8d
Kur domácí – bregovská džinka	2,3	–	–	1,1	1,2	–
<i>Gallus gallus f. dom</i>						
Bažant mikado	–	1,1	–	–	–	1,1
<i>Syrnaticus mikado NT</i>						
Bažant měděný	–	0,1	–	–	–	0,1
<i>Syrnaticus soemmerringii ijimae NT</i>						
Bažant královský	–	–	–	–	–	–
<i>Syrnaticus reevesii VU</i>	1,2d			0,1d		1,1d
Bažant zlatý	–	–	–	–	–	–
<i>Chrysolophus pictus</i>	0,1d					0,1d
Bažant tádžický	1,3	–	4,3	0,1	4,2	1,3
<i>Phasianus colchicus bianchii</i>	3,4d					3,4d
Bažant bělokřídý	0,1	2,0	–	–	–	2,1
<i>Phasianus colchicus chrysomelas</i>	3,4d					3,4d
Bažant obojkový	1,0	0,1	–	–	–	1,1
<i>Phasianus colchicus torquatus</i>						
Bažant tchajwanský	1,1	1,1	–	–	1,1	1,1
<i>Phasianus colchicus formosanus</i>						
Bažant amurský	1,2	0,1	0,1	1,2	–	0,2
<i>Phasianus colchicus pallasi</i>	2,2d					2,2d
Bažant korejský	1,6	–	4,1	2,1	2,2	1,4
<i>Phasianus colchicus karpowi</i>	1,1d					1,1d
Bažant turkménský	8,3	–	8,4	4,0	11,6	1,1
<i>Phasianus colchicus zarudnyi</i>	4,7d					4,7d
Bažant zerafsanský	1,2	–	–	0,1	–	1,1
<i>Phasianus c. zerafschanicus</i>						
Bažant perský	1,0	–	–	–	–	1,0
<i>Phasianus colchicus persicus</i>						
Bažant sečuánský	1,3	–	1,0	–	0,1	2,2
<i>Phasianus colchicus strauschi</i>	1,1d					1,1d
Bažant kolchidský	2,5	–	2,1	1,1	–	3,5
<i>Phasianus c. colchicus (europaeus)</i>	2,7d					2,7d
Bažant kolchidský	2,4	–	5,2	0,1	5,1	2,4
<i>Phasianus colchicus colchicus (lorentzi)</i>						

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Bažant kirgizský <i>Phasianus colchicus mongolicus</i>	1,2	-	1,1	-	-	2,3
Bažant pestrý <i>Phasianus versicolor robustipes</i>	4,4	-	0,1	-	3,0	1,5
Bažant Edwardsův <i>Lophura edwardsi</i> CR EEP ISB	2,1 1,0d	-	1,1	-	1,0	2,2 1,0d
Bažant vietnamský <i>Lophura hatinhensis</i> EN ISB	2,2 5,2d	1,0	-	1,1	-	2,1 5,2d
Bažant bělochocholatý <i>Lophura leucomelanos hamiltoni</i>	- 1,3d	-	-	-	-	- 1,3d
Bažant Crawfordův <i>Lophura leucomelanos crawfordi</i>	- 1,0d	-	-	-	-	- 1,0d
Bažant Berlioziův <i>Lophura nychthemera berliozi</i>	- 1,1d	-	-	-	-	- 1,1d
Bažant Salvadorův <i>Lophura inornata inornata</i> VU	1,1	-	-	-	1,1	-
Páv zelený <i>Pavo muticus</i>	-	0,0,1	-	-	-	0,0,1
Vrubozobí – Anseriformes						
Čája obojková <i>Chauna torquata</i>	1,1	-	1,0	-	-	2,1
Husovec stračí <i>Anseranas semipalmata</i>	2,2 1,0d	-	-	-	-	2,2 1,0d
Husička teckovaná <i>Dendrocygna guttata</i>	1,2	2,0	-	-	-	3,2
Husička dvoubarvá <i>Dendrocygna bicolor</i>	4,6 3,3d	-	-	-	-	4,6 3,3d
Husička vdovka <i>Dendrocygna viduata</i>	1,2	-	-	-	-	1,2
Husička australská <i>Dendrocygna eytoni</i>	0,3	1,0	-	-	-	1,3
Husička malá <i>Dendrocygna javanica</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Kachnice kaštanová <i>Oxyura jamaicensis</i>	1,1	1,0	-	1,0	-	1,1
Kachnice africká <i>Oxyura maccoa</i> VU	2,1	-	-	-	- 1,0d	1,1 1,0d
Kachnovec vlnkovaný <i>Stictonetta naevosa</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Husa kuří <i>Cereopsis novaehollandiae</i>	1,2 1,1d	-	-	-	-	1,2 1,1d
Labut černá <i>Cygnus atratus</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Labut Bewickova <i>Cygnus columbianus bewickii</i>	1,1	-	-	-	1,1	-

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Berneška bělolící <i>Branta leucopsis</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Berneška rudokrká <i>Branta ruficollis</i> EN EEP	1,1	-	2,0	-	-	3,1
Berneška havajská <i>Branta sandvicensis</i> VU	5,3	-	1,1	-	-	6,4
Husa domácí - česká <i>Anser anser</i> f. <i>dom.</i>	1,3	1,0	-	-	1,1	1,2
Husa krátkozobá <i>Anser brachyrhynchus</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Husa císařská <i>Anser canagicus</i>	1,1	-	-	-	1,1	-
Husa indická <i>Anser indicus</i>	4,2 0,1d	-	-	1,0	1,0	2,2 0,1d
Hohol severní <i>Bucephala clangula</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Hohol islandský <i>Bucephala islandica</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Morčák chocholatý <i>Lophodytes cucullatus</i>	1,1	-	-	0,1	-	1,0
Morčák velký <i>Mergus merganser</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Husice rudohlavá <i>Chloephaga rubidiceps</i>	2,2	-	-	-	1,1	1,1
Husice královská <i>Radjah radjah radjah</i>	1,1	-	-	1,0	-	0,1
Husice rezavá <i>Tadorna ferruginea</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Husice liščí <i>Tadorna tadorna</i>	-	0,1	-	-	-	0,1
Husice australská <i>Tadorna tadornoides</i>	1,0	0,1	-	-	-	1,1
Husice rajska <i>Tadorna variegata</i>	1,0	-	-	1,0	-	-
Pížmovka velká <i>Cairina moschata</i>	0,2 6,10d	-	-	0,1	-	0,1 6,10d
Pížmovka konžská <i>Pteronetta hartlaubii</i>	2,0	-	-	-	-	2,0
Pížmovka hřebenatá <i>Sarkidiornis melanotos melanotos</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Kachnička mandarinská <i>Aix galericulata</i>	5,4 0,1d	-	-	1,0	-	4,4 0,1d
Kachnička karolinská <i>Aix sponsa</i>	0,3	-	-	-	0,1	0,2
Husice modrokrádlá <i>Cyanochen cyanoptera</i> VU	- 1,1d	-	-	-	-	- 1,1d

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Čírka úzkozobá <i>Marmaronetta angustirostris</i> VU	10,3	-	-	1,0	-	9,3
Žrzohlávka rudozobá <i>Netta rufina</i>	1,1	-	1,1,4	0,0,4	-	2,2
Polák peposaka <i>Netta peposaca</i>	- 1,0d	-	-	-	-	- 1,0d
Polák velký <i>Aythya ferina</i> VU	2,2	-	3,0,2	0,0,2	-	5,2
Polák kaholka <i>Aythya marila</i>	0,2	2,0	-	0,1	-	2,1
Polák vlnkovaný <i>Aythya affinis</i>	1,2 0,2d	-	-	-	-	1,2 0,2d
Polák proužkozobý <i>Aythya collaris</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Polák chocholačka <i>Aythya fuligula</i>	1,2	-	-	-	-	1,2
Polák malý <i>Aythya nyroca</i> NT	1,2	-	-	-	-	1,2
Polák australský <i>Aythya australis</i>	2,2	-	-	0,1	-	2,1
Polák novozélandský <i>Aythya novaeseelandiae</i>	3,2	-	-	-	-	3,2
Polák Baerův <i>Aythya baeri</i> CR EEP	9,7 1,0d	-	1,4,3	1,3,3	-	9,8 1,0d
Polák americký <i>Aythya americana</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Kachyně patagonská <i>Tachyeres patachonicus</i>	1,0	0,1	-	1,1	-	-
Kachna vlasatá <i>Lophonetta s. specularioides</i>	0,1 3,3d	1,0	-	1,0	-	0,1 3,3d
Čírka tečkovaná <i>Spatula hottentota</i>	1,4	-	-	-	-	1,4
Kachna pestrá <i>Spatula versicolor versicolor</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Lžičák pestrý <i>Spatula clypeata</i>	2,2	-	1,4,1	0,0,1	1,2	2,4
Lžičák novozélandský <i>Spatula rhynchotis variegata</i>	1,2	-	-	-	-	1,2
Čírka skořicová <i>Spatula cyanoptera</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Čírka modrokřídla <i>Spatula discors</i>	2,1	-	-	1,1	-	1,0
Čírka sibiřská <i>Sibirionetta formosa</i>	2,1 2,1	0,1 0,1	-	-	-	2,2 2,2
Čírka srpoperá <i>Mareca falcata</i> NT	1,0	-	-	1,0	-	-

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Hvízdák chilský <i>Mareca sibilatrix</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Kopřivka obecná <i>Mareca strepera</i>	1,1	-	-	0,1	-	1,0
Kachna žlutozobá <i>Anas undulata</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Kachna madagaskarská <i>Anas melleri</i> EN EEP	1,5	-	-	-	0,1	1,4
Kachna proužkovaná <i>Anas superciliosa rogersii</i>	2,3 1,1d	-	-	-	-	2,3 1,1d
Kachna skvrnozobá <i>Anas p. poecilorhyncha</i>	2,5	-	3,2	-	0,3	5,4
Kachna čínská <i>Anas zonorhyncha</i>	2,1	-	-	-	-	2,1
Kachna filipínská <i>Anas luzonica</i> VU	4,3 0,1d	-	-	1,0	-	3,3 0,1d
Kachna domácí - čárkovaná <i>Anas platyrhynchos f. dom.</i>	3,4	-	16,24	7,0	10,24	2,4
Kachna tmavá <i>Anas rubripes</i>	1,2	-	-	-	-	1,2
Kachna laysanská <i>Anas laysanensis</i> CR	7,5 0,1d	-	-	1,1	-	6,4 0,1d
Kachna havajská <i>Anas wyvilliana</i> EN	5,1	0,1	-	-	1,0	4,2
Čírka australsijská <i>Anas gibberifrons</i>	2,4	-	1,0	0,1	-	3,3
Kachna kaštanová <i>Anas castanea</i>	0,2	2,2	-	0,1	-	2,3
Čírka Bernierova <i>Anas bernieri</i> EN EEP	4,4 1,0d	0,1	-	2,2	-	2,3 1,0d
Ostralka bělolící <i>Anas bahamensis</i>	1,2	-	-	-	-	1,2
Čírka rudozobá <i>Anas erythrorhyncha</i>	3,3	-	-	-	-	3,3
Ostralka štíhlá <i>Anas acuta acuta</i>	2,1	-	-	-	-	2,1
Ostralka jižní <i>Anas georgica georgica</i>	1,1	1,1	-	-	-	2,2
Ostralka žlutozobá <i>Anas georgica spinicauda</i>	11,9	-	0,10	1,4	6,7	4,8
Čírka karolinská <i>Anas carolinensis</i>	3,3	1,1	-	1,0	- 1,1d	2,3 1,1d
Čírka obecná <i>Anas crecca</i>	3,3	-	1,0,2	0,0,2	1,0	3,3
Čírka žlutozobá <i>Anas flavirostris</i>	1,1	-	-	-	-	1,1

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Plameňáci – <i>Phoenicopteriformes</i>						
Plameňák růžový <i>Phoenicopterus ruber roseus</i>	12,12	–	–	1,0	–	11,12
Slunatci – <i>Eurypygiformes</i>						
Kagu chocholaty <i>Rhynochetos jubatus</i> EN EEP	2,0	–	–	–	–	2,0
Měkkozobí – <i>Columbiformes</i>						
Holub skalní <i>Columba livia livia</i>	0,0,26 1,3,13d	–	–	0,0,5	–	0,0,21 1,3,13d
Holub domácí – benešovský bílý <i>Columba livia</i> f. dom.	3,3,9	–	1,1	0,0,7	–	4,4,2
Holub domácí – prácheňský káník <i>Columba livia</i> f. dom.	2,2,14	–	2,2,10	0,0,19	–	4,4,5
Holub domácí – český bublák <i>Columba livia</i> f. dom.	0,1	–	–	–	–	0,1
Holub domácí – český rejdič <i>Columba livia</i> f. dom.	2,0	–	–	–	–	2,0
Holub domácí – pražský rejdič <i>Columba livia</i> f. dom.	–	4,0	–	–	–	4,0
Holub domácí – brněnský voláč <i>Columba livia</i> f. dom.	–	2,0	–	–	–	2,0
Holub domácí – česká čejka hladkonohá <i>Columba livia</i> f. dom.	2,1,1	–	0,0,1	0,0,1	–	2,2,1
Holub domácí – český stavák <i>Columba livia</i> f. dom.	2,2,9	–	0,0,5	0,0,6	–	4,4,4
Holub domácí – rakovnický kotrlák <i>Columba livia</i> f. dom.	7,7,26	–	0,0,54	0,0,79	–	7,7,1
Holub domácí – maďarská straka <i>Columba livia</i> f. dom.	–	1,1	–	0,1	–	1,0
Holub domácí – kariér <i>Columba livia</i> f. dom.	–	1,1	–	–	–	1,1
Holub domácí – dragoun <i>Columba livia</i> f. dom.	–	1,1	–	–	0,1	1,0
Holub domácí – norimberská bagdeta <i>Columba livia</i> f. dom.	– –	1,1 1,1	– –	1,1 1,1	– –	– –
Holub domácí – kudrnáč <i>Columba livia</i> f.	–	1,1	–	0,1	–	1,0
Holub domácí – anglický pávík <i>Columba livia</i> f. dom.	–	1,1	–	–	–	1,1
Holub bělolící <i>Columba vitiensis griseogularis</i>	3,5 1,1d	–	–	–	–	3,5 1,1d
Hrdlička damarská <i>Streptopelia c. capicola</i>	1,1	–	–	–	–	1,1

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Hrdlička vínorudá	6,7	-	3,4,1	0,1,1	3,3	6,7
<i>Streptopelia tranquebarica humilis</i>	9,4d					9,4d
Hrdlička čínská	3,3	-	0,0,2	0,1	0,1	3,2,1
<i>Streptopelia chinensis chinensis</i>	2,2,11d					2,2,11d
Hrdlička kropenatá	2,1	-	-	1,0	-	1,1
<i>Streptopelia chinensis tigrina</i>	3,2,5d					3,2,5d
Hrdlička cejlonská	1,2	-	0,1,4	-	-	1,3,4
<i>Streptopelia suratensis</i>	1,1d					1,1d
Hrdlička východní	2,1	-	-	-	-	2,1
<i>Streptopelia o. orientalis</i>	4,4d					4,4d
Hrdlička východní	-	0,1	-	0,1	-	-
<i>Streptopelia o. meena</i>						
Hrdlička divoká	8,2,2	-	2,5	4,0	0,0,2	6,7
<i>Streptopelia t. turtur</i>	2,1d					2,1d
Hrdlička temná	3,1	-	-	0,1	1,0	2,0
<i>Streptopelia lugens</i>	0,0,4d					0,0,4d
Hrdlička senegalská	2,1	-	-	-	-	2,1
<i>Spilopelia s. senegalensis</i>	0,0,9d					0,0,9d
Holub růžový	1,1	-	-	-	1,0	0,1
<i>Nesoenas mayeri</i> VU EEP ISB	3,0d					3,0d
Hrdlička madagaskarská	1,1	2,0	-	-	-	3,1
<i>Nesoenas picturata picturata</i>	5,5,3d			1,0d		4,5,3d
Holub kubánský	2,2	-	-	-	-	2,2
<i>Starmoenas cyanocephala</i> EN EEP						
Hrdlička černouchá	0,1	1,0	-	0,1	1,0	-
<i>Zenaida auriculata vinaceorufa</i>						
Hrdlička sokorská	2,0	1,1	-	-	2,0	1,1
<i>Zenaida graysoni</i> EW EEP	1,2d					1,2d
Holoubek skořicový	-	-	-	-	-	-
<i>Columbina talpacoti</i>	2,2d			1,0d		1,2d
Holub krvavý	1,1	1,0	-	-	-	2,1
<i>Gallucolumba luzonica</i> NT EEP	5,3,11d					5,3,11d
Holub Bartlettův	1,1	-	-	0,1	-	1,0
<i>Gallucolumba crinigera</i> VU EEP	1,2d					1,2d
Holub zlatoprský	1,2	1,0	-	0,1	-	2,1
<i>Gallucolumba rufigula</i>	0,0,1d					0,0,1d
Holub celebeský	3,2	-	0,1,2	0,1,1	0,0,1	3,2
<i>Gallucolumba tristigmata bimaculata</i>	2,3d					2,3d
Holub wonga	0,1	1,0	-	-	-	1,1
<i>Leucosarcia melanoleuca</i>						
Holub bronzokřídlý	-	1,2	-	-	0,1	1,1
<i>Phaps chalcoptera</i>	0,2d					0,2d
Holub pokřovní	3,1	-	-	0,1	-	3,0
<i>Phaps elegans</i>						
Holub chocholatý	2,2	-	0,0,15	0,0,1	0,0,8	2,2,6
<i>Ocyphaps lophotes</i>						

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Holoubek diamantový	3,3	-	-	-	-	3,3
<i>Geopelia cuneata</i>	2,2,33d			0,1d		2,1,33d
Holoubek mirový	2,3,1	-	-	1,0	-	1,3,1
<i>Geopelia placida</i>	0,1,3d					0,1,3d
Holoubek timorský	-	-	-	-	-	-
<i>Geopelia maugei</i>	0,1,4d					0,1,4d
Holoubek bronzovohřbetý	3,2	-	-	-	-	3,2
<i>Geopelia humeralis</i>	0,0,2d					0,0,2d
Korunáč chocholatý	-	-	-	-	-	-
<i>Goura cristata</i> VU EEP	1,1d					1,1d
Holub nikobarský	1,1	1,0	-	-	-	2,1
<i>Caloenas nicobarica</i> NT EEP	1,0d					1,0d
Holub zelenokřídlý	5,5,2	0,0,1	0,0,2	0,0,2	3,3,1	2,2,2
<i>Chalcophaps indica indica</i>	1,1d					1,1d
Holoubek modrohlavý	-	-	-	-	-	-
<i>Turtur brehmeri</i>	0,1d					0,1d
Holoubek kapský	-	3,1	-	-	3,1	-
<i>Oena capensis capensis</i>						
Holub okrovoprský	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Phapitreron leucotis</i>	1,0d					1,0d
Holub papouščí	2,3	-	-	0,2	-	2,1
<i>Treron vernans</i>	2,0d					2,0d
Holub kovový	0,2	-	-	0,2	-	-
<i>Ducula aenea paulina</i>						
Holub podkovní	1,0	-	-	-	-	1,0
<i>Ducula carola</i> VU						
Holub růžovotemenný	1,0	0,1	-	-	-	1,1
<i>Ducula rosacea</i> NT	2,0d					2,0d
Holub černobílý	4,1	-	2,0	-	-	5,1
<i>Ducula luctuosa</i>	1,0d				1,0d	2,0d
Holub červenoočasný	1,0	-	-	-	-	1,0
<i>Alectroenas madagascariensis</i>						
Holub černotemenný	5,3	-	0,0,1	2,0,1	-	3,3
<i>Ptilinopus melanospila</i> ESB	2,0d					2,0d
Holub žlutoprský	-	1,1	-	-	-	1,1
<i>Ptilinopus occipitalis</i>						
Holub vínokrký	-	1,1	-	-	-	1,1
<i>Ptilinopus porphyreus</i>						
Holub malovaný	2,2	-	-	1,0	0,1	1,1
<i>Ptilinopus pulchellus</i>	1,1,2d					1,1,2d
Holub nádherný	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Ptilinopus superbus</i>	0,1d					0,1d
Holub Greyův	0,1	1,0	-	-	-	1,1
<i>Ptilinopus greyi</i>						

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Lelkové – Caprimulgiformes						
Lelkoun soví	1,0	-	-	-	-	1,0
<i>Podargus strigoides</i>	2,1d			1,0d		1,1d
Kukačky – Cuculiformes						
Kukačka obecná	1,0	-	-	1,0	-	-
<i>Cuculus canorus canorus</i>						
Kukačka guira	-	-	-	-	-	-
<i>Guira guira</i>	2,0d					2,0d
Kukalka modrá	-	1,0	-	-	-	1,0
<i>Coou caerulea</i>						
Krátkokřídli – Gruiformes						
Chřástal vodní	0,1	-	-	-	-	0,1
<i>Rallus aquaticus aquaticus</i>						
Chřástal polní	0,1	-	-	-	-	0,1
<i>Crex crex</i>						
Chřástal žlutozobý	-	-	-	-	-	-
<i>Zapornia flavirostra</i>	1,1,5d					1,1,5d
Jeřáb královský	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Balearica regulorum gibbericeps</i> EN						
Jeřáb bělošijí	1,1	-	2,0	-	-	3,1
<i>Antigone vipio</i> VU EEP ISB						
Jeřáb Antigonin	1,0	0,1	-	-	-	1,1
<i>Antigone antigone antigone</i> VU						
Jeřáb mandžuský	2,1	-	2,0	-	-	3,1
<i>Grus japonensis</i> EN EEP ISB					1,0d	1,0d
Jeřáb panenský	-	-	-	-	-	-
<i>Anthropoides virgo</i>	1,0d					1,0d
Turaka – Musophagiformes						
Turako bělolící	-	-	-	-	-	-
<i>Tauraco leucotis</i>	3,1d					3,1d
Turako chocholatý	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Tauraco persa persa</i>						
Tučňáci – Sphenisciformes						
Tučňák Humboldtův	11,12	-	4,4	4,2	-	11,14
<i>Spheniscus humboldti</i> VU EEP	12,13d					12,13d
Čápi – Ciconiiformes						
Marabu africký	-	-	-	-	-	-
<i>Leptoptilos crumeniferus</i> ESB	1,0d					1,0d
Nesyt africký	2,2	-	2,1	-	0,1	4,2
<i>Mycteria ibis</i> ESB	2,2d					2,2d

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Zejozob africký	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Anastomus lamelligerus</i>	0,1d	-	-	-	-	0,1d
Čáp bělokrký	-	-	-	-	-	-
<i>Ciconia episcopus episcopus</i>	1,1d	-	-	-	-	1,1d
Volavky – Pelecaniformes						
Kolpík africký	2,3	-	2,0	1,0	0,1	3,2
<i>Platalea alba</i>	2,5,5d	-	-	-	-	2,5,5d
Ibis skalní	4,7,2	-	3,1	0,1	-	7,7,2
<i>Geronticus eremita</i> EN EEP						
Ibis posvátný	2,4	-	1,1	0,1	-	3,4
<i>Threskiornis aethiopicus</i>	9,3d	-	-	-	-	9,3d
Ibis modrooký	5,4	-	-	2,0	-	3,4
<i>Threskiornis bernieri bernieri</i> EN	-	-	-	-	-	-
Ibis australský	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Threskiornis moluccus</i>	-	-	-	-	-	-
Ibis černohlavý	3,3	-	-	-	-	3,3
<i>Threskiornis melanocephalus</i> NT	1,1d	-	-	-	-	1,1d
Ibis slámokrký	4,4	-	-	-	-	4,4
<i>Threskiornis spinicollis</i>	0,1d	-	-	-	-	0,1d
Ibis hagedaš	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Bostrychia hagedash</i>	-	-	-	-	-	-
Ibis hnědý	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Plegadis falcinellus</i>	-	-	-	-	-	-
Ibis madagaskarský	1,0	-	-	1,0	-	-
<i>Lophotibis cristata urschi</i> NT	-	-	-	-	-	-
Bukáček malý	0,1	1,0	-	-	-	1,1
<i>Ixobrychus minutus</i>	4,5,1d	-	-	-	-	4,5,1d
Kvakoš noční	3,2,12	-	0,0,11	-	3,2,23	-
<i>Nycticorax nycticorax nycticorax</i>	0,0,3d	-	-	-	-	0,0,3d
Kvakoš rezavý	3,3	-	2,2	0,2	1,1	4,2
<i>Nycticorax caledonicus manillensis</i>	2,0d	-	-	-	-	2,0d
Volavka proměnlivá	1,0	-	-	1,0	-	-
<i>Butorides striatus</i>	-	-	-	-	-	-
Volavka modrozobá	3,3	-	-	1,1	-	2,2
<i>Ardeola idae</i> EN	-	-	-	-	-	-
Volavka nádherná	8,5	-	3,4	1,0	2,2	8,7
<i>Ardeola speciosa</i>	5,8d	-	-	-	-	5,8d
Volavka rusohlavá	2,3,13	-	3,4,1	-	-	5,7,14
<i>Bubulcus ibis</i>	6,11,23d	-	-	-	-	6,11,23d
Volavka popelavá	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
<i>Ardea cinerea</i>	-	-	-	-	-	-
Volavka obrovská	-	-	-	-	-	-
<i>Ardea goliath</i> ESB	1,1d	-	-	-	-	1,1d
Volavka červená	1,0	0,1	-	-	-	1,1
<i>Ardea purpurea manilensis</i>	1,1d	-	-	-	-	1,1d

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Volavka bělolící <i>Egretta novaehollandiae</i>	0,1	-	-	0,1	-	-
Volavka stříbřitá <i>Egretta garzetta</i>	1,2 8,0,13d	-	1,0	-	-	2,2 8,0,13d
Kladivouš africký <i>Scopus umbretta umbretta</i> ESB	1,1	-	-	-	-	1,1
Pelikán bílý <i>Pelecanus onocrotalus</i>	6,3 3,2d	-	-	- 0,1d	-	6,3 3,1d
Pelikán rudohřbetý <i>Pelecanus rufescens</i> EEP	2,2	-	-	-	-	2,2
Pelikán skvrnozobý <i>Pelecanus philippensis</i> NT EEP	1,2	-	-	-	-	1,2
Pelikán australský <i>Pelecanus conspicillatus</i>	2,1	-	-	-	-	2,1
Pelikán severoamerický <i>Pelecanus erythrorhynchos</i>	2,2	-	-	-	-	2,2
Pelikán hnědý <i>Pelecanus occidentalis carolinensis</i>	1,2	1,0	-	-	-	2,2
<i>Suliformes</i>						
Kormorán velký <i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	3,1,5 0,0,4d	-	0,0,3	0,1,1	-	3,0,7 0,0,4d
Bahňáci – <i>Charadriiformes</i>						
Dytík úhorní <i>Burhinus oediconemus oediconemus</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Dytík velký <i>Burhinus grallarius</i>	2,1	-	0,0,1	0,0,1	1,0	1,1
Ústříčnik velký <i>Haematopus ostralegus ostralegus</i> NT	1,1	-	-	-	-	1,1
Pisila mexická <i>Himantopus himantopus mexicanus</i>	1,1	-	-	1,0	-	0,1
Tenkozobec opačný <i>Recurvirostra avosetta</i>	6,6 5,7d	-	-	-	-	6,6 5,7d
Kulík pisečný <i>Charadrius hiaticula</i>	1,0	0,1	-	-	-	1,1
Kulík zlatý <i>Pluvialis apricaria</i>	-	1,1	-	-	-	1,1
Čejka jižní <i>Vanellus chilensis</i>	1,1	3,0	-	0,1	-	4,0
Čejka černohlavá <i>Vanellus tectus</i>	-	2,2	-	-	-	2,2
Čejka chocholatá <i>Vanellus vanellus</i> NT	2,2	-	-	-	-	2,2
Čejka laločnatá <i>Vanellus miles</i>	2,2 3,2,5d	-	-	1,0	-	1,2 3,2,5d

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Koliha velká <i>Numenius arquata arquata</i> NT	2,2	-	-	-	-	2,2
Jespák bojovný <i>Calidris bugnax</i>	2,3	2,2	-	-	-	4,5
Jespák obecný <i>Calidris alpina</i>	2,1	0,1	-	-	-	2,2
Pískit obecný <i>Actitis hypoleuca</i>	2,1	0,1	-	1,1	-	1,1
Vodouš rudonohý <i>Tringa totanus totanus</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Břehouš černoocasý <i>Limosa limosa</i>	-	1,1	-	-	-	1,1
Perepel černohrdlý <i>Turnix suscitator</i>	2,2	-	-	2,0	-	0,2
Ouhorlík stepní <i>Glareola pratincola</i>	8,6	-	-	-	1,0	7,6
Rybák inka <i>Larosterna inca</i> NT ESB	4,5	1,0	0,1	1,2	-	4,4
Sovy – Strigiformes						
Sova pálená <i>Tyto alba</i>	- 2,2d	-	-	-	-	- 2,2d
Sova pálená <i>Tyto alba guttata</i>	- 6,5,1d	-	-	-	-	- 6,5,1d
Sova šedolící <i>Tyto glaucops</i>	2,2	-	-	-	-	2,2
Sovka bubuk <i>Ninox boobook</i>	3,2	-	-	-	-	3,2
Sýček obecný <i>Athene noctua</i>	3,6 2,3d	1,0,1	4,2	-	6,6,1 1,1d	1,1 3,4d
Sova králičí <i>Athene cunicularia</i>	- 1,0d	-	-	-	-	- 1,0d
Výřeček filipínský <i>Otus megalotis</i> EEP	2,2 10,7d	-	1,1	-	0,1	3,2 10,7d
Výřeček malý <i>Otus scops</i> EEP	0,1	1,0	-	-	-	1,1
Kalous ušatý <i>Asio otus otus</i>	- 0,1d	-	-	-	-	- 0,1d
Puštík obecný <i>Strix aluco aluco</i>	- 0,1d	-	-	-	-	- 0,1d
Puštík bělavý <i>Strix uralensis macroura</i> EEP	1,1	-	-	-	-	1,1
Kondoři – Cathartiformes						
Kondor havranovitý <i>Coragyps atratus</i>	1,1 0,2d	-	-	-	-	1,1 0,2d

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Kondor krocánovitý <i>Cathartes aura</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Kondor královský <i>Sarcoramphus papa</i> EEP	1,1	-	-	-	-	1,1
Dravci – Falconiformes						
Sup kapucín	-	-	-	-	-	-
<i>Necrosyrtes monachus monachus</i> CR	3,1d					3,1d
Sup bělohavý <i>Gyps fulvus fulvus</i> ESB	1,2	-	-	-	-	1,2
Órel stepní	-	-	-	-	-	-
<i>Aquila nipalensis</i>	1,0d					1,0d
Jestřáb lesní	-	-	-	-	-	-
<i>Accipiter gentilis gentilis</i>	0,1d					0,1d
Káně rudoocasá	1,0	-	-	-	-	-
<i>Buteo jamaicensis borealis</i>					1,0d	1,0d
Myšáci – Coliiformes						
Myšák dlouhoocasý	-	6,6,1	-	0,1	0,1	6,4,1
<i>Urocolius macrourus</i>	1,0d					1,0d
Zoborožci – Bucerotiformes						
Toko rudozobý	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Tockus erythrorhynchus</i>	0,1d					0,1d
Zoborožec běloocasý	0,1	-	-	-	-	0,1
<i>Anthraceroceros marchei</i> VU						
Zoborožec celebeský	2,1	-	-	-	-	2,1
<i>Rhabdotorrhinus exarhatus sanfordi</i> VU						
Zoborožec luzonský	2,2	-	1,2	-	-	3,4
<i>Penelopides manillae manillae</i>	3,3d					3,3d
Zoborožec rýhozobý	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Penelopides panini panini</i> EN EEP						
Dudek chocholatý	4,3	-	10,3	2,1	3,1	9,4
<i>Upupa epops</i>						
Srostloprstí – Coraciiformes						
Vlha nubijská	2,0	-	-	-	2,0	-
<i>Merops nubicus nubicus</i>						
Ledňáček zelenohlavý	1,2	-	-	0,1	-	1,1
<i>Todiramphus chloris</i>	3,0d					3,0d
Ledňák obrovský	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Dacelo novaeguineae</i>	1,0d					1,0d
Ledňák modrokřídlý	1,1	-	-	-	1,1	-
<i>Dacelo leachii</i>						

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Šplhavci – Piciformes						
Vousák červenožlutý <i>Trachyphonus e. erythrocephalus</i>	1,1	–	1,0	1,0	–	1,1
Vousák senegalský <i>Pogonornis dubius</i>	– 2,2d	–	–	–	–	– 2,2d
Seriemy – Cariamiformes						
Seriema rudozobá <i>Cariama cristata</i>	3,3 8,3,2d	–	0,1	1,0 1,0d	2,4	– 7,3,2d
Sokoli – Falconiformes						
Čimango falklandský <i>Phalco boenus australis</i> NT	1,1	–	–	–	–	1,1
Sokolík malý <i>Polihierax semitorquatus</i>	–	2,1	–	–	1,0	1,1
Poštolka obecná <i>Falco tinnunculus tinnunculus</i>	0,1	–	–	–	–	0,1
Poštolka vrabčí <i>Falco sparverius</i>	– 0,1d	–	–	–	–	– 0,1d
Poštolka rudonohá <i>Falco vespertinus</i> NT	1,1	–	–	–	–	1,1
Poštolka jižní <i>Falco naumanni</i> EEP	3,4	–	–	–	0,1	3,3
Ostříž lesní <i>Falco subbuteo subbuteo</i>	1,1	–	–	–	–	1,1
Papoušci – Psittaciformes						
Nestor kea <i>Nestor notabilis</i> EN ESB	1,1	–	–	–	–	1,1
Kakadu filipínský <i>Cacatua haematuropygia</i> CR EEP	1,2	1,0	–	–	–	2,2
Amazoňan oranžokřídlý <i>Amazona amazonica amazonica</i>	– 0,1d	–	–	–	–	– 0,1d
Amazoněk černotemenný <i>Pionites m. melanocephala</i>	– 1,0d	–	–	–	–	– 1,0d
Ara zelenokřídlý <i>Ara chloropterus</i>	– 1,0d	–	–	–	–	– 1,0d
Ara vojenský <i>Ara militaris mexicana</i> VU ESB ISB	1,1 2,0d	–	–	–	–	1,1 2,0d
Vaza malý <i>Coracopsis nigra nigra</i>	– 0,1d	–	–	–	–	– 0,1d
Vaza velký <i>Coracopsis vasa drouhardi</i>	2,2 1,1d	–	–	–	–	2,2 1,1d
Papoušek mnohobarvý <i>Psephotellus varius</i>	1,1	–	–	–	–	1,1

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Papoušek žlutokřídlý <i>Psephotellus dissimilis</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Papoušek žlutoramenný <i>Psephotellus chrysopterygius</i> EN	1,1	-	-	1,0	-	0,1
Rosela žltobřichá <i>Platycercus caledonicus</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Rosela pestrá <i>Platycercus eximius eximius</i>	2,2,1	-	-	1,0	-	1,2,1
Papoušek límcový <i>Barnardius zonarius zonarius</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Latam vlaštovčí <i>Lathamus discolor</i> CR	3,3	-	-	1,1	-	2,2
Papoušek chocholatý <i>Eunymphicus cornutus</i> VU	2,1	-	-	-	1,0	1,1
Kakariki žlutočelý <i>Cyanoramphus auriceps</i> NT	1,1 0,0,6d	-	-	-	-	1,1 0,0,6d
Kakariki rudočelý <i>Cyanoramphus novaezelandiae</i> NT	- 1,0,2d	-	-	-	-	- 1,0,2d
Papoušek Bourkův <i>Neopsephotus bourkii</i>	2,1	-	-	0,1	2,0	-
Papoušek modrohlavý <i>Neophema splendida</i>	1,1 4,2d	-	-	0,1	1,0	- 4,2
Papoušek modrokřídlý <i>Neophema chrysostoma</i>	1,2	-	-	0,1	-	1,1
Papoušek tyrkysový <i>Neophema pulchella</i>	1,1 1,2d	-	-	-	1,1	- 1,2d
Papoušek ozdobný <i>Neophema elegans</i>	- 1,0d	-	-	-	-	- 1,0d
Lori timorský <i>Psittuteutes iris iris</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Lori žltoskvrnný <i>Trichoglossus chlorolepidotus</i>	1,1	-	-	0,1	1,0	-
Lori novokaledonský <i>Trichoglossus haematodus deplanchii</i>	1,4	-	0,1	-	-	1,5
Lori sumbawský <i>Trichoglossus forsteni forsteni</i> NT	2,1 4,2d	-	-	-	1,0	1,1 4,2d
Lori balijský <i>Trichoglossus forsteni mitchellii</i> NT	1,3	-	-	-	0,2	1,1
Lori žlutohlavý <i>Trichoglossus euteles</i>	1,2	-	-	-	0,1	1,1
Lori vlnkovaný <i>Trichoglossus johnstoniae</i> NT	3,3	-	1,1	0,1	1,1	3,2
Lori ozdobný <i>Trichoglossus ornatus</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Papoušek vlnkovaný <i>Melopsittacus undulatus</i>	14,11,1 1,0d	-	3,1,4	3,6,3	0,2	14,4,2 1,0d

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Papoušek šedohlavý <i>Agapornis canus</i>	3,1 2,0d	0,1	-	0,1	-	3,1 2,0d
Papoušek nádherný <i>Polytelis swainsonii</i>	0,1	-	-	-	0,1	-
Papoušek červenokřídlý <i>Aprosmictus erythropterus</i>	1,1	-	-	1,0	-	0,1
Alexandr malý <i>Psittacula krameri krameri</i>	- 0,1d	-	-	-	-	- 0,1d
Alexandr růžový karimunjawský <i>Psittacula alexandri dammermani</i>	- 2,1d	-	-	-	-	- 2,1d
Pěvci – Passeriformes						
Pipulka zlatohlavá <i>Pipra e. erythrocephala</i>	2,2	-	-	1,1	-	1,1
Kotinga trpytivá <i>Cotinga cayana</i>	-	1,0	-	-	-	1,0
Tyran bentevi <i>Pitangus sulphuratus</i>	1,0 1,1d	-	-	-	-	1,0 1,1d
Kystráček modrolící <i>Entomyzon cyanotis griseigularis</i>	1,0 7,19,2d	0,1	-	-	-	1,1 7,19,2d
Žluva hajní <i>Oriolus oriolus</i>	1,2	-	-	0,1	-	1,1
Flétnák australský <i>Gymnorhina tibicen hypoleuca</i>	0,1	1,1	-	0,1	1,1	-
Tuhýk obecný <i>Lanius collurio</i>	0,1	-	-	-	0,1	-
Tuhýk dlouhoocasý <i>Lanius cabanisi</i>	- 0,2d	-	-	-	-	- 0,2d
Strakule malajská <i>Dendrocitta occipitalis</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Kavče žlutozobé <i>Pyrrhonorax graculus graculus</i>	1,2	-	-	-	-	1,2
Straka mauretánská <i>Pica mauritanica</i>	1,0	-	-	-	1,0	-
Straka iberská <i>Cyanopica cooki</i>	3,3 5,3d	-	1,1,2	0,0,2	1,1	3,3 5,3d
Straka modrá <i>Cyanopica cyanus</i>	- 1,3d	-	-	-	-	- 1,3d
Řešňák kropenatý <i>Nucifraga caryocatactes</i>	1,1 1,0d	-	2,1	-	2,1	1,1 1,0d
Krkavec bělokrký <i>Corvus albicollis</i>	- 3,4d	-	-	-	-	- 3,4d
Vrána černobílá <i>Corvus albus</i>	1,1	-	-	1,0	-	0,1
Rajka královská <i>Cicinnurus regius</i> EEP	1,1	-	-	-	-	1,1

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Rajka malá <i>Paradisaea minor</i>	-	1,0	-	-	-	1,0
Sýkora azurová <i>Cyanistes cyanus</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Skřivan ouškatý <i>Eremophila alpestris atlas</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Skřivan polní <i>Alauda arvensis arvensis</i>	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
Skřivan lesní <i>Lullula arborea arborea</i>	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
Sýkořice vousatá <i>Panurus biarmicus</i>	1,3	-	-	-	-	1,3
Vlhovníček černohlavý <i>Hypergerus atriceps</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Vlaštovka obecná <i>Hirundo rustica rustica</i>	1,0,6	-	-	0,0,2	-	1,0,4
Bulbulčík kaštanový <i>Hemixos castanotus canipennis</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Bulbulčík bělohlavý <i>Hypsipetes leucocephalus</i>	-	-	-	-	-	-
Bulbul oranžohrdlý <i>Pycnonotus dispar</i>	2,2d	-	-	0,1	-	2,2d
Bulbul rudouchý <i>Pycnonotus jocosus jocosus</i>	0,1	-	-	-	-	-
Bulbul zahradní <i>Pycnonotus barbatus inornatus</i>	0,2,1d	-	-	-	-	0,2,1d
Bulbul zahradní <i>Pycnonotus barbatus layardi</i>	2,1	-	-	1,0	-	1,1
Bulbul zahradní <i>Pycnonotus xanthopygos</i>	3,2,3d	-	-	-	-	3,2,3d
Bulbul arabský <i>Pycnonotus leucotis leucotis</i>	-	-	-	-	-	-
Bulbul černohlavý <i>Brachypodius atriceps</i>	1,2,5d	-	-	-	-	1,2,5d
Pěnice černohlavá <i>Sylvia atricapilla atricapilla</i>	-	-	-	-	-	-
Pěnice slavíková <i>Sylvia borin</i>	3,2,2d	-	-	-	-	3,2,2d
Kruhoočko východoafrické <i>Zosterops eurycricotus</i>	-	-	-	-	-	-
Sojkovec rezavokřídlý <i>Garrulax berthemyi</i>	1,1d	-	-	0,0,1	-	0,0,1
Sojkovec čínský <i>Garrulax chinensis chinensis</i>	0,1	-	-	-	-	-
Sojkovec modrotemenný <i>Garrulax courtoisi CR EEP</i>	1,2d	-	-	0,1d	-	1,1d
	2,2	-	-	-	-	2,2

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Sojkovec dvoubarvý <i>Garrulax bicolor</i> VU EEP	1,1 1,0d	-	-	-	-	1,1 1,0d
Sojkovec chocholatý <i>Garrulax leucolophus diardi</i>	- 2,0d	-	-	-	-	- 2,0d
Sojkovec popelavý <i>Garrulax cinereiceps</i>	- 2,2d	-	-	-	-	- 2,2d
Sojkovec rezavouchý <i>Garrulax castanotis castanotis</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Timálie černohlavá <i>Heterophasia d. desgodinsi</i>	- 1,0d	-	-	-	-	- 1,0d
Timálie sečuánská <i>Liocichla omeiensis</i> VU ESB	- 0,1d	-	-	-	-	- 0,1d
Timálie rudolíčí <i>Liocichla ripponi</i>	- 0,1d	-	-	-	-	- 0,1d
Špaček obecný <i>Sturnus vulgaris</i>	1,1 0,0,3d	-	0,0,1	0,0,1	-	0,0,2 0,0,3d
Špaček černý <i>Sturnus unicolor</i>	4,6 0,2d	-	5,5,1	0,1,1	2,2	7,8 0,2d
Špaček růžový <i>Sturnus roseus</i>	7,2 2,0d	-	-	1,0	-	6,2 2,0d
Špaček čínský <i>Sturnus sinensis</i>	2,2 6,6,2d	-	-	-	-	2,2 6,6,2d
Špaček laločnatý <i>Creatophora cinerea</i>	- 9,4,3d	-	-	-	-	- 9,4,3d
Majna Rothschildova <i>Leucopsar rothschildi</i> CR EEP	2,2 12,9,1d	-	0,1	-	1,1	1,2 12,9,1d
Majna pobřežní <i>Acridotheres ginginianus</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Majna žlutohlavá <i>Ampeliceps coronatus</i>	- 1,1d	-	-	-	-	- 1,1d
Leskoptev purpurová <i>Lamprotornis purpureus</i>	- 1,1d	-	-	-	-	- 1,1d
Leskoptev smaragdová <i>Lamprotornis iris</i>	4,5	-	3,0	1,2	2,2	4,1
Špaček holohlavý <i>Sarcops calvus</i>	2,0	-	-	-	-	2,0
Špaček silnozobý <i>Scissirostrum dubium</i> EEP	1,0	-	-	1,0	-	-
Špaček rudooký <i>Aplonis panayensis</i>	3,1	-	-	1,0	-	2,1
Špaček rudokřídlý <i>Onychognathus morio</i>	-	0,2	-	-	0,2	-
Drozd Dohertyův <i>Geokichla dohertyi</i> NT EEP	1,2	-	-	-	-	1,2
Drozd japonský <i>Turdus cardis</i>	0,1	-	-	-	-	0,1

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Drozd černoprský <i>Turdus dissimilis</i>	1,0 7,6,1d	1,0	-	-	2,0	- 7,6,1d
Drozd východní <i>Turdus hortulorum</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Drozd brávník <i>Turdus viscivorus viscivorus</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Slavík kaliopa <i>Calliope calliope</i>	4,2	0,1	-	1,3	1,0	2,0
Slavík modráček středoevropský <i>Luscinia svecica cyanecula</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Slavík modráček tundrový <i>Luscinia svecica svecica</i>	-	1,0	-	-	-	1,0
Lejsek černohlavý <i>Ficedula hypoleuca hypoleuca</i>	1,0	-	-	1,0	-	-
Bělořit šedý <i>Oenanthe oenanthe</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Rehek zahradní <i>Phoenicurus phoenicurus phoenicurus</i>	0,2	-	-	0,2	-	-
Rehek domácí <i>Phoenicurus ochruros gibraltariensis</i>	0,1	0,0,5	-	0,1,3	-	0,0,2
Rehek bělokřídlý <i>Phoenicurus e. erythrogastrus</i>	0,1	-	-	0,1	-	-
Hedvábník šedý <i>Hypocolius ampelinus</i>	2,1	-	-	0,1	1,0	1,0
Prádelník Arnaudův <i>Pseudonigrita arnaudi arnaudi</i>	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
Snovač oranžový <i>Euplectes f. franciscanus</i>	- 1,1d	-	-	-	-	- 1,1d
Snovač Napoleonův <i>Euplectes afer afer</i>	2,2 0,1d	2,2	-	1,0	-	3,4 0,1d
Snovatec madagaskarský <i>Foudia madagascariensis</i>	2,4	-	-	0,3	-	2,1
Snovač zahradní <i>Ploceus cucullatus cucullatus</i>	- 3,0d	-	-	-	-	- 3,0d
Snovač černohlavý <i>Ploceus melanocephalus</i>	-	1,1	-	0,1	-	1,0
Snovač žlutavý <i>Ploceus vitellinus</i>	3,0	-	-	-	-	3,0
Vdovka černobílá <i>Vidua macroura</i>	-	3,0	-	-	-	3,0
Vdovka rajska <i>Vidua paradisaea</i>	-	1,0	-	1,0	-	-
Modroušek rudoocasý <i>Glaucetrilda caerulescens</i>	-	1,0	-	-	-	1,0
Astrild vlnkovaný <i>Estrilda astrild</i>	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Astrild oranžolící <i>Estrilda melpoda</i>	-	5,4,1	-	1,2,1	-	4,2
Zlatoprská malá <i>Amandava subflava subflava</i>	-	2,2	-	-	-	2,2
Astrild křepelčí <i>Ortygospiza atricollis ansorgei</i>	-	2,3	-	-	-	2,3
Astrild rudočelý <i>Pytilia hypogrammica</i>	-	1,0	-	-	-	1,0
Motýlek granátový <i>Granatina granatina</i>	-	1,0	-	1,0	-	-
Stračka zakrslá <i>Lepidopygia nana</i>	2,1	-	-	-	-	2,1
Paněnka bornejská <i>Lonchura fuscans</i>	0,0,3	-	-	-	-	0,0,3
Paněnka hnědohřbetá <i>Lonchura leucogastroides</i>	0,0,4	-	-	-	-	0,0,4
Paněnka bělohlavá <i>Lonchura maja maja</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Paněnka Nevermannova <i>Lonchura nevermanni</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Paněnka muškátová <i>Lonchura punctulata punctulata</i>	0,0,6	-	-	0,0,1	-	0,0,5
Rýžovník šedý <i>Lonchura oryzivora</i> VU	0,0,1 0,0,13d	-	-	-	-	0,0,1 0,0,13d
Amadina pruhovaná <i>Neochmia modesta</i>	2,0	-	-	-	-	2,0
Astrild rubínový <i>Neochmia phaeton</i>	-	2,0	-	1,0	-	1,0
Astrild rudobrvý <i>Neochmia temporalis</i>	-	1,0	-	-	-	1,0
Amadina diamantová <i>Stagonopleura guttata</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Pásovník červenozobý <i>Poephila acuticauda hecki</i>	0,0,10	-	-	0,0,2	-	0,0,8
Pásovník krátkoocasý <i>Poephila cincta cincta</i>	0,0,1	-	-	0,0,1	-	-
Zebříčka australská <i>Taeniopygia castanotis</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Zebříčka timorská <i>Taeniopygia guttata</i>	2,1	-	-	0,1	-	2,0
Astrild bělolící <i>Taeniopygia bichenovii bichenovii</i>	2,0	-	-	1,0	-	1,0
Amada Gouldové <i>Chloebeia gouldiae</i>	-	2,2	-	-	-	2,2
Amada červenohlavá <i>Erythrura psittacea</i>	2,2	-	-	-	-	2,2

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Amada fidžijská <i>Erythrura pealii</i>	1,0	-	-	1,0	-	-
Vrabec hnědohřbetý <i>Passer luteus</i>	1,1	1,1,4	-	-	0,0,4	2,2
Konipas bílý <i>Motacilla alba alba</i>	1,1 1,0d	-	0,0,2	-	0,0,2	1,1 1,0d
Konipas horský <i>Motacilla cinerea cinerea</i>	0,1,1	-	-	0,1	-	0,0,1
Linduška lesní <i>Anthus trivialis trivialis</i>	0,0,2	-	-	0,0,2	-	-
Dlask jalovcový <i>Coccothraustes carnipes</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Zvonek čínský <i>Chloris sinica</i>	0,1	-	-	0,1	-	-
Hýl mexický <i>Haemorhous mexicanus</i>	4,5 0,1d	-	2,2,16	0,1	0,0,10 2,2d	4,4,6 2,3d
Konopka obecná <i>Linaria cannabina cannabina</i>	2,1	-	-	-	-	2,1
Čečetka tmavá <i>Acanthis flammea cabaret</i>	1,0	-	-	1,0	-	-
Křivka obecná <i>Loxia curvirostra curvirostra</i>	4,8,4	-	1,2,1	1,2,5	-	4,8
Stehlík obecný <i>Carduelis carduelis carduelis</i>	2,1	-	0,0,2	-	-	2,1,2
Stehlík obecný <i>Carduelis carduelis major</i>	1,0	1,0	-	2,0	-	-
Zvonohlík zahradní <i>Serinus serinus</i>	2,2	-	-	-	-	2,2
Kanár divoký <i>Serinus canaria</i>	7,4 11,11,19d	-	-	4,1	-	3,3 11,11,19d
Kanár domácí - olomoucký <i>Serinus canaria f. dom</i>	6,3	-	4,2	2,1	-	8,4
Čížek lesní <i>Spinus spinus</i>	2,0	2,2	-	1,0	-	3,2
Strnad obecný <i>Emberiza citrinella citrinella</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Strnad žlutoprsý <i>Emberiza flaviventris</i>	-	2,2	-	-	-	2,2
Strnad rákosní <i>Emberiza schoeniclus</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Strnad hnědohlavý <i>Emberiza bruniceps</i>	2,1	-	-	-	-	2,1
Trupιάl montserratský <i>Icterus oberi</i> CR EEP	2,2 0,1d	1,0	-	-	1,0	2,2 0,1d
Květomil modrý <i>Cyanerpes cyaneus cyaneus</i> EEP	1,0	-	-	1,0	-	-

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Kubánka malá <i>Phonipara canora</i>	0,1	-	-	0,1	-	-

Plazi – *Reptilia* – *Reptiles*

223 taxonů/taxa

1 165 jedinců/individuals

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Želvy – <i>Chelonia</i>						
Klapavka uzavřená <i>Kinosternon integrum</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Hlavec plochý <i>Platysternon megacephalum</i> EN	1,0	1,1	-	-	1,0	1,1
Želva bahenní <i>Emys orbicularis</i> NT EEP	3,0	-	-	1,0	-	2,0
Želva Hamiltonova <i>Geoclemys hamiltonii</i> VU	-	-	-	-	-	-
Želva vietnamská <i>Mauremys annamensis</i> CR EEP	0,2d	-	-	-	-	0,2d
Želva tmavobřichá <i>Mauremys rivulata</i>	2,4	-	-	-	-	2,4
Želva zubatá <i>Cyclemys dentata</i> NT	2,0	-	-	-	-	2,0
Želva Oldhamova x Želva záhadná <i>Cyclemys oldhamii</i> x <i>C. enigmatica</i>	0,2	-	-	-	-	0,2
Želva velká <i>Heosemys grandis</i> VU ESB	0,1	-	-	-	0,1	-
Želva ostnitá <i>Heosemys spinosa</i> EN EEP	-	-	-	-	-	-
Želva Berlandierova <i>Gopherus berlandieri</i>	2,5d	-	-	-	-	2,5d
Želvička trpasličí <i>Chersobius signatus</i> EN	1,2	-	-	-	-	1,2
Želva egyptská <i>Testudo kleinmanni</i> CR EEP	1,1d	-	-	-	-	1,1d
Želva zelenavá <i>Testudo hermanni boettgeri</i>	0,0,3	-	-	-	-	0,0,3
Želvička trpasličí <i>Chersobius signatus</i> EN	1,1,2	-	0,0,1	-	-	1,1,3
Želva egyptská <i>Testudo kleinmanni</i> CR EEP	1,1,1	-	0,0,2	-	-	1,1,3
Želva zelenavá <i>Testudo hermanni boettgeri</i>	0,0,51	0,0,1	-	0,0,5	0,0,3	0,0,44
Želva zelenavá <i>Testudo hermanni hermanni</i>	19,11,36d	-	-	-	-	19,11,36d
Želva žlutohnědá <i>Testudo graeca graeca</i> VU	5,4	-	-	-	-	5,4
Želva žlutohnědá <i>Testudo graeca soussensis</i> VU	-	-	-	-	-	-
Želva žlutohnědá <i>Testudo graeca soussensis</i> VU	2,0d	-	0,0,1	-	-	2,0d
Želva žlutohnědá <i>Testudo graeca soussensis</i> VU	4,2,3	-	0,0,1	-	-	4,2,4

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Želva vroubená	6,8,12	-	-	0,0,1	0,0,2	6,8,9
<i>Testudo marginata</i>	0,0,3d					0,0,3d
Želva čtyřprstá	-	0,1	-	0,1	-	1,0
<i>Testudo horsfieldii</i> VU	8,6d	1,0d				7,6d
Želva obrovská	0,0,4	-	-	-	-	0,0,4
<i>Aldabrachelys gigantea</i> VU EEP	0,0,4d					0,0,4d
Želva ostruhatá	1,3,5	-	-	-	0,0,5	1,3
<i>Centrochelys sulcata</i> VU	0,0,33d			0,0,1d		0,0,32d
Želva hvězdnatá	-	-	-	-	-	-
<i>Geochelone elegans</i> VU EEP	3,1d					3,1d
Želva barmská	-	-	-	-	-	-
<i>Geochelone platynota</i> CR EEP	1,0d					1,0d
Želva pardálí	-	-	-	-	-	-
<i>Stigmochelys pardalis pardalis</i>	6,0d					6,0d
Želva pardálí	1,0	-	-	-	1,0	-
<i>Stigmochelys pardalis babcocki</i>						
Želva paprscitá	11,13,6	-	-	-	-	11,13,6
<i>Astrochelys radiata</i> CR EEP	2,1d					2,1d
Želva pavoukovitá	5,1,6	-	-	-	-	5,1,6
<i>Pyxis arachnoides arachnoides</i> CR EEP						
Želva pavoukovitá	1,0,4	-	-	-	-	1,0,4
<i>Pyxis arachnoides brygooi</i> CR EEP						
Želva skalní	4,4,3	-	-	-	-	4,4,3
<i>Malacochersus tornieri</i> VU EEP	0,0,3d					0,0,3d
Želva podlouhlá	2,2,2	-	-	0,0,1	-	2,2,1
<i>Indotestudo elongata</i> EN EEP						
Želva Forstenova	1,2,1	-	-	-	-	1,2,1
<i>Indotestudo forstenii</i> EN	1,0,2d			0,0,2d		1,0d
Vousivka ploskohlavá	1,2,2	-	0,0,2	0,1	-	1,1,4
<i>Platemys platycephala</i>						
Tereka jednovousá	1,1,4	-	-	-	1,1,4	-
<i>Podocnemis unifilis</i> VU	1,2,26d					1,2,26d
Pelusie hnědá	-	-	-	-	-	-
<i>Pelusios castaneus</i>	3,0d					3,0d
Pelusie kaštanová	2,2	-	-	-	-	2,2
<i>Pelusios castanoides</i>						
Pelusie tmavá	0,1	-	-	-	-	0,1
<i>Pelusios subniger</i>						
Tereka africká	0,1	-	-	-	-	0,1
<i>Pelomedusa subrufa</i>	1,1d					1,1d
Matamata trásnitá	2,1	-	-	-	-	2,1
<i>Chelus fimbriatus</i>						
Emydura červenobřichá	-	-	-	-	-	-
<i>Emydura subglobosa</i>	0,2d					0,2d
Dlouhokrčka australská	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
<i>Chelodina longicollis</i>						

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Dlouhokrčka drsná <i>Chelodina oblonga</i>	- 0,0,7d	-	-	-	-	- 0,0,7d
Krokodýlové – <i>Crocodylia</i>						
Aligátor americký <i>Alligator mississippiensis</i>	- 0,2d	-	-	-	-	- 0,2d
Krokodýl filipínský <i>Crocodylus mindorensis</i> CR EEP	0,2	-	-	-	-	0,2
Krokodýl siamský <i>Crocodylus siamensis</i> CR EEP	- 1,0d	-	-	-	-	- 1,0d
Krokodýl kubánský <i>Crocodylus rhombifer</i> CR ESB	- 0,0,1d	-	-	-	-	- 0,0,1d
Krokodýl čelnatý <i>Osteolaemus tetraspis</i> VU EEP	1,1 0,0,10d	-	-	-	1,1	- 0,0,10d
Ještěři – <i>Sauria</i>						
Gekon pruhovaný <i>Gekko vittatus</i>	- 0,0,2d	-	-	-	-	- 0,0,2d
Gekon <i>Gehyra marginata</i>	2,1	-	-	-	-	2,1
Gekon <i>Blaesodactylus sakalava</i>	2,2,4	-	-	0,1,2	-	2,3
Gekon <i>Blaesodactylus boivini</i> VU	1,1	-	-	0,1	-	1,0
Gekon <i>Blaesodactylus antongilensis</i>	3,4	-	-	-	-	3,4
Pagekon <i>Saltuarius kateae</i>	1,0	0,1	-	-	-	1,1
Pagekon <i>Saltuarius wyberba</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Pagekon Miliův <i>Underwoodisaurus milii</i>	1,1	-	0,0,1	0,0,1	-	1,1
Pagekon ušatý <i>Correlophus ciliatus</i> VU	1,2,2	-	-	-	1,2,2	-
Pagekon obří <i>Rhacodactylus leachianus</i>	3,3,4 1,0d	0,0,2 1,0d	0,0,5	1,0	3,1 1,1d	2,2,7 1,1d
Pagekon lišejníkovitý <i>Mniarogecko chahoua</i>	1,2	1,0	-	1,0	-	1,2
Gekon <i>Eurydactylodes agricolae</i> NT	4,5	-	0,0,2	1,0	-	3,5,2
Gekon <i>Eurydactylodes occidentalis</i> EN	-	0,0,2	-	-	-	0,0,2
Gekon <i>Eurydactylodes vieillardii</i> NT	5,2	-	0,1,1	1,1	-	4,2,1
Pagekon <i>Bavayia robusta</i> NT	3,9	-	0,0,5	0,2	2,6	1,1,5

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Pagekon	7,7,2	-	0,0,1	1,0,3	5,3	1,4
<i>Bavayia geitaina</i> NT						
Pagekon australský	1,1,2	-	-	0,0,1	-	1,1,1
<i>Oedura monilis</i>						
Gekon Williamsův	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Strophurus williamsi</i>						
Gekon kanárský	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
<i>Tarentola boettgeri boettgeri</i>						
Gekon lávový	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
<i>Tarentola delalandii</i>						
Gekon širokoprstý	-	0,0,3	-	0,0,2	-	0,0,1
<i>Ptyodactylus guttatus</i>						
Gekon zázračný	-	-	-	-	-	-
<i>Teratoscincus scincus</i>	1,2,2d					1,2,2d
Gekon	2,2,9	-	-	0,0,2		2,2,7
<i>Teratoscincus rustamowi</i> EN						
Gekon	1,1,2	-	0,0,5	0,0,3	-	1,1,4
<i>Pristurus carteri</i>						
Gekon	6,6,2	-	-	0,3,2	-	6,3
<i>Lygodactylus pictus</i>						
Gekon modrý	4,0	1,0	-	1,0	1,0	3,0
<i>Lygodactylus williamsi</i> CR ESB						
Felsuma	3,4,8	-	-	1,2,3	-	2,2,5
<i>Phelsuma grandis</i>						
Felsuma	4,5,2	-	-	0,0,2	3,4	1,1
<i>Phelsuma kochi</i>						
Felsuma madagaskarská	0,1	-	-	0,1	-	-
<i>Phelsuma madagascariensis</i>						
Felsuma	2,1,4	-	0,0,2	0,1,1	-	3,2,2
<i>Phelsuma parkeri</i>						
Felsuma zlatoocasá	2,2	-	-	-	2,2	-
<i>Phelsuma laticauda</i>						
Felsuma	0,2	2,1	0,0,8	0,0,3	-	3,3,4
<i>Phelsuma laticauda angularis</i>						
Felsuma	1,1	-	-	1,1	-	-
<i>Phelsuma pasteuri</i> NT						
Felsuma žlutokrká	-	-	-	-	-	-
<i>Phelsuma flavigularis</i> EN	0,1d					0,1d
Felsuma	4,2	-	-	1,1	-	3,1
<i>Phelsuma robertmertensi</i> EN						
Felsuma	25,15	-	-	-	25,15	-
<i>Phelsuma nigristriata</i> VU						
Felsuma Klemmerova	1,3	-	0,2	-	-	1,5
<i>Phelsuma klemmeri</i> EN						
Felsuma	2,1	-	1,0	2,1	-	1,0
<i>Phelsuma seippii</i> EN	1,0d					1,0d

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Felsuma	0,2	2,0	-	1,0	-	1,2
<i>Phelsuma breviceps</i> VU						
Felsuma	1,3	-	0,0,2	-	-	1,3,2
<i>Phelsuma inexpectata</i> CR						
Felsuma	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Phelsuma ornata</i>						
Felsuma	1,4	-	0,0,1	-	-	-
<i>Phelsuma andamanense</i>					1,4,1d	1,4,1d
Felsuma	1,0	0,1	-	-	-	1,1
<i>Phelsuma q. quadriocellata</i>						
Felsuma pruhovaná	1,3	-	-	0,1	1,2	-
<i>Phelsuma lineata</i>						
Felsuma	3,4	-	0,0,10	0,2,2	1,4	2,5,1
<i>Phelsuma lineata bombetokensis</i>						
Felsuma	1,0	0,1	-	-	-	1,1
<i>Phelsuma hielscheri</i> VU						
Felsuma	2,4	-	-	2,2	-	0,2
<i>Phelsuma mutabilis</i>						
Felsuma	0,2	-	-	0,1	-	0,1
<i>Phelsuma hoeschi</i> DD						
Felsuma Standingova	5,5,3	-	0,1,13	-	0,0,12	5,6,4
<i>Phelsuma standingi</i> VU						
Felsuma	1,0	-	-	1,0	-	-
<i>Phelsuma astriata semicarinata</i>						
Felsuma	2,2,1	-	-	1,2,1	-	1,0
<i>Phelsuma sundbergi longinsulae</i>						
Gekon	1,0	-	-	-	-	1,0
<i>Rhoptropella ocellata</i>						
Gekon	2,0	-	-	-	-	2,0
<i>Rhoptropus bradfieldi</i>						
Ploskorep	1,1,2	1,1	0,0,3	0,2,2	-	3,1,1
<i>Uroplatus alluaudi</i> NT						
Ploskorep	-	2,2	-	0,1	-	2,1
<i>Uroplatus ebenau</i> VU						
Ploskorep Henkelův	2,1	-	0,0,6	0,0,1	1,0	1,1,5
<i>Uroplatus henkeli</i> VU EEP						
Ploskorep pruhovaný	5,3	-	4,5	2,1	3,1	4,6
<i>Uroplatus lineatus</i>						
Ploskorep listoocasy	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Uroplatus sikorae</i>						
Paredura ježatá	6,12,15	-	19,5,5	8,3,10	2,4	15,10,10
<i>Paroedura ibityensis</i> NT						
Paredura	1,0	0,2	1,0	1,1	-	1,1
<i>Paroedura guibae</i>						
Paredura	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Paroedura oviceps</i> NT						

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Paredura	3,1	0,2	1,0,10	1,2	-	3,1,10
<i>Paroedura stumpffii</i>						
Paredura	1,4	-	-	1,3	0,1	-
<i>Paroedura vazimba</i> VU						
Paredura	2,2	-	0,0,2	-	-	2,2,2
<i>Paroedura lohatsara</i> CR						
Gekon	2,2	-	0,0,1	-	-	2,2,1
<i>Ebenavia boettgeri</i>						
Gekon	0,2	-	-	-	-	0,2
<i>Pseudogekko compressicarpus</i>						
Gekon	11,5,3	-	0,0,8	4,1,5	0,1	7,6,3
<i>Pseudogekko smaragdinus</i>						
Gekon	1,1	-	0,0,1	0,0,1	-	1,1
<i>Gonatodes daudini</i> CR						
Gekon žlutohlavý	-	1,1,1	-	0,1	-	1,0,1
<i>Gonatodes albogularis</i>						
Gekon	0,2	1,0	-	-	-	1,2
<i>Goniurosaurus catbaensis</i> EN						
Gekon	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
<i>Goniurosaurus yamashinae</i> CR						
Gekončík africký	3,3,2	-	-	1,0	-	2,3
<i>Hemitheconyx caudicinctus</i>					0,0,2d	0,0,2d
Gekončík kalifornský	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Coleonyx variegatus</i>						
Gekon panenský	X	-	X	X	-	X
<i>Lepidodactylus lugubris</i>						
Gekon	4,4	-	-	-	-	4,4
<i>Hemidactylus platycephalus</i>						
Gekon	2,0	1,0	-	-	-	3,0
<i>Cnemaspis psychedelica</i> EN						
Anolis jeskynní	2,2,19	-	0,0,3	0,0,1	0,0,2	2,2,12
<i>Anolis bartschi</i>	0,0,1d				0,0,7d	0,0,8d
Anolis Garmanův	-	-	-	-	-	-
<i>Anolis garmani</i>	2,1d					2,1d
Chameleolis vousatý	4,4,12	-	0,0,11	0,0,1	0,0,13	4,4,7
<i>Anolis barbatus</i>	2,2,3d				0,0,2d	2,2,5d
Chameleolis vepří	0,0,1	-	-	0,0,1	-	-
<i>Anolis porcus</i>						
Anolis	0,2	-	-	0,1	-	0,1
<i>Anolis hendersoni</i>						
Anolis	1,2,4	-	-	-	0,0,4	1,2
<i>Anolis sabanus</i>						
Leguán	-	0,0,3	-	-	-	0,0,3
<i>Sauromalus hispidus</i> EN						
Leguán čukvala	1,1,8	0,1	-	0,0,1	0,0,3	1,2,4
<i>Sauromalus ater</i>						

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Leguánek modravý <i>Petrosaurus thalassinus</i>	2,2 3,4,5d	-	-	-	-	2,2 3,4,5d
Leguánek <i>Uma rufopunctata</i>	-	1,0	-	-	1,0	-
Leguán pruhocasý <i>Callisaurus draconoides</i>	-	2,2	-	1,0	-	1,2
Leguán pustinný <i>Dipsosaurus dorsalis</i>	- 1,0d	-	-	-	-	- 1,0d
Leguánek obojkový <i>Crotaphytus collaris collaris</i>	2,2,6	0,0,3	0,0,1	0,0,2	0,0,3	2,2,5
Ropušník <i>Phrynosoma asio</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Leguánek <i>Leiocephalus schreibersii</i>	- 1,4d	-	-	-	-	- 1,4d
Leguánek kýlnatý <i>Leiocephalus carinatus</i>	1,1,2	-	-	-	-	2,2
Leguán mangrovový <i>Ctenosaura bakeri</i> CR	1,0	-	-	-	-	1,0
Leguán fidžijský <i>Brachylophus fasciatus</i> EN ESB	2,2,1	-	0,0,3	0,0,3	-	2,2,1
Leguán madagaskarský <i>Oplurus cuvieri cuvieri</i>	1,1	0,1	-	0,1	-	1,1
Leguán trnitý <i>Oplurus cyclurus</i>	0,1,2	1,0	-	1,0	-	0,1,2
Leguánek madagaskarský <i>Oplurus quadrimaculatus</i>	2,1	-	-	-	-	2,1
Leguán <i>Oplurus grandidieri</i>	1,2	-	-	-	-	1,2
Leguán <i>Oplurus fierinensis</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Chalarodon madagaskarský <i>Chalarodon madagascariensis</i>	2,1	-	-	1,0	-	1,1
Bazilišek zelený <i>Basiliscus plumifrons</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Bazilišek dlouhonohý <i>Laemanctus longipes</i>	- 5,2,4d	-	-	-	-	- 5,2,4d
Bazilišek <i>Laemanctus julioi</i>	0,5	0,2	-	-	-	0,7
Bazilišek přílbový <i>Corytophanes cristatus</i>	2,1	-	-	-	-	2,1
Dracena guyanská <i>Dracaena guianensis</i>	1,1	1,0	-	-	1,0	1,1
Trnorep skalní <i>Uromastyx acanthinurus</i>	1,1,1 0,0,2d	-	-	-	-	1,1,1 0,0,2d
Trnorep zdobený <i>Uromastyx ornata</i>	1,0 1,0d	-	-	1,0	-	- 1,0d

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Drakoun	1,2	-	0,0,7	0,0,3	-	1,2,4
<i>Hypsilurus dilophus</i>	1,0d					1,0d
Agama západoafrická	-	-	-	-	-	-
<i>Agama agama africana</i>	2,2d					2,2d
Agama stepní	-	0,0,6	-	0,0,1	-	0,0,5
<i>Trapelus sanguinolentus</i>						
Agama	1,1	0,0,3	-	1,1	-	0,0,3
<i>Tympanocryptis centralis</i>						
Agama vodní	1,0	-	-	-	-	1,0
<i>Intellagama lesueurii lesueurii</i>						
Agama molucká	1,0	-	-	-	1,0	-
<i>Hydrosaurus amboinensis</i>						
Agama filipínská	2,2,2	-	-	-	0,0,2	2,2
<i>Hydrosaurus pustulatus</i> VU	1,0d			0,0,1d		
Agama límcová	1,0	1,0	-	-	-	2,0
<i>Chlamydosaurus kingii</i>						
Scink válcovitý	0,0,4	-	-	-	-	0,0,4
<i>Chalcides ocellatus</i>						
Scink šestipruhý	3,3,1	-	0,0,2	-	-	3,3,3
<i>Chalcides sexlineatus sexlineatus</i>						
Scink	2,2,4	-	0,0,4	0,0,5	-	2,2,3
<i>Chalcides sexlineatus bistriatus</i>						
Dasie smaragdová	7,3,2	-	0,0,3	-	4,0,1	3,3,4
<i>Lamprolepis smaragdina</i>						
Scink	2,1,3	-	-	0,0,2	-	2,2
<i>Brachyseps macrocerus</i>						
Scink	1,0,5	-	-	0,0,2	-	1,0,3
<i>Amphiglossus reticulatus</i>						
Scink	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Amphiglossus astrolabi</i>						
Scink	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Grandidierina fierinensis</i>						
Scink šalamounský	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Corucia zebrata</i>						
Scink	2,6	-	0,0,4	1,3	-	1,3,4
<i>Egernia striolata</i>						
Scink	5,2	-	-	-	-	5,2
<i>Egernia stokesi</i>						
Scink	-	0,0,2	-	-	-	0,0,2
<i>Trachylepis boettgeri</i>						
Scink	1,1,5	-	0,0,5	0,0,5	-	1,1,5
<i>Trachylepis elegans</i>						
Scink přílbový	3,5,7	-	-	1,2,1	-	2,3,6
<i>Tribolonotus gracilis</i>	0,2d					0,2d
Scink	1,3,2	0,1	-	0,0,2	0,1	1,3
<i>Tropidophorus baconii</i>						

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Scink tanimbarský <i>Tiliqua scincoides chimaerea</i>	1,0	-	-	1,0	-	-
Bičochvost <i>Takydromus dorsalis</i> EN	0,3,7	-	0,0,3	1,1,1	0,0,5	1,4,1
Veleještěrka obrovská <i>Gallotia stehlini</i>	2,3,24	-	0,0,14	0,0,5	0,0,20	2,3,13
Veleještěrka modroskrvná <i>Gallotia galloti</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Ještěrka paví <i>Timon tangitanus</i>	3,1,4 2,2,7d	-	0,0,13	0,0,4	0,0,10	3,1,3 2,2,7d
Ještěrka paví <i>Timon pater</i>	0,5	-	-	-	-	0,5
Korovec jedovatý <i>Heloderma suspectum</i> NT ISB	3,2	-	0,0,1	-	-	3,2,1
Korovec mexický <i>Heloderma horridum exasperatum</i>	1,1,4	-	0,0,1	0,0,1	-	1,1,4
Krokodýlovec čínský <i>Shinisaurus crocodilurus</i>	2,1,4	-	-	-	-	2,1,4
Xantusie <i>Lepidophyma flavomaculatum</i>	0,4	-	0,3	0,1	-	0,6
Varan nilský <i>Varanus niloticus</i>	- 0,5d	-	-	-	-	- 0,5d
Varan Hornův <i>Varanus panoptes horni</i>	- 0,1d	-	-	-	-	- 0,1d
Varan kordoský <i>Varanus kordensis</i> DD	0,1	-	-	-	-	0,1
Varan černý <i>Varanus beccarii</i> DD	2,1,2 6,3d	-	-	-	-	2,1,2 6,3d
Varan Boehmův <i>Varanus boehmei</i> DD	- 1,0d	-	-	-	-	- 1,0d
Varan modrý <i>Varanus macraei</i> EN	2,2,7 6,4,1d	-	-	-	-	2,2,7 6,4,1d
Varan Mertensův <i>Varanus mertensi</i> EN	1,2,4 1,1,3d	-	-	0,1	-	1,1,4 1,1,3d
Varan Mitchellův <i>Varanus mitchelli</i> CR	1,2	-	0,0,30	0,0,3	-	1,2,27
Varan plodožravý <i>Varanus olivaceus</i> VU	1,1	-	-	-	-	1,1
Varanovec bornejský <i>Lanthanotus borneensis</i> EN EEP	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
Chameleon jemenský <i>Chamaeleo calyptratus</i>	0,1	1,2	-	1,2	-	0,1
Chameleon <i>Furcifer pardalis</i>	5,4,4	-	0,0,5	1,3,6	3,1	1,0,3
Chameleon kobercový <i>Furcifer lateralis</i>	1,1	-	-	1,1	-	-

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Chameleon	1,0	-	-	1,0	-	-
<i>Furcifer verrucosus</i>						
Kruhochvost	2,3,2	-	0,0,4	0,0,1	-	2,3,5
<i>Smaug mossambicus</i>						
Kruhochvost nížinný	2,3,5	-	-	-	-	2,3,5
<i>Cordylus tropidosternum</i>						
Plochoještěr	1,1,2	-	0,0,1	-	1,1,3	-
<i>Platysaurus broadleyi</i>						
Plochoještěr	2,1,1	-	-	1,0	-	1,1,1
<i>Platysaurus torquatus</i>						
Ještěrkovec velký	1,0	-	-	-	-	1,0
<i>Broadleysaurus major</i>						
Ještěrkovec	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Tracheloptychus madagascariensis</i>						
Ještěrkovec	3,3	-	-	1,0	-	2,3
<i>Tracheloptychus petersi</i> VU						
Ještěrkovec scinkovitý	0,1,2	1,0	-	0,1	-	3,0
<i>Zonosaurus laticaudatus</i>						
Ještěrkovec	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Zonosaurus ornatus</i>						
Ještěrkovec madagaskarský	2,3,1	-	-	-	-	2,3,1
<i>Zonosaurus madagascariensis</i>						
Ještěrkovec Karstenův	3,5	-	-	0,1	1,2	2,2
<i>Zonosaurus karsteni</i>						
Ještěrkovec	1,0	-	-	-	-	1,0
<i>Zonosaurus trilineatus</i>						
Ještěrkovec čtyřpásý	2,6,2	-	-	0,0,1	-	2,6,1
<i>Zonosaurus quadrilineatus</i> VU						
Ještěrkovec	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Zonosaurus maximus</i> VU						
Dvojazyčník haitský	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
<i>Celestus warreni</i> VU						
Blavor žlutý	1,0,3	-	-	-	-	1,0,3
<i>Pseudopis apodus</i>						
Hadi – Serpentes						
Hroznýš psohlavý	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Sanzinia madagascariensis</i> ESB						
Hroznýš psohlavý	0,1	-	-	-	-	0,1
<i>Sanzinia volontany</i>						
Hroznýš Dumerilův	2,1,11	-	-	-	-	2,1,11
<i>Acrantophis dumerili</i>	1,0d					1,0d
Hroznýš madagaskarský	2,1	-	-	-	-	2,1
<i>Acrantophis madagascariensis</i>						
Hroznýšek třípruhý	0,1	-	-	-	-	0,1
<i>Lichanura trivirgata</i>						

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Hroznýš královský <i>Boa constrictor</i>	- 0,0,3d	-	-	-	-	- 0,0,3d
Hroznýš <i>Boa sigma</i>	0,0,3	-	-	0,0,2	-	0,0,1
Hroznýšovec kubánský <i>Chilabothrus angulifer</i> NT ESB	1,3,7	-	0,0,6	-	- 0,0,7d	1,3,6 0,0,7d
Hroznýšovec jamajský <i>Chilabothrus subflavus</i> VU EEP	4,1	-	-	0,1	-	4,0
Krajta mřížkovaná <i>Malayopython reticulatus</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Krajta tygrovitá <i>Python molurus molurus</i>	- 0,0,3d	-	-	-	-	- 0,0,3d
Krajta písmenkovaná <i>Python sebae</i>	- 0,0,1d	-	-	-	-	- 0,0,1d
Krajta královská <i>Python regius</i>	1,0,1 0,1d	- 0,1d	-	-	-	1,1,1
Krajta vodní <i>Liasis mackloti</i>	- 0,1d	-	-	-	-	- 0,1d
Krajta zelená <i>Morelia viridis</i>	0,0,34 0,0,21d	- 0,0,2d	-	- 0,0,2d	0,0,4	0,0,32 0,0,17d
Krajta kýlnatá <i>Morelia carinata</i>	1,1,4	-	-	-	-	1,1,4
Krajta hnědohlavá <i>Aspidites ramsayi</i>	1,0	-	-	-	-	1,0
Vodnářka pruhovaná <i>Homalopsis buccata</i>	1,1	-	-	-	-	1,1
Užovka stepní <i>Elaphe dione</i>	1,0 1,0d	-	-	-	-	1,0 1,0d
Užovka červená <i>Pantherophis guttatus</i>	- 0,0,4d	-	-	-	-	- 0,0,4d
Užovka žlutočervená <i>Pseudelaphe flavirufa pardalina</i>	- 5,3,1d	-	-	-	-	- 5,3,1d
Užovka japonská <i>Elaphe climacophora</i>	3,3,11	-	-	-	1,0 0,0,5d	2,3,6 0,0,5d
Užovka kýlnatá <i>Elaphe carinata</i>	- 0,0,2d	-	-	-	-	- 0,0,2d
Užovka tenkoocasá tchajwanská <i>Orthriophis taeniurus friesei</i>	-	0,0,1	-	-	-	0,0,1
Užovka čínská <i>Orthriophis moellendorffi</i>	2,1	-	-	0,1	-	2,0
Užovka podplamatá <i>Natrix tessellata</i>	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
Užovka pletená <i>Masticophis flagellum</i>	2,2	-	-	-	-	2,2
Langaha listonosá <i>Langaha madagascariensis</i>	-	1,0	-	1,0	-	-

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Užovka madagaskarská	4,2,6	-	0,0,1	1,0	-	4,2,6
<i>Leioheterodon m. madagascariensis</i>	2,1d					2,1d
Užovka	1,2,2	-	-	-	-	1,2,2
<i>Leioheterodon modestus</i>						
Užovka	2,3	-	-	-	-	2,3
<i>Leioheterodon geayi</i>						
Užovka1,0	-	-	1,0	-	-	
<i>Madagascarophis colubrinus pastoriensis</i>						
Užovka	7,6	-	-	-	-	7,6
<i>Madagascarophis colubrinus occidentalis</i>						
Užovka	1,3,4	-	-	-	0,0,2	1,5
<i>Madagascarophis cf. meridionalis</i>						
Had	1,0	-	-	-	-	1,0
<i>Pseudoxyrhopus quinquelineatus</i>						
Užovka	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
<i>Dromicodryas bernieri</i>						
Oligodon hnědopruhý	1,1,2	-	-	0,0,2	-	1,1
<i>Oligodon fasciolatus</i>	0,0,6d			0,0,6d		
Užovka růžkatá	1,6,26	1,0	0,0,2	0,1,3	0,0,22	2,5,3
<i>Philodryas baroni</i>	0,0,9d					0,0,9d
Užovka	-	-	-	-	-	-
<i>Thamnodynastes chaquensis</i>	0,0,5d					0,0,5d
Korálovka	0,0,3	-	-	-	-	0,0,3
<i>Lampropeltis knoblochi</i>						
Heterodon nosatý	0,1	-	-	-	-	0,1
<i>Heterodon nasicus</i>	0,0,2d					0,0,2d
Bojga ularburong filipínská	0,1	1,0	-	-	-	1,1
<i>Boiga dendrophila divergens</i>						
Křovinář němý	3,1,5	-	-	0,0,1	-	3,1,3
<i>Lachesis muta</i>	0,0,2d				0,0,1d	0,0,3d
Křovinář černošedý	1,2	-	-	-	-	1,2
<i>Lachesis melanocephala</i> VU						
Křovinář ostnitý	2,1	-	-	0,1	-	2,0
<i>Bothriechis schlegelii</i>						
Chřestýš západní	1,0	-	-	1,0	-	-
<i>Crotalus atrox</i>						
Chřestýš skvrnitý severozápadní	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Crotalus pyrrhus</i>						
Chřestýš rohatý mohavský	1,2	-	-	-	-	1,2
<i>Crotalus cerastes cercobombus</i>						
Chřestýš brazilský jednobarvý	1,3,2	-	-	-	-	1,3,2
<i>Crotalus unicolor</i>						
Chřestýš	2,1	-	-	-	-	2,1
<i>Crotalus tzabcan</i>						
Chřestýšovec mangšanský	2,4	-	-	-	-	2,4
<i>Protobothrops mangshanensis</i> EN ESB						

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Chřestýšovec	-	0,0,1	-	-	-	0,0,1
<i>Cryptelytrops insularis</i>						
Chřestýšovec	0,0,1	-	-	-	0,0,1	-
<i>Viridovipera yunnanensis</i>						
Ploskolebec nosorohý	1,2	-	-	-	-	1,2
<i>Deinagkistrodon acutus</i>						
Zmije gabunská	-	-	-	-	-	-
<i>Bitis gabonica</i>	0,0,5d					0,0,5d
Zmije malooká	1,1	1,0	-	-	-	2,1
<i>Bitis parvicolula</i> EN						
Zmije Schweizerova	3,4,1	-	-	-	-	3,4,1
<i>Macrovipera schweizeri</i> EN						
Zmije	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Pseudocerastes urarachnoides</i> DD						
Zmije Nitscheiova	1,2	-	0,0,1	0,1	1,1,1	-
<i>Atheris nitschei</i>						
Kobra kapská	-	-	-	-	-	-
<i>Naja nivea</i>	0,0,4d					0,0,4d
Kobra červená	-	-	-	-	-	-
<i>Naja pallida</i>	0,1d					0,1d
Kobra siamská	1,0	-	-	-	-	1,0
<i>Naja siamensis</i> VU						
Kobra královská	1,0	-	-	-	-	1,0
<i>Ophiophagus hannah</i> VU	1,0d					1,0d
Smrtonoš zmijí	4,1	-	-	-	-	4,1
<i>Acanthophis antarcticus</i>	0,0,1d					0,0,1d
Taipan menší	1,2	-	-	-	-	1,2
<i>Oxyuranus microlepidotus</i>						
Mamba zelená	0,1,3	-	-	-	-	0,1,3
<i>Dendroaspis angusticeps intermedius</i>						
Mamba černá	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Dendroaspis polylepis</i>						

Obojživelníci – *Amphibia* – *Amphibians*

52 taxonů/taxa

671 + X jedinců/individuals

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Červori – <i>Gymnophiona</i>						
Červor	3,1,1	-	-	-	-	3,1,1
<i>Typhlonectes natans</i>						

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Mloci – Caudata						
Axolotl mexický	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
<i>Ambystoma mexicanum</i>						
Axolotl tygrovaný	1,0	-	-	-	-	1,0
<i>Ambystoma tigrinum tigrinum</i>						
Žebrovník Waltlův	0,0,10	-	-	0,0,1	-	0,0,9
<i>Pleurodeles waltl</i> EEP						
Mlok skvrnitý západní	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
<i>Salamandra salamandra terrestris</i>						
Mlok skvrnitý	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
<i>Salamandra salamandra almanzoris</i>						
Mlok skvrnitý	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
<i>Salamandra salamandra bernardezi</i>						
Mlok skvrnitý	3,1	-	-	-	-	3,1
<i>Salamandra salamandra gallaica</i>						
Mlok alžírský	1,0	-	-	-	-	1,0
<i>Salamandra algira tingitana</i> VU						
Čolek luristánský	3,3	-	2,2	2,0	-	5,3
<i>Neurergus kaiseri</i> VU EEP						
Čolek kurdistánský	0,0,30	-	0,0,35	0,0,1	0,0,15	0,0,49
<i>Neurergus crocatus</i> VU EEP						
Čolek horský	2,2	-	-	-	-	2,2
<i>Ichthyosaura alpestris alpestris</i>						
Čolek obecný	2,2	-	-	-	-	2,2
<i>Lissotriton vulgaris</i>						
Čolek velký	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Triturus cristatus</i>						
Čolek okinavský	2,2,8	-	0,0,12	-	-	4,4,16
<i>Cynops ensicauda popei</i> EN						
Žáby – Anura						
Ropucha obecná	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
<i>Bufo bufo</i>						
Ropucha zelená	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
<i>Bufo viridis</i>						
Ropucha zelenavá	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
<i>Anaxyrus debilis</i>						
Ropucha obrovská	0,0,4	-	-	-	-	0,0,4
<i>Rhinella marina</i>						
Ropucha přerýjná	1,1	-	-	-	-	1,1
<i>Anaxyrus cognatus</i>						
Ropucha sítkovaná	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
<i>Peltophryne peltocéphala</i>						
Hvízdalka	1,3	-	-	-	0,2	1,1
<i>Leptodactylus fallax</i> CR EEP						

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Bezblanka skleníková <i>Eleutherodactylus planirostris</i>	-	0,0,22	-	-	0,0,22	-
Rosnička zelená <i>Hyla arborea</i>	2,0	-	-	-	-	2,0
Rosnice siná <i>Litoria caerulea</i>	-	0,0,6	-	-	-	0,0,6
Rosnice šalamounská <i>Litoria thesaurensis</i>	0,0,35	-	-	0,0,18	-	0,0,17
Létavka ušatá <i>Polypedates ottilophus</i>	-	1,1	-	-	-	1,1
Létavka obecná <i>Polypedates leucomystax</i>	X	-	X	X	0,0,20	X
Rákosnička běloskvrnná <i>Heterixalus alboguttatus</i>	X	-	X	X	0,0,8	X
Rákosnička malgašská <i>Heterixalus betsileo</i>	0,0,2	-	-	0,0,2	-	-
Parosnička srdíčková <i>Dyscophus guineti</i>	0,0,39	-	-	0,0,17	0,0,4	0,0,18
Parosnička mramorová <i>Scaphiophryne marmorata</i> VU	0,0,48	-	0,0,42	-	-	0,0,90
Drsnokožka kornatá <i>Theloderma corticale</i> DD	0,0,5	0,0,5	-	-	-	0,0,10
Pralesnička barvířská <i>Dendrobates tinctorius</i>	0,0,9	-	-	0,0,2	-	0,0,7
Pralesnička azurová <i>Dendrobates tinctorius</i> f. <i>azureus</i>	0,0,6	-	0,0,12	-	-	0,0,18
Pralesnička harlekýn <i>Dendrobates leucomelas</i>	0,0,15	-	0,0,8	0,0,1	0,0,3	0,0,19
Pralesnička strašlivá <i>Phyllobates terribilis</i> EN	0,0,29	-	0,0,25	-	0,0,19	0,0,35
Kuňka žlutobřichá <i>Bombina variegata</i>	0,0,4	-	-	-	-	0,0,4
Mantela zlatá <i>Mantella aurantiaca</i> CR	0,0,30	-	-	0,0,10	-	0,0,20
Mantela hnědočerná <i>Mantella betsileo</i>	0,0,13	-	-	-	-	0,0,13
Mantela <i>Mantella nigricans</i>	0,0,12	-	-	0,0,1	-	0,0,11
Mantela zelená <i>Mantella viridis</i> EN	0,0,79	-	0,0,65	-	0,0,65	0,0,79
Mantela modronohá <i>Mantella expectata</i> EN	0,0,23	-	0,0,13	0,0,3	-	0,0,33
Mantela širokoprstá <i>Mantella laevigata</i>	0,0,80	-	0,0,40	-	0,0,60	0,0,60
Mantela madagaskarská <i>Mantella madagascariensis</i> VU	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ
MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Mantila	0,0,33	-	0,0,10	-	-	0,0,43
<i>Blommersia transmarina</i>						
Létavka běloretá	3,0	-	-	-	-	3,0
<i>Boophis albilabris</i>						
Skokan štíhlý	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
<i>Rana dalmatina</i>						
Skokan skřehotavý	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
<i>Rana ridibunda</i>						
Skokan hnědý	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
<i>Rana temporaria</i>						
Hrabatka drsná	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
<i>Pyxicephalus adspersus</i>						
Drápatečka Merlinova	0,0,18	-	0,0,7	-	0,0,8	0,0,17
<i>Pseudhymenochirus merlini</i>						
Pipa americká	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
<i>Pipa pipa</i>						
Pipa malá	0,0,20	-	-	0,0,14	-	0,0,6
<i>Pipa parva</i>						

Paryby – Chondrichthyes – Chondrichthyes

0 taxonů/taxon

0 jedinců/individuals

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Žralouni – Carcharhiniformes						
Hemiscyllium ocellatum	0,2	-	-	-	0,2	-
<i>Žralůček okatý</i>						

Nozdratí – Sarcopterygii – Sarcopterygii

1 taxon/taxon

1 jedinec/specimen

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Dvouplícní – Lepidosireniformes						
Bahník západoafrický	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
<i>Protopterus annectens</i>						

Ryby – Pisces – Fishes

179 taxonů/taxa

1 310 + X jedinců/individuals

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Jeseteři – Acipenseriformes						
Jeseter malý <i>Acipenser ruthenus</i> VU	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
Jeseter sibiřský <i>Acipenser baerii</i> EN	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
Jeseter hvězdnatý <i>Acipenser stellatus</i> CR	0,0,4	-	-	-	-	0,0,4
Jeseter ruský <i>Acipenser gueldenstaedtii</i> CR	0,0,3	-	-	0,0,3	-	-
Mnohoploutví – Polypteriformes						
Bichir Delhezův <i>Polypterus delhezi</i>	0,0,6	-	-	0,0,6	-	-
Bichir senegalský <i>Polypterus senegalus</i>	0,0,12	-	-	-	-	0,0,12
Bichírek kalabarský <i>Erpetoichthys calabaricus</i>	-	0,0,2	-	-	-	0,0,2
Kostlíni – Lepisosteiformes						
Kostlín skvrnitý <i>Lepisosteus oculatus</i>	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
Holobřiši – Anguilliformes						
Úhoř říční <i>Anguilla anguilla</i> CR	0,0,3	-	-	-	-	0,0,3
Muréna hvězdovitá <i>Echidna nebulosa</i>	0,0,1	-	-	0,0,1	-	-
Máloostní – Cypriniformes						
Garra <i>Garra cf. dunsirei</i> EN	X	-	X	X	-	X
Parmička <i>Pethia bandula</i> CR	0,0,150	-	X	X	-	0,0,30
Parmička purpurová <i>Pethia nigrofasciata</i> VU	0,0,60	-	X	X	-	X
Parmička <i>Dawkinsia assimilis</i>	-	0,0,5	-	-	-	0,0,5
Parmička Denisonova <i>Dawkinsia denisonii</i> EN	0,0,12	-	-	-	-	0,0,12
Parmička příčnopruhá <i>Haludaria fasciata</i>	0,0,100	-	X	X	-	0,0,20
Parmička pětipruhá <i>Desmopuntius pentazona</i>	0,0,74	-	X	X	-	0,0,20

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Parmička čtyřpruhá <i>Puntius tetrazona</i>	X	-	X	X	-	X
Parmička duhová <i>Puntius titteya</i> VU	-	0,0,6	X	X	-	X
Parmička polopruhá <i>Puntius semifasciolatus</i>	X	-	X	X	-	-
Parmička hezounká <i>Opsarius pulchellus</i>	0,0,10	-	-	-	-	0,0,10
Razbora černopruhá <i>Rasbora borapetensis</i>	0,0,70	-	-	0,0,20	-	0,0,50
Razbora Espeho <i>Trigonostigma espei</i>	0,0,2	0,0,20	-	-	-	0,0,22
Razbora Hengelova <i>Trigonostigma hengeli</i>	0,0,10	-	-	-	-	0,0,10
Razbora červenopruhá <i>Trigonopoma pauciperforatum</i>	-	0,0,9	-	-	-	0,0,9
Razborka kalimantanská <i>Boraras merah</i>	0,0,10	-	-	-	-	0,0,10
Parmoun siamský <i>Crossocheilus siamensis</i>	0,0,6	0,0,38	-	0,0,16	-	0,0,28
Parmoun sítkovaný <i>Crossocheilus reticulatus</i>	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
Mřenka mramorovaná <i>Barbatula barbatula</i>	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
Hrouzek obecný <i>Gobio gobio</i>	0,0,8	-	-	-	-	0,0,8
Kardinálka čínská <i>Tanichthys albonubes</i> DD	X	-	X	X	-	X
Jelec jesen <i>Leuciscus idus</i>	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
Jelec proudník <i>Leuciscus leuciscus</i>	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
Jelec tloušť <i>Leuciscus cephalus</i>	0,0,4	-	-	-	-	0,0,4
Podoustev říční <i>Vimba vimba</i>	0,0,3	-	-	-	-	0,0,3
Ouklej obecná <i>Alburnus alburnus</i>	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
Ouklej ztepilá <i>Alburnus arborella</i>	X	-	X	X	-	X
Perlín ostrobříchý <i>Scardinius erythrophthalmus</i>	0,0,25	-	-	-	-	0,0,25
Perlín rumunský <i>Scardinius racovitzai</i> CR	-	0,0,12	-	-	-	0,0,12
Plotice obecná <i>Rutilus rutilus</i>	0,0,10	-	-	-	-	0,0,10

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Parma říční <i>Barbus barbus</i>	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
Kapr obecný <i>Cyprinus carpio</i>	0,0,8	-	-	-	-	0,0,8
Kapr obecný „Hévíz“ <i>Cyprinus carpio</i> „Hévíz“	-	0,0,8	-	0,0,1	-	0,0,7
Cejn velký <i>Abramis brama</i>	0,0,16	-	-	-	-	0,0,16
Cejnek malý <i>Blicca bjoerkna</i>	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
Amur bílý <i>Ctenopharyngodon idella</i>	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
Tolstolobik bílý <i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
Lín obecný <i>Tinca tinca</i>	0,0,8	-	-	-	-	0,0,8
Karas zlatý <i>Carassius auratus</i>	0,0,16	-	-	0,0,8	-	0,0,8
Karas zlatý <i>Carassius auratus</i> "Tamasaba"	-	0,0,11	-	-	-	0,0,11
Karas zlatý <i>Carassius auratus</i> "Wakin"	-	0,0,7	-	-	-	0,0,7
Karas zlatý <i>Carassius auratus</i> "Tiger Ryukin"	-	0,0,9	-	-	-	0,0,9
Karas zlatý <i>Carassius auratus</i> "Waterink Ranchu"	-	0,0,6	-	0,0,3	-	0,0,3
Karas zlatý <i>Carassius auratus</i> "Lilac Ranchu"	-	0,0,8	-	0,0,2	-	0,0,6
Karas zlatý <i>Carassius auratus</i> "Bristol Shubunkin"	-	0,0,9	-	-	-	0,0,9
Karas obecný <i>Carassius carassius</i>	X	-	X	X	-	X
Slunka peloponéska <i>Tropidophoxinellus hellenicus</i>	X	-	X	X	-	X
Jeleček duhový <i>Notropis chrosomus</i>	X	-	X	X	-	X
Jelčík červenavý <i>Cyprinella lutrensis</i>	0,0,9	-	-	-	-	0,0,9
Trnobříši – Characiformes						
Tetra konžská <i>Phenacogrammus interruptus</i>	0,0,80	-	-	0,0,30	-	0,0,50
Tetra průsvitná <i>Pristella maxillaris</i>	0,0,55	-	-	0,0,35	-	0,0,20
Tetra žhavá <i>Hemigrammus erythrozonus</i>	0,0,47	-	-	0,0,27	-	0,0,20

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Tetra žhavá	0,0,6	-	-	-	-	0,0,6
<i>Hyphessobrycon amandae</i>						
Tetra krvavá	0,0,6	-	X	X	-	X
<i>Hyphessobrycon eques</i>						
Tetra červenoskvrnná	0,0,20	-	-	0,0,5	-	0,0,15
<i>Hyphessobrycon erythrostigma</i>						
Tetra červená	0,0,6	-	X	X	-	X
<i>Hyphessobrycon flammeus</i> EN						
Tetra třípruhá	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
<i>Hyphessobrycon heterorhabdus</i>						
Tetra fantomová	0,0,13	-	-	0,0,13	-	-
<i>Hyphessobrycon megalopterus</i>						
Tetra pratinhanská	-	0,0,10	X	X	-	X
<i>Hyphessobrycon negodagua</i>						
Tetra Sweglesova	0,0,6	-	-	0,0,6	-	-
<i>Hyphessobrycon sweglesi</i>						
Tetra císařská	0,0,50	-	-	0,0,46	-	0,0,4
<i>Nematobrycon palmeri</i> DD						
Tetra diamantová	0,0,50	0,0,10	-	0,0,40	-	0,0,20
<i>Moenkhausia pittieri</i>						
Tetra paraguayská	0,0,13	-	-	-	-	0,0,13
<i>Moenkhausia sanctaefilomenae</i>						
Tetra santarická	0,0,7	-	-	-	-	0,0,7
<i>Moenkhausia costae</i>						
Tetra červenohlavá	0,0,40	-	-	0,0,10	-	0,0,30
<i>Petitella georgiae</i>						
Tetra královská	0,0,10	-	-	0,0,10	-	-
<i>Inpaichthys kerri</i>						
Drobnouštka Beckfordova	0,0,60	-	-	0,0,60	-	-
<i>Nannostomus beckfordi</i>						
Drobnouštka trpasličí	0,0,60	-	-	0,0,60	-	-
<i>Nannostomus marginatus</i>						
Tetra pruhovaná	X	-	X	X	-	X
<i>Astyanax fasciatus</i>						
Tetra jeskynní	X	-	X	X	-	X
<i>Astyanax jordani</i> EN						
Sumci – Siluriformes						
Sumec velký	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
<i>Silurus glanis</i>						
Pancérníček vousatý	-	0,0,20	-	-	-	0,0,20
<i>Scleromystax barbatus</i>						
Pancérníček piloun	0,0,9	-	-	-	-	0,0,9
<i>Scleromystax prionotos</i>						
Pancérníček zelený	0,0,35	-	X	X	-	X
<i>Corydoras aeneus schulzei</i>						

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Pancéřníček "Gold laser" <i>Corydoras aeneus</i> sp. (CW010)	0,0,35	-	-	0,0,5	-	0,0,30
Pancéřníček "Red neon" <i>Corydoras aeneus</i> sp. (CW014)	0,0,43	-	-	0,0,13	-	0,0,30
Pancéřníček ambiacký <i>Corydoras ambiacus</i>	-	0,0,5	-	-	-	0,0,5
Pancéřníček obloukopruhý <i>Corydoras arcuatus</i>	0,0,6	-	-	0,0,1	-	0,0,5
Pancéřníček Axelrodův <i>Corydoras axelrodi</i> VU	0,0,10	-	-	-	-	0,0,10
Pancéřníček oranžovoskvrnný <i>Corydoras duplicareus</i>	0,0,35	-	-	-	-	0,0,35
Pancéřníček zelenavý <i>Corydoras eques</i>	-	0,0,10	-	-	-	0,0,10
Pancéřníček třískvrnný <i>Corydoras habrosus</i>	0,0,25	-	-	-	-	0,0,25
Pancéřníček roraimský <i>Corydoras kanei</i>	-	0,0,8	-	-	-	0,0,8
Pancéřníček křivopruhý <i>Corydoras loxozonus</i> VU	-	0,0,5	-	0,0,5	-	-
Pancéřníček drobný <i>Corydoras nanus</i>	0,0,5	-	X	X	-	X
Pancéřníček skvrnitý <i>Corydoras paleatus</i>	-	0,0,10	-	-	-	0,0,10
Pancéřníček malý <i>Corydoras pygmaeus</i>	-	0,0,10	-	-	-	0,0,10
Pancéřníček podobný <i>Corydoras similis</i>	0,0,35	-	-	0,0,5	-	0,0,30
Pancéřníček Sterbův <i>Corydoras sterbai</i>	0,0,10	-	-	-	-	0,0,10
Pancéřníček leopardí <i>Corydoras trilineatus</i>	0,0,10	-	X	X	-	X
Pancéřníček venezuelský <i>Corydoras venezuelanus</i>	0,0,10	0,0,40	-	0,0,10	-	0,0,40
Pancéřníček Weitzmanův <i>Corydoras weitzmani</i>	-	0,0,10	-	-	-	0,0,10
Trnovec bělopruhý <i>Platydoras costatus</i>	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
Krunýřovec jednopruhý <i>Otocinclus affinis</i>	-	0,0,20	-	-	-	0,0,20
Krunýřovec <i>Parotocinclus bahiensis</i>	-	0,0,6	-	-	-	0,0,6
Krunýřovec velkoploutvý <i>Pterygoplichthys gibbiceps</i>	0,0,6	-	-	-	-	0,0,6
Krunýřovec <i>Ancistrus</i> sp.	X	-	X	X	-	X

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Štikotvární – Esociformes						
Štika obecná <i>Esox lucius</i>	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
Blatník tmavý <i>Umbra krameri</i> VU	-	0,0,7	-	0,0,7	-	-
Lososotvární – Salmoniformes						
Pstruh obecný <i>Salmo trutta</i>	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
Lipán podhorní <i>Thymallus thymallus</i>	0,0,22	-	-	-	-	0,0,22
Jehlotvaří – Beloniformes						
Polozobánka Liemova <i>Nomorhamphus liemi</i> ssp. <i>liemi</i>	0,0,20	-	-	0,0,16	-	0,0,4
Medaka japonská <i>Oryzias latipes</i>	0,0,4	-	-	-	-	0,0,4
Medaka <i>Oryzias woworae</i> EN	X	-	X	X	-	X
Labyrintky – Anabantiformes						
Čichavec perleťový <i>Trichopodus leeri</i> NT	X	0,0,4	X	X	-	X
Čichavec modrý <i>Trichopodus trichopterus sumatranus</i>	X	0,0,8	X	X	-	X
Čichavec zelený <i>Trichopodus pectoralis</i>	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
Rájovec dlouhoploutvý <i>Macropodus opercularis</i>	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
Gavúni – Atheriniformes						
Gavúnek madagaskarský <i>Bedotia madagascariensis</i> EN	0,0,20	-	X	X	-	X
Duhovka Boesemanova <i>Melanotaenia boesemani</i> EN	X	-	X	X	-	0,0,20
Duhovka eachamská <i>Melanotaenia eachamensis</i> EN	-	0,0,5	-	-	-	0,0,5
Duhovka Parkinsonova <i>Melanotaenia parkinsoni</i>	0,0,4	0,0,10	-	0,0,2	-	0,0,12
Duhovka malá <i>Melanotaenia parva</i> CR	-	0,0,10	X	X	-	X
Duhovka diamantová <i>Melanotaenia praecox</i> DD	X	-	X	X	-	X
Duhovka <i>Melanotaenia</i> sp. Running River	-	0,0,17	X	X	-	X

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Gavůnek třípruhý <i>Melanotaenia trifasciata</i>	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
Duhovka pruhovaná <i>Chilatherina fasciata</i>	0,0,9	-	X	X	-	X
Duhovka sentaniská <i>Chilatherina sentaniensis</i> CR	-	0,0,8	-	-	-	0,0,8
Duhounek vidloocasý <i>Popondetta furcata</i> DD	0,0,22	-	X	X	-	X
Gavůnek <i>Pseudomugil sp. iriani</i>	0,0,22	-	X	X	-	X
Gavůnek Wernerův <i>Iriatherina werneri</i>	0,0,16	-	-	0,0,11	-	0,0,5
Gavůnek vatosoa <i>Rheocles vatosoa</i> EN	1,0	-	-	-	-	1,0
Halančíkovci – Cyprinodontiformes						
Halančík mramorovaný <i>Fundulopanchax marmoratus</i> EN	-	0,0,40	X	X	0,0,20	X
Halančík Gardnerův <i>Fundulopanchax gardneri</i>	2,3	-	-	-	-	2,3
Halančík floridský <i>Jordanella floridae</i>	0,0,60	-	-	0,0,60	-	-
Halančíkovec saharský <i>Apricaphanius saourensis</i> CR	-	3,3	-	3,2	-	0,1
Halančíkovec dlouhohřbetý <i>Cyprinodon longidorsalis</i> EW	-	3,3	-	-	-	3,3
Halančíkovec <i>Paraphanius similis</i>	-	4,4	X	X	-	X
Živorodka modrooká <i>Priapella intermedia</i>	0,0,12	-	-	0,0,8	-	0,0,4
Gambusenka Rosenova <i>Brachyrhaphis roseni</i>	X	-	X	X	-	X
Živorodka <i>Poecilia islai</i> CR EEP	-	2,2	X	X	-	X
Živorodka mexická <i>Poecilia mexicana</i>	X	-	X	X	-	-
Živorodka paví oko <i>Poecilia reticulata</i>	X	-	X	X	-	X
Živorodka Wingeova <i>Poecilia wingei</i>	X	-	X	X	-	X
Limie černopruhá <i>Poecilia nigrofasciata</i> CR EEP	0,0,27	-	X	X	-	X
Žirardinka okatá <i>Girardinus falcatus</i>	0,0,30	-	-	0,0,5	-	0,0,25
Žirardinka lesklá <i>Girardinus metallicus</i>	0,0,30	-	-	0,0,28	-	0,0,2

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Živorodka trpasličí <i>Heterandria formosa</i>	0,0,30	-	X	X	-	X
Plata pueblová <i>Xiphophorus evelynae</i> DD	X	-	X	X	-	-
Plata Couchova <i>Xiphophorus couchianus</i> EW EEP	0,0,28	0,0,15	0,0,1	0,0,32	-	0,0,12
Mečovka Montezumova <i>Xiphophorus montezumae</i> DD	0,0,30	-	X	X	-	X
Mečovka Nezahualcoyotlova <i>Xiphophorus nezahualcoyotl</i> DD	X	-	X	X	-	X
Mečovka <i>Xiphophorus signum</i> VU	0,0,15	-	X	X	-	X
Mečovka (Mexico) <i>Xiphophorus helleri</i> (Emiliano Zapata)	X	-	X	X	-	X
Mečovka <i>Xiphophorus helleri</i> (Yucatan)	X	-	X	X	-	X
Štikovec pruhovaný <i>Aplocheilichthys lineatus</i>	0,0,11	-	-	0,0,7	-	0,0,4
Štikovec sakaramský <i>Pachypanchax sakaramyi</i> EN	2,0	-	-	2,0	-	-
Štikovec mahazavský <i>Pachypanchax varatraxa</i> EN	0,0,20	-	X	X	-	X
Štikovec <i>Pachypanchax playfairii</i> DD	1,0	-	-	1,0	-	-
Ilyodon Whiteův <i>Ilyodon whitei</i> CR	- 0,0,10d	-	-	-	-	- 0,0,10d
Xenotoka červenoocasá <i>Xenotoca eiseni</i> EN	X	-	X	X	-	X
Xenotoka tmavá <i>Xenotoca melanosoma</i> CR	1,2	-	-	-	-	1,2
Čapala pardálí <i>Chapalichthys pardalis</i> CR	0,0,15	-	X	X	-	X
Gudea motýlková <i>Ameca splendens</i> EN	X	-	X	X	-	X
Skifie žlutá <i>Skiffia francesae</i> EW	-	3,3	X	X	-	X
Skifie skvrnitá <i>Skiffia multipunctata</i> EN	0,0,20	-	X	X	-	X
Gudea pomerančová <i>Zoogoneticus tequila</i> CR	0,0,24	-	X	X	-	X
Samaruk <i>Valencia robertae</i> EEP	-	0,0,10	-	0,0,3	-	0,0,7
Hrdloploutví – Gadiformes						
Mník jednovousý <i>Lota lota</i>	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Ostnoploutví – Perciformes						
Cichlida	0,0,80	-	X	X	-	0,0,40
<i>Paretroplus kieneri</i> VU						
Cichlida neobvyklá	-	0,0,10	X	X	-	X
<i>Ptychochromis insolitus</i> CR						
Skalára amamzonská	0,0,10	-	-	0,0,10	-	-
<i>Pterophyllum scalare</i>						
Cichlidka ramirezova	-	0,0,20	-	0,0,20	-	-
<i>Mikrogeophagus ramirezi</i>						
Cichlidka	0,0,8	-	-	0,0,8	-	-
<i>Apistogramma</i> sp. Alta Tapiche						
Cichlidka Hongsova	-	0,0,20	-	-	-	0,0,20
<i>Apistogramma hongloi</i>						
Larvotlamka Batesova	-	0,0,10	-	-	-	0,0,10
<i>Benitochromis batesii</i> VU						
Mbuna Saulosova	-	3,3	X	X	-	X
<i>Chindongo saulosi</i> CR						
Mbuna černosiná	-	3,3	-	-	-	3,3
<i>Pseudotropheus cyaneorhabdos</i> CR						
Pomec skvělý	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
<i>Pomacanthus navarchus</i>						
Klaun očkátý	0,0,3	-	-	-	-	0,0,3
<i>Amphiprion ocellaris</i>						
Sapín zelený	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
<i>Chromis viridis</i>						
Sapín rudočelý	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
<i>Pomacentrus bankanensis</i>						
Pruhoun bělopásý	0,0,2	-	-	0,0,2	-	-
<i>Pholidichthys leucotaenia</i>						
Bodlok pestrý	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
<i>Paracanthurus hepatus</i>						
Bodlok Desjardinův	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
<i>Zebrasoma desjardinii</i>						
Bodlok plachtonoš	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
<i>Zebrasoma veliferum</i>						
Bodlok hnědý	0,0,1	-	-	0,0,1	-	-
<i>Zebrasoma scopas</i>						
Bodlok žlutý	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
<i>Zebrasoma flavescens</i>						
Bodlok fialový	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
<i>Zebrasoma xanthurum</i>						
Komorník třískvrnný	0,0,1	-	-	0,0,1	-	-
<i>Dascyllus trimaculatus</i>						
Komorník černoocasý	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
<i>Dascyllus melanurus</i>						

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Králíkovec liščí <i>Siganus vulpinus</i>	0,0,1	-	-	0,0,1	-	-
Klipka černohřbetá <i>Chaetodon melanotus</i>	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
Chňapal dlouhoploutvý <i>Symphorichthys spilurus</i>	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
Vranka obecná <i>Cottus gobio</i>	0,0,5	-	-	-	-	0,0,5
Candát obecný <i>Sander lucioperca</i>	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
Okoun říční <i>Perca fluviatilis</i>	0,0,20	-	-	-	-	0,0,20
Ježdík obecný <i>Gymnocephalus cernuus</i>	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
Okounek sklovitý <i>Pseudambassis ranga</i>	0,0,6	-	-	0,0,6	-	-
Parmovec pyžamový <i>Sphaeramia nematoptera</i>	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
Hlavačka císařská <i>Hypseleotris compressa</i>	-	0,0,4	-	-	-	0,0,4
Hlavačka pastelová <i>Tateurndina ocellicauda</i>	0,0,20	-	X	X	-	X
Lezec <i>Periophthalmus novemradiatus</i>	0,0,30	-	-	0,0,4	-	0,0,26
Kalozrout skvrnitý <i>Scatophagus argus</i>	0,0,6	-	-	-	-	0,0,6
Stríkoun pětitrnný <i>Toxotes chatareus</i>	0,0,12	-	-	0,0,2	-	0,0,10

Bezobratlí – Evertebrata – Invertebrates

98 taxonů/taxa

300 + X jedinců/individuals

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Žahavci – Cnidaria						
Korálovník <i>Rhodactis sp.</i>	X	-	-	-	-	X
Laločnice <i>Simularia sp.</i> "green"	X	-	X	X	-	-
Okulína kuželovitá <i>Galaxea fascicularis</i> NT	X	-	-	-	-	X
Větevník <i>Acropora sp.</i>	X	-	-	-	-	X

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Turbinatka	X	-	-	-	-	X
<i>Euphyllia</i> sp.						
Houbovník lupenitý	X	-	-	-	-	X
<i>Pavona decussata</i> VU						
Houbovník kaktusový	X	-	-	-	-	X
<i>Pavona cactus</i> VU						
Pórovník	X	-	X	X	-	-
<i>Pocillopora</i> sp.						
Sasanka diskovitá	X	-	-	-	-	X
<i>Actinodiscus</i> sp.						
Korálovník	X	-	X	X	-	X
<i>Discosoma</i> cf. <i>plumosa</i>						
Sasankovec	X	-	X	X	-	X
<i>Zoanthus</i> sp.						
Laločník	X	-	X	X	-	X
<i>Anthelia</i> sp.						
Laločník	X	-	-	-	-	X
<i>Capnella</i> sp.						
Laločnice	X	-	X	X	-	X
<i>Lobophytum</i> sp.						
Laločník	X	-	X	X	-	X
<i>Pinnigorgia</i> sp.						
Sasanka velkolepá	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
<i>Heteractis magnifica</i>						
Měkkýši – Mollusca						
Achatina Iredalova	X	-	X	X	-	X
<i>Achatina iredalei</i>						
Achatina sítkovaná	X	-	X	X	-	-
<i>Achatina reticulata</i>						
Achatina skvrnitá – Madagascar	X	-	X	X	-	-
<i>Achatina immaculata</i>						
Plž	X	-	X	X	-	X
<i>Pachnodus fregatensis</i> EN						
Plž	-	0,0,4	-	-	-	0,0,4
<i>Tylomelania patriarchalis</i> EN						
Plž	-	0,0,10	-	-	-	0,0,10
<i>Tylomelania</i> sp. "Poso"						
Plž	-	0,0,4	-	-	-	0,0,4
<i>Tylomelania towutensis</i> EN						
Ampulárka	-	0,0,5	-	-	-	0,0,5
<i>Asolene spixi</i>						
Zubovec	-	0,0,10	-	0,0,5	-	0,0,5
<i>Clinthon</i> sp.						
Zubovec	-	0,0,30	-	0,0,15	-	0,0,15
<i>Neritina natalensis</i>						

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Zubovec <i>Neritina turrata</i>	-	0,0,10	-	0,0,5	-	0,0,5
Piskořka černá <i>Faunus ater</i>	-	0,0,5	-	-	-	0,0,5
Ostnokožci – Echinodermata						
Hadice olivovězelená <i>Ophiarachna incrassata</i>	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
Hvězdice hranatá <i>Archaster angulatus</i>	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
Ježovka diadémová <i>Diadema setosum</i>	0,0,11	-	-	0,0,3	-	0,0,8
Ježovka olivovězelená <i>Eucidaris tribuloides</i>	0,0,1	-	-	-	-	0,0,1
Ježovka <i>Lytechinus variegatus</i>	0,0,1	-	-	0,0,1	-	-
Členovci – Arthropoda						
Krevetka pruhovaná <i>Lysmata amboinensis</i>	0,0,14	-	-	0,0,8	-	0,0,6
Krevetka <i>Caridina caerulea</i> VU	-	0,0,10	X	X	-	X
Krevetka japonská <i>Caridina japonica</i>	-	0,0,40	-	0,0,20	-	0,0,20
Krevetka <i>Neocaridina davidi</i>	X	-	X	X	-	X
Mnohonožka <i>Archispirostreptus gigas</i>	-	0,0,7	-	0,0,5	-	0,0,2
Mnohonožka <i>Seychelleptus seychellarum</i> EEP	0,0,100	-	-	-	-	0,0,100
Mnohonožka <i>Mardonius</i> sp. cameroon	1,1	-	-	1,1	-	-
Stonožka <i>Scolopendra</i> sp. "Haitian Red Giant"	0,0,2	-	-	0,0,2	-	-
Štír arizonský <i>Hadrurus arizonensis</i>	0,0,1	-	-	0,0,1	-	-
Veleštír hojný <i>Opisthophthalmus glabrifrons</i>	0,0,1	-	-	0,0,1	-	-
Veleštír Petersův <i>Heterometrus petersii</i>	0,0,10	-	-	-	-	0,0,10
Štír jedovatý <i>Tityus stigmurus</i>	0,0,9	-	-	-	-	0,0,9
Skliplan korálkový <i>Acanthoscurria geniculata</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Skliplan hrabavý <i>Aphonopelma seemanni</i>	0,1	-	-	0,1	-	-

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Sklípan Böhmeův <i>Brachypelma boehmei</i> EN	0,2	-	-	-	-	0,2
Sklípan Smithův <i>Brachypelma smithi</i> NT	0,2	-	-	0,1	-	0,1
Sklípan montserratský <i>Cyrtopholis femoralis</i>	1,8	-	-	1,0	-	0,8
Sklípan orientální <i>Chilobrachys andersoni</i>	0,0,1	-	-	0,0,1	-	-
Sklípan rovinný <i>Eupalaestrus campestratus</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Sklípan Weijenberghův <i>Eupalaestrus weijenberghi</i>	0,0,4	-	-	0,0,4	-	-
Sklípan Herkules <i>Hysteroocrates hercules</i>	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
Sklípan parahybský <i>Lasiodora parahybana</i>	0,1	0,0,1	-	-	-	0,1,1
Sklípan Balfourův <i>Monocentropus balfouri</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Sklípan <i>Nhandu chromatus</i>	0,0,2	-	-	-	-	0,0,2
Sklípan barevnochlupatý <i>Nhandu coloratovillosus</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Sklípan filipínský <i>Orphnaecus philippinus</i>	0,1	-	-	0,1	-	-
Sklípan neotrněný <i>Pelinobius muticus</i>	0,1	-	-	0,1	-	-
Sklípan <i>Phormictopus auratus</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Sklípan havanský <i>Phormictopus platus</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Sklípan královský <i>Poecilotheria regalis</i>	0,1	-	-	-	-	0,1
Sklípan myši <i>Pterinochilus murinus</i>	0,0,1	-	-	0,0,1	-	-
Sklípan kadeřavý <i>Tiltocatl albopilosum</i>	0,2	-	-	-	-	0,2
Sklípan potulný <i>Tiltocatl vagans</i>	0,2	-	-	0,1	-	0,1
Sklípan paranský <i>Vitalius paranaensis</i>	0,0,2	-	-	0,0,2	-	-
Slídák <i>Hogna ingens</i> EEP	0,2	-	-	0,2	-	-
Kudlanka <i>Acontista mexicana</i>	-	0,0,3	-	0,0,3	-	-
Kudlanka <i>Brunneria</i> sp. Brasil	-	0,0,8	-	-	-	0,0,8

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Kudlanka	-	0,0,5	-	-	-	0,0,5
<i>Creobroter</i> sp. Yunnan						
Kudlanka malajská	0,0,10	-	0,0,22	-	0,0,17	0,0,15
<i>Deroplatus dessicata</i>						
Kudlanka korunková	0,1	1,1	-	1,2	-	-
<i>Hymenopus coronatus</i>						
Kudlanka Lestonova	-	0,0,6	-	0,0,6	-	-
<i>Chlidonoptera lestoni</i>						
Kudlanka	-	0,0,10	-	0,0,10	-	-
<i>Rhombodera latipronotum</i>						
Šváb	-	0,0,10	-	-	-	0,0,10
<i>Corydidarum magnifica</i>						
Šváb - Madagascar	X	-	X	X	-	-
<i>Periplaneta australasiae</i>						
Šváb - Madagascar	X	-	X	X	-	X
<i>Periplaneta</i> sp.						
Šváb velkokřídlý	X	-	X	X	-	X
<i>Archimandrita tessellata</i>						
Šváb	X	-	X	X	-	X
<i>Paranauphoeta formosana</i>						
Šváb smrtihlav	X	-	X	X	-	-
<i>Blaberus craniifer</i>						
Šváb argentinský	X	-	X	X	-	-
<i>Blaptica dubia</i>						
Šváb	X	-	X	X	-	X
<i>Hemiblabera tenebricosa</i>						
Šváb	X	-	X	X	-	X
<i>Decoralampra fulgencioi</i>						
Šváb kubánský	X	-	X	X	-	X
<i>Byrsotria fumigata</i>						
Šváb	X	-	X	X	-	-
<i>Elliptorhina javanica</i>						
Šváb Chopardův	X	-	X	X	-	-
<i>Elliptorhina chopardi</i>						
Šváb kapucín	X	-	X	X	-	-
<i>Ergaula capucina</i>						
Šváb syčivý	X	-	X	X	-	X
<i>Gromphadorhina portentosa</i>						
Šváb	X	-	X	X	-	X
<i>Gromphadorhina oblongonota</i>						
Šváb pestrý	X	-	X	X	-	X
<i>Eublaberus distant</i>						
Šváb	X	-	X	X	-	-
<i>Eupolyphaga sinensis</i>						
Šváb	X	-	X	X	-	X
<i>Gyna capucina</i>						

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Šváb	X	-	X	X	-	X
<i>Aeluropoda insignis</i>						
Šváb	X	-	X	X	-	X
<i>Lucihormetica</i> sp. - Venezuela						
Šváb	X	-	X	X	-	-
<i>Therea petiveriana</i>						
Šváb zelený	X	-	X	X	-	X
<i>Panchlora nivea</i>						
Šváb	X	-	X	X	-	-
<i>Henschoutedenia flexivitta</i>						
Šváb harlekýn	X	-	X	X	-	X
<i>Neostylopyga rhombifolia</i>						
Šváb	X	-	X	X	-	-
<i>Eustegasta</i> sp. Madagaskar						
Šváb	X	-	X	X	-	-
<i>Phoetalia pallida</i>						
Šváb šedý	X	-	X	X	-	X
<i>Nauphoeta cinerea</i>						
Pakobylka peruánská	X	-	X	X	-	-
<i>Oreophoetes peruana</i>						
Strašilka australská	X	-	X	X	-	X
<i>Extatosoma tiaratum</i>						
Strašilka ostruhatá	X	-	X	X	-	-
<i>Eurycantha calcarata</i>						
Strašilka obrovská	X	-	X	X	-	X
<i>Heteropteryx dilatata</i>						
Strašilka	X	-	X	X	-	X
<i>Sungaya inexpectata</i> - lowland						
Strašilka	X	-	X	X	-	-
<i>Brasidas</i> sp. - Mindanao, Nabunturan						
Strašilka	X	-	X	X	-	-
<i>Pylaemenes guangxiensis</i>						
Strašilka	X	-	X	X	-	X
<i>Trachyaretaon carmelae</i>						
Strašilka	X	-	X	X	-	-
<i>Sceptrophasma hispidula</i>						
Strašilka ďábelská	X	-	X	X	-	X
<i>Peruphasma schultei</i> CR						
Strašilka	X	-	X	X	-	-
<i>Manduria systrogedon</i>						
Strašilka	X	-	X	X	-	-
<i>Mnesilochus latifemur</i>						
Strašilka	X	-	X	X	-	X
<i>Mnesilochus mindanaense</i>						
Strašilka	X	-	X	X	-	-
<i>Mnesilochus</i> sp. - Mindanao						

SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO A BZ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2023

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Strašilka	X	-	X	X	-	X
<i>Lonchodiodes samarensis</i>						
Strašilka	X	-	X	X	-	-
<i>Orxines xiphias</i>						
Strašilka	X	-	X	X	-	-
<i>Mithrenes panayensis</i>						
Strašilka	X	-	X	X	-	-
<i>Mithrenes</i> sp. - Negros						
Koník skleníkový	X	-	X	X	-	X
<i>Diestrammena asynamora</i>						
Kobylka	X	-	X	X	-	X
<i>Ancylecha fenestrata</i>						
Cvrček jeskynní	X	-	X	X	-	X
<i>Phaeophilacris bredoides</i>						
Ploštice dvojtečná	X	-	X	X	-	X
<i>Platyeris biguttatus</i>						
Ploštice	-	2,2	-	-	-	2,2
<i>Platyeris guttatiipennis</i>						
Ploštice	X	-	X	X	-	X
<i>Psytalla horrida</i>						
Zlatohlávek	-	0,0,6	X	X	-	X
<i>Eudicella smithii</i> var. <i>trilineata</i>						
Zlatohlávek	-	0,0,2	-	0,0,2	-	-
<i>Eudicella morgani</i>						
Zlatohlávek smaragdový	-	3,3	X	X	0,0,5	X
<i>Chlorocala africana africana</i>						
Zlatohlávek smaragdový	-	5,5	X	X	-	X
<i>Chlorocala africana oertzeni</i>						
Zlatohlávek smaragdový	-	2,2,10	X	X	-	X
<i>Chlorocala africana mutica</i>						
Zlatohlávek	-	2,2,10	X	X	-	X
<i>Lophorrhina pseudincoides</i>						
Zlatohlávek	X	-	X	X	-	-
<i>Mecynorrhina torquata</i>						
Zlatohlávek	1,1	-	X	X	-	-
<i>Mecynorrhina savagei</i>						
Zlatohlávek	-	0,0,10	X	X	-	X
<i>Pachnoda ephippiata</i>						
Zlatohlávek konžský	X	-	X	X	-	X
<i>Pachnoda marginata marginata</i>						
Zlatohlávek konžský skvrnitý	X	-	X	X	-	X
<i>Pachnoda marginata peregrina</i>						
Zlatohlávek	X	-	X	X	-	X
<i>Pachnoda iskuulka</i>						
Zlatohlávek	X	-	X	X	-	X
<i>Pachnoda flaviventris</i>						

	1. 1. 2023	Příchod Arrival	Narozeno Birth	Úhyn Death	Odchod Depart.	31. 12. 2023
Zlatohlávek	X	-	X	X	-	-
<i>Pachnoda fissipunctum</i>						
Zlatohlávek	-	2,2	X	X	-	X
<i>Pachnoda vossi</i>						
Nosorožík	-	0,0,16	-	0,0,6	-	0,0,10
<i>Chalcosoma chiron</i>						
Nosorožík	X	-	X	X	-	-
<i>Xylotrupes gideon sumatrensis</i>						
Včela medonosná	X	-	X	X	-	X
<i>Apis mellifera</i>						
Žirafík	0,0,30	-	X	X	-	0,0,8
<i>Ampulex compressa</i>						
Škvor	X	-	X	X	-	X
<i>Euborellia arcanum</i>						

Použité zkratky – Legend

d zvířata v majetku Zoo a BZ deponovaná mimo – loan out

Kategorie Mezinárodní červené knihy ohrožených druhů IUCN (RED DATA BOOK Categories)

EW extinct in the wild – vyhubený v přírodě; **CR** critically endangered – kriticky ohrožený; **EN** endangered – ohrožený; **VU** vulnerable – zranitelný; **LR/nt** lower risk/near threatened – druh blízko ohrožený; **LR/cd** lower risk/conservation dependent – druh blízko ohrožení, sledovaný ochrannými organizacemi; **DD** data deficient – druh, o kterém je málo informací

EEP European Endangered species Programme – Evropský záchranný program; **ESB** European StudBook – Evropská plemenná kniha; **ISB** International StudBook – Mezinárodní plemenná kniha

K M O T Ř I V R O C E 2 0 2 3

Mgr. Martin Vobruba

Zvíře	Kmotr
agama filipínská	Jana Hlaváčová
antilopa jelení	Karel Bouzek
antilopa jelení	Ing. Karel Dolejš a Skeldo
ara vojenský	Alice a Daniel Tihelkovi
bazilišek	Martina, Jan a Benedikt Pěchotovi
bazilišek	Karolína Nová
bazilišek	Dr. Igor Ulč a Elizabeth Ulčová
berneška havajská	Květa Bambasová
bodlinatka čadská	Michaela Helmová
bodlinatka čadská	Veronika Onačilová
bodlinatka nilská	Matyáš Jaroslav Mráz
tmavá	
bodlinatka nilská	David Bistrický
tmavá	
bodlinatka nilská	Markétka, Vojta a Nils Pištorovi
tmavá	
bodlinatka nilská	Michaela Helmová
tmavá	
bodlinatka ušatá	Magdaléna Sadravetzková s Matyldou
bojga ularburong	Václav Tikal
filipínská	
čejka chocholatá	Olga Chocholatá
čejka chocholatá	Sekulární františkánský řád - místní bratrské společenství Plzeň
čimango falklandský	Václav Tikal
čimango falklandský	Klinika pneumologie a ftizeologie, FN Plzeň
čírka pestrá	Tereza a Kristýnka Houškovy
daman kapský	Základní škola Milín
daman kapský	Sklenářství Kaiser
daman stepní	Sysa
daman stromový	Elena a Tomáš Hoškovi
dikdik Kirkův	Václav Tikal
dudek chocholatý	Václav Tikal
dytík úhorní	Eva Halámková
emu hnědý	Dominik Čech
emu hnědý	Dana Šmidová
felsuma velká	Alex a Max Haunerovi
felsuma velká	13. ZŠ Plzeň
galidie proužkovaná	Václav Tikal
galidie proužkovaná	Zbyněk Cepek

Zvíře	Kmotr
galidie tenkopruhá	Stanislav a Hana Vojířovi
gueréza angolská	ZŠ a MŠ Domažlice
gueréza angolská	Blanka Paulová
(sponzoring)	
hrabáč kapský	Lucie Jírová
hrabáč kapský	Jan a Petra Tvrzníkoví
hrabáč kapský	JUST Centrum RADNICE u Rokycan
hrabáč kapský	CENTRUM HÁJEK z.ú.
hrabáč kapský	Vojta a Ondra Pechovi
hrdlička vinorudá	Pavel Hrdlička
hrošík liberijský	Daikin Industries Czech Republic s.r.o.
hroznýš psohlavý	Miluše Kadlecová
husa domácí česká	Equifarm s.r.o.
chameleon jemenský	Rodina Mejcharova
chameleon jemenský	Ondřej Valta, Žebrák
chameleon jemenský	Honzík a Hanička Sinkulovi
chameleon jemenský	Základní škola Jiráskovy sady Příbram 4.A
chřestýš brazilský	13. ZŠ Plzeň
jednobarvý	
chřestýš brazilský	Tereza Šimáčková
jednobarvý	
chřestýš brazilský	Jan Beran
jednobarvý	
chřestýšovec mangšanský	Eliška Lukášová
ibis skalní	Martina Kšírová
irbis horský	Markéta Hosnedlová
(sponzoring)	
irbis horský	Rafael a Evelína Slezákovi
(levhart sněžný)	
irbis horský	WaP (Euronova Group) a DD Stod
(levhart sněžný)	
irbis horský	Gymnázium Františka Křižíka a základní škola, Plzeň
(levhart sněžný)	
jeřáb Antigonin	Kateřina Kaderová
jeřáb královský	Julinka, Petřík a Silvinka Křížkovi
jeřáb královský	Blanka a Jan Hrabětovi
ježek bělobřichý	Filip Jež
ježek bělobřichý	Pionýrská skupina Tuláci
ježek bělobřichý	Mgr. Pavel Toman

Zvíře	Kmotr
jezek bělobřichý	Václav Špillar
kachnička karolínská	Michal Gezo
kachnička karolínská	Veronika Lukášová
kachnička mandarinská	Aleš Hájek
kachnička mandarinská	Tereza Gezová
kachnička mandarinská	Bruno Fischer
kakadu filipínský	13. ZŠ Plzeň
kakadu filipínský	Martin Smejkal
kakadu filipínský	Zdeňka Bořiková
kaloň egyptský	Anežka Sladká
kaloň egyptský	Rodina Auterských
kaloň zlatý	MUDr. Věra Ulčová
kaloň zlatý	13. ZŠ Plzeň
kaloň zlatý	Věra a Patrice Markovi
kapybara	Vojta a Vašek Boudovi, Praha
kapybara	Řízci ze Strojárny
kapybara	JaMi
kapybara	LOT Quadratovi
kapybara	Základní škola Staňkov, okres Domažlice, příspěvková organizace
kapybara	Laura Baumruková
kapybara	Max Turek
kapybara	MUDr. Křivancová Anna
kapybara	Alžběta Baxová
kapybara	Lucie Kroupová
kapybara	Barbora Peštová Kaderová
kapybara (sponzoring)	Žáci a učitelé ze základní školy v Krajkově
kapybara (sponzoring)	Johanka Josefína Rybová
klokan obrovský	Rodina Šimova
klokan parma	Rodina Ježdíkova, Halže
klokan parma	Tomík Černý
klokan rudokrký	Základní škola LEDCE, Plzeň-sever
klokan rudokrký	Mateřská škola I. Nýřany
klokan rudokrký	ZŠ Klatovy, Tolstého 765, třída 5.C
klokan rudokrký	Jan a Jitka Tomanovi
klokan rudokrký	kolektiv EUC Klinika Plzeň s.r.o.
klokan rudokrký	Olga Fraňková
klokan rudokrký	Ing. Radek Dobeš, daňový poradce
klokan rudý	Základní škola Hořovice, příspěvková organizace
klokan rudý	Švarcí z Úlic
klokan uru	Martin Škopek

Zvíře	Kmotr
klokan velký	Manželé Aronovi, Plesná
klokánek králíkovitý	Štěpánkovi
klokánek králíkovitý	rodina Koubkova, Stráž
klokánek králíkovitý	Laura Čaranová
komba senegalská	Petr Jiroušek
kondor královský	Lukáš Kielberger
kondor královský	Miroslav Bořík
korálovka	rodina Stankeova
kormorán velký	manželé Matejovičovi, Lom u Tachova
kosman běločelý	Salfických, Duškovi a Vomáčkovi
kosman běločelý	ApliTax s.r.o.
kosman stříbřitý	Miroslav Buřič
kosman zakrslý	Alena Tintěrová a Eva Navrátilová
koza domácí – různá plemena	MUDr. Skálová Marie
koza domácí – různá plemena	Mireček Pěchota, Plzeň
koza domácí – různá plemena	správa zámku KOZEL
krajta kýlnatá	Tadeáš Mrkos
krajta kýlnatá	Tadeáš Mrkos
krajta mřížkovaná	Corchen (kapela)
králík domácí – různá plemena	Lucie Žabková
krysa/velemys	David Prudek
oblačková (zázemí)	František Svoboda
krysa/velemys	oblačková (zázemí)
křeček skákavý	Rodina Šudřichova
křeček skákavý	Sára Černá
kuandu obecný	Václav Lorenc a Alena Lorenc Haasová
kuandu obecný	Genomia s.r.o.
kuandu obecný	Ondřej Beneš a David Fronk
kuandu obecný	Vojtěch Hazdra
kůň domácí	Equifarm s.r.o.
kunovec tečkovaný	Václav Tikal
kunovec tečkovaný	Michaela Uhrová
kynkažu	Mgr. Lucie Gabrielová s rodinou
labuť Bewickova	Miroslav Bošek
labuť černá	Alena Burianová
labuť černá	Danuše Krýsllová
ledňák obrovský (v zázemí)	Dáša Lehmannová
ledňák obrovský (v zázemí)	Blanka a Jan Hrabětovi

K M O T Ř I V R O C E 2 0 2 3

Zvíře	Kmotr
lemur kata	Monika a Honza Babčaníkoví
lemur kata (sponzoring)	Denisa Chadimová
lemur korunkatý	Lumír „Lem“ Aschenbrenner
lemur rákosový	Vlasta Smoláková
lemur rákosový	Základní škola Dobřany
lev berberský (sponzoring)	Manželé Kalných, Vejprnice
lev berberský (sponzoring)	Marie Libešová
lipan podhorní	Rybovi
liška kapská	Stavebniny Škopek s.r.o.
lori novokaledonský	Roubalovi
lori sumbawský	Martin Smejkal
lori sumbawský	Ivana a Josef Sedláčkovi
lviček zlatohlavý	Rodina Leščínských
mamba černá	Kokosky
mamba černá	Viktor a Ivana Pátkovi
mangusta tmavá	Petra Mádlová
mangusta žíhaná	90. mateřská škola Plzeň
mangusta žíhaná	Magdalena a Tereza Lomických
mangusta žíhaná	Barnabáš Baumruk
mangusta žíhaná	Alena Tintěrová a Eva Navrátilová
mangusta žíhaná	PharmDr. Karolína Bárová
mirikina bolivijská	Archetiko, s.r.o.
moko skalní	Adélka Burlová
motýli v expozici Filipíny	Jaroslav Vágnér
muntžak malý	Miša a Láďa Rokycany
myš bobří	Rézi Vodičková
myš bobří (v zázemí)	Jan Turay
myš zebrovaná	Ing. Ludvík Miška
myšice Cimrmanova	Losiňacký M+J+Š+M
myšice Cimrmanova	Jan O. Koza
nandu Darwinův	Miroslava a Milan Žemličkovi
nandu Darwinův	MUDr. Vlasta a Václav Wolfovi
nandu pampový	E. Š. Z. J. Charouzovi
nestor kea	Ludmila Pospíšilová
nestor kea	Pavel Valenta
nesyt africký	Loschi & Loschi (KILO s.r.o.)
nosál červený	MUDr. Jarmila Lišková
nosál červený	6. MŠ Plzeň
nosál červený (solitaria)	Manželé Žákovi
nosorožec indický (sponzoring)	Veronika Jelínková

Zvíře	Kmotr
nutrie domácí – přeštická	MŠ Trnová
oblovka	Šneci v běhu
osel domácí	Městský obvod Plzeň 4
ovce aljašská	Emil Franče
ovce aljašská	MEME Kronusovi
ovce domácí – různá plemena	Květa Bambasová
ovce domácí – různá plemena	Ella Smáhová
ovce domácí – různá plemena	Monika Markusová a Tomáš Rajzr
ovce tlustorohá	Jaroslav Siegr
ovíječ maskovaný	Jan Klimeš
paka nížinná	Helča a Anička Getachewovy
panda červená	Žáci ZŠ GFK
panda červená	Myška
panda červená (sponzoring)	Tomáš Havlíček
panda červená (sponzoring)	Sára Trefancová, Zruč
panda červená – (sponzoring)	Nathaniel Linda
papoušek vlnkovaný	Petr a Kryštof Windrichovi
papoušek vlnkovaný	Žáci 15. ZŠ Plzeň
papoušek vlnkovaný	rodina Topičova (Anička, Romana a Patrik) Plzeň
pásovec kulovitý	Kristýna Štiková
pásovec kulovitý	Irena Zahoríková
pásovec kulovitý (sponzoring)	Jan Wallenfels
pásovec štetinatý	Luboš a Lenka Fryčkoví
páv korunkatý	13. ZŠ Plzeň
pelikán australský	Petr Jiroušek
pelikán australský	Roman Svoboda
pelikán bílý	Květa Bambasová
pelikán hnědý	rodina Jelínkova, Rakovník
pelikán hnědý – pár	Václav Brunát ml.
pes ušatý	Petr a Kryštof Windrichovi
pes ušatý	Jana Patrovská
pipa malá v Akva Tera	Anna Karlíková Kinská
pipa malá v Akva Tera	Irena Zahoríková
pisila	Tomáš Krejčí
plameňák růžový	SelfieBox
plameňák růžový	Tereza, Jan a Jeníček Petrovitzovi
plameňák růžový	Nela Papežová

Zvíře	Kmotr
plameňák růžový	MUDr. Zuzana Benešová
plameňák růžový	23. MŠ Plzeň
plameňák růžový	Lenka Jirkovská
plameňák růžový	Miloslava Zúchová
plameňák růžový	Beneš & Michl
plameňák růžový	Liza Černá
plh savanový	Ing. Lenka Hajšmanová
poštolka jižní	Viktorie Duchanová
poštolka jižní	Alena Doudová
pralesnička harlekýn	Jaroslav Vágner
pralesnička harlekýn	Jiřina Hepová
pralesnička harlekýn	Viktorka Beštová
pralesnička harlekýn	Matýsek Kučera
pralesnička strašlivá	Ludmila Charvátová
pralesnička strašlivá	Jaroslav Vágner
pralesnička strašlivá	Jiřina Hepová
prase savanové	Irena Zahoríková
promyka červená	Mirka a Mirek Šlejmarovi
pštros dvoupřstý	Mrázkovi
pušтік бѣлавý	Pionýrská skupina Starý Plzeňec
pušтік бѣлавý	Mgr. Dagmar Bohdalová a Kryštof Bohdal
racek, turako	Pavla Florianová
rosela	Lucie Molnářová
rybák inka	Milena Záhrobská
rys červený	Ivan a Lada Jílkovi
rys červený	MUDr. Helena Macháčková
(sponzoring)	
rys kanadský	YAD Albert
rys kanadský	studenti SPŠ strojnická a SOŠ
(sponzoring)	prof. Švejcara
seriema rudozobá	Vladimír Blažek
smrtonoš zmijí	Ludmila Charvátová
smrtonoš zmijí	Lada Němčicová
sova šedolící	Natálka Spíralová
sova šedolící	Antonie Kellerová
sova šedolící	Mgr. Dagmar Bohdalová a Kryštof Bohdal
sovka bubuk	Magdalenka Štruncová
sovka bubuk	Reiserovi, Plzeň
sovka bubuk	Emma a Anna Kolářovy, Čižice
sovka bubuk	Simona Babková
straka iberijská	Petr a Štěpánka Strakovi
strnad obecný	Radka Šeflová, Plzeň
sup bělohavý	Hana Zborníková
sup bělohavý	Petra Krístková
sup bělohavý	Lukáš Kielberger

Zvíře	Kmotr
sýkora azurová	Kamil Šefl, Holýšov
šakal čabrakový	Magdalena a Tereza Lomických
šakal čabrakový	Šklův ústav patologie Lochotín
šakal čabrakový	Josef Kohout
šimpanz učenlivý	DEKAKOM plus s.r.o.
šimpanz učenlivý	Geriatrické oddělení FN Plzeň
(sponzoring)	
špaček růžový	rodina Špačkova, Klatovy
tabon lesní	Pavla Hamouzová
taipan menší	Pavel Toman
tamarín bělohubý	Veronika Kolářová
tamarín žltoruký	Emily Löblová
tarbík egyptský	MUDr. Jaroslava Tomanová
tarbík egyptský	Filip Melich
tarbík velký	Šlajerovi
tarbík velký	Pavlinka Pazderková
tučňák Humboldtův	Karolína Kaucká
tučňák Humboldtův	Verunka „Tučňák“ Hrušovská
tučňák Humboldtův	HOME WEST CZ s.r.o.
tučňák Humboldtův	Softsolution s.r.o.
tučňák Humboldtův	rodina Rezkova, Plzeň
tučňák Humboldtův	Daniel Šimána
tučňák Humboldtův	Roman a Hana Kvitovi
tučňák Humboldtův	Petr Lošan
tučňák Humboldtův	Marek Lošan
tučňák Humboldtův	Jan Levora
tučňák Humboldtův	Vodárna Plzeň
tučňák Humboldtův	Martin Kesl
tučňák Humboldtův	žáci ZŠ Březnice
tučňák Humboldtův	Děti ze 4. A ZŠ Jiráskovy sady,
(sponzoring)	Příbram
tučňák Humboldtův	Lubomír Složil
(sponzoring)	
tučňák Humboldtův	CENTRUM HÁJEK z.ú.
(sponzoring)	
tučňák Humboldtův	Martin Gardavský
(sponzoring)	
tur domácí (červinka)	Alena a Michal Klímovi
tur domácí (červinka)	Equifarm s.r.o.
tygr ussurijský	Plzeňská teplárenská
tyran bentevi	Jana Smejkalová
tyran bentevi	Alena Šebelová
vačice opossum	Nada Krejčová
(v zázemí zoo)	
vampýrek	Alena Tintěrová
dlouhojazyčný	
varan Mertensův	Nela Týrová

K M O T Ř I V R O C E 2 0 2 3

Zvíře	Kmotr
varan modrý - Akva Tera	Ondřej a Martin Houškovi
varan modrý - Akva Tera	Alena Doudová
varan modrý - Akva Tera	Dr. Igor Ulč a Elizabeth Ulčová
vari bělopásý	Žáci ZŠ Klatovy, Plánická ulice
vaza velký	Michal a Magda Hercíkovi
vaza velký	13. ZŠ Plzeň
velbloud dvouhrbý	TALENT PLZEŇ HANDBALL
velbloud dvouhrbý	Pivovar Purkmistr
veverka kapská	Iveta Tautová
veverka kapská	Mgr. Jana Hajšmanová
veverka rudobřichá	Josef a Jana Žákovi
veverka rudobřichá	Jana Šebestová
vikuňa	Spolek rodičů při Mateřské škole, Příbram VIII, Školní 131
vikuňa	Markéta, Jana a David Brušákoví
vlha nubijská	Olga a Jan Brízovi
vlk evropský	Iveta Eliášková
vlk evropský	Kateřina Pilařová
vlk hřivnatý	31. ZŠ Plzeň
vlk hřivnatý	Iva Kučerová
vlk hřivnatý	REISSWOLF likvidace dokumentů a dat, s.r.o.
vlk hřivnatý	manželé Brnušákoví
voduška červená	Účastníci zájezdu z obce Kadov 13. 8. 2023
volavka rusohlavá	Jarka a Pepík Hajšmanovi
vydra říční	Tomáš Havlíček
vydra říční	Vodárna Plzeň
výřeček filipínský	Dagmar Spirálová
výřeček filipínský	Ing. Stanislav Kratochvíl
výřeček filipínský	Hana Lodlová
výřeček filipínský	Irena Jandová
výřeček filipínský	Dagmar Spirálová
zebra stepní (bezhrívá)	Vyučující, žáci a studenti SZŠ a VOŠ zdravotnická
zmije maloooká	Šárka Keslová
zmije Schweizerova (miloská)	Soňa Nováková
zoborožec celebeský	Michaela a Eliška Říšovy
zoborožec celebeský	Augustovi
zoborožec rýhozobý	Marcela Pěchotová
zubr evropský	Základní škola Montessori Plzeň
želva nádherná	Mateřská škola Třemošná Ves

Zvíře	Kmotr
želva nádherná	13. ZŠ Plzeň
želva nádherná	rodina Tučková + Björn, David, Tomáš
želva nádherná	rodina Tučková + Björn, David, Tomáš
želva nádherná	Leonka Pěchotová, Plzeň
želva nádherná	kolektiv EUC Klinika Plzeň s.r.o.
želva nádherná	Běháměspolu.cz, z. s.
želva nádherná	Martin Ryk
želva nádherná	Markéta Jandíková
želva obrovská	Milada Michalcova
želva obrovská	Běháměspolu.cz, z. s.
želva ostruhatá	Dialine s.r.o.
želva ostruhatá	Vojta a Ondra Pechovi
želva ostruhatá	Jan Procházka s rodinou
želva ostruhatá	Běháměspolu.cz, z. s.
želva ostruhatá	Tereza Brotanová
želva paprscitá	Tomáš Kulhánek
želva paprscitá	Jedličkovi, Plzeň
želva paprscitá	Běháměspolu.cz, z. s.
želva paprscitá	ZŠ Tyršova Plzeň Černice
želva pardálí	David Škopek
želva pardálí	MagicFantasy Comicshop
želva pardálí	Střední škola živnostenská Sokolov, příspěvková organizace
želva vroubená	MŠ Trnová
želva zelenavá	Kateřina Šrámková a Petra Kovacsová
želva zelenavá	rodina Šmerdova
želva zelenavá	Jana Svobodová
želva zelenavá	Jindra Uhlík
želva zelenavá	Běháměspolu.cz, z. s.
želva zelenavá	Adina Polívková
ženetka savanová	Matouš a Marcela Matouškoví
žirafa Rothschildova (sponzoring)	Jiřina Vinšová
žirafa Rothschildova (sponzoring)	Benedikt Vaněk
žirafa Rothschildova (sponzoring)	Bláhovi
žirafa Rothschildova (sponzoring)	Alena Boudová
žirafa Rothschildova (sponzoring)	ZŠ a MŠ Domažlice